

MUZIEK

MEERJARIGE
ACTIVITEITENSUBSIDIES
2013 - 2016

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND **NL**

MIJN ZIEK

MEERJARIGE
ACTIVITEITENSUBSIDIES
2013 - 2016

INHOUD

MUZIEK

4	ALGEMENE INLEIDING
24	VERANTWOORDING VAN ADVIESPROCES EN BESLUITVORMING
30	INLEIDING BIJ DE ADVIEZEN EN BESLUITEN MUZIEK

	NAAM	AANGEVRAAGD (in euro's, per jaar)	TOEKENNEN (in euro's, per jaar)
42	Amstel Saxofoonkwartet	45.000	*
46	Amsterdam Klezmer Band	184.750	184.750
50	Amsterdam Sinfonietta	574.000	574.000
54	Apollo Ensemble	80.250	0
57	Askol Schönberg	643.250	643.250
61	Bik Bent Braam	58.800	*
66	BOT	117.000	*
69	Brokken	116.000	116.000
73	Calefax	384.000	245.000
77	Camerata Trajectina/Brisk	97.250	0
81	Cappella Amsterdam	478.000	478.000
85	Cello Octet Amsterdam	126.000	*
89	de Oefening de Kunst (dOeK)	124.800	124.800
93	Don KosakenChor Rusland	585.000	*
96	Egidius Kwartet	108.750	*
100	Five Great Guitars	195.000	*
104	Fra Fra Sound & Big Band	95.000	0
107	Holland Baroque Society	322.200	268.500
111	Insomnio	187.200	0
115	Instant Composers Pool (ICP)	140.000	140.000
119	Intro in situ	164.400	*
123	Ives Ensemble	131.250	0
127	Jazz in Motion	212.500	*
131	Jazz Orchestra of the Concertgebouw	509.400	*
135	De Kift	224.500	224.500
139	Kulsan	174.500	0
143	Matangi Quartet	112.000	*
147	Metropole Orkest	720.000	0
151	Nederlands Blazers Ensemble	808.200	524.600 **
155	Nederlands Kamerkoor	610.000	610.000
159	Nederlandse Bachvereniging	733.500	533.750
163	Nieuw Ensemble	594.000	*

	NAAM	AANGEVRAAGD (in euro's, per jaar)	TOEKENNEN (in euro's, per jaar)
168	Nieuwe Philharmonie Utrecht	430.000	0
171	Oorkaan	471.600	471.600
175	Opera per Tutti!	102.000	*
178	orkest de ereprijs	228.600	*
182	Orkest v/d Achttiende Eeuw	300.000	300.000
185	Paul van Kemenade Quintet	51.000	*
189	RBO Sinfonia	444.000	0
193	Rubens Quartet	96.000	*
197	Sinfonia Rotterdam	142.500	0
200	Slagwerk Den Haag	317.400	219.500
204	Stroom Management/Izaline Calister	135.000	0
207	Tam Tam Productions	238.500	*
212	Tango Extremo	90.000	*
215	The Ex	142.500	*
219	Tomoko Mukaiyama Foundation	170.100	141.750
223	Utrecht String Quartet	78.000	0
227	Van Swieten Society	95.750	*
230	Visisonor	61.000	0
233	Zijlstra	103.750	0
236	Bijlage: Overzicht honoreren voor zover het budget het toelaat		
238	Colofon		

** positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om volledig bedrag toe te kennen

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

ALGEMENE
INLEIDING
MEERJARIGE
ACTIVITEITENSUBSIDIES
2013 - 2016

IN HET KORT

Anders dan die in andere landen ontlenen de Nederlandse podiumkunsten hun kracht zeker niet alleen aan de bekende, grootste boegbeelden van orkesten, opera- en dansgezelschappen. De typisch Nederlandse pluriformiteit van onafhankelijke initiatieven die actief zijn in de vele kleinere en middelgrote zalen, draagt aan die kracht minstens zo veel bij. Nu de basisinfrastructuur teruggebracht is tot alleen de grotere instellingen die de grote zalen bespelen en daarmee ook artistiek gezien een stuk eenvormiger is geworden, heeft het Fonds Podiumkunsten in de eerste plaats tot taak de pluriformiteit van dat kleinschalige en middelgrote aanbod ondanks de bezuinigingen zo goed mogelijk veilig te stellen.

In de vorige ronde was het aantal aanvragen voor een vierjarige subsidie bij het Fonds Podiumkunsten al ruim twee keer zo hoog als gehonoreerd kon worden. Deze keer moest daar bovenop gerekend worden met nog eens een groot aantal aanvragen van festivals, productiehuizen, en dans- en jeugdtheatergezelschappen die per 2013 hun subsidie van het ministerie zouden verliezen. Tegelijkertijd is voor die aanvragen een bijna 40% lager budget beschikbaar (zie figuur 3). De ronduit explosieve druk die het Fonds door dit alles te wachten stond, noopte daarom tot een drastische herziening van het subsidiesysteem. Het systeem van financiering van historisch gegroeide exploitatietekorten werd vervangen door een genuanceerd systeem van normbedragen voor objectieve prestaties. Daarnaast zijn er drempels en plafonds ingevoerd. Dit alles met de bedoeling de verwachtingen vooraf drastisch te temperen, aanvragen die niet in de regeling thuishoren te weren en het geld zo eerlijk en zo doelmatig mogelijk te kunnen verdelen. Heldere criteria en een transparant puntensysteem vormden de leidraad om scherpe, inhoudelijke keuzes te kunnen maken.

Kwaliteit was daarbij onverminderd belangrijk. Maar de overige criteria wogen zwaarder dan voorheen en waren bij de beoordeling gelijkwaardiger, om te waarborgen dat de keuzes maatschappelijk en economisch duurzaam zijn, de unieke, Nederlandse veelkleurigheid behouden blijft, en de podiumkunsten in een zo groot mogelijk deel van ons land kunnen worden waargenomen.

De bezuinigingen krijgen een gezicht. Het aantal instellingen dat het Fonds meerjarig kan honoreren loopt terug van 118 naar 80, terwijl op basis van de beoordeling bijna het dubbele van dit aantal voor subsidie in aanmerking komt (zie figuur 1 en 2). Ook zonder bezuinigingen zouden lang niet alle positief beoordeelde aanvragen daadwerkelijk voor subsidie in aanmerking zijn gekomen, maar wel een substantieel deel.

De eerder door het Fonds Podiumkunsten vierjarig gesubsidieerde festivals, muzikensembles en gezelschappen hebben daarbij stevig te lijden gehad van de concurrentie van instellingen uit de basisinfrastructuur en veelbelovende nieuwkomers. Van de laatste beschikt het grootste deel dankzij de tweejarige subsidies van het Fonds al over de nodige vliegreun. Bijna 60% van de 118 bestaande fondsinstellingen keert niet terug. Daaronder bevinden zich veel bekende en prominente namen zoals bijvoorbeeld de Appel, het Toneel Speelt, Carver, het Nieuw Ensemble en Theaterfestival Boulevard. We vinden er geen doekjes om: de schade door de bezuinigingen is groot.

Daar staat tegenover dat het beeld van de podiumkunsten dat uit de aanvragen oprijst dat van een vitale sector is die in staat is zichzelf telkens opnieuw uit te vinden, de actualiteit becommentarieert, de meest waardevolle tradities koestert door ze nieuw leven in te blazen, en het publiek overal in het land inpakt en beroert met onregelende vormen en verhalen. Het is vooral daaraan te danken dat de keuzes van het Fonds kunnen leiden tot een nieuw evenwicht en perspectief. De artistieke kwaliteit is hoog. En de artistieke veelkleurigheid is mede dankzij de grotere doelmatigheid van de nieuwe regeling nog steeds bijzonder, zij het dat de verflagen gevaarlijk dun zijn geworden.

De veerkracht van het midden- en kleinbedrijf van de podiumkunsten heeft zelfs geleid tot een aantal opmerkelijke stappen vooruit in ondernemerschap, onderlinge samenwerking, lokaal draagvlak, financieringsmix en zichtbaarheid in het land. De schade door de bezuinigingen is daarmee niet ongedaan gemaakt, maar wel zo veel mogelijk beperkt. Daar komt bij dat de projectenbudgetten met opzet worden ontzien om de komende vier jaar ruimte te houden voor experiment en talentontwikkeling. Het podiumkunstenveld heeft zijn toekomst duidelijk weer in eigen hand genomen.

VERWACHTINGEN GETEMPERD

In totaal heeft het Fonds 203 aanvragen van theater-, muziektheater- en dansgezelschappen, muziekensembles en festivals in behandeling genomen. Van de aanvragen zijn de meeste, 102 in totaal, afkomstig van instellingen die al vierjarig door het Fonds worden ondersteund, en 22 van rijksgefinancierde instellingen die hun vierjarig subsidie vanaf 2013 door de bezuinigingen verliezen. Het aantal 'nieuwe', dat wil zeggen nog niet vierjarig gesubsidieerde aanvragers, bedraagt 79. Het aandeel nieuwe aanvragen, inclusief eerder tweejarig door het Fonds gesubsidieerden, is bijna de helft minder dan vier jaar geleden.

Laatstgenoemde daling wordt vooral veroorzaakt doordat in de sectoren muziek en muziektheater veel minder nieuwe instellingen een aanvraag deden. Een verklaring hiervoor is deels dat in de muziek en het muziektheater relatief sterk projectmatig wordt gewerkt. Fulltime instellingen met een fulltime productie zijn eerder uitzondering dan regel. De vermindering lijkt daarom in ieder geval voor een deel terug te voeren op de drempelnormen, die aanvragen die niet in deze regeling thuishoren, weerden. Deels zal ook de sterke selectie vier jaar geleden een rol hebben gespeeld. Toen al werden veel aanvragers wegens het projectmatig karakter van hun activiteiten afgewezen. Tenslotte hebben veel nieuwe aanvragers zich ongetwijfeld ook laten ontmoedigen door het algehele bezuinigingsklimaat.

Voor zover de drempelnormen een barrière vormden, betreft dit niet de bestaande vierjarig door het Fonds gesubsidieerde instellingen. Daarvan vroeg 85% opnieuw aan (zie figuur 7). Niettemin heeft de regeling ook hier de verwachtingen getemperd. De gesubsidieerde aanvragers van Fonds en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vroegen bij elkaar ruim een derde minder subsidie aan dan ze nu hebben.

ZWARE CONCURRENTIE EN BEHOUD VAN DYNAMIEK

Ondanks de getemperde verwachtingen is het beschikbare budget van het Fonds 2,2 keer overvraagd. Daarmee was de druk even hoog als vier jaar geleden. Maar door het grote aandeel instellingen dat al op een of andere manier wordt gesubsidieerd en dus eerder scherpe selecties heeft doorstaan, was het niveau van aanvragen hoger en de onderlinge concurrentie onvergelijkbaar veel zwaarder. Dat geldt met name in de sector festivals, ondanks licht afgenomen druk op het totale festivalbudget. Dit keer werd er 3 keer meer subsidie aangevraagd dan er beschikbaar is; vorige keer was dat 3,4 keer. Het grote aantal kansrijke en financieel omvangrijke aanvragen uit de basisinfrastructuur echter (5, waarvan er 4 gehonoreerd worden) zorgde voor een aanzienlijke verdringing van andere aanvragers.

Toch heeft die scherpe concurrentie de sector niet op slot gezet. Met de in totaal zeventien toekenningen aan nieuwkomers, waarvan tien eerder tweejarig projectsubsidie van het Fonds kregen, is sprake van een substantiële nieuwe instroom in het bestel van ruim 20% (zie figuur 4).

VERDELING VAN HET BUDGET OVER DE SECTOREN

Het Fonds heeft het beschikbare budget zo over de afzonderlijke sectoren willen verdelen dat de drukverdeling hetzelfde zou blijven als vier jaar geleden. Voor een andere verhouding dan de historische waren geen beleidsmatige argumenten voorhanden. Wel is die verdeling voor een deel gecorrigeerd op grond van de verwachte extra belasting van aanvragers uit de basisinfrastructuur. Anders gezegd, er heeft enige correctie plaatsgevonden voor de mate waarin de pluriformiteit van kleinschalig en middelgroot aanbod in de basisinfrastructuur door bezuinigingen is aangetast.

De daadwerkelijke druk op het budget, zo blijkt na de indiening van de aanvragen, wijkt zowel gemiddeld als per afzonderlijke sector niet sterk af van de vorige keer. Een uitzondering vormt de dans. De verhouding tussen het aantal toekenningen en aanvragen pakt bij dans veel gunstiger uit dan in andere sectoren. De toeloop vanuit de basisinfrastructuur was weliswaar relatief hoog, maar toch beperkter dan mogelijk was geweest. Anders dan verwacht dienden Noord Nederlandse Dans, Scapino Ballet Rotterdam en Danshuis Station Zuid geen aanvraag in bij het Fonds. Dit terwijl de kans groot was dat minimaal twee van hen, maar mogelijk zelfs ook alle drie, niet in de basisinfrastructuur zouden terechtkomen. Een belangrijke verklaring is ook dat een grote instelling als het Internationaal Danstheater, dat een relatief groot beslag op het dansbudget legt, is afgefallen. Daarvoor zijn meerdere kleine instellingen in de plaats gekomen.

Ook in de muziek zien we, ondanks eenzelfde druk als vier jaar geleden, een opmerkelijke verandering in de samenstelling van de meerjarige portefeuille. Daar worden dit keer vooral (middel)grote gezelschappen gehonoreerd. Omdat grotere groepen ook een groter beslag op het budget leggen, is de beweging omgekeerd aan de dans en loopt het aantal instellingen dat meerjarig wordt gesubsidieerd relatief sterk terug.

EERLIJK EN DOELMATIG, GROTERE PLURIFORMITEIT

Het systeem van vaste bedragen per voorstelling en een subsidiemaximum betekende voor de aanvragers dat zij een realistische inschatting moesten maken van de normbedragen waarop zij aanspraak konden maken. Dat kwam in veel gevallen neer op een aanzienlijk lager subsidie dan ze nu hebben. Aanvragers blijken die omslag verrassend snel te hebben gemaakt. Er zijn over het algemeen geen hogere normbedragen aangevraagd dan op grond van de kosten noodzakelijk was. Dat blijkt uit het feit dat in bijna alle gevallen het door instellingen gevraagde subsidiebedrag door de adviescommissies ongewijzigd kon worden overgenomen.

Niet alleen zijn daardoor nu grote, onderlinge verschillen in subsidiehoogte waarvoor geen goede motivatie bestaat, verdwenen. Ook is de subsidiëring een stuk doelmatiger geworden. Het beschikbare budget is gedaald met bijna 40% terwijl het aantal instellingen dat het Fonds meerjarig kan honoreren, terugloopt met 30% (zie figuur 1 en 3). De grotere doelmatigheid betekent dat nu meer instellingen subsidie kunnen ontvangen dan op grond van de bezuinigingen mocht worden verwacht. Dat komt ten goede aan de pluriformiteit.

ARTISTIEKE KWALITEIT

Artistieke kwaliteit, zo blijkt uit de beoordelingen, is als selectiecriteria onverminderd belangrijk. Alle gehonoreerde instellingen beschikken over een positieve beoordeling op artistieke kwaliteit. De adviescommissies waren onder de indruk van het artistieke niveau in de verschillende sectoren en de nieuwe ontwikkelingen die daarin plaatsvinden.

Enkele van de meest in het oog springende daarvan zijn het sterke maatschappelijke engagement, en een zelfbewuste zoektocht naar meer directe manieren van communiceren met het publiek. Dat vertaalt zich in nieuwe thema's en een expressief idioom, maar ook in onconventionele presentatievormen en werkwijzen. Er wordt steeds meer samengewerkt met andere makers, met programmeurs, vrije producenten en collega's in de basisinfrastructuur, en met organisaties in andere maatschappelijke sectoren. Grenzen met andere disciplines, nieuwe en oude media en tussen speelcircuits worden met bravoure overschreden. Die overschrijding blijft niet beperkt tot vrijblijvende flirts, maar beïnvloedt het werk van makers blijvend. Ook ontstaat er steeds meer werk vanuit en voor specifieke locaties. Uit de succesvolle buitenlandse tournees van veel gezelschappen en muziekensembles die het Fonds de komende jaren meefinanciert, spreekt de internationale waardering voor de kwaliteit van dit aanbod. Het daarbij toenemende aantal coproducties met buitenlandse partners biedt niet alleen zakelijke, maar ook artistieke kansen.

VEELZIJDIGE SECTOR

Het is belangrijker dan ooit dat het podiumkunstenbestel als geheel een zo goed mogelijke vertegenwoordiging blijft bieden van uiteenlopende genres, inclusief een aantrekkelijk aanbod voor jeugd en jongeren. Het artistieke spectrum raakt door de bezuinigingen ontegenzeggelijk minder rijk bezet en dreigt aan nuance in te boeten, maar omvat gelukkig nog wel de belangrijkste kleuren. Bij het Fonds gaat het dan vooral om de

verschijningsvormen die niet in het commerciële circuit of in de basisinfrastructuur tot stand worden gebracht. De veranderingen in de basisinfrastructuur hebben, via het criterium pluriformiteit waarin de bijdrage aan de sector als geheel wordt meegewogen, ook tot consequenties bij het Fonds geleid. De enorme artistieke diversiteit van aanvragers maakte dit ook mogelijk.

Die consequenties verschillen per discipline. Het Fonds ondersteunt vanaf 2013 bijvoorbeeld relatief veel jeugddans en kleinere theatergezelschappen, verhoudingsgewijs meer grotere muziekensembles, minder teksttheater, geen opera en musical maar juist het nieuwere, vaak kleinschaligere muziektheater. In ieder van de belangrijkste genres ondersteunt het Fonds één festival. Ook culturele diversiteit is een vanzelfsprekend onderdeel van een pluriforme cultuur. Het was daarom een van de aspecten waarmee instellingen een hogere beoordeling op pluriformiteit konden verwerven. Toch heeft dit in niet alle disciplines geleid tot een goede vertegenwoordiging. Een aantal pioniers uit de begintijd blijkt in de beoordeling op belangrijke criteria niet opgewassen tegen de felle concurrentie. De nieuwe generatie loopt zich nog warm en vraagt nauwelijks meerjarig aan. Waar ze dat wel doen, zijn er ook honoreringen, zoals bij theater en dans. De discipline muziektheater, die vrijwel geen cultureel diverse aanvragen ontving, honoreert één instelling die actief is op dit vlak. In de programmering van festivals, waar grenzen steeds meer vervagen, is culturele diversiteit vaak goed geïntegreerd.

INNOVATIE EN TALENT

Innovatie en talentontwikkeling, zo blijkt uit de aanvragen, vindt op alle mogelijke manieren plaats in de podiumkunsten. Voor veel instellingen is dat zelfs een kerntaak. Dat geldt nu sterker dan vier jaar geleden. Nieuwe wegen inslaan, is voor veel ensembles, gezelschappen en makers inherent aan hun werk. Om die reden investeren ze in nieuw repertoire of gaan ze samenwerkingsverbanden aan met andere makers en met nieuw, veelbelovend talent.

De aanvragen laten zien dat talentontwikkeling en kunstpraktijk steeds sterker met elkaar verbonden raken. In de dans spreken we dan bijvoorbeeld over ICK, Conny Janssen, ISH en nu van Nicole Beutler. In het theater gaat het bijvoorbeeld om Orkater, Zep, Firma Rieks Swarte, Ulrique Quade Company en Via Rudolphi, en in de muziek over Oorkaan en het Nederlands Blazers Ensemble. Niet alleen producerende instellingen, maar ook festivals scheppen steeds meer een gunstige omgeving voor dat talent. Ze blijken zich in toenemende mate op een natuurlijke manier met de jongste artistieke ontwikkelingen te verbinden. Oerol, November Music, Spring en Tweetakt zijn sprekende voorbeelden. Opmerkelijk genoeg zet een aantal voormalige productiehuisen, zoals de Toneelschuur, Korzo, BonteHond, Zeelandia, Feikes Huis, Veem en Bellevue (voor theaterauteurs), en de postacademische instelling VocaalLAB zijn deskundigheid als innovator en talentontwikkelaar nu met succes in als producerende instelling. Omgekeerd zorgen zij zo voor een goede verbinding tussen kunstpraktijk en nieuw talent.

Hoewel de trend duidelijk wijst in de richting van meer innovatie en een steviger verbinding tussen talentontwikkeling en kunstpraktijk, heeft het Fonds de toeslag voor innovatie van het aanbod nog betrekkelijk weinig toegekend (zie figuur 9). De commissies hebben kritisch

gekeken of de plannen voor een toeslag bijdragen aan de ontwikkeling van de Nederlandse podiumkunsten in het algemeen. In de meeste gevallen was de onderbouwing hiervoor niet overtuigend. Vaak had de beoogde innovatie vooral betrekking op de ontwikkeling of uniciteit van het eigen gezelschap of ensemble, zonder dat andere delen van de discipline of sector hierdoor werden beïnvloed. Wanneer onvoldoende duidelijk werd hoe men de talentontwikkeling zou vormgeven of wie men op het oog had om te begeleiden, werd evenmin een toeslag toegekend.

GEZOND ONDERNEMERSCHAP

Het veranderende subsidieklimaat en de manier waarop de regeling is ingericht, hebben uitgedaagd tot stevige ambities op het gebied van publieksbereik en eigen inkomsten. Gemiddeld streven instellingen naar zeventien procent meer voorstellingen en concerten dan in de voorgaande vier jaar (zie figuur 10). Dat is in beginsel een positieve ontwikkeling. Het is ook realistisch. Vanaf 2013 krimpt immers het aantal instellingen in de basisinfrastructuur en bij het Fonds, waardoor de overblijvende instellingen de kans krijgen een groter deel van de publieksmarkt naar zich toe te trekken. Tegelijkertijd wordt er efficiënter gewerkt. Dat gebeurt bijvoorbeeld door de groeiende samenwerkingsverbanden, waarin instellingen faciliteiten delen en gezamenlijke marketing bedrijven of waarin meer coproducties tot stand komen. Ook is meer seriebespeling van podia en festivals aan de orde en zoeken instellingen meer samenwerking met het bedrijfsleven.

Gemiddeld doen de aanvragers het op ondernemerschap goed. Wel is er op onderdelen sprake van grote, onderlinge verschillen. Vooral in de groep instellingen waarvan de aanvraag niet wordt gehonoreerd, is te vaak sprake van erg ambitieuze verwachtingen die niet door realistische plannen worden onderbouwd. Het Fonds realiseert zich daarbij dat de tijd voor veel instellingen erg kort is geweest om de organisatie al volledig op de nieuwe werkelijkheid voor te bereiden.

De bedrijfsvoering van vooral de gehonoreerde instellingen blijkt in de basis echter goed op orde. Opvallend is ook de sterke correlatie tussen kwaliteit en ondernemerschap. In bijna alle gevallen waar sprake is van een hoge waardering voor kwaliteit is ook het ondernemerschap dik in orde. Daarnaast kan worden vastgesteld dat de omvang van een instelling niet a priori veel zegt over haar financiële gezondheid. Klein is niet bij voorbaat kwetsbaarder: de aanvragers bij het Fonds doen het financieel gezien even goed, zelfs iets beter, dan de aanvragers in de basisinfrastructuur. Het Fonds heeft er daarom vertrouwen in dat de gehonoreerde instellingen in staat zullen zijn de bij hun ambities passende veranderingen in hun organisatie vorm te geven in de komende jaren, en om eventuele tegenvallers op te vangen.

FINANCIERINGSMIX EN LOKAAL DRAAGVLAK

Het goed ontwikkelde ondernemerschap bij de gehonoreerde instellingen vertaalt zich in een betere, en onderbouwde spreiding van financiële risico's over verschillende inkomstenbronnen. Waar het Fonds in de periode 2009-2012 gemiddeld nog tekende voor 45% van de begroting van vierjarig ondersteunde instellingen, vragen de gehonoreerde instellingen nu nog slechts 31% van hun totale baten aan bij het Fonds. Gedeeltelijk doen instellingen in plaats daarvan een wat groter beroep op betrokkenheid van provincies en gemeenten. Het gevraagde aandeel bij gemeenten stijgt van 12 tot 17%, en dat bij de provincies van 3 naar 4% (zie figuur 8).

De toenemende financiële betrokkenheid van lagere overheden bij fondsgesubsidieerde gezelschappen helpt niet alleen bij het opvangen van de gevolgen van de bezuinigingen en de spreiding van het ondernemingsrisico. Het betekent ook dat het podiumkunstenveld erin is geslaagd het lokale draagvlak in de samenleving te vergroten. Minstens even belangrijk voor het draagvlak is de constatering dat de afname van het aandeel fondssubsidie niet volledig wordt vervangen door andere subsidies, maar dat per saldo ook de eigen inkomsten van de gehonoreerde instellingen met bijna acht procent stijgen.

LANDELIJKE ZICHTBAARHEID

De aanvragen die het Fonds ontving voor de periode 2013-2016 komen, net als in de voorgaande periode uit alle delen van het land. De Randstad is daarbij sterk vertegenwoordigd. Circa tweederde van de aanvragen komt uit de grote steden, en nog eens een kleine tien procent uit de regio west.

Hoewel de aanvragers dus niet gelijkwaardig over het land zijn verdeeld, verbeterde de spreiding onder de gehonoreerde instellingen al in de vorige beleidsperiode licht. Het aandeel door het Fonds gesubsidieerde instellingen in de vier grote steden liep toen iets terug ten gunste van de regio's. In de periode 2013-2016 blijven die verhoudingen ongewijzigd. Het aantal door het Fonds gesubsidieerde instellingen neemt zowel in de grote steden als in de regio's met 32% af. Tussen de regio's en steden onderling zijn er wel flinke verschillen. De grootste krimp vindt plaats in de regio's Oost, Midden en West, en in Rotterdam. De regio Noord daarentegen blijft in aantal instellingen gelijk en de regio Zuid ziet een toename van het aantal fondshonoreringen. Amsterdam loopt in de pas met het gemiddelde (zie figuur 5 en 6).

Voor een brede toegankelijkheid van het landelijk aanbod is behalve de vestigingsplaats van instellingen minstens zo belangrijk waar zij hun voorstellingen en concerten spelen. Het Fonds heeft dan ook evenzeer meegewogen in welke mate instellingen hun voorstellingen verder het land in brengen dan de vier grote steden.

VOLGORDE VOOR SUBSIDIËRING

De nieuwe manier van beoordelen aan de hand van gelijkwaardig wegende criteria en een transparant puntensysteem, heeft het mede mogelijk gemaakt om ondanks de bezuinigingen en druk op het budget tot een evenwichtig eindbeeld te komen. Een essentieel onderdeel

daarin is de wijze waarop instellingen na beoordeling in een rangorde zijn geplaatst. Die rangorde trekt immers niet alleen de grens tussen instellingen met een positief en een negatief advies, maar ook tussen aanvragers met een positief advies die wel en niet kunnen worden gehonoreerd binnen het beschikbare budget. De prioriteiten zijn bepaald door instellingen na beoordeling in een aflopende volgorde te plaatsen van het totaal aan punten dat zij hebben behaald op alle criteria samen. Als instellingen gelijk eindigden, heeft de commissie een volgorde aangebracht op basis van de pluriformiteit. Daarbij is eerst gekeken naar het aantal punten op pluriformiteit in de oorspronkelijke beoordeling, dat wil zeggen in relatie tot de gehele sector, inclusief basisinfrastructuur en het vrije circuit. Waar nodig, is vervolgens ook de pluriformiteit onder de hoger geëindigde fonds aanvragers in het oordeel betrokken.

Zo is er in alle disciplines een onderverdeling ontstaan in een a-categorie die geheel wordt gehonoreerd, een b-categorie die in beginsel wel voor subsidie in aanmerking komt maar niet kan worden gehonoreerd en een c-categorie waarvan de totale waardering zo laag ligt dat zij ook bij voldoende budget zou moeten worden afgewezen. De eerste aanvraag in de b-categorie wordt gedeeltelijk gehonoreerd, tot het budget op is.

Een meer gedetailleerde beschrijving van het beoordelingsproces is hierna te lezen onder 'Verantwoording'. De rangorde binnen de positieve adviezen zonder honorering (b-categorie) is bovendien opgenomen achter de adviezen per sector. Het Fonds Podiumkunsten heeft er echter bewust van afgezien om in het kader van deze verantwoording de cijfermatige scores mee te publiceren. Die scores zijn geen geheim, maar het Fonds wil voorkomen dat de prestaties van de aanvragers te veel teruggebracht worden tot louter cijfers, en dat daarbij wordt gegaan aan de uitgebreide, inhoudelijke beoordeling die daaraan ten grondslag ligt.

TOT SLOT

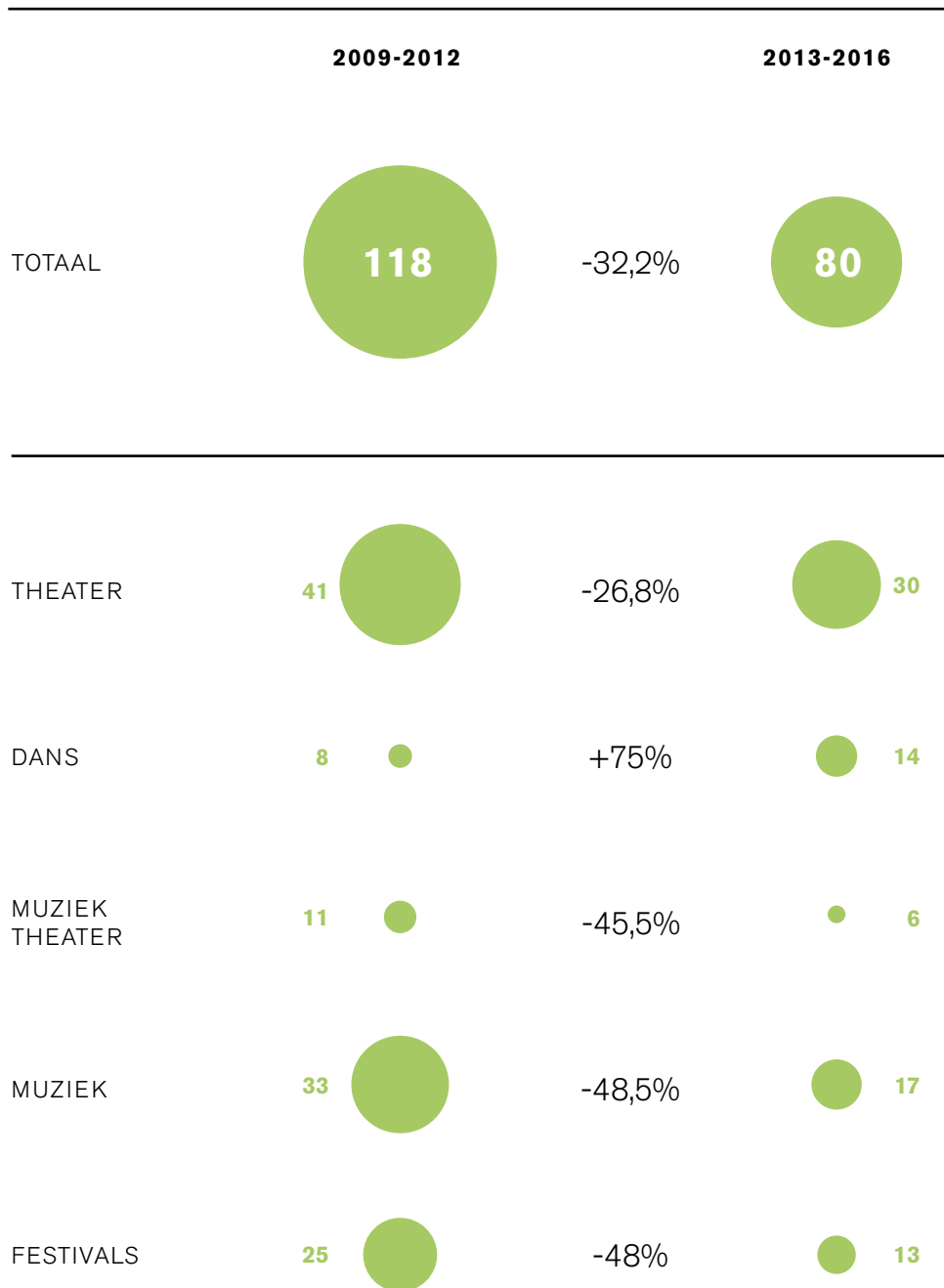
Nooit eerder werd er zoveel zo abrupt op de cultuur bezuinigd als nu. De schade is ongemeen groot, zo blijkt uit de beslissingen van het Fonds. Daarom stond deze subsidieronde volledig in het teken van een nieuw evenwicht en perspectief. Het midden- en kleinbedrijf van de podiumkunsten heeft zelf dat perspectief binnen bereik gebracht. Het heeft zichzelf niet toegestaan in een neerwaartse spiraal te belanden, maar integendeel waar nodig en mogelijk zelfs stappen vooruit gezet. De podiumkunsten hebben de toekomst in eigen hand genomen.

MEERJARIGE
ACTIVITEITENSUBSIDIES
2013 - 2016
IN **CIJFERS**

FIGUUR 1

AANTALLEN EN PERCENTAGES HONORERINGEN

● GEHONOREERDE ADVIEZEN

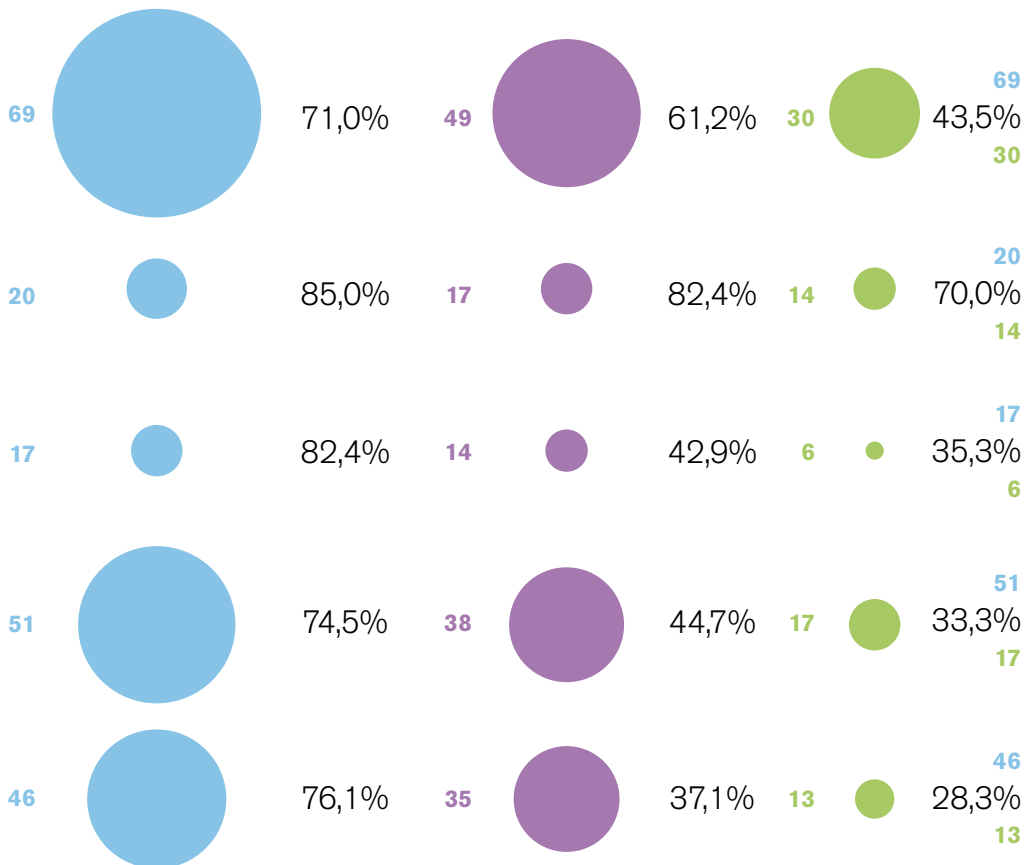
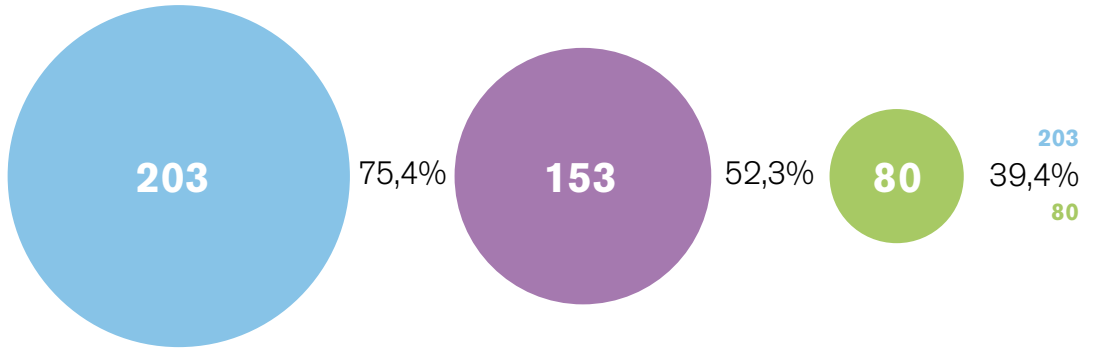

FIGUUR 2

AANTALLEN EN PERCENTAGES AANVRAGEN/ADVIEZEN/HONORERINGEN

● AANVRAGEN ● POSITIEVE ADVIEZEN ● GEHONOREERDE ADVIEZEN

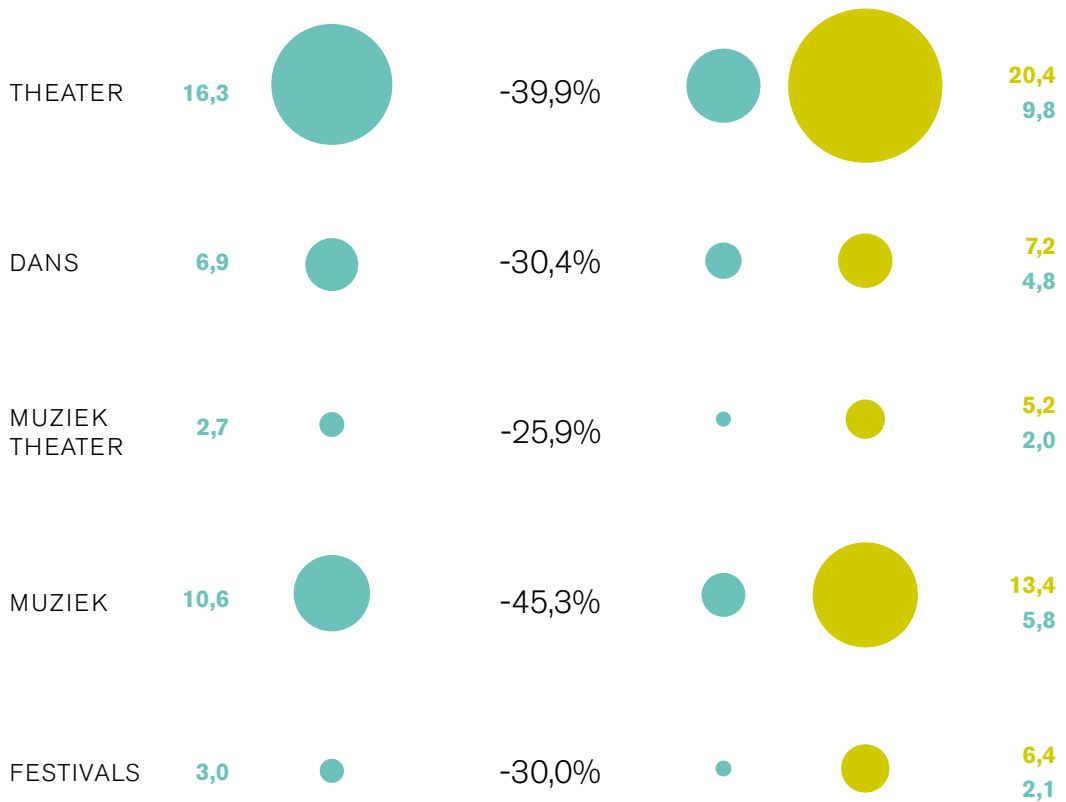
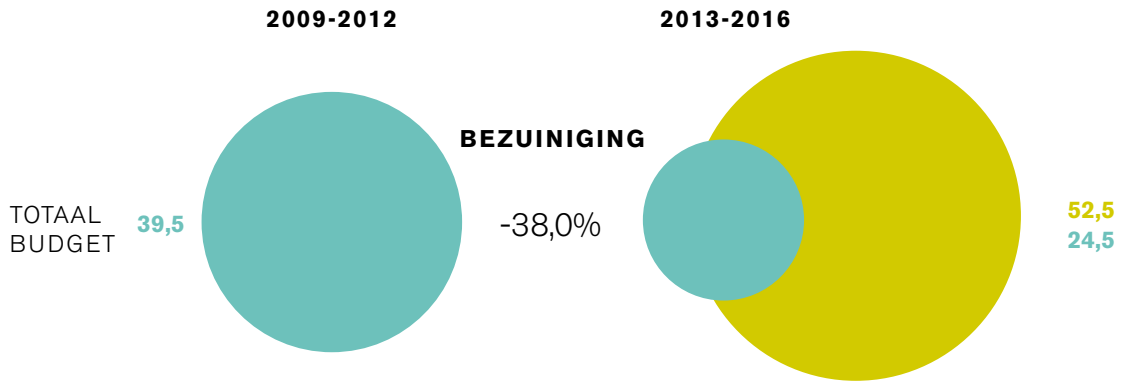
2013-2016

FIGUUR 3

BUDGET PER JAAR (IN MILJOENEN)

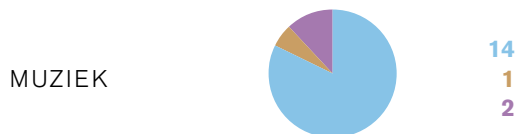
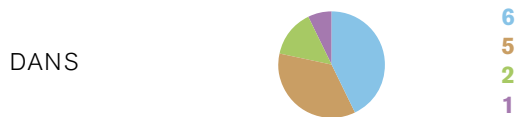
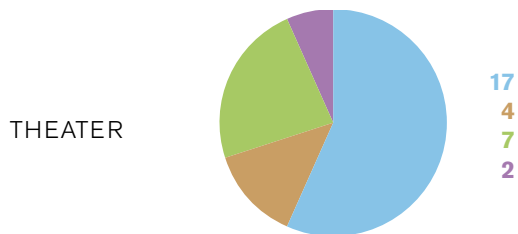
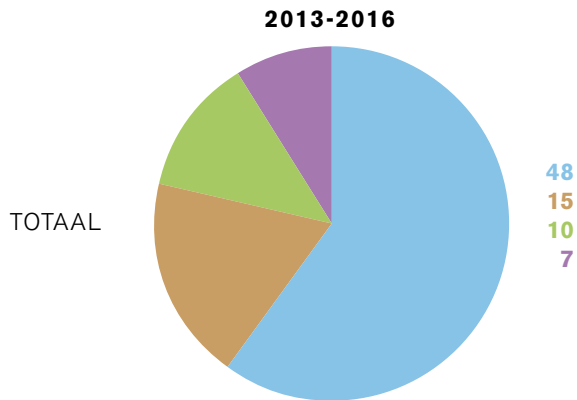
● TOEGEWEEZEN BUDGET ● AANGEVRAAGD BEDRAG

FIGUUR 4

HERKOMST VAN GEHONOREERDE INSTELLINGEN

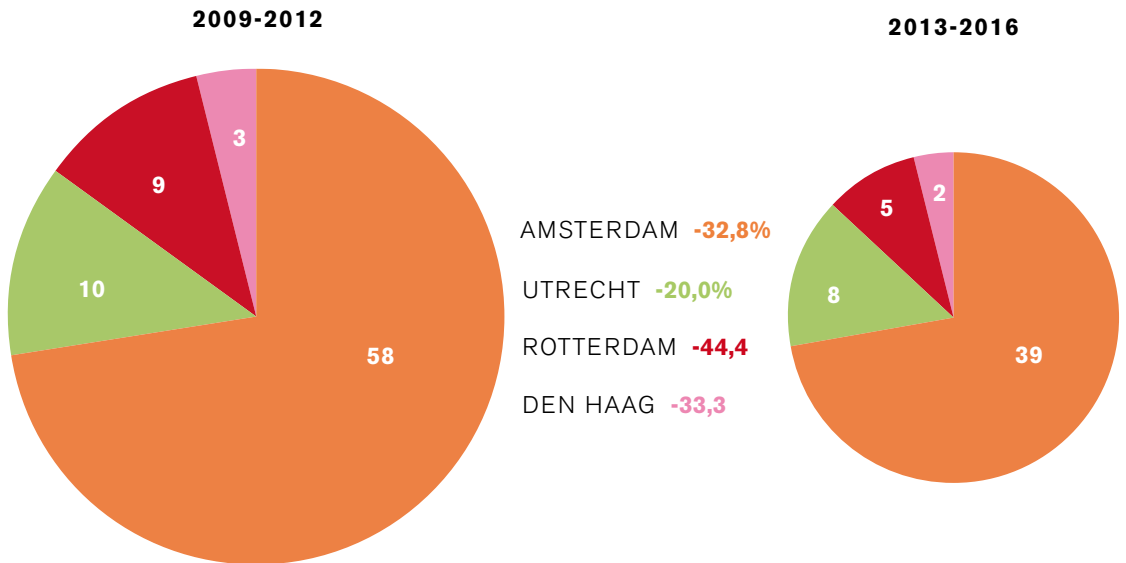
● 4-JARIG FONDS 2009-2012 ● BIS 2009-2012 ● 2-JARIG FONDS 2009-2012 ● NIEUWE INSTELLINGEN

FIGUUR 5

GEOGRAFISCHE SPREIDING HONORERINGEN

AANTAL GEHONOREERDE AANVRAGEN

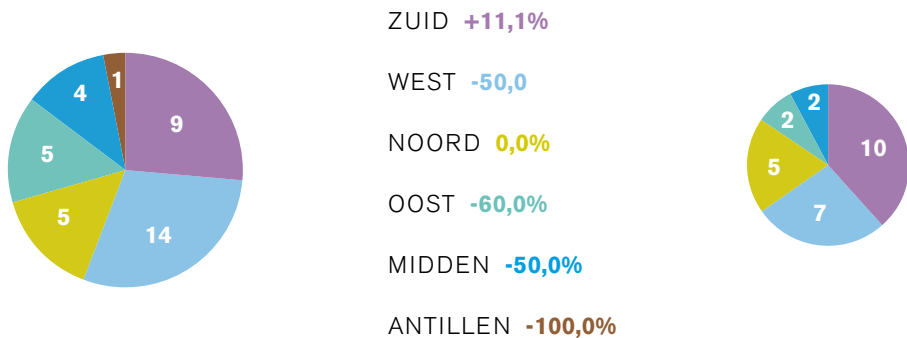

TOTAAL AANTAL HONORERINGEN 4 GROTE STEDEN

80

-32,5%

54

TOTAAL AANTAL HONORERINGEN REGIO'S

38

-31,6%

26

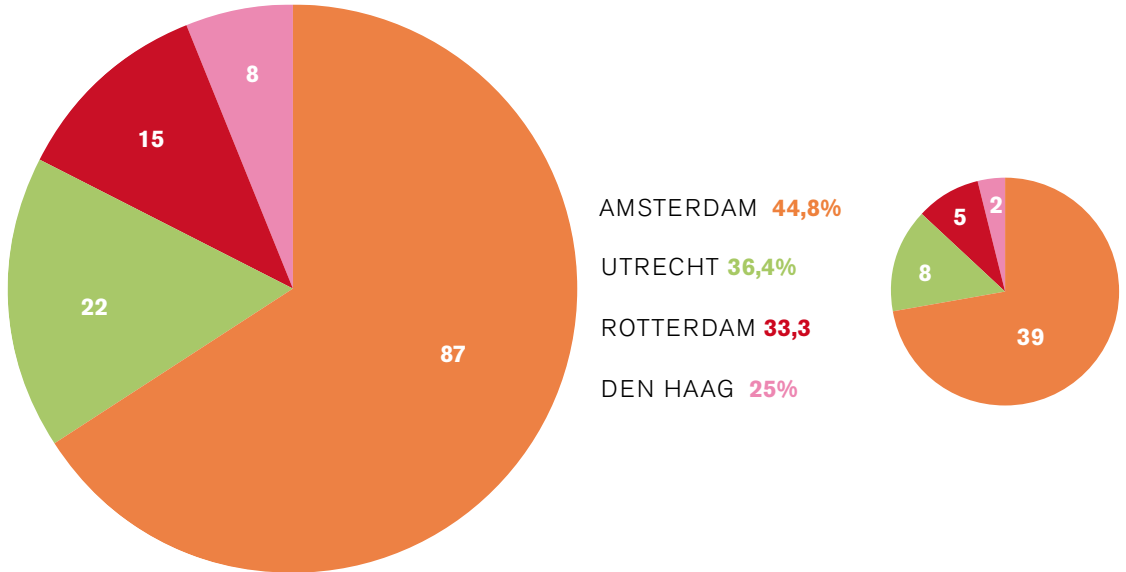
FIGUUR 6

GEOGRAFISCHE SPREIDING AANVRAGEN/HONORERINGEN 2013-2016

AANTAL AANVRAGEN TEN OPZICHTE VAN AANTAL HONORERINGEN 2013-2016

AANVRAGEN

HONORERINGEN

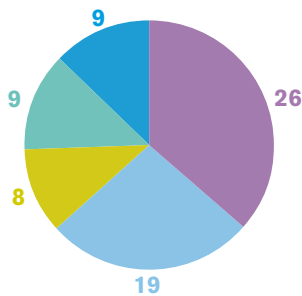

TOTAAL 4 GROTE STEDEN

132

40,9%

54

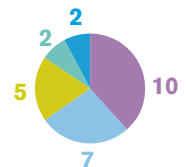
ZUID 38,5%

WEST 36,8%

NOORD 62,5%

OOST 22,2%

MIDDEN 22,2%

TOTAAL REGIO'S

71

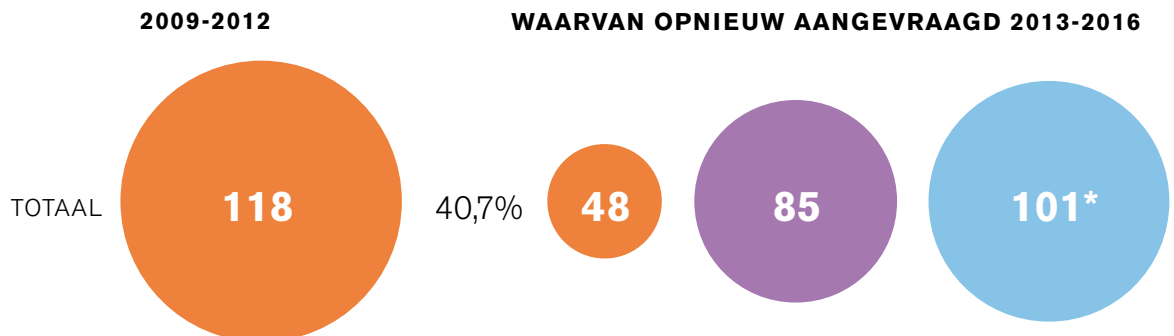
36,6%

26

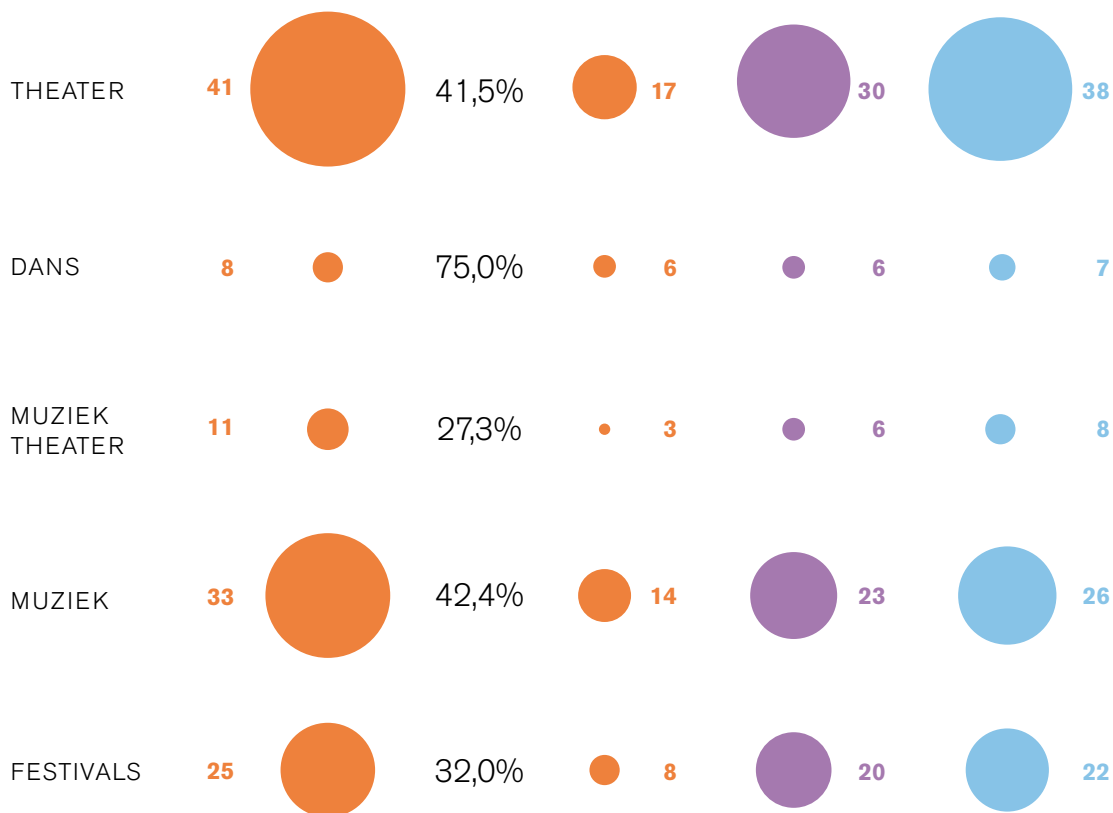
FIGUUR 7

TOEKOMST VAN DE HUIDIGE FONDSGESUBSIDIEERDEN

● GEHONOREERDE ADVIEZEN ● POSITIEVE ADVIEZEN ● AANVRAGEN

*102 aanvragen van 101 aanvragers. Eén instelling vraagt voor twee disciplines aan.

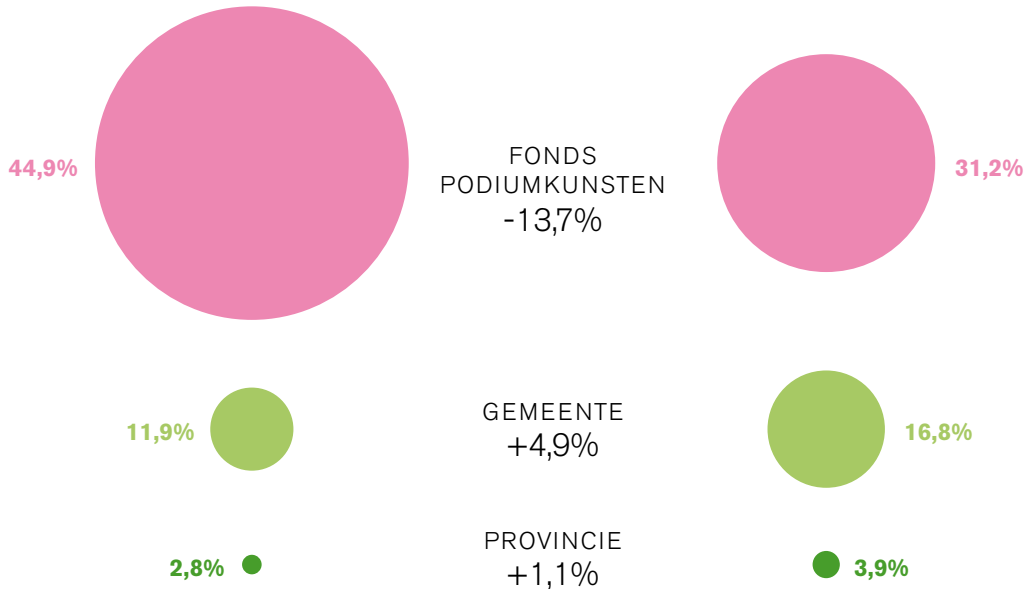
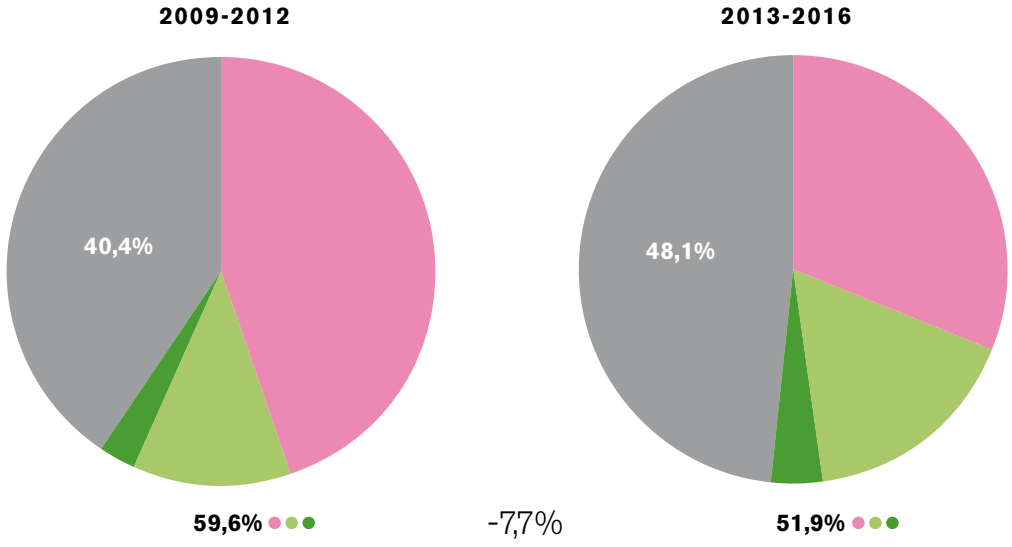

FIGUUR 8

**FINANCIERINGSMIX FONDS, GEMEENTEN, PROVINCIES
BIJ GEHONOREERDE INSTELLINGEN**

- SUBSIDIE FONDS PODIUMKUNSTEN
- SUBSIDIE GEMEENTE
- SUBSIDIE PROVINCIE
- OVERIGE (O.A. EIGEN) INKOMSTEN

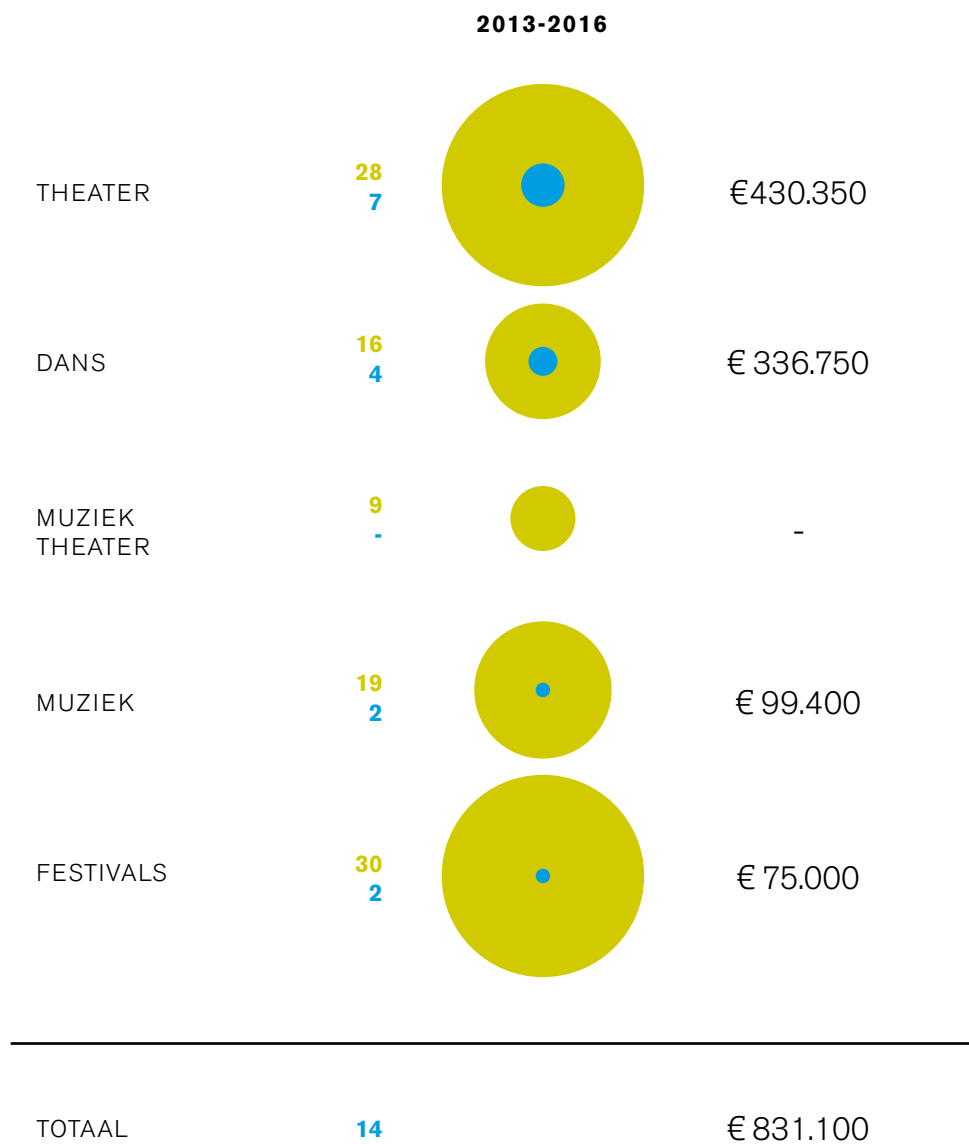
TOTAAL GEVRAAGD SUBSIDIE TEN OPZICHTE VAN DE BATEN

FIGUUR 9

TOESLAG VOOR INNOVATIE VAN HET AANBOD

● AANTAL GEVRAAGDE TOESLAGEN ● AANTAL TOEGEKENDE TOESLAGEN

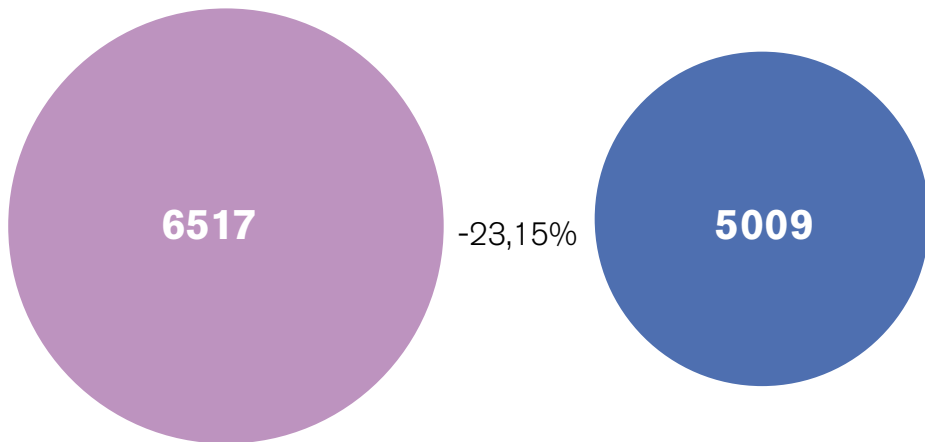

FIGUUR 10

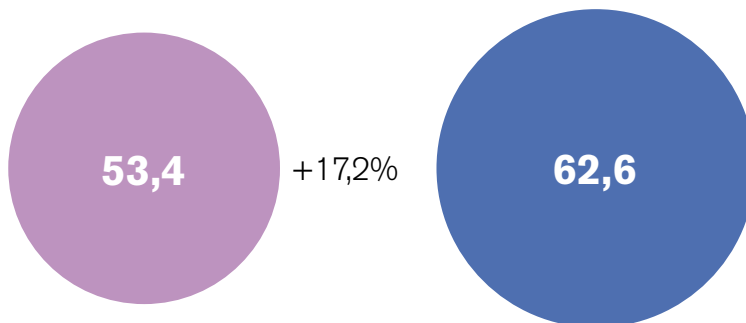
AANTAL VOORSTELLINGEN & CONCERTEN VAN PRODUCERENDE INSTELLINGEN PER JAAR (EXCL. FESTIVALS)

- GEREALISEERDE UITVOERINGEN 2010 FONDS 4-JARIG
- VOORGENOMEN UITVOERINGEN 2013 FONDS MEERJARIG*

TOTAAL AANTAL UITVOERINGEN PER JAAR (EXCL. FESTIVALS)

GEMIDDELD AANTAL UITVOERINGEN PER INSTELLING PER JAAR (EXCL. FESTIVALS)

* jaargemiddelde over 2013 en 2014

VERANTWOORDING VAN
ADVIESPROCES EN
BESLUITVORMING

PROCES

Alle aanvragen die in behandeling zijn genomen, zijn in hun geheel, inclusief alle bijlagen, voorgelegd aan een deskundige adviescommissie. Door het bureau van het Fonds Podiumkunsten is voorts voorzien in informatie over de historie, bijzonderheden en waar mogelijk ook in kwantitatieve analyses die ondersteunend konden zijn bij de beoordeling door de adviescommissie. Daarbij ging het in ieder geval om analyses met betrekking tot het ondernemerschap, matching door andere overheden en de bijdrage die een aanvrager levert aan de spreiding van het aanbod over het land.

Er waren aparte adviescommissies voor de aanvragen op het gebied van muziek, muziektheater, theater, dans en festivals. De adviescommissies bestonden uit inhoudelijk deskundige adviseurs. Deze adviseurs zijn door het bestuur benoemd, na een preselectie door de onafhankelijke selectieadviescommissie van het Fonds Podiumkunsten. In een aantal gevallen is een ad-hoc adviseur met specifieke kennis op het gebied van ondernemerschap aan de commissie toegevoegd om ook de kennis op dat terrein te waarborgen.

Iedere commissie had een onafhankelijk voorzitter, die niet heeft deelgenomen aan de beraadslaging. De voorzitters leidden de vergaderingen en hadden als taak de zorgvuldigheid van het besluitvormingsproces te bewaken. Zij waren afkomstig van buiten de discipline.

De beoordeling vond plaats aan de hand van de criteria uit de regeling en de toelichting daarop. Iedere aanvraag is daarbij op zijn eigen merites beoordeeld. Wel werd de individuele beoordeling telkens binnen het geheel van de beoordelingen geplaatst door terug te kijken naar eerder behandelde aanvragen. Dit om te verzekeren dat gedurende het hele beoordelingsproces dezelfde maatstaven werden gehanteerd. De Raad van Bestuur heeft er via secretarissen en bureau op toegezien dat in de toepassing van de criteria tussen de verschillende commissies geen verschillen konden ontstaan. Voorts zijn op onderdelen handvatten ontwikkeld om te verzekeren dat verschillende commissies daaraan op consequente en vergelijkbare wijze invulling konden geven.

De Raad van Bestuur heeft de advisering bestudeerd en gecontroleerd op consistentie, motivering en zorgvuldige totstandkoming. Er is op toegezien dat bij de voorbereiding en besluitvorming niemand invloed kon hebben die een persoonlijk belang heeft bij de uitkomsten. Waar nodig, zijn aanvullende vragen gesteld aan (voorzitters van) commissies over het adviseringsproces, de wijze waarop de regeling is toegepast in de beoordeling et cetera.

CRITERIA

ARTISTIEKE KWALITEIT

Bij het formuleren van een oordeel op kwaliteit is steeds een onderscheid gemaakt tussen de artistieke kwaliteit van de voorstellingen of concerten in de afgelopen periode (het retrospectief) en de te verwachten kwaliteit van de voorstellingen en concerten in de subsidieperiode zoals die kon worden afgeleid uit het beleidsplan (het prospectief). Als er een verschil was tussen deze twee oordelen heeft de commissie per saldo een eindoordeel geformuleerd op basis van de bevindingen over het retro- en prospectief.

Daarbij wogen beide gezichtspunten in beginsel even zwaar.

Bij het beoordelen van de kwaliteit in de afgelopen periode (retrospectief) is steeds een onderscheid gemaakt tussen instellingen die in de periode 2009-2012 een vierjarige subsidie hadden van het Fonds Podiumkunsten of het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap enerzijds en andere aanvragers anderzijds. De eerste groep is door het Fonds of door de Raad voor Cultuur in het kader van de monitoring van de lopende subsidierelaties intensief gevolgd. Daarbij hebben adviseurs voorstellingsbezoeken afgelegd, waarvan door hen ook verslagen zijn gemaakt. Deze verslagen stonden ter beschikking van de adviescommissies en hebben als basis gediend voor het oordeel over de kwaliteit van de activiteiten in de afgelopen subsidieperiode. In het advies wordt telkens aangegeven hoeveel voorstellingen of concerten zijn bezocht.

Bij de tweede groep is het oordeel over de artistieke kwaliteit primair gebaseerd op de ingezonden live-registraties.

In beide gevallen is aanvullend gebruikgemaakt van de eigen deskundigheid van commissieleden, die onder meer door concert- of voorstellingsbezoek is opgebouwd.

BIJDRAGE AAN DE ONTWIKKELING VAN DE PODIUMKUNSTEN

Dit criterium is alleen bij festivals van toepassing, en heeft betrekking op de bijdrage aan de ontwikkeling van het podiumkunstenaanbod. Om tot een oordeel te komen, is steeds gekeken in hoeverre er in de afgelopen periode een bijdrage is geleverd en of de plannen die zijn voorgelegd aanleiding geven om een dergelijke bijdrage in de toekomst te verwachten.

ONDERNEMERSCHAP

Bij het ondernemerschap is telkens gekeken naar drie onderdelen:

- a. de bedrijfsmatige organisatie (kortweg ook wel bedrijfsvoering genoemd),
- b. de inkomstenwerving,
- c. de wijze waarop de aanvrager zijn publiek benadert, bereikt en ontwikkelt (ook wel aangeduid als marketing).

ad a: Bij het onderdeel bedrijfsvoering is gekeken naar de financiële gezondheid van de organisatie (liquiditeit en solvabiliteit), de verankering van de kennis van het ondernemerschap in de organen van de organisatie en de kostenstructuur.

ad b: Bij het onderdeel inkomstenwerving is gekeken naar de ontwikkeling van de publieksinkomsten en de overige eigen inkomsten en is de begroting getoetst op haar realiteitsgehalte. Ook is gekeken of er sprake is van risicospreiding door het aanboren van verschillende soorten inkomstenbronnen en is de verhouding tussen de eigen inkomsten en de subsidiehoogte beoordeeld.

ad c: Bij het onderdeel marketing is beoordeeld hoe de instelling zich positioneert, welke doelgroepen de instelling onderscheidt en hoe de koppeling wordt gelegd tussen doelgroep(en) en de te ontwikkelen voorstellingen of concerten en welke marketingacties en marketinginstrumenten de instelling hanteert.

Het eindoordeel is een resultaat van de beoordeling op deze drie onderdelen. Alleen als op

de onderdelen a, b en c goed wordt gescoord, volgt de hoogste beoordeling. Naarmate een aanvrager minder goed scoort op een of meer onderdelen, wordt het oordeel kritischer.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT VAN HET PODIUMKUNSTENAANBOD IN NEDERLAND

Bij het beoordelen van de pluriformiteit is als hulpmiddel steeds gekeken of een aanvrager in een bepaald genre of een bepaalde discipline geplaatst kon worden. Alle aanvragers in hetzelfde genre/dezelfde discipline scoren in beginsel gelijk op hun bijdrage aan de pluriformiteit. Vervolgens is gekeken of een aanvrager zich anderszins nog onderscheidt van andere instellingen in dat genre /die discipline. Dat kan tot een hogere waardering binnen een genre of discipline leiden. Daarbij is terughoudend te werk gegaan. Uitgangspunt is steeds geweest dat het moet gaan om voor het publiek relevante verschillen. In een enkel geval is een aanvrager niet goed in één genre/discipline te plaatsen. Dan is deze stap overgeslagen.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING IN NEDERLAND

Voor het beoordelen van de spreiding is steeds een onderscheid gemaakt tussen de vier grote steden – Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht – en de rest van het land. Vervolgens is er een onderscheid gemaakt tussen twee soorten spreiding: spreiding van instellingen over het land en spreiding van aanbod over het land. Daarbij geldt het volgende:

- Een producerende instelling draagt bij aan de spreiding van instellingen als zij gevestigd is buiten de vier grote steden. In dat geval is door de adviescommissie altijd beoordeeld of er ook werkelijk een binding is met de vestigingsplaats, blijkend uit activiteiten.
- Een producerende instelling draagt bij aan de spreiding van het aanbod als relatief veel voorstellingen of concerten buiten de vier grote steden worden verzorgd. In dat geval is de bijdrage aan de spreiding van het aanbod gerelateerd aan het totaal aantal voorstellingen of concerten zoals dat blijkt uit de aanvraag, mits dat ook realistisch is. Een instelling die weinig voorstellingen of concerten geeft, maakt dus evenveel kans op een positieve beoordeling van de bijdrage aan de spreiding van het aanbod, als een instelling die veel voorstellingen of concerten geeft.

Alleen als een instelling op beide manieren bijdraagt aan de spreiding, is de maximale score gegeven.

Bij festivals is alleen gekeken naar de vestigingsplaats. Ook hier is het vertrekpunt dat het organiseren van een festival in een van de vier grote steden geen bijdrage levert aan de spreiding. De hoogste score is alleen gegeven als het festival plaatsvindt op een plek waar in het geheel geen vergelijkbaar aanbod aanwezig is.

FINANCIËLE BIJDRAGE VAN PROVINCIE OF GEMEENTE

Hier is als uitgangspunt genomen het in de aanvraag opgenomen bedrag dat is gevraagd aan lokale of provinciale overheden. Daarbij is de volgende vuistregel gehanteerd:

- Als het bedrag minimaal 30.000 euro of minimaal 10% van de totale lasten bedraagt, is de waardering ruim voldoende gegeven.
- Als het bedrag minimaal 300.000 euro of minimaal 30% van de totale lasten bedraagt, is de waardering zeer goed gegeven.

Bij dit onderdeel is overleg gevoerd met andere overheden, om te controleren of de door de aanvrager opgevoerde bedragen ongeacht de stand van bestuurlijke besluitvorming ook werkelijk zijn aangevraagd of nog dit jaar aangevraagd konden worden. Alleen indien dat onomkeerbaar niet het geval was, is de in de aanvraag opgevoerde bijdrage niet betrokken in de beoordeling.

Omdat de formele besluiten tot medefinanciering door de betrokken overheden vaak pas eind van het jaar in het kader van de begrotingsbehandeling worden genomen, stond op het moment dat de besluiten door het bestuur werden genomen niet onomstotelijk vast of het aangevraagde bedrag ook werkelijk zou worden toegekend. Daarom is bij de honoreringen telkens gekeken of de aanvrager bij het geheel of gedeeltelijk ontbreken van de gevraagde financiële bijdrage van gemeente en/of provincie zodanig zou zijn gezakt in de rangorde dat het subsidie in gevaar zou komen. Aanvragers waar dit inderdaad het geval was, ontvangen een voorwaardelijke toezegging.

RANGORDE

De aanvragen zijn op basis van de toegekende waardering op alle criteria in drie categorieën onderverdeeld:

a: honoreren

b: honoreren voor zover het budget dat toelaat

c: niet honoreren.

Daar waar instellingen gelijk eindigden en een nadere ordening noodzakelijk was, is door alle commissies een volgorde aangebracht op basis van de pluriformiteit. Daarin was in eerste plaats de hoogte van de waardering van de pluriformiteit in de oorspronkelijke beoordeling leidend (bijdrage aan de pluriformiteit in het geheel van de sector). Indien daarna nog nodig, ging de commissie vervolgens over tot een beoordeling van de mate waarin de aanvrager in kwestie zich onderscheidde van de verzameling van aanvragers boven de te beoordelen aanvrager. Dat geldt dus niet voor instellingen die op basis van hun score direct voor subsidie in aanmerking komen, noch voor instellingen waarvan bij voorbaat duidelijk is dat deze niet voor subsidie in aanmerking komen.

De grens tussen a (honoreren) en b (honoreren voor zover het budget dat toelaat) is steeds getrokken boven de instelling die niet meer in zijn geheel kan worden gehonoreerd in verband met het ontbreken van voldoende budget. In alle disciplines is er dus sprake van een a-categorie die geheel wordt gehonoreerd, een b-categorie die in beginsel wel voor subsidie in aanmerking komt maar gelet op het budget niet meer kan worden gehonoreerd en een c-categorie waarvan de totale waardering zo laag ligt dat zij ook bij voldoende budget zou

moeten worden afgewezen. De eerste aanvraag in de b-categorie wordt gedeeltelijk gehonoreerd, tot het budget op is. De aanvragen daaronder worden afgewezen vanwege het ontbreken van budget.

INLEIDING
BIJ DE ADVIEZEN
EN BESLUITEN
MUZIEK

Het muzikale landschap in Nederland is uitgesproken veelvormig. Het is ook economisch sterk. De economische structuur van de sector muziek verschilt fundamenteel van die van bijvoorbeeld het theater of de dans. De productietijd in de muziek is onvergelijkbaar veel korter en daardoor goedkoper dan in andere sectoren, terwijl de opbrengsten per stoel niet noemenswaardig lager zijn. Daardoor is het muziekaanbod relatief minder sterk van productiesubsidies afhankelijk en wordt er in de muziek veel projectmatiger gewerkt. Om artistiek en economisch goed te functioneren hoeven veel, vooral kleinere ensembles geen fulltime bedrijven met een fulltime productieteam te zijn.

Dat neemt niet weg dat subsidie, net als in andere disciplines, onontbeerlijk is wanneer er vanwege kwaliteit, repertoire en specialisatie meer voorbereidingstijd en/of een grotere bezetting nodig is dan de opbrengsten kunnen dragen. Maar in de muziek kan relatief vaker worden volstaan met een minder institutionele vorm van ondersteuning dan meerjarige subsidies. De programmerings- en projectenregelingen van het Fonds Podiumkunsten zijn dan vooral voor kleinere ensembles doelmatiger. Dit wordt weerspiegeld in het feit dat momenteel driekwart van het afnamebudget van het Fonds aan muziek wordt besteed.

In de basisinfrastructuur is een zo mogelijk nog beperkter deel van de muzieksector vertegenwoordigd dan in het verleden, namelijk uitsluitend de symfonieorkesten. Het belang van ondersteuning door het Fonds ligt in de muzieksector dus vooral in het faciliteren van de kwaliteit en de pluriformiteit van het aanbod dat noch in de basisinfrastructuur, noch ongesubsidieerd tot stand komt. Deze taak rustte voorheen al voor een belangrijk deel bij het Fonds, aangezien de basisinfrastructuur eerder al voornamelijk was gericht op symfonische muziek en weinig taken had op het gebied van talentontwikkeling. Die opdracht voor het Fonds neemt nu zelfs in belang nog toe.

Bovenstaande verschillen tussen de muzieksector en andere sectoren verklaren waarom het Fonds bij de uitvoering van die opdracht relatief weinig kleine en relatief veel middelgrote instellingen heeft gehonoreerd, en waarom in de muziek als enige sector het gemiddelde subsidiebedrag per instelling is gestegen.

AANVRAGEN EN TOEKENINGEN IN HET KORT

Er zijn 51 aanvragen ingediend door muziekinstellingen. Ten opzichte van de periode 2009-2012 is vooral het aantal nieuwe aanvragen zeer sterk teruggelopen. Een deel van de verklaring zou kunnen zijn dat de scherpe selectie de vorige keer ontmoedigend heeft gewerkt. Toen al verwees het Fonds alle initiatieven met een overwegend incidentele of projectmatige werkwijze en subsidiebehoefte naar de projecten- en programmeringsbudgetten. Een ander deel van de verklaring ligt mogelijk in de nieuwe drempelnormen, waaraan vooral ensembles met een beperkte productie niet voldoen.

De druk op het sterk geslonken muziekbudget was desondanks groot. De commissie muziek gaf aan 37 aanvragers (73%) een positief advies. Dit is ongeveer gelijk aan het gemiddelde over alle disciplines. Uiteindelijk konden om budgettaire redenen slechts zeventien instellingen worden gehonoreerd. Dat komt neer op circa 45% van de positief beoordeelde

instellingen (het gemiddelde van alle disciplines is 52%) en een derde van het totaal aantal aanvragen muziek.

Muziekconcoursen (zoals het Internationaal Vocalisten Concours en het Internationaal Orgelfestival Haarlem) konden, anders dan voor de periode 2009-2012, een aanvraag doen bij het onderdeel Festivals en Concoursen van de regeling meerjarige activiteitsubsidies.

Omdat de basisinfrastructuur altijd al goeddeels uit symfonieorkesten bestond en muziekensembles op het Fonds waren aangewezen, kent muziek als enige discipline geen grote instroom van nieuwe aanvragen vanuit de basisinfrastructuur: slechts twee instellingen uit de basisinfrastructuur (Oorkaan en de Stichting Koorbegeleidingen) klopten bij het Fonds aan. Een opmerkelijke andere nieuwe aanvrager is het Metropole Orkest, dat tot nu toe werd gefinancierd vanuit de mediabegroting. Van de instellingen die in de periode 2009-2012 al door het Fonds vierjarig werden ondersteund, hebben er 26 een aanvraag voor meerjarige activiteitsubsidie 2013-2016 gedaan, waarvan er 14 (53%) nu opnieuw zijn gehonoreerd. Dat is procentueel vergelijkbaar met het gemiddelde van alle disciplines.

DE BELANGRIJKSTE VERANDERINGEN

De opvallendste verandering ten opzichte van de voorgaande periode is de daling, met bijna de helft, van het aantal instellingen dat structurele subsidie ontvangt. De groep instellingen die overblijft, is homogener geworden: het gaat voornamelijk om (middel)grote gezelschappen. Het palet aan genres is, anders dan bij de andere disciplines, bij muziek wat teruggelopen. Kleinere ensembles zullen in de toekomst een beroep doen op de projecten- en programmeringsregelingen van het Fonds.

Omdat grotere groepen ook een groter beslag op het budget leggen, is het aantal instellingen dat meerjarig wordt gesubsidieerd sterk teruggelopen. Ook is door de nieuwe subsidiesystematiek een aantal historisch gegroeide verschillen in subsidieniveau tussen vergelijkbare instellingen meer gelijk getrokken. Een enkel kleiner ensemble ontvangt daardoor fors meer subsidie dan voorheen.

De doorstroming is bij muziek relatief laag: er waren verhoudingsgewijs weinig nieuwe aanvragers (12 van de 51), en de meeste gehonoreerde instellingen werden ook in de afgelopen periode meerjarig gesubsidieerd. Er zijn slechts drie nieuwe gehonoreerde instellingen, waarvan er één afkomstig is uit de basisinfrastructuur. Van de aanvragers die in de afgelopen periode tweejarige projectsubsidies kregen, is ruim de helft wel positief beoordeeld, maar was het budget ontoereikend om tot honorering over te gaan.

ARTISTIEKE KWALITEIT

De artistieke kwaliteit van de aanvragende instellingen is vrijwel overal positief beoordeeld, waarbij de commissie bij circa 40% van de gehonoreerden de artistieke kwaliteit als zeer goed aanmerkte. De hoge kwaliteitsnormen die de ensembles zichzelf opleggen zien we ook terug in de internationale waardering van ensembles als het Orkest van de Achttiende Eeuw, Amsterdam Sinfonietta, Calefax en Slagwerk Den Haag. Dat vertaalt zich in succesvolle buitenlandse tournees. Hoge artistieke kwaliteit gaat in de muziek bovendien opvallend vaak samen met sterk ondernemerschap en een grote bijdrage aan de pluriformiteit. Door een hoge waardering op de inhoudelijke criteria artistieke kwaliteit en pluriformiteit hebben twee instellingen kunnen compenseren dat hun ondernemerschap als onder de maat werd beoordeeld.

Het kwaliteitscriterium valt uiteen in vakmanschap, oorspronkelijkheid en zeggingskracht. Het valt op dat vooral dit laatste begrip een grotere betekenis heeft gekregen voor veel van de gehonoreerde ensembles. Er is meer aandacht voor podiumpresentatie en rechtstreekse communicatie met het publiek. Diverse ensembles hebben hun programmering flink aangepast. Er zijn verschillende voorbeelden waarbij ensemble en programmeur bij het samenstellen van programma's op nieuwe, vaak interdisciplinaire manieren samenwerken om een nieuwe balans te vinden tussen artistieke autonomie en publieksbewustzijn. Onder meer AskolSchönberg en het Nederlands Kamorkest laten op dit gebied zien dat zij er met grote voortvarendheid in geslaagd zijn zich aan een nieuwe maatschappelijke en economische realiteit aan te passen.

PLURIFORMITEIT

De commissie muziek heeft in de beoordeling van de pluriformiteit steeds de relatie tot het volledige muzikale landschap vooropgesteld, al dan niet gesubsidieerd. Alle genres die subsidie hebben aangevraagd, zijn ook in de honoreringen vertegenwoordigd. De verdeling loopt bij de meeste genres redelijk gelijk met het aantal aanvragen: telkens is circa een derde van de aanvragen gehonoreerd.

Uitzonderingen hierop zijn jeugd-, pop- en wereldmuziek. Voor jeugdmuziek werd slechts één aanvraag ingediend, en die is gehonoreerd. Popmuziek opereert grotendeels in een context waar weinig subsidie nodig is en wordt daarnaast door het Fonds ondersteund via de programmeringsregeling. Dit vertaalt zich in slechts drie meerjarige aanvragers, waarvan er één is gehonoreerd. Ook in de wereldmuziek is er vaak sprake van een projectmatige werkwijze die minder is gericht op een langjarige artistieke visie. Op dat gebied heeft het Fonds echter wel een aantal aanvragen ontvangen, maar slechts aan een enkel ensemble een subsidie kunnen toekennen. Ondanks de punten die deze ensembles op het criterium pluriformiteit kregen toegekend voor hun bijdrage aan de culturele diversiteit van het muzikale landschap, eindigden de meeste in het totaal van alle criteria niet hoog genoeg om de concurrentie met andere instellingen aan te kunnen.

Dat in het merendeel van de genres niet meer dan een derde van de aanvragen kon worden gehonoreerd, betekent dat per genre het aantal instellingen, soms aanzienlijk, terugloopt. Zo

is ook het aantal instellingen dat zich exclusief toelegt op de hedendaagse muziek gedaald. Tegelijkertijd is zichtbaar dat hedendaagse muziek een geïntegreerd onderdeel is van de programmering van een groot aantal andere ensembles. Ensembles die gespecialiseerd zijn in hedendaagse muziek, zoals Asko|Schönberg en Slagwerk Den Haag, werken op hun beurt samen met instellingen die niet exclusief gericht zijn op de muziek van nu. Een substantieel deel van de gehonoreerde instellingen verstrekt met grote regelmaat compositieopdrachten.

INNOVATIE VAN HET AANBOD

In iets minder dan de helft (circa 40%) van de ingediende plannen werd een toeslag aangevraagd. In de meeste gevallen vond de commissie de onderbouwing hiervoor echter niet overtuigend. Vaak had de beoogde innovatie vooral betrekking op de ontwikkeling of uniciteit van het eigen gezelschap, zonder dat andere delen van de muzieksector hierdoor werden beïnvloed. Vier ensembles kregen een positief advies voor de toeslag. Het Nederlands Blazers Ensemble, dOeK en het Nieuw Ensemble lieten aansprekende initiatieven zien in repertoirebeheer en -ontwikkeling. Daarnaast zag de commissie in de plannen van Oorkaan, het Nieuw Ensemble en het Nederlands Blazers Ensemble een bijdrage aan de talentontwikkeling binnen de muzieksector. Slechts twee van deze vier positief beoordeelde ensembles ontvangen echter ook daadwerkelijk subsidie, en daarmee een toeslag.

ONDERNEMERSCHAP

Op het gebied van ondernemerschap vindt in de muzieksector een overtuigende professionalisering plaats. Sommige subsidieaanvragen lezen bijna als een bedrijfsplan en laten zien hoe ondernemerschap een integraal onderdeel is geworden van de strategische visie.

Bij de beoordeling van de bedrijfsvoering is onder meer gekeken naar governance, kosten en inkomsten, en marketinginspanningen. Daarbij viel op dat ensembles het netwerk van hun bestuurders steeds actiever inzetten en aanspreken. De Nederlandse Bachvereniging laat al geruime tijd zien hoe dit kan leiden tot successen op het gebied van private financiering. Veel ensembles hebben ook hun beheerslasten kritisch doorgelicht en hebben zich omgevormd tot kleine, flexibele organisaties met een minimum aan vast personeel.

Er wordt veel geëxperimenteerd met manieren om het publiek meer bij concerten te betrekken, zoals door alternatieve aanvangstijden, kortere concerten, bijzondere locaties en multidisciplinaire voorstellingen. Steeds meer ensembles slagen er bovendien in hun publiek via sociale media te bereiken en aan zich te binden. Er zijn verschillende nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan. Zo verzorgt een groep ensembles in de serie 'Proefkamermuziek' op een aantal vaste locaties buiten de grote steden samen concerten. De nieuwe coalitie 'Muziekvan.nu', bundelt blogs, recensies en concertagenda's voor hedendaagse muziek in een webcommunity.

De begrote eigen inkomsten van muziekensembles zijn aanzienlijk, in veel gevallen ver boven de drempelnorm van 20%. Gezelschappen zijn zich meer dan ooit bewust van de noodzaak

om hun inkomsten aan te vullen met bijvoorbeeld sponsoring, vriendenverenigingen en crowdfunding. Gezien de zeer geleidelijk groeiende opbrengsten hiervan in het verleden lijken de verwachtingen hier en daar wel wat hoog gespannen. De commissie heeft de verwachte haalbaarheid van de doelstellingen voor private financiering meegewogen in de beoordeling van het ondernemerschap.

MATCHING

Het Fonds investeert bij voorkeur in instellingen met een breed draagvlak, wat onder meer tot uiting komt in financiële ondersteuning door gemeente en/of provincie. Van de gehonoreerden hebben elf instellingen ook bij een gemeente en/of provincie structureel subsidie aangevraagd.

Twee derde van de aanvragers die rekenen op subsidie van een andere overheid vroeg die lokale ondersteuning voor het eerst aan. Daarbij speelt een rol dat de gemeente Amsterdam zich heeft voorgenomen het aanbod van kleine en middelgrote ensembles in de stad ruimhartiger te gaan subsidiëren. Bijna de helft van de aanvragers heeft geen beroep gedaan op structurele subsidiemogelijkheden van gemeente en/of provincie.

GEOGRAFISCHE SPREIDING

Al vele jaren heeft de muzieksector vooral in de Randstad een sterke aanwezigheid: 80% van de ensembles die de afgelopen periode vierjarige subsidie ontving, is gevestigd in een van de vier grote steden. Deze ronde is slechts één aanvraag ingediend uit de regio Noord. Circa de helft van alle huidige aanvragers is gevestigd in Amsterdam. In de uiteindelijke lijst gehonoreerde ensembles staan twaalf instellingen met standplaats Amsterdam. Driekwart van de aanvragers uit de regio is positief beoordeeld, maar het merendeel daarvan kon uiteindelijk wegens onvoldoende budget niet worden gehonoreerd.

Een interessante uitzondering is het Nederlands Kamerkoor, dat juist uit Amsterdam vertrekt om zich te vestigen in Eindhoven. Door deze stap heeft het koor een hogere waardering op spreiding gekregen.

Muziekinstellingen zouden bovendien hun activiteiten verhoudingsgewijs ruimer over het land kunnen spreiden: slechts vijf instellingen kregen voor dit criterium de maximale beoordeling, 24 aanvragers leverden geen bijzondere bijdrage aan de spreiding van het aanbod.

NIEUW EVENWICHT

In een periode die de kunstensector voor grote uitdagingen stelt heeft het Fonds binnen de discipline muziek scherpe keuzes moeten maken. Veel instellingen hebben zich snel en krachtdadig aangepast aan de nieuwe maatschappelijke realiteit. De aanvragen waren over het algemeen van hoog niveau, hetgeen laat zien dat de muzieksector in de afgelopen jaren verder geprofessionaliseerd is. Zinnige samenwerkingen zijn ontstaan en in veel gevallen weten programmeurs en ensembles elkaar beter te vinden. Dat geeft vertrouwen in de toekomst.

Waar vier jaar geleden een grote mismatch tussen vraag en aanbod in de muzieksector werd geconstateerd, is er inmiddels een programmeringsregeling van kracht. Hiermee heeft het Fonds een instrument in handen om, gebruikmakend van de al eerdere genoemde relatief grote marktinflow, de spreiding en pluriformiteit in de muzieksector verder te vergroten. Vooral op het gebied van pop-, jazz- en wereldmuziek en voor ensembles met kleinere bezettingen speelt deze regeling een belangrijke aanvullende rol. Daarnaast herzielt het Fonds momenteel de huidige projectenregeling, zodat deze beter aansluit op de (veranderende) speelpraktijk van onze aanvragers en meer ruimte zal bieden aan talentontwikkeling.

SAMENSTELLING
ADVIESCOMMISSIE
MUZIEK

MUZIEK

PAUL WAARTS (VOORZITTER)
DEREK DE BEURS
PABLO CABENDA
BERTHO DRIEVER
ANNE LABERGE
PAUL RUTTEN
JOB SPIERINGS
FLORIS VERMEULEN

SUBSIDIE
AANVRAGEN
MUZIEK

Amstel Saxofoonkwartet

Stichting Amstel Saxofoon Kwartet

INLEIDING

Het Amstel Quartet beschrijft zichzelf in de aanvraag als 'het meest kleurrijke saxofoonkwartet ter wereld'. Het kwartet is opgericht in 1997 en speelt oude muziek, nieuwe muziek, populaire muziek en wereldmuziek, al of niet in bewerking. Als kernwoorden noemt het kwartet: virtuositeit, grensverleggende artistieke en doorzettingsvermogen. De vier musici dragen gezamenlijk de artistieke verantwoordelijkheid en voeren zelf de meeste zakelijke werkzaamheden uit. Freelancers worden ingehuurd voor adviezen, sponsorwerving en het schrijven van subsidieaanvragen en -verantwoordingen. De kernactiviteiten van de instelling zijn het geven van concerten en voorstellingen, de verbreding en verdieping van het repertoire voor saxofoonkwartet en het ontwikkelen en uitvoeren van projecten die de saxofoon en het saxofoonkwartet bij een groter publiek bekend maken.

Het Amstel Quartet stelt de ambitie voorop om muziek te maken op het allerhoogste niveau. De musici repeteren het hele jaar door en zorgen dat ze tijdens de concerten de muziek technisch perfect in de vingers hebben, zodat zij zich kunnen concentreren op het samenspel, de presentatie en de communicatie met het publiek. Het kwartet levert een substantiële bijdrage aan het repertoire voor saxofoonkwartet, zowel door het vertrekken van compositieopdrachten als het (laten) bewerken van bestaande werken. Een greep uit de componisten die voor het Amstel Quartet muziek hebben geschreven: Michael Torke, Otto Ketting, Peter Andriaansz, Tonu Korvits, Ian Wilson, Theo Loevendie, Peter van Onna, Reza Namavar en Petros Ovspeyan. Bewerkingen door de kwartetleden van stukken van Pärt, Ligeti, Tan Dun, Vasks, Nyman en Glass zijn door de componisten goedgekeurd en geprezen, zo stelt de aanvraag.

Het kwartet noemt de term 'ratjetoe' als geuzennaam voor de eigen programmering. De musici laten zich hierbij vooral leiden door de eigen voorkeuren, omdat ze ervan overtuigd zijn dat dit de beste concerten oplevert. Daarbij worden combinaties gemaakt van oude en nieuwe muziek en van bewerkingen en origineel werk voor saxofoonkwartet. Ook wordt samenwerking gezocht met andere musici en podiumkunstenaars en worden verzoeknummers op het programma genomen. Dit alles is mogelijk zolang de musici er met volle overtuiging achter kunnen staan.

De beschrijving van de producties in de aanvraag begint met de concerten op reguliere kamermuziekpodia die nader worden ingevuld in overleg met programmeurs, op basis van een thema en/of gericht op een speciaal publiek. Daarbij wordt uitgegaan van een 'optimale aansluiting bij wensen van programmeurs en verzoeken van publiek'. Deze categorie van uiteenlopende programma's voor het kleine circuit wordt beschreven onder de kop 'Ratjetoe'. Ten tweede zal er voor dit circuit een programma worden gebracht met Franse en Nederlandse chansons in samenwerking met Philippe Elan. Als derde productie voor kleine zalen wordt 'Hap naar Lucht' beschreven, een installatie van beeldend kunstenaar Henk Schut met honderd luidsprekers in combinatie met live uitvoering door het kwartet. Deze productie zal te horen en te zien zijn op festivals en podia voor hedendaagse en experimentele muziek. Ten slotte wordt een programma genoemd met werken van Russische en Nederlandse componisten dat zal worden uitgevoerd in het kader van een tournee door Rusland.

Voor het circuit van middelgrote zalen zijn twee programma's beschreven: een voortzetting van de samenwerking met Dominee Gremdaat (Paul Haenen) onder de titel 'Zoektocht naar Evenwicht ...Kent U die Uitdrukking?' en de jeugdmuziekvoorstelling 'Toeters en Taart' in samenwerking met Productiehuis Oorkaan.

Het Amstel Quartet wil in de jaren 2013 en 2014 gemiddeld veertig concerten per jaar realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 45.000 euro per jaar.

Het Amstel Quartet wordt in de periode 2009-2012 meerjarig gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten.

In het geval van het Amstel Quartet zijn in deze periode vier concerten bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Amstel Quartet als goed. Zij is van mening dat het ensemble zich inmiddels heeft bewezen als een uitstekend kwartet met een uitvoeringskwaliteit die getuigt van een zeer hoog vakmanschap. In de periode 2009-2012 heeft het kwartet zich geprofileerd met uitvoeringen van muziek uit zeer uiteenlopende stijlperiodes en tradities. De gretigheid waarmee de musici een breed muzikaal spectrum willen omvatten, heeft echter ook een keerzijde. Hoewel de commissie zich kan voorstellen dat het ensemble de inherente beperking van de saxofoonkwartetbezetting wil ontstijgen, neigt de programmering in veel gevallen naar een potpourri van repertoire waarbinnen nauwelijks samenhang, musicologisch of anderszins, valt te ontdekken. Uit de aanvraag blijkt dat dit een bewuste keuze is, getuige de titel 'Ratjetoe' en het uitgangspunt dat vooral de persoonlijke muzikale voorkeuren van de musici bepalend zijn voor de programmering. Het kwartet is ervan overtuigd dat deze werkwijze de beste concerten oplevert. De commissie onderschrijft dit niet en meent dat de selectie en combinatie van geliefde werken door het kwartet niet zonder meer tot sterke programma's leidt. De concertpraktijk van het kwartet vertoont een gebrek aan samenhang, wat ten koste gaat van een helder profiel van het ensemble en de zeggingskracht van afzonderlijke programma's. Hierdoor ligt bij concerten soms een zekere oppervlakkigheid op de loer.

De commissie is van mening dat het Amstel Quartet vooral excelleert in de uitvoering van opdrachtcomposities voor het kwartet en 'klassieke' nieuwe muziek van bijvoorbeeld een componist als Tristan Keuris. Bij de uitvoering van dit deel van het repertoire is naast een hoge mate van vakmanschap sprake van een aanzienlijke oorspronkelijkheid en zeggingskracht. Bewerkingen van stukken van componisten als Brahms en Bach vindt zij beduidend minder spannend en bijzonder. De voorliggende aanvraag bevat geen duidelijke artistieke visie op de programmering en de ontwikkeling van het kwartet, waardoor de commissie het plan als richtingloos ervaart. Dat is ook het gevolg van het feit dat het ensemble geen overtuigende onderbouwing geeft van de keuze voor de uiteenlopende partners met wie in de komende jaren zal worden samengewerkt. De bovenstaande kanttekeningen laten onverlet dat de commissie de sterke punten van het Amstel Quartet, in het bijzonder de hoge mate van vakmanschap en de uitvoering van nieuwe muziek en opdrachtcomposities, dusdanig hoog waardeert, dat zij de kwaliteit van deze aanvraag als goed beoordeelt.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat uit deze aanvraag spreekt als ruim voldoende. Het kwartet wordt regelmatig teruggevraagd door programmeurs van podia waar is opgetreden, waaruit blijkt dat het zich goed weet te positioneren in de podiumcircuits. Een sterke positionering blijkt ook uit het aantal belangstellenden wereldwijd dat de verrichtingen van het ensemble volgt via de sociale netwerksites. Het Amstel Quartet weet internationaal klaarblijkelijk goed raad met de voorbeeldfunctie die het vervult als saxofoonkwartet.

De commissie is daarentegen kritisch over de wijze waarop in de aanvraag de marketing is beschreven: deze richt zich overwegend op het onderhouden van de relatie met de bestaande doelgroep van 'trouwe fans'. Afhankelijk van specifieke multidisciplinaire samenwerkingen wordt wel gewezen op de mogelijkheid om 'nieuwe fans' te bereiken, maar deze verwijzing is weinig meer dan een impliciete bijkomstigheid van de gekozen samenwerking, zoals bijvoorbeeld bij het programma met Paul Haenen. De commissie vindt het een gemiste kans dat de instelling laat zien doelgroepen te kunnen binden via sociale media, maar dit aspect niet koppelt aan de samenwerking met podia en buitenlandse agenten.

In de aanvraag wordt gemeld dat in 2011 een concreet plan is opgesteld voor 'de invulling van het cultureel ondernemerschap', dat met ingang van 2012 wordt uitgevoerd met ondersteuning van een freelance medewerker. De commissie kan zich hiervan geen voorstelling maken, aangezien de aanvraag niet ingaat op een strategie of op de concrete acties die uit dit plan voortvloeien. Met betrekking tot het financiële beleid merkt de commissie op dat de stichting in de periode 2009-2011 over een extreem hoge liquiditeit en solvabiliteit beschikte. Hierdoor heeft zij de indruk dat de instelling teveel gericht is op het uitsluiten van risico's en daardoor minder geneigd is te investeren in het ondernemerschap. De commissie is positief over de wijze waarop in de aanvraag wordt gestreefd naar spreiding van de financiële risico's en diversificatie in de financiering: er is gezocht naar een combinatie van inkomsten uit concerten op basis van uitkoop, uit concerten in eigen beheer, uit concerten voor bedrijven en uit cd's die in eigen beheer worden uitgegeven. Daarnaast slaagt de instelling erin sponsorinkomsten te verwerven. Het plan is aanzienlijk minder overtuigend waar het gaat om de begrote publieksinkomsten: de gemiddelde publieksinkomsten zullen volgens de aanvraag ten opzichte van de periode 2009-2011 met 40% stijgen tot een bedrag van 1.495 euro per concert in 2013-2014. Deze verwachting is echter niet onderbouwd, zodat dit in de ogen van de commissie geen realistisch perspectief biedt.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage van deze aanvraag van het Amstel Quartet aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod als neutraal. Zij overweegt daarbij dat zij het kwartet aanmerkt als een instelling op het terrein van de klassieke muziek. Daarmee behoort de instelling tot een relatief omvangrijke groep van muziekensembles met een min of meer vergelijkbaar aanbod aan muzikale stijlen en combinaties van repertoire.

Het Amstel Quartet onderscheidt zich binnen deze groep niet dusdanig dat het volgens de commissie als uniek kan worden aangemerkt.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat het Amstel Quartet gevestigd is in Amsterdam, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is daarnaast relatief beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

De begroting bevat geen structurele financiële bijdrage van een gemeente of provincie.

TOESLAG

niet van toepassing

Het Amstel Quartet heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Amstel Quartet te honoreren, voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 90.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	60	60.000
Circuit midden	20	30.000
Circuit groot		
Basissubsidie voor 2 jaar		90.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Amsterdam Klezmer Band

Stichting Rettisj en Kippevet

INLEIDING

Stichting Rettisj en Kippevet organiseert sinds 1996 projecten en producties voor, met en rondom de Amsterdam Klezmer Band. Deze band richt zich op het creëren van nieuwe, originele klezmer en Balkan muziek en het presenteren hiervan aan een divers publiek in Nederland en het buitenland. Het is de missie van de Amsterdam Klezmer Band de eigen artistieke signatuur verder te ontwikkelen en versterken en hiermee een relevante bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van deze muziekstijlen wereldwijd en aan de wereldmuziek uit Nederland in het bijzonder. De kernactiviteiten bestaan uit het ontwikkelen van nieuwe programma's, het componeren van nieuw werk, het aangaan van artistieke samenwerkingsverbanden en het optreden in theaters, clubs en op festivals.

In de aanvraag schetst de Amsterdam Klezmer Band de eigen artistieke visie tegen de achtergrond van de geschiedenis van de traditionele klezmer. In tegenstelling tot een puristische benadering van klezmer als traditionele muziek heeft de band in toenemende mate eigen composities aan het repertoire toegevoegd. Op dit moment is 90% van het repertoire geschreven door de bandleden. De overige 10% bestaat uit arrangementen van klezmer- en Balkan-traditionals. In de eigen composities geeft de groep volgens de aanvraag op organische wijze ruimte aan de eigen smaak en invloeden (uit jazz, rock, hiphop, ska, volksmuziek van de Balkan, Turkse en Indiase muziek), wat heeft geleid tot het eigen geluid. De Amsterdam Klezmer Band geeft twee soorten concerten: enerzijds theaterconcerten, waar de focus ligt op contrast in dynamiek, tempo, sfeer en instrumentatie. Anderzijds de club- en festivalconcerten, waar gedanst wordt en de opbouw van de sets gericht is op het verhogen van de feestvreugde.

In 2013 zal een verlenging plaatsvinden van de succesvolle Mokum Tournee, waarbij podia in binnen- en buitenland zullen worden aangedaan. Deze tournee valt in 2012 samen met het 15-jarige jubileum van de band en wordt ondersteund met een productiesubsidie van het Fonds Podiumkunsten. Het programma is een verzameling van de hoogtepunten uit het repertoire van vijftien jaar Amsterdam Klezmer Band, plus een aantal nieuw geschreven stukken. Na het uitbundige jubileumprogramma is het volgens de band tijd voor verdieping en innerlijke bezieling. Dit leidt vanaf de tweede helft van 2013 tot een nieuw theaterprogramma onder regie van Dick Hauser, waarbij de band wil samenwerken met een gast uit de literaire wereld. Verder wordt er een club- en festivaltournee georganiseerd met de werktitel 'Het Grote Werk', waarbij een nieuwe cd gepresenteerd zal worden. Het artistieke thema zal zijn: klezmer meets ska, hiphop, pop en dance. De cd zal geproduceerd worden door een internationale trendsetter op het gebied van de wereldmuziek/pop cross-overs.

De akoestische bezetting zal worden aangevuld met drums en/of drumbeats, keyboards en andere instrumenten en er zullen muzikale gasten worden uitgenodigd. In het verlengde van de tournee zal er een productie voor een select aantal grote zalen worden ontwikkeld onder de (werk)titel 'Het Grote Grote Werk'. Het zal gaan om een totaalconcept met, naast het concert van de Amsterdam Klezmer Band, een Balkan-disco, visuals en lokale support acts. De band neemt voor de verschillende avonden wisselende gastsolisten mee.

Stichting Rettisj en Kippevet wil in 2013 en 2014 gemiddeld 55 concerten per jaar realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 184.750 euro per jaar.

Stichting Rettisj en Kippevet heeft tot op heden geen meerjarige subsidie ontvangen. De instelling ontving in de periode 2009-2012 incidentele subsidies van het Fonds Podiumkunsten in het kader van de regeling Internationalisering voor meerdere tournees naar Engeland en Azië. Er zijn twee productiesubsidies toegekend: in 2010 voor de tournee 'Katla' en in 2011 voor de jubileumtournee 'vijftien jaar Amsterdam Klezmer Band Live'.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van de Amsterdam Klezmer band als goed. De groep bestaat uit zeer goede musici en de concerten worden gekenmerkt door een hoog niveau van vakmanschap in de uitvoeringskwaliteit en de arrangementen. De profilering is tweeledig: enerzijds is er het karakter van een bruisende Balkan-feestband, anderzijds zocht de groep in de afgelopen jaren naar artistieke verdieping, onder meer in de vorm van programma's met een meer traditionele vorm van klezmer. In het plan wordt deze parallelle ontwikkeling verder doorgevoerd en de commissie heeft er vertrouwen in dat dit zal leiden tot interessante producties, waarbij de Amsterdam Klezmer Band een hoge mate van oorspronkelijkheid en zeggingskracht zal weten te bereiken. Met de beschreven projecten verkennt de band zowel zijn eigen artistieke grenzen als de mogelijkheden van het klezmer- en Balkan-idiom in cross-overs met andere genres. De commissie waardeert het dat de groep verschillende vormen van wereldmuziek en pop op een integere manier weet te combineren en zich zodoende onderscheidt van artiesten die zich beperken tot meer oppervlakkige cross-overs met elementen uit klezmer en Balkan-volksmuziek. Zij maakt wel een kritische kanttekening bij het theaterprogramma dat in 2013 onder regie van Dick Hauser van start zal gaan: de aanvraag geeft geen informatie over de artistieke uitgangspunten voor deze productie, noch een onderbouwing van de ambitie om de muziek te plaatsen in een theatrale context.

ONDERNEMERSCHAP

goed

Het ondernemerschap dat uit deze aanvraag spreekt is volgens de commissie goed. De aanvraag bevat een heldere beschrijving van de positionering van de Amsterdam Klezmer Band binnen de context van het aanbod aan artiesten in het pop- en wereldmuziekcircuit. Vervolgens wordt toegelicht hoe de artistieke identiteit van de band mogelijkheden biedt om de doelgroep verder te verbreden. Daarmee wordt volgens de commissie een goede aanzet gegeven tot een strategische marketingvisie. De uitwerking is daarentegen minder coherent, doordat twee modellen voor doelgroepanalyse door elkaar worden gebruikt en deze niet zijn gekoppeld aan de genoemde marketinginstrumenten. De commissie tilt hier niet zwaar aan gezien het feit dat de Amsterdam Klezmer Band in de afgelopen jaren aantoonbaar effectief is geweest in het genereren van publiciteit, waaronder veel free publicity. De band is bovendien zelfstandig in staat direct met een grote doelgroep te communiceren: met 12.000 connecties via sociale netwerksites is sprake van een uitzonderlijk sterke vertegenwoordiging op het internet in vergelijking met de andere aanvragers binnen de discipline muziek. De instelling is in de afgelopen jaren in staat gebleken een indrukwekkende afzet van concerten in binnen- en buitenland te realiseren en daarmee een substantieel bedrag aan

publieksinkomsten te realiseren. Deze lijn wordt in de komende jaren voortgezet, maar de commissie vindt het niet sterk dat een toekenning van het gevraagde subsidie volgens de begroting geen positief effect heeft op de capaciteit om eigen inkomsten te verwerven. Ondanks dat de instelling bij een honorering extra zal kunnen investeren in de kwaliteit van de producties, leidt dit volgens de begroting niet tot een toename van de publieksinkomsten. Verder is het bedrag aan overige eigen inkomsten bescheiden en bovendien lager dan in voorgaande jaren. Dit lijkt vooral het gevolg van het verdwijnen uit de boekhouding van de stichting van inkomsten uit cd-verkoop en merchandising.

Uit de financiële verslaglegging over de afgelopen jaren blijkt dat de financiële situatie van de instelling gezond en stabiel is. De commissie heeft kunnen vaststellen dat de organisatie in het recente verleden een flinke stap vooruit heeft gezet qua professionalisering, wat onder andere geleid heeft tot gehonoreerde projectaanvragen bij het Fonds en een aanscherping van de bedrijfsvoering. De visie op het ondernemerschap wekt vertrouwen, hoewel de commissie meent dat de stichting nog een stap kan zetten in de samenwerking met strategische partners.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat in de producties de uitvoering van wereldmuziek en cross-overs tussen verschillende muziektradities centraal staat. Daarmee behoort de Amsterdam Klezmer Band tot een relatief beperkte groep van ensembles die verantwoordelijk zijn voor dit type aanbod op de diverse podiumcircuits. De commissie is echter niet van mening dat de muziek van de band binnen deze groep uniek is.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van deze aanvraag aan de geografische spreiding van het aanbod als ruim voldoende. Zij overweegt daarbij dat de stichting is gevestigd in Amsterdam, wat geen meerwaarde met zich meebrengt voor de spreiding. Het aandeel aan concerten dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is echter relatief groot. Dit gegeven leidt tot een positief oordeel ten aanzien van de spreiding.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Er is geen sprake van een aanvraag bij provincie of gemeente voor de periode 2013-2016. Het oordeel van de commissie ten aanzien van dit criterium is dan ook neutraal.

TOESLAG

niet van toepassing

Stichting Rettisj en Kippevet heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Stichting Rettisj en Kippevet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 369.500

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	12	12.000
Circuit midden	53	132.500
Circuit groot	45	225.000
Basissubsidie voor 2 jaar		369.500
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		369.500
Gemiddeld per jaar		184.750

WIDZIEK

Amsterdam Sinfonietta

Stichting Amsterdam Sinfonietta

INLEIDING

Amsterdam Sinfonietta beschrijft zichzelf als 'een bevlogen, dynamisch en virtuoos strijkersensemble voor Amsterdam, Nederland en de wereld'. Het ensemble bestaat uit 22 musici en staat onder leiding van artistiek leider en concertmeester Candida Thompson. De zakelijke leiding is in handen van Joost Westerveld. Amsterdam Sinfonietta streeft naar het allerhoogste niveau van uitvoering van strijkersrepertoire met aandacht voor vernieuwing en oog voor overdracht naar jongeren. Het ensemble noemt een aantal artistieke ambities, waaronder het beste grote strijkersensemble ter wereld te zijn, avontuurlijke concertprogramma's te ontwikkelen, inclusief nieuwe formats voor een jonger publiek, en compositieopdrachten te verlenen aan componisten van internationaal belang. De kernactiviteiten voor de komende jaren bestaan uit het ontwikkelen van tien producties per jaar, die moeten leiden tot 52 concerten met verrassende formules in grote zalen in binnen- en buitenland, het uitvoeren van zes kamermuziekconcerten per jaar in middelgrote zalen, het continueren van 'KleuterSinfonietta' en de 'Sinfonietta Strijkersdagen', en het geven van concerten in West-Europa, Rusland, Turkije en Zuid-Amerika.

Als kernwaarden noemt de aanvraag 'topkwaliteit, energiek, innovatief en persoonlijk'.

Amsterdam Sinfonietta is het enige grote strijkersensemble zonder dirigent in Nederland. Amsterdam Sinfonietta onderscheidt zich naar eigen zeggen van andere ensembles doordat het niet gebonden is aan een bepaalde stijlperiode: het repertoire reikt van Bach en Mozart tot Schnittke en Andriessen. De aanvraag stelt dat Amsterdam Sinfonietta het enige ensemble in Nederland is dat nieuwe muziek voor strijkers speelt.

Het ensemble zal de komende periode in eigen beheer programma's presenteren in het Muziekgebouw aan 't IJ. Daarnaast zullen uitvoeringen worden verzorgd in series van partners als de Amsterdam Cello Biënnale, het Holland Festival, het Muziekgebouw aan 't IJ en Het Concertgebouw. Ook worden er concerten georganiseerd in combinatie met de Sinfonietta Strijkersdagen. Voor deze producties worden compositieopdrachten verstrekt. In 2013 en 2014 zijn wereldpremières voorzien van onder meer David Matthews, Michel van der Aa, Pēteris Vasks en Thomas Larcher.

Als solisten worden genoemd: klarinettist Martin Fröst, pianist Ronald Brautigam, de violisten Sergei Khachatryan en Patricia Kopatchinskaja, de cellisten Sol Gabetta en Jean-Guihen Queyras, acteur Jeroen Willems, sopraan Barbara Hannigan en bariton Thomas Hampson. Amsterdam Sinfonietta zal verder producties ontwikkelen in het kader van 'KleuterSinfonietta', kinderconcerten waarbij het ensemble zich de opdracht stelt om plezier en artistieke kwaliteit uit te dragen aan jonge mensen die niet vanzelfsprekend met muziek opgroeien. Amsterdam Sinfonietta wil in de jaren 2013 en 2014 gemiddeld tachtig concerten per jaar geven, waarvoor een subsidiebedrag wordt aangevraagd van 574.000 euro per jaar.

Amsterdam Sinfonietta wordt in de periode 2009-2012 meerjarig gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van 687.081 euro per jaar. Daarvoor ontving het ensemble subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In het geval van Amsterdam Sinfonietta zijn er in de periode 2009-2012 veertien concerten bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zeer goed

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van deze aanvraag van Amsterdam Sinfonietta als zeer goed. De uitvoeringen van het ensemble getuigen van een grote mate van vakmanschap en zijn volgens de commissie bijzonder spannend dankzij de levendige interactie tussen de musici op het podium. De commissie is enthousiast over de grote meerwaarde die Amsterdam Sinfonietta weet te bereiken in het opereren als ongedirigeerd kamerorkest. Mede dankzij de expressiviteit en uitstraling van concertmeester en artistiek leider Candida Thompson komt het ensemble tot een grote zeggingskracht. De artistieke visie is uitgesproken ambitieus en de instelling richt de blik meer dan ooit op de internationale concertmarkt. Er spreekt veel zelfvertrouwen uit de aanvraag: de plannen gaan vergezeld van een stevige onderbouwing en worden met overtuigingskracht gepresenteerd. De commissie heeft waardering voor de activiteiten in het kader van de 'Kleutersinfonietta', een vooruitstrevend concept waarmee het ensemble een pioniersrol vervult in het werken met jonge kinderen. Een ander aspect dat door de commissie met instemming wordt begroet, is de uitdagende wijze waarop Amsterdam Sinfonietta het opdrachtgeverschap voor nieuwe muziek invult. Daarmee onderstreept het ensemble dat het een belangrijke rol kan vervullen als uitvoerder van hedendaagse muziek. De nieuwe composities zijn opgenomen in avontuurlijke programma's, al dan niet in combinatie met meesterwerken uit het stijkorkestrepertoire en uitgevoerd door internationale topsolisten. De commissie noemt als geslaagde voorbeelden de voorgenomen samenwerkingen met klarinettist Martin Fröst en celliste Sol Gabetta. Ook is zij enthousiast over de plannen voor de muziektheaterproductie 'Sunken Garden', met nieuwe muziek van Michel van der Aa, die in juni 2013 in première zal gaan tijdens het Holland Festival. De kamermuziekprogramma's die de instelling in kleine bezetting wil uitvoeren, kunnen volgens de commissie niet alleen een kwalitatieve bijdrage leveren aan het aanbod op dit terrein, maar zullen naar verwachting tevens een goede uitwerking hebben op de artistieke ontwikkeling van zowel de individuele musici als het collectief.

ONDERNEMERSCHAP

zeer goed

Het ondernemerschap dat in deze aanvraag naar voren komt, beoordeelt de commissie als zeer goed. Het plan is in zakelijk opzicht volledig en doorwrocht, waardoor het de doelgerichtheid heeft van een ondernemingsplan. Uit de wijze waarop Amsterdam Sinfonietta zich presenteert op internet blijkt dat het ensemble een grote controle uitoefent op de eigen publiciteit en uitstraling. De instelling onderscheidt zich van andere aanbieders doordat uit de aanvraag blijkt dat de effectiviteit van de marketingstrategie en de daaruit voortvloeiende acties voortdurend wordt gemonitord. Er is aandacht voor een optimale koppeling tussen de beschreven doelgroepen en de gekozen middelen, wat in de ogen van de commissie de basis is voor een succesvol marketingbeleid. In de aanvraag zijn daarnaast een aantal concrete samenwerkingen genoemd, gericht op opbouw en verbreding van publiek, zoals Cross-linx en Proefkamermuziek.

De verwachtingen ten aanzien van de ontwikkeling van de publieksinkomsten in de komende jaren zijn realistisch, terwijl ze tegelijkertijd een gezonde ambitie bevatten. Dat geldt ook voor

de overige eigen inkomsten die in de begroting zijn opgenomen: de mix van inkomsten uit verschillende bronnen en de hoogte van de begrote bedragen is steeds zorgvuldig onderbouwd op basis van resultaten uit het verleden en actuele ontwikkelingen. Deze informatie is vervolgens helder gepresenteerd in de aanvraag, waardoor de commissie een goed inzicht krijgt in de wijze waarop de organisatie streeft naar diversificatie van inkomstenbronnen en spreiding van risico's.

Amsterdam Sinfonietta besteedt voldoende aandacht aan de beheersing van kosten en het streven naar efficiency. Dit blijkt onder andere uit het feit dat partners worden gezocht voor het doen van gezamenlijke compositieopdrachten. De bedrijfsvoering is solide en de financiële situatie gezond, wat onder meer blijkt uit het feit dat de instelling erin geslaagd is de afgelopen jaren zowel de solvabiliteit als de liquiditeit te laten toenemen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van Amsterdam Sinfonietta aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat de instelling valt te rekenen tot de categorie van ensembles binnen de klassieke muziek, maar stelt vast dat in de programmering stelselmatig ruimte wordt geboden aan (kamer)muziek uit de twintigste en eenentwintigste eeuw. Naast het specifieke repertoire voor strijkers dat Amsterdam Sinfonietta als ongedirigeerd strijkorkest speelt, brengt het ensemble programma's met internationale topsolisten, die zich in repertoire en presentatie onderscheiden van het aanbod in de basisinfrastructuur en het aanbod binnen het gesubsidieerde en ongesubsidieerde circuit. Amsterdam Sinfonietta levert daarmee een aanzienlijke bijdrage aan de pluriformiteit van het landschap, maar is niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat Amsterdam Sinfonietta gevestigd is in Amsterdam, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aantal uitvoeringen dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is daarnaast relatief beperkt te noemen.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Amsterdam Sinfonietta heeft in de afgelopen jaren geen structurele subsidies ontvangen van de provincie of gemeente. Voor de periode 2013-2016 heeft Amsterdam Sinfonietta een bedrag van 245.000 euro aangevraagd bij de gemeente Amsterdam. Indien de aanvraag wordt gehonoreerd, dan is daarmee sprake van een beperkte lokale bijdrage.

TOESLAG

niet van toepassing

Amsterdam Sinfonietta heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Amsterdam Sinfonietta te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) **1.148.000**

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	44	66.000
Circuit midden	12	42.000
Circuit groot	104	1.040.000
Basissubsidie voor 2 jaar		1.148.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		1.148.000
Gemiddeld per jaar		574.000

MOZIEK

Apollo Ensemble

Stichting Apollo

INLEIDING

Het Apollo Ensemble is een kamermuziekensemble dat twintig jaar bestaat en gevestigd is in Lelystad. Het ensemble bestaat uit een vaste kern van acht musici maar kan zich, al naar gelang het repertoire, uitbreiden tot een 18e-eeuws orkest met twintig zangers en musici. De zakelijke leiding is in handen van fagottist Thomas Oltheten, de artistieke leiding wordt gevoerd door violist David Rabinovich.

Het Apollo Ensemble wil meesterwerken uit de westerse muziektraditie op hoog niveau ten gehore brengen en zich daarmee verbinden aan een hedendaags publiek. Het Apollo Ensemble vindt het belangrijk dat het publiek als een schakel in het hele artistieke proces betrokken wordt. De passie van het ensemble is zichzelf en het publiek continu te verrassen. De kernactiviteiten zijn het geven van concerten; de Apollo Zomeracademie en het Zomerfestival; het geven van thematische masterclasses; het herontdekken, presenteren en conserveren van Joodse barokmuziek en het verspreiden van klassieke muziek door het maken van opnames. Het basisrepertoire van het Apollo Ensemble vormt zich rond het vroege symfonische repertoire van Haydn en zijn tijdgenoten en opvolgers. Naast cantates en instrumentale muziek van J.S. Bach in enkelvoudige bezetting worden uitstapjes gemaakt naar de romantiek en naar repertoire rond specifieke thema's en functies, zoals opera en programma's met dans of beeldende kunst. Daarnaast ontsluit het Apollo Ensemble de Ets Haim bibliotheek van Amsterdam. Het gezelschap zegt zijn regionale uitstraling ontgroeid te zijn. Het onderscheidt zich van collega-ensembles met een specialisatie in Joodse barokmuziek, internationale samenwerkingsverbanden en een eigen Zomeracademie en -festival. Het Apollo Ensemble gaat nadrukkelijk uit van de eigen kracht zonder gebruik te maken van sterren of aansprekende voormannen.

In het kleine circuit worden voornamelijk concerten in wisselende, kleine bezetting gespeeld die worden beschouwd als de muzieklaboratoria van het Apollo Ensemble. Voor het middencircuit wil het ensemble programma's voor de wat grotere bezetting brengen, zoals de vroege symfonieën van Haydn en vocale werken in een programma met geestelijke dan wel wereldlijke muziek. Voorbeelden daarvan zijn de Bach-cantates BWV 42, 39 en 105, een programma rond Bach en Montéclair, een programma met Joodse barokmuziek en een thematisch programma uit het 17e-eeuwse Bohemen, 'Aan het hof van Kroměříž'.

Het Apollo Ensemble wil in de jaren 2013-2014 jaarlijks 42 concerten organiseren. Hiervoor wordt een subsidie bedrag gevraagd van 80.250 euro per jaar.

Het Apollo Ensemble ontvangt in de periode 2009-2012 geen subsidie van het Fonds Podiumkunsten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Apollo Ensemble als voldoende. Het vakmanschap van het ensemble, zoals dat blijkt uit het meegeleverde geluidsmateriaal, is sterk wisselend. Zo laat het ensemble een technisch goede, maar weinig originele uitvoering horen

van 'Die Tageszeiten-Sinfonien' van Haydn, maar constateert zij bij de uitvoering van 'Ein Musikalischer Spass' van Mozart op diverse momenten intonatieproblemen. De commissie mist bij het Apollo Ensemble een eigen, herkenbare artistieke signatuur. Dat blijkt ook uit de afwezigheid van een artistieke visie in de aanvraag. In plaats van te omschrijven wat de onderliggende gedachte is die ten grondslag ligt aan de muzikale keuzes, legt het ensemble uit wat het doet, hoe het werkt en welke sfeer het neerzet. Lef en avontuur ontbreken in de programma's, waardoor de oorspronkelijkheid van het ensemble beperkt is. Kenmerkend voor de speelstijl en presentatie van het Apollo Ensemble vindt de commissie de niet onverdienstelijke, maar weinig sprekende interpretatie van het repertoire. Daarnaast doet het Apollo Ensemble in de aanvraag veelvuldig uitspraken als dat het zich sterk verbindt met zijn publiek, onverwachte combinaties maakt met andere kunstvormen en de muziekbeoefening en -beleving in een actuele sociale context plaatst. Deze uitspraken worden in de aanvraag echter nergens onderbouwd met voorbeelden, noch worden ze uitgewerkt tot concrete keuzes en handelingen. Bovendien ziet de commissie de ambities niet terugkomen in de speelpraktijk of repertoirekeuze. De commissie merkt ten positieve op dat zij enthousiast was over 'Wie temt de Koning', een coproductie met Oorkaan. Deze productie is het ensemble op het lijf geschreven en getuigt van zeggingskracht. Hier weet Apollo een goede muzikale en theaterprestatie neer te zetten die de aandacht van het jonge publiek goed weet vast te houden. In de plannen voor de komende jaren ontbreekt het volgens de commissie aan een heldere artistieke koers. De voorgenomen producties passen bij het ensemble en het circuit waarin wordt gespeeld, maar zijn weinig ambitieus en avontuurlijk. De commissie is van mening dat er een discrepantie bestaat tussen de realiteit en dat wat het ensemble wil uitstralen. De commissie meent dat Apollo's benadering van de muziekpraktijk, in vergelijking met ontwikkelingen elders in het land, behoudender is dan de aanvrager wil doen geloven. De commissie waardeert de toegevoegde waarde van het Apollo Ensemble voor de muziekcultuur in de provincie. De positie waarop het ensemble zichzelf plaatst in een landelijke context wordt echter vooralsnog niet waargemaakt. Ook de specialisatie in Joods barokrepertoire wordt onvoldoende geprofileerd om daarmee de artistieke positionering van het ensemble te versterken.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van het Apollo Ensemble als voldoende. De organisatie is klein, gaat efficiënt te werk en de eigen inkomsten over de afgelopen jaren zijn relatief hoog. Toch plaatst zij ook stevige kanttekeningen, allereerst bij de bedrijfsvoering. Zij constateert dat kennis op het gebied van ondernemerschap in beperkte mate aanwezig is binnen de organisatie en het bestuur. Expertise op het gebied van fondsenwerving, kostenmanagement en financieel beheer ontbreekt. De financiële gezondheid van de organisatie, gemeten aan de liquiditeit en solvabiliteit over de afgelopen jaren is instabiel en zorgwekkend. Dit vormt een risico in het licht van de hoge ambities voor de komende jaren. Het Apollo Ensemble heeft in de afgelopen jaren met relatief weinig middelen een behoorlijk aantal activiteiten georganiseerd. Volgens de aanvraag heeft het ensemble de ambitie de publieksinkomsten in de komende jaren te laten toenemen door vaker concerten in grotere zalen te spelen. Dit moet leiden tot een publiekstoename van circa 50% in 2016. Het ensemble is stevig geworteld in Flevoland en heeft langlopende relaties met de plaatselijke podia.

De commissie is er echter op basis van de in de aanvraag beschreven strategie niet van overtuigd dat een dergelijke groei van het publiek realistisch is. In verband hiermee staan de gemiddelde publieksinkomsten per concert voor 2013-2014: het gezelschap verwacht een toename van bijna 70% ten opzichte van 2009-2011. De commissie vindt dit onrealistisch. De stijging van sponsorinkomsten wordt uitgelegd door het aantrekken van een sponsorexpert maar is niet onderbouwd met gerichte plannen. Tot slot constateert de commissie een forse afname van overige bijdragen uit private middelen, waarop de aanvraag geen reflectie biedt. De passages in de aanvraag over marketing kunnen de commissie niet overtuigen, ondanks de veelheid aan plannen. Het ensemble weet zich in de aanvraag helder te positioneren, maar de essentiële volgende stap in een effectieve marketingstrategie, het benoemen van de doelgroepen, wordt achterwege gelaten. Het blijft onduidelijk welke publieksgroepen het ensemble denkt te kunnen bereiken met zijn activiteiten. Het gevolg daarvan is dat de beschreven publiciteitsmiddelen niet gericht kunnen worden ingezet. Hiermee laat het ensemble kansen liggen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

De bijdrage aan de pluriformiteit van het Nederlandse muziek aanbod beoordeelt de commissie als neutraal. Klassieke muziek is stevig vertegenwoordigd binnen de basisinfrastructuur, het gesubsidieerde en het ongesubsidieerde circuit. De specialisaties van het Apollo Ensemble voegen niet dusdanig veel toe aan het aanbod dat er sprake is van een bijzondere bijdrage aan de pluriformiteit.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de spreiding van podiumkunsten in Nederland als ruim voldoende. Het Apollo Ensemble is gevestigd in Lelystad en voert daar regelmatig activiteiten uit. Mede ook door de samenwerking met diverse podia in en rond Flevoland kan gesproken worden over een stevige regionale worteling. De spreiding van activiteiten over de andere regio's in Nederland is niet bijzonder hoog.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Over de periode 2009-2011 ontving het Apollo Ensemble jaarlijks drieduizend euro van de gemeente Lelystad en een olopend bedrag van gemiddeld 31.831 euro per jaar van de provincie Flevoland. Het Apollo Ensemble heeft voor de periode 2013-2016 subsidie aangevraagd bij de gemeente Lelystad en de provincie Flevoland voor een bedrag van respectievelijk 3.000 en 35.000 euro. Als beide overheden het gevraagde subsidie toekennen, levert dat een beperkte lokale bijdrage op.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Apollo Ensemble niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

160.500

Asko|Schönberg

Stichting Asko|Schönberg

INLEIDING

Asko|Schönberg, ontstaan in 2009 uit een fusie van twee Amsterdamse ensembles voor nieuwe muziek, specialiseert zich in het uitvoeren van niet-symfonisch repertoire van de 20e en 21e eeuw in al haar facetten. Speciale aandacht is er voor langjarige relaties met betekenisvolle componisten, voor onbekend en gloednieuw werk van hoge kwaliteit, voor jonge componisten en voor educatieve projecten voor verschillende doelgroepen.

De bezetting kent een vaste kern van ongeveer dertig musici, maar is flexibel en past zich aan de eisen van de partituur aan. Naast chef-dirigent Reinbert de Leeuw is Etienne Siebens aangesteld als vaste gastdirigent. Asko|Schönberg gelooft in muziek als een levende en levendige kunstvorm. Het draagt zorg voor het eigen repertoire en voor nieuw werk van bekende en minder bekende componisten. Daarbij worden allianties aangegaan om ook bijzondere, vaak multidisciplinaire, producties te kunnen realiseren. Asko|Schönberg is volgens de aanvraag het enige ensemble in Nederland van deze omvang dat zich met het boven omschreven repertoire bezighoudt. Ook internationaal zegt het ensemble een onderscheidende positie in te nemen, wat blijkt uit uitnodigingen uit de Verenigde Staten, Japan, Australië en vele Europese festivals.

Het ensemble wil de komende jaren een breder publiek aan zich binden, wat verandering in programmering en presentatie zal betekenen en een intensivering van de inspanningen op het gebied van educatie. Dit zal leiden tot meer overleg met zalen in het land en meer samenwerking met andere gezelschappen en disciplines (opera, muziektheater en dans). Naast voortzetting van de samenwerking met het Holland Festival, de ZaterdagMatinee, de Veenfabriek en de Nederlandse Opera, zullen bestaande series in het circuit van grote zalen de komende seizoenen worden gecontinueerd. Daarnaast worden nieuwe verbintenissen aangegaan met Dansgroep Amsterdam, Opera2Day en de Johan Wagenaarstichting. De bestaande samenwerking met Slagwerk Den Haag krijgt een nieuwe invulling en er is in de plannen bijzondere aandacht voor de wisselwerking met het Koninklijk Conservatorium. Voorbeelden van nieuwe producties zijn onder andere: de muziektheatervoorstelling 'Hyllos', ontwikkeld in samenwerking met de Veenfabriek en gebaseerd op de mythe van Herakles; een John Cage-programma dat in samenwerking met Dansgroep Amsterdam wordt ontwikkeld; de kindervoorstelling 'Geen golf is mij te hoog', in samenwerking met de NJO Muziekszomer met regisseur Lonneke van Straalen en muziek van Marco Dirne en Vashti de Caluwé. Ook zal Asko|Schönberg in seizoen 2013-2014 tien concerten uitvoeren in het kader van de serie 'het Huis van de Nieuwe Muziek' van de Johan Wagenaarstichting en meewerken aan de cd-opnamen op het label ECM van het integrale koor-, orkest- en ensemblewerk van de Hongaarse componist György Kurtág.

In de tweede helft van 2013 zal een tournee worden ondernomen met de kindopera 'Mr. Finney' van Joey Roukens. In een coproductie met het Gentse kunstenaarshuis LOD wordt vanaf zomer 2013 een nieuwe voorstelling ontwikkeld met de jonge componisten Daan Janssens (België) en Vasco Mendonca (Portugal), die nieuw werk zullen schrijven op basis van respectievelijk een libretto van Debussy en een boek van Cortázar. In het kader van het Holland Festival wordt in 2014 de nieuwe opera 'Laika' van Martijn Padding (libretto P.F. Thomése) opgevoerd. Najaar 2014 volgt 'Marie Galante' van Kurt Weill in samenwerking met

het Belgische muziektheatergezelschap Transparant en de nieuwe opera 'Tulpmania' van Yannis Kyriakides in een coproductie met de Veenfabriek. Asko|Schönberg zal in 2013 en 2014 ruim negentig uitvoeringen per jaar realiseren, waarvan voor het maximum aantal van tachtig concerten per jaar een bedrag van 643.250 euro wordt gevraagd.

Asko|Schönberg wordt sinds 2009 door het Fonds gesubsidieerd voor een bedrag van 1.418.325 euro per jaar.

Vóór 2009 ontvingen het Asko Ensemble en het Schönberg Ensemble subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

Er zijn in de periode 2009-2012 tien concerten/voorstellingen bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Asko|Schönberg als goed.

De uitvoeringskwaliteit wordt gekenmerkt door een uitstekend vakmanschap.

Asko|Schönberg heeft zich bewezen als een ensemble met een grote betekenis binnen het Nederlandse muziekleven, maar geniet ook internationaal veel aanzien.

De commissie is van mening dat het ensemble veel interessante samenwerkingen met verschillende dirigenten ontplooit. Als kanttekening merkt de commissie op dat de musici tijdens gedirigeerde concerten soms een wat introverte indruk maken, wat leidt tot een matige uitstraling van het ensemble op het podium. Hierdoor blijft de zeggingskracht achter ten opzichte van de oorspronkelijkheid en het vakmanschap.

De commissie is enthousiast over het plan dat Asko|Schönberg heeft ingediend.

De componisten van wie nieuwe werken zullen worden uitgevoerd, vindt zij goed gekozen.

De producties die voor de jaren 2013 en 2014 zijn voorzien, getuigen van veel ambitie en creativiteit. De artistieke koers gaat gepaard met een accentverschuiving naar meer multidisciplinaire coproducties. De bijzonder succesvolle samenwerkingen met regisseurs als Pierre Audi en Paul Koek in de afgelopen jaren geven in dit verband veel vertrouwen voor de toekomst en laten zien dat de nieuwe koers voortkomt uit een organisch proces. Bovendien zullen de voorgenomen coproducties naar de mening van de commissie voor veel uitdaging en nieuwe impulsen kunnen zorgen in de interactie met partnerinstellingen. De commissie vraagt zich wel af of de instelling in staat zal zijn om alle geformuleerde ambities in de samenwerking met andere partijen te realiseren. Zo bevat de aanvraag geen concrete uitwerking van de krachtenbundeling met het Koninklijk Conservatorium, waardoor de commissie geen inzicht krijgt in de meerwaarde die hiermee kan worden bereikt.

In algemene zin merkt de commissie op dat Asko|Schönberg in het plan nauwelijks reflecteert op de ontwikkeling die het ensemble heeft doorgemaakt vanaf de indiening van het beleidsplan 2009-2012 tot aan de aanvraag 2013-2016. Vier jaar geleden beschreef de instelling haar functie en positie in het veld op basis van de term 'Het Huis van de Componist'. De commissie mist in de voorliggende aanvraag een visie op dit aspect van de taakopvatting van het ensemble in het huidige tijdsgewricht.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat uit deze aanvraag spreekt als ruim voldoende. Asko|Schönberg behoort tot de instellingen waarvoor de nieuwe meerjarige regeling bij voorbaat verstrekende consequenties met zich meebrengt, om te beginnen vanwege het maximum bedrag aan subsidie dat per activiteit kan worden begroot.

De instelling is genoodzaakt geweest in de aanvraag uit te gaan van een aanzienlijk lager bedrag aan subsidie van het Fonds dan waar in de periode 2009-2012 mee gewerkt kon worden. De commissie realiseert zich dat dit een fundamentele herziening van de bedrijfsvoering impliceert. Zij heeft waardering voor de veerkracht en durf die Asko|Schönberg met deze aanvraag heeft getoond.

De instelling heeft een aantal maatregelen genoemd om de beheerslasten te verlagen: er wordt een forse reductie van het aantal fte's doorgevoerd en de huurlasten worden teruggedrongen door gebruik te maken van goedkopere repetitieruimte in Den Haag. Deze concrete stappen wekken de indruk bij de commissie dat de instelling doortastend te werk gaat in het streven naar een goede balans in het eigen ondernemerschap. In de aanvraag is echter niet toegelicht hoe de intensivering van diverse samenwerkingen kan bijdragen aan de noodzakelijke kostenbesparing. Desalniettemin heeft de commissie op grond van de gezonde financiële situatie ultimo 2011 en het degelijke zakelijke beleid in het verleden voldoende vertrouwen in de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Ten aanzien van de marketing merkt de commissie op dat de positionering van het ensemble helder is beschreven, maar dat in de uitwerking van de strategie geen koppeling is aangebracht tussen de beoogde doelgroepen en de marketinginstrumenten. Asko|Schönberg heeft in de afgelopen jaren problemen ondervonden bij de afzet van de concerten in het podiumcircuit. De commissie mist een reflectie op dit knelpunt, waardoor een essentieel deel van de onderbouwing ontbreekt van de keuze voor meer multidisciplinaire samenwerkingen. Verder was ook een nadere toelichting op de huidige internationale marktpositie op zijn plaats geweest.

De eigen inkomsten zijn voorzichtig begroot, zowel de publieksinkomsten als de overige eigen inkomsten. De commissie vindt dit begrijpelijk, aangezien de instelling zich in deze fase niet het risico kan permitteren dat te optimistisch ingeschatte inkomsten in een later stadium onhaalbaar blijken. De commissie verwacht wel dat het ensemble in de komende jaren voldoende prioriteit zal geven aan de diversificatie van inkomstenbronnen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag van Asko|Schönberg aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat in de producties de uitvoering van moderne en hedendaagse muziek centraal staat. Daarmee behoort de instelling tot een relatief kleine groep van professionele ensembles die dit aanbod uitvoeren op de podia. Het aanbod dat Asko|Schönberg produceert is volgens de commissie binnen deze groep echter niet uniek te noemen.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt daarbij dat Asko|Schönberg gevestigd is in Amsterdam, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is daarnaast relatief beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Asko|Schönberg heeft in de afgelopen jaren geen structurele subsidies ontvangen van de provincie of gemeente. Voor de periode 2013-2016 heeft het ensemble een bedrag van 200.000 euro aangevraagd bij de gemeente Amsterdam. Indien de aanvraag wordt gehonoreerd, dan is daarmee sprake van een beperkte lokale bijdrage.

TOESLAG

niet van toepassing

Asko|Schönberg heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Asko|Schönberg te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		1.286.500
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden	57	256.500
Circuit groot	103	1.030.000
Basissubsidie voor 2 jaar	1.286.500	
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		1.286.500
Gemiddeld per jaar		643.250

Bik Bent Braam

Stichting Bik Bent Braam

INLEIDING

Stichting Bik Bent Braam is een in Nijmegen gevestigde instelling waarin Michiel Braam zijn activiteiten als componist, bandleider en pianist heeft ondergebracht. De stichting heeft Patrice Zeegers in dienst als zakelijk leider. In de aanvraag is als missie genoemd 'het bevorderen van moderne geïmproviseerde muziek middels het stimuleren van de beoefening van muziek in het algemeen en moderne jazz in het bijzonder'. De hoofddoelstelling is het 'initiëren van vernieuwende muzikale projecten en ensembles', waarbij de kernactiviteiten zijn het uitvoeren van concerten, het schrijven van composities, het uitgeven van muziek en het verzorgen van educatie. Als kenmerkende elementen van de artistieke visie en signatuur worden genoemd: muziek als communicatiemiddel, wars van stilistische dogma's, een werkwijze die sterk conceptueel van aard is, grensoverschrijdende samenwerkingen met musici uit verschillende disciplines en vrijheid en flexibiliteit in improvisaties. Als onderscheidend kenmerk in de composities en het spel van Michiel Braam noemt de aanvraag de wijze waarop hij geschreven materiaal vermengt met improvisaties en daarbij expliciet refereert aan uiteenlopende muziekstijlen. Een ander volgens de aanvraag uniek aspect is de manier waarop Michiel Braam improvisatie binnen jazz gebruikt, zowel de 'mate waarin improvisatie wordt doorgevoerd, als de vrijheid die muzikanten hebben'.

Het plan gaat uit van vier verschillende ensembles/bezettingen waarmee Michiel Braam de komende jaren concerten wil geven: Flex Bent Braam, Trio BraamDeJoodeVatcher, eBraam en Braam solo. Flex Bent Braam is de opvolger van de Bik Bent Braam, die begin 2012 is opgeheven, en heeft een septetbezetting. Binnen de band wordt gewerkt met de zogenaamde 'zuurdesemmethode', waarbij elk jaar de helft van de bezetting blijft en de andere helft wordt vervangen. De basis bij aanvang wordt gevormd door een muzikantenpool van musici die voorheen in Bik Bent Braam speelden, aangevuld met jonge talentvolle muzikanten, musici uit andere muziekdisciplines en musici uit andere landen. In 2013 zal de bezetting bestaan uit Michiel Braam (piano), Olaf Hollmann en Bart van der Putten (rieten), Angelo Verploegen (trompet), Wolter Wierbos (trombone), Tony Overwater (contrabas) en Joost Lijbaart (drums). Als thema voor het eerste project van Flex Bent Braam zal een telegram van dichter Lucebert gebruikt worden waarin een aantal jazz standards werden genoemd.

Trio BraamDeJoodeVatcher gaat zich volledig toeleggen op improvisatie, waarbij geen composities meer worden gebruikt als vertrekpunt. Het trio zal wel bij elkaar komen om te repeteren. De bezetting bestaat naast Michiel Braam uit bassist Wilbert de Joode en slagwerker Michael Vatcher.

Bij het trio eBraam, de opvolger van het Wurli Trio, vormen de composities van Michiel Braam de basis voor de uitvoeringen. Er zullen met regelmaat nieuwe composities voor dit ensemble geschreven worden. Michiel Braam speelt in dit trio met basgitarist Pieter Douma en slagwerker Dirk-Peter Kölsch. Voor Solo Braam zal Michiel Braam putten uit eigen composities, afgewisseld met improvisaties en composities van anderen.

Stichting Bik Bent Braam wil in de jaren 2013 en 2014 veertig concerten per jaar realiseren, waarvoor een subsidiebedrag wordt aangevraagd van 58.800 euro per jaar, inclusief toeslag. Stichting Bik Bent Braam wordt in de periode 2009-2012 meerjarig gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van 195.471 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota. In het geval van Stichting Bik Bent Braam zijn in de periode 2009-2012 tien concerten bezocht door adviseurs van het Fonds. Het ging daarbij in negen gevallen om een concert van Bik Bent Braam en in één geval om een concert in het kader van het project Hybrid Tentet.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van deze aanvraag van Stichting Bik Bent Braam als ruim voldoende. Michiel Braam is naar de mening van de commissie een zeer oorspronkelijke en boeiende componist en zijn composities en arrangementen kenmerken zich door een onmiskenbare eigen signatuur. Ook als pianist beschikt hij over uitstekende kwaliteiten, maar omdat hij solistisch weinig op de voorgrond is getreden in zijn rol als bandleider van Bik Bent Braam, krijgt het publiek hier soms minder van mee. De concerten van Bik Bent Braam in de afgelopen jaren worden door de commissie beoordeeld als wisselend. Het vakmanschap en de oorspronkelijkheid van de uitvoeringen worden hoog gewaardeerd en leiden bij veel concerten tot een boeiend groepsproces met allerlei vormen van individuele en collectieve improvisatie. De zeggingskracht van de concerten wordt echter negatief beïnvloed door het feit dat de musici in dat proces soms zo sterk op zichzelf en elkaar zijn gericht, dat dit de uitvoeringen minder aansprekend maakt voor het publiek. Dit wordt nog versterkt wanneer de interactie tussen de individuele musici uitmondt in een onderlinge krachtmeting in plaats van een coherent muzikaal verhaal. Michiel Braam biedt als bandleider zeer veel ruimte en vrijheid aan de individuele musici, die kunnen excelleren dankzij hun sterke muzikale persoonlijkheden. De commissie ziet echter ook een keerzijde wanneer het ensemblespel ontspoord in muzikale anarchie en de bandleider zijn grip verliest op de tegendraadsheid van de musici.

De artistieke visie in de aanvraag leidt tot een enigszins paradoxale situatie: de commissie vindt dat de kwaliteit en de oorspronkelijke signatuur van Michiel Braam bijzonder sterk naar voren komen in zijn werk als arrangeur. Dit terwijl het plan de nadruk legt op speltechnieken ten behoeve van vrije improvisatie op basis van concepten, wat juist is gericht op het loslaten van arrangementen. Door de sterke focus op zijn rol als ontwikkelaar van artistieke concepten en de keuze voor het werken met kleinere bezettingen in de komende jaren ademt de aanvraag vooral het karakter van een persoonlijke ontwikkelingsplan voor Michiel Braam. Het aanbod aan muzikale projecten staat daarbij niet centraal maar wordt meer beschreven als een afgeleide van deze ontwikkeling. Door de afgeslankte vorm van de activiteiten, zowel artistiek als financieel, komt de toekomstvisie over als een overlevingsplan, niet als een zelfbewuste stap naar een nieuwe fase. Dit is in de ogen van de commissie mede te wijten aan het ontbreken van een toelichting op de artistieke keuzen die leiden tot de oprichting van de Flex Bent Braam en de werkwijze die gevolgd zal worden. De 'zuurdesemmethode' is daarbij een tamelijk abstract concept dat weinig inzicht geeft in de gekozen bezetting, het repertoire en het profiel van de musici die worden samengebracht.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat in deze aanvraag naar voren komt als voldoende. De bedrijfsvoering is degelijk, wat blijkt uit de gezonde financiële situatie en de stabiliteit in de afgelopen jaren. De commissie merkt daarbij op dat er wel voor moet worden gewaakt dat het mijden van risico's niet ten koste gaat van de ondernemingszin. De constant extreem hoge liquiditeit en solvabiliteit van de stichting wijzen op een grote terughoudendheid in het doen van investeringen. Eenzelfde tweeslachtigheid ervaart de commissie in de spreiding van inkomsten: de bijdragen uit private middelen zijn zeer voorzichtig begroot, wat ze aan de ene kant haalbaar en realistisch maakt, maar aan de andere kant niet getuigt van een hoog ambitieniveau. Het plan als geheel staat meer in het teken van het terugdringen van kosten, te beginnen met het stoppen van de activiteiten in grote bezetting, dan in het verwerven van eigen inkomsten uit diverse bronnen. De aanvraag stelt wel dat wordt gezocht naar sponsors, maar er wordt bij voorbaat geanticipeerd op het niet realiseren van deze inkomsten. Aangezien de instelling het niet heeft aangedurfd daadwerkelijk een bedrag aan sponsorinkomsten te begroten, ontstaat de indruk dat er pogingen worden ondernomen zonder dat de stichting zelf vertrouwen heeft dat dit vruchten zal kunnen afwerpen. Zo voorzichtig de begroting is als het gaat om overige eigen inkomsten, zo optimistisch is het perspectief ten aanzien van de publieksinkomsten. De publieksinkomsten zullen intact blijven bij een halvering van de totale omzet. Dit is slechts te verklaren als de podia een vergelijkbare uitkoopsom zullen betalen voor Flex Bent Braam als voorheen voor Bik Bent Braam, wat volgens de commissie nog maar de vraag is.

De aanvraag gaat in op een aantal marketinginstrumenten en -acties, maar deze zijn niet gekoppeld aan concrete doelstellingen. De commissie meent dat in dit verband een reflectie op het publieksbereik en een analyse van de kansen en bedreigingen nuttig zou zijn. Zij heeft geconstateerd dat de publieksaantallen bij concerten van Bik Bent Braam in de huidige periode in sommige gevallen teleurstellend zijn te noemen. Nu de instelling er volgens de begroting op rekt in de jaren 2013 en 2014 gemiddeld 275 bezoekers per concert te kunnen bereiken, was een overtuigende onderbouwing op zijn plaats geweest. Met dat publieksbereik zou de instelling kunnen bogen op een marktpositie die aanleiding geeft voor veel meer zelfvertrouwen qua ondernemerschap dan nu in het plan naar voren komt. Het ontbreken van een doortastend marketingbeleid maakt echter dat de commissie weinig vertrouwen heeft in de haalbaarheid van de begrote publieksaantallen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag van Stichting Bik Bent Braam aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat Michiel Braam met zijn groepen en als solist actief is op het terrein van jazz en geïmproviseerde muziek. Daarmee behoort de aanvrager tot een relatief beperkte groep van jazzinstellingen die verantwoordelijk zijn voor dit type aanbod op de diverse podiumcircuits. De commissie is echter niet van mening is dat de aard van de activiteiten binnen het aanbod aan jazz en geïmproviseerde muziek dusdanig uitzonderlijk is, dat de aanvrager als uniek zou moeten worden aangemerkt.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

zeer goed

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als zeer goed. Zij overweegt daarbij dat de instelling buiten de vier grote steden is gevestigd en een substantieel aantal activiteiten in de standplaats Nijmegen uitvoert. Daar komt bij dat een relatief groot aandeel van de concerten van Stichting Bik Bent Braam plaatsvindt in de diverse regio's buiten de grote steden.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Stichting Bik Bent Braam heeft een subsidiebedrag begroot van vijftienduizend euro van de gemeente Nijmegen. Dit bedrag is dermate laag in relatie tot de totale omzet, dat het onvoldoende is om tot een positieve waardering te komen.

TOESLAG

niet toekennen

Stichting Bik Bent Braam heeft in de aanvraag een toeslag aangevraagd voor activiteiten die een bijdrage leveren aan de innovatie van het podiumkunstenaanbod. In de aanvraag worden daarbij drie aspecten genoemd: de 'zuurdesemmethode', het lesprogramma 'Learning by Travelling' en het plan om in het compositieproces gebruik te maken van inbreng uit het publiek.

De 'zuurdesemmethode' wordt beschreven als 'het systematisch in contact brengen van ervaren musici op het gebied van improvisatie met musici die daarin minder ver zijn, jonger en/of uit een andere muzikale dialectiek komen'. De commissie leidt hieruit af dat deze methode in wezen gericht is op enerzijds de talentontwikkeling van musici en anderzijds op het tot stand brengen van een cross-over door het samenbrengen van musici met verschillende muzikale achtergronden. Dit aspect is voor de commissie geen reden om de aanvrager in aanmerking te laten komen voor een toeslag. Ten eerste biedt de methode geen ruimte aan jonge musici om hun eigen producties tot stand te brengen. Ten tweede is het werken met musici uit verschillende genres iets dat door vele ensembles in praktijk wordt gebracht, waardoor het niet kan worden opgevat als een fenomeen dat op zichzelf tot nieuwe ontwikkelingen of inzichten leidt.

Het lesprogramma 'Learning by Travelling' is ook gericht op educatie. Het feit dat de jonge musici deelnemen in de tournee van een ensemble en betrokken worden bij zakelijke aspecten, rekent de commissie niet tot het bieden van een plek aan jonge makers.

Zij beschouwt dit als een vorm van talentontwikkeling die regulier is voor een toekomstgerichte organisatie die belang heeft bij verjonging en kennisoverdracht.

Het plan om podia en publiek te betrekken bij het compositieproces door hen een thema of onderwerp te laten aandragen, is voor de commissie ook geen grond voor de toekenning van een toeslag. In de aanvraag is niet beschreven hoe deze werkwijze van invloed zal kunnen zijn op ontwikkelingen in de muzieksector. De effecten waar de aanvrager op hoopt gaan niet verder dan het vergroten van de betrokkenheid van het publiek en een toename van het publieksbereik van de eigen concerten.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Stichting Bik Bent Braam te honoreren, voor zover het budget dat toelaat. Zij adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 117.600

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	68	68.000
Circuit midden	12	30.000
Circuit groot		
Basissubsidie voor 2 jaar		98.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

*positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

BOT

Stichting Karrevrachten Gladiolen

INLEIDING

De Stichting Karrevrachten Gladiolen is de rechtspersoon waaronder het muziekgezelschap BOT zijn activiteiten uitvoert. De artistieke kern van BOT bestaat uit zanger/schrijver Job van Gorkum, toetsenist/componist Tomas Postema en geluidskunstenaar/audiomachinist Geert Jonkers. Maurice Lubbers heeft de zakelijke leiding. BOT is een muziekgezelschap met een sterke visuele en fysieke inslag. BOT maakt Nederlandstalige liedjes met een onorthodox, zelfgebouwd instrumentarium. Repertoire en presentatie gaan over de worsteling met het dagelijks bestaan, verbeeld in het daadwerkelijke gevecht met de muzikale elementen en muziekapparaten. De zelfgebouwde machines van Geert Jonkers vormen de basis voor locatieconcerten.

BOT werkt ambachtelijk, tegendraads en analoog. BOT is een zoektocht naar het zichtbaar en begrijpelijk maken van muziek zonder dat dit ten koste gaat van de beluisterbaarheid.

De oorsprong van elk geluid bij BOT is zichtbaar, de werking van een instrument of muziekapparaat is begrijpelijk voor iedereen. De groep plaatst zich met haar werk en partners op het snijvlak van erfgoed, innovatie, popmuziek, theater en poëzie, waarbij muziek de basis is. BOT voelt affiniteit met groepen als De Kift, Einstürzende Neubauten en Krang.

Onder de overkoepelende titel 'Het geluid van' wil BOT in de jaren 2013 en 2014 in totaal tien maal een maand de intrek nemen in leegstaand (industriële) erfgoed. Aldaar wordt steeds een locatievoorstelling gemaakt die start bij de oorspronkelijke identiteit van de gebouwen. De geluiden, klanken en de geschiedenis vormen de basis van de voorstelling. Om tot de voorstelling te komen trekt BOT vier weken in het pand en onderzoekt de muzikale mogelijkheden, de geschiedenis en de sociale context. BOT spreekt met ex-werknemers en andere betrokkenen bij de locatie. De groep schrijft steeds nieuw locatiespecifiek repertoire en past daarop het instrumentarium aan. Steeds zoekt BOT samenwerking met 'lokaal talent, verhalenvertellers, oud ijzerverzamelaars, monumentenbeheerders, lokale middenstand en projectontwikkelaars'.

BOT wil in de jaren 2013 en 2014 gemiddeld 65 concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 117.000 euro per jaar, inclusief toeslag.

BOT ontvangt in de periode 2009-2012 geen meerjarige subsidie van het Rijk, Fonds Podiumkunsten, provincie of gemeente. In 2009 heeft de stichting Odd Enjinears.nl een projectsubsidie ontvangen van het Fonds voor een eerder project van BOT.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit als voldoende. Zij heeft waardering voor de ingenieuze machines en de bijzondere vormgeving van de instrumenten van BOT. De idee om te werken met industrieel erfgoed als inspiratiebron past hier goed bij. Het meegestuurde videomateriaal laat concerten zien die zich afspelen in een heel eigen sfeer. De commissie vindt het werk van BOT in algemene zin dan ook getuigen van oorspronkelijkheid. De kwaliteit van de liedjes vindt zij echter niet erg bijzonder: enigszins eenvormig, zowel in sfeer als in

tempo. Het vakmanschap dat blijkt uit de opnames beoordeelt de commissie niet volledig positief: hoewel de muziek kundig uitgevoerd wordt, vindt ze de kwaliteit van de zang niet overtuigend. Daarnaast blijkt uit het meegestuurde materiaal niet dat BOT in staat is om een goede spanningsboog in de concerten aan te brengen.

De plannen die BOT presenteert zijn nog te weinig uitgewerkt. De commissie waardeert het idee dat aan de basis van de plannen ligt. Het feit echter dat nog geen enkele locatie voor 2013-2014 vastligt, maakt de aanvraag minder sterk. De commissie kan zich daardoor in het geheel geen beeld vormen van de inhoud van de concerten, aangezien deze per locatie bepaald zal gaan worden. Hierdoor beoordeelt de commissie de aanvraag meer als een artistiek concept, dan als een uitgewerkt geheel van artistieke plannen. Op basis van het materiaal uit het verleden geeft de aanvraag de commissie te weinig vertrouwen dat dit concept interessante en boeiende concerten zal opleveren.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van BOT als ruim voldoende. Zij is enthousiast over de beschreven marketingstrategie. BOT weet zichzelf op een duidelijke manier te positioneren, waarbij zichtbaar wordt gemaakt hoe het gezelschap zich verhoudt tot andere gezelschappen die vergelijkbaar werk maken. Ook past de uitwerking van de marketingstrategie in hoge mate bij de artistieke inhoud van de plannen. De publiciteitsmethoden vloeien op een organische manier hieruit voort.

De commissie heeft kritiek op de financiële onderbouwing van de plannen: de begroting verviervoudigt ten opzichte van eerdere jaren, maar een duidelijke toelichting op de lasten ontbreekt. Ook is er een discrepantie tussen de toelichting op de publieksinkomsten en de werkelijk opgevoerde post op de begroting. Daarnaast overtuigt de beschrijving van de werving van overige eigen inkomsten niet: deze staan voor een stevig bedrag op de begroting, maar de beschreven strategie in de plannen leidt niet tot een dergelijk bedrag. Ook de resultaten in het verleden maken dit niet geloofwaardig.

De wijze waarop BOT zich heeft georganiseerd vindt de commissie verstandig: in dit stadium van de ontwikkeling van BOT is de steun van een stevige partner als De Nieuwe Oost effectief. Hierdoor kan BOT gebruikmaken van de daar aanwezige expertise en productiecapaciteit. De commissie plaatst een kanttekening bij de samenstelling van het bestuur. Hierin mist zij praktische kennis op het gebied van ondernemerschap van buiten de culturele sector.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de pluriformiteit van BOT als ruim voldoende. Popmuziek is, vooral in het ongesubsidieerde circuit, in zeer ruime mate vertegenwoordigd op de Nederlandse podia. De producties van BOT onderscheiden zich niet zozeer door het muzikale materiaal, als wel door de bijzondere werkwijze, het instrumentarium en de locaties waarop wordt opgetreden.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

zeer goed

De commissie beoordeelt de bijdrage van BOT aan de spreiding van de podiumkunsten als zeer goed. Het gezelschap is gevestigd te Arnhem en heeft door haar activiteiten een duidelijke worteling in de regio Oost. Daarnaast spreidt BOT zijn activiteiten goed over de andere regio's. BOT speelt alle voorstellingen buiten de vier grote steden.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Volgens de aanvraag heeft BOT structurele subsidie aangevraagd bij twee provincies en drie gemeentes. In de begroting is echter alleen een bedrag opgenomen bij de provincie. In totaal leidt dit op de begroting tot een zodanig klein bedrag dat dit tot een neutraal oordeel leidt.

TOESLAG

niet toekennen

De commissie adviseert geen toeslag toe te kennen aan BOT. In de aanvraag wordt beschreven dat jonge makers bij de voorstellingen betrokken worden. Dit aspect is echter zodanig summier uitgewerkt, dat de commissie zich geen beeld kan vormen van de waarde van dit initiatief. Daarnaast beschrijft de aanvraag hoe de voorstellingen van BOT een nieuwe kijk geven op (her)gebruik van industrieel erfgoed. BOT wil het maakproces van de voorstellingen op erfgoedlocaties documenteren en delen met 'makers, overheden en lokale en landelijke media'. De commissie heeft waardering voor de doelstellingen rondom erfgoed, maar vindt de staat van dienst van BOT in erfgoedprojecten nog beperkt. De toekenning van een toeslag op grond van dit documentatie-initiatief vindt zij daarom niet aan de orde.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van BOT te honoreren, voor zover het budget dat toelaat. Zij adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		234.000
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	130	195.000
Circuit midden		
Circuit groot		
Basissubsidie voor 2 jaar		195.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Brokken

Stichting Brokken

INLEIDING

Stichting Brokken is de organisatie waarin gitariste en componiste Corrie van Binsbergen haar muzikale activiteiten heeft ondergebracht. De stichting is gevestigd te Amsterdam. Corrie van Binsbergen is artistiek en zakelijk leider. De missie is om publiek in contact te brengen met voor hen ongehoorde muziek. Brokken functioneert zo 'als ear-opener'. Om dit te bereiken initieert Brokken grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden, stimuleert ze kruisbestuivingen en hoopt ze op die manier publieksgroepen uit diverse circuits te mobiliseren. De belangrijkste activiteiten van Brokken zijn de concerten 'Schrijvers in Concert' en de samenwerkingsprojecten met Toon Tellegen; 'de BrokkenFabriek', 'de BrokkenConcerten' en 'het BrokkenFestival' in Zaal100 en het BIMhuis; muziektheaterproducties in coproductie met Muziektheater Transparant; de band Corrie en de Grote Brokken. Naast dit alles speelt Corrie van Binsbergen met diverse bezettingen kleinschalige jazzmuziek.

De muziek van Corrie van Binsbergen beweegt zich tussen compositie en improvisatie, waarbij zij zoekt naar het spanningsveld tussen exactheid en discipline versus vrijheid en flexibiliteit. Brokken onderscheidt zich naar eigen zeggen van andere gezelschappen door de veelzijdigheid van het afzetgebied, de vele samenwerkingsverbanden, het betrekken van nieuwe publieksgroepen bij de jazz en de improvisatiemuziek, maar ook door de kwaliteit van het werk. Brokken streeft in de producties naar diepgang en wil daarin nooit eendimensionaal zijn. Brokken wil functioneren als vitale schakel tussen verschillende culturele instellingen. In het kleine circuit brengt Stichting Brokken 'de BrokkenFabriek', 'de BrokkenConcerten' en 'het BrokkenFestival'. In 'de BrokkenFabriek' werken jonge muzikanten met ervaren muzikanten aan geïmproviseerde en gecomponeerde muziek. Het doel van deze projecten is om de manier van samenwerken van Brokken door te geven aan jonge, gemotiveerde en getalenteerde musici en zo hun horizon te verbreden. Daarnaast speelt Corrie van Binsbergen in diverse kleine bezettingen, ter inspiratie, verdieping en internationale verbreding. Op het programma voor de komende jaren staan onder meer samenwerkingen met pipaspeelster Luo Chao Yun en erhuspeelster Lan Tun en een duo met de Amsterdams-Amerikaanse celliste Frances Marie Uitti. In het middencircuit staan nieuwe edities van 'Schrijvers in Concert' op stapel: in 2013 en 2014 producties met Toon Tellegen en Josse de Pauw. In het grote circuit zal de opera 'Over de bergen' in reprise gaan. Ook staan er nieuwe concerttournees van Corrie en de Grote Brokken op het programma, met gasten als Wende Sniijders, Wim Helsen en Marcel Veenendaal.

Brokken wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar veertig concerten realiseren in alle circuits. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 116.000 euro per jaar.

In de periode 2009-2012 ontvangt Stichting Brokken een jaarlijkse subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 111.401 euro.

Daarvoor ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de periode 2009-2012 zijn negen concerten/voorstellingen van Stichting Brokken bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zeer goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van de stichting Brokken als zeer goed. Het vakmanschap van Corrie van Binsbergen blijkt uit haar eigenzinnige gitaarspel en grensoverschrijdende composities. De wijze waarop zij in de afgelopen jaren steeds weer bijzondere formaties van uitstekende musici weet samen te stellen oogst bewondering. De commissie was zeer te spreken over de opera 'Over de bergen' (coproductie met Muziektheater Transparant en de Vlaamse acteur Josse de Pauw): een bijzondere en originele tour de force. In deze productie kwamen alle aspecten van het werk van Van Binsbergen samen in een prachtig geheel: haar compositorische kwaliteiten, haar eigen gitaarspel, haar kwaliteiten als bandleider en haar organisatorische talent. Ook is de commissie enthousiast over de resultaten van de jarenlange samenwerkingen met schrijvers. Zeker de voorstellingen met Toon Tellegen vond zij aansprekend. Van Binsbergen koppelt een hoge mate van oorspronkelijkheid in al haar werk aan een grote zeggingskracht: van Binsbergen is een zeer communicatief musicus en dat is terug te zien in alle producties van Brokken.

De plannen voor de komende jaren vindt de commissie realistisch en artistiek prikkelend. Van Binsbergen houdt zichzelf en haar medemusici scherp door veel samen te werken met jong talent. Dit jonge talent leert veel van de activiteiten van Stichting Brokken, maar levert zelf ook een belangrijke bijdrage aan de artistieke ontwikkeling van de diverse formaties. Ook ziet de commissie in deze plannen terug dat Van Binsbergen wederom interessante buitenlandse musici engageert om mee samen te werken. De voortzetting van de concerten 'Schrijvers in concert' vindt zij een goede keus. Zij heeft er vertrouwen in dat de beoogde samenwerkingen oorspronkelijke concerten zal opleveren. Ook de ideeën die Van Binsbergen heeft voor De Grote Brokken maken nieuwsgierig. De samenwerkingen die ze wil aangaan vindt de commissie interessant. Al deze plannen laten zien hoe Van Binsbergen muzikale grenzen laat vervagen en overschrijdt.

ONDERNEMERSCHAP

goed

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de Stichting Brokken als goed. Dit baseert zij allereerst op de bedrijfsvoering. Brokken is een flexibele organisatie die in de afgelopen jaren heeft bewezen zich soepel aan te passen aan veranderende omstandigheden. Het feit dat Corrie van Binsbergen zelf als zakelijk directeur fungeert, draagt hier sterk aan bij. Zakelijk en artistiek beleid lopen organisch in elkaar over. De werkwijze van de stichting Brokken kenmerkt zich door een slimme mix van reprises en nieuwe producties in verschillende circuits. Het aantal speelplekken dat bediend kan worden, is door deze organisatorische en artistieke flexibiliteit verhoudingsgewijs groot. Een kanttekening plaatst de commissie bij de eenzijdige samenstelling van het bestuur. Toevoeging van kennis en ervaring uit andere sectoren betekent een volgende stap in de professionalisering. De commissie vindt verder dat Brokken realistische verwachtingen heeft voor zowel publieksinkomsten als overige eigen inkomsten. Op dit gebied is een gezonde, goed onderbouwde ambitie zichtbaar. De beschreven strategie om private inkomsten te verwerven kenmerkt zich door een zeer persoonlijke benadering, die uitstekend past bij de werkwijze van Stichting Brokken. Het marketingbeleid overtuigt de commissie ten dele: de

stichting Brokken is zeer actief op sociale media en onderhoudt zo direct contact met het publiek. De beschrijvingen van de doelgroepen zijn echter zeer vrijblijvend en bieden daardoor geen houvast voor een gerichte marketingstrategie. Ook vindt de commissie de positionering van de stichting Brokken niet altijd duidelijk voor het publiek. Zij is ervan overtuigd dat met een degelijker marketingstrategie winst te boeken is in het publieksbereik.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van de Stichting Brokken aan de pluriformiteit als ruim voldoende. Stichting Brokken beweegt zich op en over de grensvlakken van hedendaags gecomponeerde muziek, geïmproviseerde muziek, jazz en pop. Deze genres (op pop na) zijn slechts in een beperkt en gespecialiseerd circuit in Nederland te beluisteren. In dat licht levert de stichting Brokken een relevante bijdrage aan de pluriformiteit van de podiumkunsten. Binnen deze genres is het werk van de stichting Brokken echter niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

Stichting Brokken levert geen bijzondere bijdrage aan de spreiding van de podiumkunsten over Nederland. De stichting is gevestigd in Amsterdam, waar een groot deel van de activiteiten plaatsvindt. In de andere regio's vinden verhoudingsgewijs te weinig concerten plaats om van een bijzondere bijdrage aan de spreiding te kunnen spreken.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Stichting Brokken heeft in de afgelopen periode een jaarlijkse bijdrage van 21.710 euro ontvangen van de gemeente Amsterdam. Voor de periode 2013-2016 heeft Brokken 20.000 euro per jaar aangevraagd. Het aandeel van deze gemeentelijk subsidie is, in relatie tot de totale omzet, daarmee onvoldoende substantieel om te komen tot een positief oordeel op dit punt, zodat dit leidt tot een neutraal oordeel.

TOESLAG

niet van toepassing

Stichting Brokken heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Stichting Brokken te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) **232.000**

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	32	32.000
Circuit midden	32	80.000
Circuit groot	16	120.000
Basissubsidie voor 2 jaar		232.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		232.000
Gemiddeld per jaar		116.000

Calefax

Stichting Calefax

INLEIDING

Het Calefax Rietkwintet is gevestigd in Amsterdam en bestaat in de huidige vorm ruim 26 jaar. De artistieke leiding wordt gevormd door de vijf musici van het ensemble: Oliver Boekhoorn, Ivar Berix, Raaf Hekkema, Jelte Althuis en Alban Wesly. De zakelijke leiding is in handen van Ivar Berix en Liesbeth Kok. Calefax heeft zich voor de komende periode ten doel gesteld de huidige positie uit te bouwen en streeft naar erkenning als ensemble van wereldklasse bij een breder publiek. Calefax wil dat de bezetting van het rietkwintet - naast bijvoorbeeld strijkkwartet en pianotrio - stevig op de kaart komt te staan. De kernactiviteit van het ensemble bestaat uit het geven van concerten. Daarnaast houdt het ensemble zich bezig met het maken van arrangementen, het geven van educatieve (school-)voorstellingen, workshops, masterclasses en lezingen en het uitgeven en verkopen van bladmuziek en cd's. Calefax speelt muziek uit alle tijden en van alle stijlen. De composities worden door één van de leden van het ensemble (opnieuw) vormgegeven en gearrangeerd. Daarmee leren de musici de muziek van binnenuit kennen, wat de uitvoeringskwaliteit ten goede komt. Calefax verwoordt zijn artistieke visie als volgt: "Bij Calefax is klassieke muziek niet langer "klassiek" - alle muziek ondergaat een transformatie. Dat is wat Calefax doet - een nieuwe ervaring bieden".

Calefax zegt in de Nederlandse muziekwereld een vooraanstaande plek in te nemen door de eigen series in grote zalen, opvallende en spannende programmering, spraakmakende samenwerkingen met ensembles en solisten en bijzondere initiatieven op het gebied van jeugdvoorstellingen. Het ensemble heeft een uitgebreid arsenaal aan composities en bewerkingen voor rietkwintet opgebouwd. Tot slot dicht Calefax zich een voortrekkersrol toe door de specifieke instrumentatie en navolgers over de hele wereld.

Calefax maakt bij de samenstelling van het programma onderscheid tussen nieuwe programma's, reprises en programma's op maat waarbij wordt geput uit bestaand repertoire, afgestemd op de zaal en het publiek. In de nieuwe programma's werkt Calefax regelmatig samen met (internationale) solisten en gezelschappen uit andere disciplines. In samenwerking met Oorkaan wordt tweejaarlijks een nieuwe jeugdmuziekproductie tot stand gebracht. Met ingang van 2014 vindt in samenwerking met onder andere het World Music Concours, het Charles Hennen Concours en het Orlando festival in Kerkrade de Calefax Biënnale plaats. Vaste onderdelen binnen de programmering van Calefax zijn de jaarlijkse 'PAN', een veelzijdige avond met gasten uit diverse kunstdisciplines met de sfeer van een festival, en de tournees naar Engeland, Duitsland en de VS (jaarlijks) en Japan en China (om het andere jaar). Calefax wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar tachtig concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 384.000 euro, inclusief toeslag.

Calefax ontvangt in de periode 2009-2012 een meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 99.338 euro per jaar.

Daarvoor ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota. Van Calefax zijn in de periode 2009-2011 negen concerten bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zeer goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Calefax als zeer goed. Het rietkwintet staat aan de top van de Nederlandse muziekwereld en heeft een gedegen internationale reputatie. Het vakmanschap van de musici is groot: er is sprake van virtuositeit, technisch begaafd spel en een briljant uitvoeringsniveau. De musici zijn aan elkaar gewaagd en uitstekend op elkaar ingespeeld. Het kwintet bedient zich van goede arrangementen, die veelal van eigen hand zijn. Daarnaast verstrekt Calefax met regelmaat compositieopdrachten. De musici brengen een breed repertoire op de podia, van barok en klassiek tot modern, en zijn in staat minder toegankelijke muziek bereikbaar te maken voor een breed publiek. De communicatieve houding op het podium die typerend is voor het ensemble komt goed tot zijn recht in de programma's voor jeugd en jongeren. De jarenlange samenwerking en de exclusieve toewijding van de vijf musici aan het kwintet komen tot uiting in de grote zeggingskracht van de concerten. Calefax is dan ook niet voor niets bekend over de hele wereld. De commissie stelt dat Calefax een voorbeeldfunctie heeft. Het ontwikkelt, beheert en ontsluit repertoire, coacht andere jonge rietkwintetten en vindt internationaal navolging. Daarmee heeft Calefax een traditie gezet en draagt het zorg voor het voortbestaan van het fenomeen rietkwintet.

Uit de plannen voor de komende jaren spreekt een jeugdige mentaliteit en vernieuwingsdrang. Het plan is ambitieus, gevarieerd en getuigt van visie. Voor de komende jaren staat een reeks zeer uiteenlopende en artistiek hoogwaardige projecten op stapel. De commissie is daarnaast enthousiast over de Calefax Biënnale, waarin een brug wordt geslagen tussen de wereld van de klassieke kamermuziek en amateurblazers, ondersteund door een serie workshops en masterclasses voor jong talent.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van Calefax als ruim voldoende. De kwaliteit die het ensemble in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld en de (inter)nationale reputatie die het heeft opgebouwd hadden niet bereikt kunnen worden zonder dat er sprake was van een goed ondernemerschap. De organisatie is financieel gezond en expertise op de verschillende terreinen van ondernemerschap is in voldoende mate aanwezig binnen de organisatie. In deze aanvraag lijkt de begroting echter los te staan van de plannen voor de komende jaren. Uit de begroting blijkt dat met een hoger subsidiebedrag de beheerslasten meer dan verdubbelen en de exploitatiekosten met 75% stijgen. De uitkomsten van een aantal keuzes roepen vragen op die in de aanvraag onvoldoende worden beantwoord. Zo wil Calefax met de verhoging van het subsidie de (te) hoge werklast voor de musici verlichten en investeren in onder meer marketing, sponsorbeleid en vergroting van de naamsbekendheid. Gezien het grote aantal projecten kan de commissie zich deels vinden in de eerste doelstelling. Maar de investeringen in de marketing en naamsbekendheid leiden vreemd genoeg tot een daling van het aantal bezoekers ten opzichte van het gemiddeld aantal bezoekers in de periode 2009-2011. Hoe vervolgens de publieksinkomsten toch flink kunnen stijgen wordt niet verklaard. Ook is het begrote bedrag aan overige- en sponsorinkomsten niet onderbouwd met plannen. Het wordt daarom weinig realistisch geacht.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van Calefax aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap als ruim voldoende. Binnen het genre klassieke muziek neemt Calefax een bijzondere plaats in vanwege het brede repertoire voor een bijzondere bezetting. De Nederlandse muziekwereld kent echter meer ensembles die een breed klassiek tot hedendaags repertoire brengen en dit vermengen met andere kunst disciplines en bijzondere presentatievormen. Dat maakt dat Calefax weliswaar onderscheidend is, maar niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage van Calefax aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat Calefax gevestigd is in Amsterdam, een van de vier grote steden, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Calefax levert geen bijzondere bijdrage aan de geografische spreiding van de activiteiten over de rest van het land.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Calefax heeft voor de periode 2013-2016 een subsidiebedrag van 32.760 euro aangevraagd bij de gemeente Amsterdam. In de afgelopen periode ontving het ensemble een vergelijkbare bijdrage van de gemeente. Het betreft een bescheiden bedrag in relatie tot de totale omzet van de aanvrager. Indien de aanvraag bij de gemeente Amsterdam wordt gehonoreerd, levert dit een beperkte lokale bijdrage op.

TOESLAG

niet toekennen

Calefax meent in aanmerking te komen voor een toeslag voor zijn rol als initiatiefnemer van het 'World Reed Quintet', voor de ontwikkeling en het beschikbaar stellen van repertoire, voor het werken aan nieuwe vormen van podiumpresentatie, voor de programmering van nieuwe muziek en van genre overstijgende samenwerking. De commissie staat op het standpunt dat er op zich sprake is van vormen van innovatie, echter zij meent dat de aanvrager onvoldoende heeft weten te onderbouwen dat er met deze activiteiten ook extra kosten gemoeid zijn. Veel van de genoemde activiteiten, zoals het ontwikkelen en beheren van repertoire en het experimenteren met nieuwe vormen van podiumpresentatie, worden al langer ontplooid en zijn al deel van de bedrijfsvoering. Bovendien kan Calefax een subsidieverhoging ten opzichte van de huidige periode tegemoet zien en neemt het aantal activiteiten niet toe. Om die reden meent de commissie dat het kwintet de innovatieve activiteiten uit de verhoging van het subsidie moet kunnen dekken.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Calefax te honoreren.

De commissie adviseert een bedrag toe te kennen van 245.000 euro per jaar. De commissie wijkt hiermee af van het gevraagde subsidiebedrag, omdat zij meent dat het basisbedrag voor de concerten in het middencircuit vanwege de omvang van het ensemble en de afwezigheid van extra kosten toereikend is.

De commissie adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 768.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein 40	1.000	40.000
Circuit midden 60	2.500	150.000
Circuit groot 60	5.000	300.000
Basissubsidie voor 2 jaar	490.000	
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		490.000
Gemiddeld per jaar		245.000

Camerata Trajectina/Brisk

Stichting Camerata Trajectina/Stichting Brisk

INLEIDING

Stichting Camerata Trajectina vraagt een meerjarige subsidie aan voor de nog op te richten stichting Diftong: het resultaat van de voorgenomen fusie tussen de Utrechtse ensembles Brisk en Camerata Trajectina. Louis Peter Grijp is artistiek leider van Camerata Trajectina, Erik Beijer is directeur. Bert Honig is manager van Brisk en Renee ter Braake is zakelijk leider van Brisk. De gezamenlijke missie van Brisk en Camerata Trajectina is het ontsluiten van nieuwe en onbekende Nederlandse muziek, in zijn culturele context en in verbinding met de samenleving van nu. Brisk heeft altijd veel opdrachten verstrekt aan Nederlandse componisten; Camerata Trajectina richt zich op het ontdekken en vertolken van Nederlands muzikaal erfgoed en het aantonen van de muzikale dimensie in de vaderlandse cultuurgeschiedenis. Bij de combinatie van deze twee specialismen hanteert de nieuwe stichting 'het principe van lering en vermaak'. De stichting biedt educatie voor alle publieksgroepen. De kernactiviteiten van Brisk en Camerata Trajectina zijn het brengen van thematische muziek(theater)programma's (met randprogrammering), het ontdekken en arrangeren van zestiende- en zeventiende-eeuwse muziek, het spelen van nieuwe Nederlandse muziek en het uitbrengen van cd's, dvd's, boeken en muziekuitgaven.

De artistieke visie is driedelig: allereerst is muziek onlosmakelijk verbonden met haar culturele en maatschappelijke context. Dat betekent dus niet alleen 'serieuze' muziek. Camerata Trajectina/Brisk hanteert een breder muziekbegrip, 'inclusief de orale en semi-orale genres van het lied en de instrumentale muziek'. Ten tweede worden alle concerten gebracht in een thematische vorm. Ten derde streven de ensembles steeds naar samenwerkingen met andere culturele instellingen bij alle programma's, om zo meer publiek te bereiken.

Camerata Trajectina en Brisk opereren volgens de aanvraag beiden in een eigen niche. Camerata Trajectina is het enige ensemble in Nederland dat zich zo intensief bezighoudt met het Nederlandse repertoire uit de middeleeuwen en de vroegmoderne tijd. Brisk ziet zichzelf als het meest veelzijdige blokfluitkwartet van Nederland. Het kwartet zoekt steeds naar de grenzen van de eigen bezetting.

Camerata Trajectina heeft veel programma's gewijd aan de verbinding van muziek met beeldende kunst. Hiermee gaat het ensemble door: in samenwerking met het Catharijneconvent (Utrecht) maakt Camerata Trajectina programma's bij de tentoonstellingen 'Religie en Verdraagzaamheid' en 'De Keltische invloed op het Continent'. Ook met het Amsterdam Museum en het Frans Halsmuseum staan gezamenlijke projecten op stapel. Camerata Trajectina gaat in Delft en Utrecht concertreeksen wijden aan het zeventiende-eeuwse fenomeen van de collegia musica, gezelschappen van welgestelde burgers die musicerden onder leiding van een beroepsmusicus. In het kader van de Vrede van Utrecht volgt een programma rondom het liedboekje De Utrechtse Vrede.

Brisk zal doorgaan met het verstrekken van opdrachten aan Nederlandse componisten. Naast deze programma's met nieuwe muziek brengt ze een reprise van haar feestconcert ter gelegenheid van 25 jaar Brisk in 2011. Ook staat er voor Brisk een programma met Greetje Bijma op stapel, naast programma's rondom werk van Rob Zuidam en Bart Visman.

De kindervoorstelling 'Meneer Zwoei' gaat in reprise. Met Gienke Deuten en Toek Numan maakt Brisk de nieuwe kindervoorstelling 'Ontdekken'.

Gezamenlijk brengen Camerata Trajectina en Brisk 'De variërende Sweelinck', een programma met werk van Sweelinck aangevuld met hommages door Klaas de Vries en Daan Manneke. Daarnaast een programma met kerstmuziek uit de tijd van Rubens en een Nieuwjaarsmatinee rond Kloris en Roosje.

Camerata Trajectina/Brisk wil in de jaren 2013 en 2014 totaal 86 speelbeurten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 97.250 euro per jaar.

Camerata Trajectina ontvangt in de periode 2009-2012 een vierjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 114.493 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

Brisk heeft zowel in 2009-2010 (39.770 euro per jaar) als in 2011-2012 (36.650 euro per jaar) een tweejarige projectsubsidie ontvangen.

In de periode 2009-2012 is negen maal een concert van Camerata Trajectina bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van CamerataTrajectina/Brisk als voldoende. Beide ensembles hebben een lange staat van dienst. Vooral Camerata Trajectina heeft veel bijzonder Nederlands repertoire aan de vergetelheid ontrukkt.

De leden van beide gezelschappen hebben zich bewezen als verdienstelijke musici, waarbij de commissie aantekent dat bij Camerata Trajectina het niveau van de instrumentalisten over het algemeen wat hoger ligt dan dat van de zangers. Zo constateerde zij bij 'De Zeven Zonden van Jeroen Bosch' en ook in het Calvinjprogramma dat af en toe intonatieproblemen optraden. De instrumentalisten vormen een hechter geheel, wat in instrumentale passages tot mooie diepgang leidt. Het spel van Brisk kenschetst de commissie als gedegen. In de programma's met Guus Janssen en 'Meneer Zwoei' mist de commissie op momenten vuur in het spel.

De zeggingskracht van de concerten van beide ensembles overtuigt de commissie niet volledig: de wijze van presentatie is over het algemeen traditioneel en ietwat ouderwets, maar wel professioneel. Bij Camerata Trajectina geven de gesproken toelichtingen een geïnteresseerd concertpubliek waardevolle achtergrondinformatie, waardoor de muziek in een historische context geplaatst wordt.

De plannen voor de komende jaren vindt de commissie zwak. Dat de ensembles de keuze hebben gemaakt de krachten te bundelen om zo aan de drempelnormen te voldoen, had zij begrijpelijk gevonden als er ook een artistiek-inhoudelijke meerwaarde zichtbaar was geworden in de aanvraag. Dat is nu niet het geval. De gezamenlijke missie en artistieke visie vindt de commissie gezocht en niet overtuigend. Zeker nu de artistieke visie meer op het lijf lijkt te zijn geschreven van Camerata Trajectina dan op dat van Brisk. Daarbij is maar een klein deel van de beschreven projecten een gezamenlijk project van beide ensembles (vijf van de zestien). Van een interessante integratie van de twee werelden van Brisk en Camerata Trajectina is in de plannen geen sprake.

Opvallend vindt de commissie vervolgens dat er uit de plannen weinig tot geen ambitie spreekt. Hoewel de commissie inziet dat de schaal van de plannen realistischer is ingeschat

dan vier jaar geleden in de subsidieaanvraag van Camerata Trajectina, kiezen de beide ensembles nu voor een toekomst waarin zij doorgaan op de reeds ingeslagen weg. Hoewel alle programma's passen bij het verleden van de ensembles, mist de commissie vernieuwende plannen die ervoor zorgen dat het bestaande, maar ook nieuw publiek steeds gegrepen kan worden door de concerten van de beide ensembles.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de twee ensembles als voldoende, ondanks een aantal stevige kanttekeningen.

Zij constateert dat ook op dit punt geen sprake is van een doorwrochte visie op de gezamenlijke toekomst. Dat blijkt allereerst uit de bedrijfsvoering. Uit de aanvraag blijkt niet dat de organisatorische kant van de ensembles werkelijk geïntegreerd wordt. In plaats van de organisaties samen te laten gaan, kiezen de ensembles ervoor om beide hun eigen directeur of manager te houden. Ook wordt uit de plannen niet duidelijk onder wiens verantwoordelijkheid de verkoop van de concerten valt. Daarnaast heeft de commissie nog geen zicht op de bezetting van het bestuur van de nieuwe stichting. Alleen de voorzitter is bekend. Zij kan zo niet vaststellen of er kennis van marketing, (private) fondsenwerving, sponsoring en kostenmanagement in dit bestuur aanwezig zal zijn.

Met betrekking tot de inkomstenwerving constateert de commissie dat de ensembles door middel van hun gezamenlijke aanvraag de drempelnormen hebben gehaald. Ook in de toekomst wordt de streefnorm eigen inkomsten naar verwachting ruim gehaald. Toch voorziet de begroting een forse daling van de publieksinkomsten. Doordat ook de uitgavenkant van de begroting bescheiden is opgesteld (passend bij de hierboven beschreven bescheiden plannen), vindt de commissie dit getuigen van een geloofwaardige zakelijke benadering. Wel is er een grote stijging voorzien van de post bijdragen van particulieren. De stijging is zodanig explosief dat de commissie dit niet geloofwaardig acht, ondanks de eerste stappen die gezet zijn om deze inkomsten te verhogen.

Het marketinggedeelte van het plan kan de commissie gedeeltelijk overtuigen. Zij vindt de samenwerkingen met musea geloofwaardig en overtuigend uitgewerkt. De aanvraag maakt duidelijk hoe deze samenwerking zowel inhoudelijke- als marketingdoelen dient. De commissie vindt echter dat de publiciteitsplannen in de aanvraag teveel leunen op deze samenwerkingen. Voor de concerten buiten dit circuit is de verkoopstrategie mager onderbouwd. Daarbij wil zij aantekenen dat de positionering en de marketingstrategie van Camerata Trajectina in de aanvraag beter is verwoord dan die van Brisk.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De bijdrage aan de pluriformiteit van het Nederlands Podiumkunstenaanbod beoordeelt de commissie als ruim voldoende. Dit is vooral gestoeld op het werk van Camerata Trajectina. Het genre klassieke muziek is ruim vertegenwoordigd in de basisinfrastructuur, de aanvragers bij het Fonds en het ongesubsidieerde circuit. Toch neemt vooral het aanbod van Camerata Trajectina binnen deze groep een bijzondere plek in: het specifieke repertoire dat Camerata Trajectina presenteert aan het publiek wordt slechts zelden door andere gezelschappen gebracht.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding als neutraal. Camerata Trajectina/Brisk is gevestigd en geworteld in Utrecht. Aangezien Utrecht een van de vier grote steden is, waar ook een groot cultureel aanbod te zien is, levert dit gegeven geen bijdrage aan de spreiding van de podiumkunsten op. Het aantal concerten dat Camerata Trajectina/Brisk geeft buiten de vier grote steden is relatief gezien niet hoog. Ook op deze wijze levert Camerata Trajectina/Brisk geen bijzondere bijdrage aan de spreiding van het aanbod in Nederland.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Camerata Trajectina heeft in de afgelopen periode een jaarlijkse bijdrage van ruim vijfduizend euro ontvangen van de stad Utrecht. Voor de periode 2013-2016 heeft het gezelschap 20.000 euro per jaar aangevraagd. Het aandeel van deze gemeentelijke bijdrage op de totale omzet is niet groot genoeg om te komen tot een positief oordeel.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Camerata Trajectina/Brisk niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

194.500

Cappella Amsterdam

Stichting Cappella Amsterdam

INLEIDING

Cappella Amsterdam is een in Amsterdam gevestigd koor, dat zich ten doel stelt koormuziek op het hoogste niveau uit te voeren en deze een plaats te geven op professionele concertpodia. Het koor staat onder leiding van Daniel Reuss; de zakelijke leiding is in handen van Anna Becker. Om haar doel te bereiken profileert Cappella Amsterdam zich enerzijds met eigen producties en zelfstandige optredens in concertseries en festivals, waarbij voornamelijk a capella repertoire of repertoire met kleine instrumentale ensembles op het programma staan. Anderzijds is het koor erop gericht te kunnen opereren als een flexibele en inspirerende partner van gerenommeerde instrumentale ensembles, orkesten en operahuizen. Cappella Amsterdam wil overtuigen met de kwaliteit van haar uitvoeringen en cd-opnames. Daarnaast wil het koor zich blijven onderscheiden door de flexibiliteit waarmee het in verschillende bezettingen en combinaties kan optreden. Hierdoor is Cappella Amsterdam in staat muziek uit zeer diverse stijlperiodes en tradities uit te voeren: niet alleen de meer kleinschalige (oude en nieuwe) a capella koormuziek, maar ook het grootschalige repertoire van oratoria (Bach, Händel), missen (Mozart, Beethoven) en klassieke en moderne opera. Andere doelstellingen zijn: een open houding naar mogelijkheden voor samenwerking met andere kunst disciplines, zoals theater, opera en dans, een programmering met een herkenbaar eigen karakter en de uitwisseling van koormuziek en expertise op het hoogste niveau binnen het Tenso-netwerk van Europese top-kamerkooren.

De artistieke visie van Cappella Amsterdam is gegrond in de overtuiging dat de beste meerstemmige vocale muziek uit heden en verleden een hoogwaardige uitvoering verdient op de concertpodia. Het koor meent dat met een flexibele bezetting en werkwijze stijlzuiverheid kan en moet worden bereikt in muziek uit uiteenlopende perioden. Dit leidt tot een brede expertise waarmee een interessante en afwisselende eigen programmering gebracht kan worden, maar waarmee ook maximaal kan worden ingespeeld op de uiteenlopende behoeften van muzikale partners (orkesten, ensembles en gezelschappen). Volgens de aanvraag onderscheidt Cappella Amsterdam zich in kwaliteit, flexibiliteit, eigen programmering en de beschikbaarheid voor samenwerkingsprojecten.

De aanvraag noemt voor de periode 2013-2014 een aantal programma's met hedendaags en modern repertoire, onder andere een reprise van de 'Mattheus Passie' van Boudewijn Tarenskeen, 'De Tijd' van Louis Andriessen in samenwerking met Askol|Schönberg, een Nederlandse première van een nieuw muziektheaterstuk van Tan Dun in samenwerking met het Nieuw Ensemble onder leiding van de componist, 'Lamentaties' van Ernst Krének, een programma met werken van Pintscher en Nono (onder andere in het Holland Festival 2014) en terugkerende 'Carte Blanche'-programma's onder leiding van jonge dirigenten: in 2013 dirigent Geoffrey Jourdain en in 2014 Gijs Leenaars.

De programma's voor 2013-2014 met oude muziek en klassiek repertoire zijn onder andere een Sweelinck-programma in 2013, 'Motetten' van Josquin en Lassus, de 'Johannes Passie' in samenwerking met het Vlaamse barokgezelschap Il Gardellino, Bachs 'Oster-Oratorium' en 'Die Schöpfung' van Haydn met het Orkest van de Achttiende Eeuw, twee barokprogramma's in samenwerking met Holland Baroque Society en een aantal Händel-

programma's in samenwerking met buitenlandse ensembles: in 2013 met het Franse Le Concert Lorrain en in 2014 met Capella Cracoviensis uit Kraków. Cappella Amsterdam wil in de periode 2013-2014 gemiddeld vijftig concerten per jaar realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 478.000 euro per jaar.

Cappella Amsterdam wordt sinds 2009 door het Fonds Podiumkunsten gesubsidieerd voor een bedrag van 447.951 euro per jaar.

Daarvóór ontving het koor subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In het geval van Cappella Amsterdam zijn in de periode 2009-2012 dertien concerten bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie is positief over de artistieke ontwikkeling die Cappella Amsterdam in de afgelopen jaren ten toon heeft gespreid. Het koor heeft onder leiding van Daniel Reuss een gestage groei doorgemaakt en kan volgens de commissie bogen op een goed vakmanschap. Aanvankelijk begonnen als een koor gespecialiseerd in oude muziek, heeft het ensemble in het recente verleden juist ook veel indruk gemaakt met de uitvoering van modern en hedendaags repertoire. Het feit dat Cappella Amsterdam muziek brengt uit zeer uiteenlopende stijlperiodes neemt niet weg dat het koor volgens de commissie een herkenbaar eigen gezicht heeft en een eigen plek in het muziekleven heeft verworven.

De commissie is zeer te spreken over de expressiviteit in de uitvoeringen van Capella Amsterdam: de grote betrokkenheid van de individuele zangers is duidelijk zichtbaar en draagt bij aan de levendige uitstraling van het koor en een goede communicatie met het publiek. Dit leidt tot boeiende concerten en een sterke zeggingskracht.

De commissie is enthousiast over de voorgenomen producties in de aanvraag en constateert dat Cappella Amsterdam voor de komende jaren een aantal doordachte samenwerkingsverbanden aangaat. De wisselwerking met deze partners, waaronder een reeks internationaal vermaarde instrumentale ensembles, zal volgens de commissie een gunstige context creëren bij het streven naar een excellente uitvoeringskwaliteit. De plannen wekken daarnaast het vertrouwen dat de zeggingskracht in de uitvoeringen van Cappella Amsterdam de komende jaren onverminderd groot zal zijn. De commissie maakt daarbij wel de kanttekening dat het merendeel van het repertoire op het terrein van de nieuwe muziek weinig uitdagend en verrassend is. De compositieopdrachten aan Joey Roukens en Nico Muhly zijn in haar ogen nog het meest prikkelend, maar dat is te weinig om te kunnen spreken van een programmering met een hoge mate van oorspronkelijkheid.

Op grond van de bovenstaande overwegingen beoordeelt de commissie de artistieke kwaliteit van deze aanvraag als goed.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat uit de aanvraag van Cappella Amsterdam spreekt als ruim voldoende. De instelling heeft in de periode 2009-2012 bewezen met het aan haar toegekende subsidiebedrag een ruime afzet te kunnen realiseren op het

podiumcircuit en een relatief groot publiek te bereiken. De commissie heeft haar positieve oordeel vooral gebaseerd op deze aantoonbare resultaten die de instelling in de afgelopen jaren heeft geboekt en zij heeft het vertrouwen dat deze lijn zal worden voortgezet in de komende periode. De prestaties in de afgelopen jaren overtuigen haar meer dan de inhoud van de aanvraag als het gaat om marketing en bedrijfsvoering. Zo stelt het ensemble haar publiek te willen vergroten en nieuwe publieksgroepen te willen bereiken, maar uit de aanvraag blijkt niet hoe de communicatie met nieuwe doelgroepen vorm zal krijgen. Er is niet beschreven waar kansen liggen qua publieksbereik en hoe het marketingbeleid is afgestemd op de verschillende soorten activiteiten: a capella concerten van het koor versus coproducties, concerten in uitkoop versus concerten op partage- of recettebasis. De commissie reageert instemmend op het feit dat een concertserie in eigen beheer wordt georganiseerd, omdat dit inzicht en waardevolle expertise kan opleveren op het terrein van marketing en publieksbereik. Zij hoopt dat dit er vervolgens ook toe leidt dat de instelling een heldere visie zal kunnen formuleren, waar die in deze aanvraag ontbreekt.

Ook waar het gaat om samenwerkingsverbanden ontbreekt in de aanvraag een strategische visie. De commissie ontwaart in de plannen meerdere structurele samenwerkingen waarvan kan worden aangenomen dat ze van invloed zijn op het verdienmodel van de stichting. Er is echter geen beleid beschreven dat hieraan ten grondslag ligt, aan de hand waarvan de gemaakte keuzes gevolgd kunnen worden. Daarnaast vindt de commissie het opmerkelijk dat enkele kritiekpunten in het advies over de aanvraag 2009-2012 onverkort van toepassing blijken te zijn op de nu voorliggende aanvraag. Zo merkte de commissie destijds op dat Cappella Amsterdam er te gemakkelijk vanuit gaat dat een uitbreiding van de organisatie garant staat voor de verwezenlijking van al zijn plannen. Ook nu wordt aangestuurd op uitbreiding van het aantal fte's op het terrein van marketing en relatiebeheer met als doel het publieksbereik en de eigen inkomsten te vergroten, terwijl dit niet is gekoppeld aan een beleidsvisie. Uit de begroting blijkt bovendien dat het publieksbereik nauwelijks zal toenemen. Er is wel een extreme stijging voorzien van de overige eigen inkomsten, ruim een verdubbeling in vergelijking met 2009-2011, maar deze verwachting is volgens de commissie niet reëel zolang een strategie ontbreekt.

Daar staat tegenover dat de bedrijfsvoering en het financieel beheer van de stichting volgens de commissie solide zijn. De organisatie heeft in de afgelopen jaren door een onfortuinlijke samenloop van omstandigheden een financiële tegenslag moeten incasseren. De commissie heeft waardering voor de flexibiliteit en veerkracht die de instelling heeft getoond met de noodzakelijke hersteloperatie die volgde. De opgedane ervaring heeft geleid tot een aanscherping van het financiële beheer, een voortvarend inlopen van het tekort en een goed uitzicht op een financieel gezonde toekomst. Hiermee heeft de instelling laten zien over ruim voldoende competentie en probleemoplossend vermogen te beschikken in bestuur en organisatie waar het gaat om kostenmanagement en financieel beheer.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag van Cappella Amsterdam aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat de producties van Cappella Amsterdam een substantieel aandeel aan moderne en hedendaagse muziek bevatten. Daarmee behoort de instelling tot een relatief kleine groep

van ensembles die dit aanbod uitvoeren op de podia. De commissie merkt op dat naast Cappella Amsterdam een ander professioneel kamerkoor in Nederland actief is met een vergelijkbaar breed repertoire. De commissie vindt dan ook dat Cappella Amsterdam een aanzienlijke bijdrage levert aan de pluriformiteit van het aanbod, maar niet uniek is.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat Cappella Amsterdam gevestigd is in Amsterdam, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. De spreiding van de activiteiten binnen Nederland is daarnaast relatief beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de financiële bijdrage van de gemeente Amsterdam als ruim voldoende. De bijdrage van de gemeente is begroot op een bedrag van 70.000 euro per jaar. Mocht deze aanvraag worden gehonoreerd, dan is daarmee sprake van een beperkte lokale bijdrage.

TOESLAG

niet van toepassing

Cappella Amsterdam heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Cappella Amsterdam te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		956.000
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden	8	36.000
Circuit groot	92	920.000
Basissubsidie voor 2 jaar		956.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		956.000
Gemiddeld per jaar		478.000

Cello Octet Amsterdam

Stichting Cello Octet Conjunto Ibérico

INLEIDING

Cello8tet Amsterdam is een fulltime octet dat gevestigd is in Amsterdam. De artistieke leiding is in handen van het collectief van de acht cellisten, met Clair Bleumer als eindverantwoordelijke. Zakelijk leider is Huib van Driessen.

Het Cello8tet Amsterdam haalt naar eigen zeggen het beste uit zichzelf door vindingrijk in te spelen op ontwikkelingen in de samenleving en kunstensector. Het ensemble wil publiek en artiesten inspireren door uniek te zijn, vrij van traditie te denken, organisatorisch snel en creatief te handelen en nieuwe ontmoetingen aan te gaan tot wederzijds voordeel, aldus de aanvraag. De hoofddoelstellingen van het octet zijn promotie van de cello, publieksverbreding, blijvend experimenteren in context en vorm en verdieping van het spelniveau. Als kernactiviteiten noemt het Cello8tet het geven van concerten, het creëren van nieuw en gearrangeerd werk voor cello octet, het produceren van audio- en videomateriaal en het ontwikkelen van interdisciplinaire producties.

Het Cello8tet ziet zichzelf als een ontdekkingsreiziger in de muziek, die als een pionier de mogelijkheden van het instrument in deze specifieke bezetting verkent. Door steeds in nieuwe contexten en combinaties met anderen op te treden ontdekt het octet nieuwe vormen, groeit het als ensemble en blijft het octet zichzelf en het publiek verrassen, aldus de aanvraag. De artistieke ambities voor de lange termijn liggen op het gebied van experimenten met context en vorm, educatie en nieuwe muziek. Naar eigen zeggen is het Cello8tet het enige fulltime cello octet ter wereld en biedt het een oorspronkelijk repertoire dat veel speciaal voor het octet geschreven werken bevat. Het octet wil een brugfunctie vervullen tussen publiek en verschillende genres en disciplines.

In coproductie met Oorkaan en in samenwerking met actrice Dagmar Slagmolen, maakt het Cello8tet de muziektheatervoorstelling 'Cellostorm' voor kinderen vanaf zes jaar. De muzikale basis vormt een bewerking van 'Shaker Loops' van John Adams. Gekoppeld aan deze productie wordt 'De Bestorming' ontwikkeld, een educatief project voor basisscholen. 'Een Pure Formaliteit' is de werktitel van een coproductie met Orkater. Deze muziektheatervoorstelling is gebaseerd op de film 'Una pura formalità' uit 1955 van Giuseppe Tornatore. Libretto en muziek worden geschreven door Micha Hamel. Pierre Bokma en Porgy Franssen tekenen voor de beide (hoofd)rollen. Productie en verkoop zijn in handen van Orkater.

In het kader van het jubileumseizoen 2013-2014 wordt de voorstelling '25 jaar Cello8tet Amsterdam' ontwikkeld. Daarin worden muzikale en theatrale grenzen van de cello opgezocht, met muziek die een combinatie is van 'hits' van het octet en geïmproviseerde, experimentele en populaire muziek. De regie is in handen van Karel de Rooij en er is een gastrol weggelegd voor cellist Ernst Reijseger. De samenwerking met Reijseger wordt in seizoen 2014-2015 uitgebouwd met een volledige voorstelling als resultaat. Het programma is gestoeld op de ervaringen van de samenwerking met Reijseger in de voorgaande jaren. Zo zal het octet vanaf eind 2012 elke twee maanden een dag onder leiding van Reijseger gaan werken. Cello8tet Amsterdam wil in de jaren 2013 en 2014 in totaal 75 concerten en voorstellingen realiseren, waarvoor een bedrag wordt aangevraagd van 126.000 euro per jaar.

Het Cello8tet ontving een tweejarige projectsubsidie 2009-2010 van 186.300 euro voor

twee jaar. De aanvraag voor tweejarige projectsubsidie 2011-2012 werd afgewezen. Het ensemble ontving in 2012 een productiesubsidie voor het project 'Silent Cinema'.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Cello8tet Amsterdam als ruim voldoende. Het vakmanschap van de acht cellisten is goed, wat over het algemeen ook geldt voor het ensemble in zijn totaliteit. Het octet heeft in de 23 jaren van zijn bestaan een breed repertoire weten op te bouwen dat voor een aanzienlijk deel bestaat uit opdrachtwerken. Dit repertoire, dat het octet kenmerkt, brengt ook artistieke risico's met zich mee. Het ensemble komt niet in alle stijlen even goed tot zijn recht. Zo weet het octet bijvoorbeeld de typisch Caribische ritmiek, die essentieel is in de productie 'Triangolo', onvoldoende tot uitdrukking te brengen, waardoor aan zeggingskracht wordt ingeboet. Daarentegen is het ensemble goed thuis in het werk van bijvoorbeeld Philip Glass, dat het met veel kracht en overtuiging over het voetlicht weet te brengen. De klank en de verschijning van acht cello's op het podium geven de concerten van het Cello8tet een grote mate van oorspronkelijkheid.

De commissie constateert dat na het vertrek van oprichter en artistiek leider Elias Arizcuren - vier jaar geleden - het zakelijke en artistieke herstel van het ensemble maar langzaam op gang is gekomen. Het octet heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in een nieuwe organisatiestructuur, waarbij het collectief van cellisten de artistieke leiding heeft. Dit heeft volgens de commissie niet gelukkig uitgedrukt. Het Cello8tet heeft geen uitgesproken artistieke visie weten te ontwikkelen en de plannen ontberen richting, eigenheid en overtuiging. Het Cello8tet is tot nu toe het meest zichtbaar geweest als partner in coproducties, die overigens over het algemeen succesvol waren.

Hoewel de plannen voor 2013 en 2014 op zich interessante voorstellingen kunnen opleveren, stelt de commissie dat het lijkt te gaan om losstaande projecten. Dit heeft mede te maken met het feit dat het Cello8tet ook voor de komende periode geen artistieke koers heeft weten uit te zetten waarbinnen de producties een duidelijke plek hebben. Bovendien meent de commissie dat de aanvraag te veel leunt op voorstellingen met of van derden. Van de vier genoemde producties in de aanvraag worden er twee geproduceerd door de respectievelijke samenwerkingspartners Oorkaan en Orkater. Beide plannen zijn volgens de commissie goed uitgewerkt. Er is sprake van een artistiek plan en een synopsis, en de belangrijkste artistieke partners, zoals de regisseur, componist en acteurs zijn bekend. In welke mate het Cello8tet (mede)eigenaar dan wel uitvoerder is, blijkt echter onvoldoende uit de aanvraag.

De staat van de derde – eigen – productie, ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum, is verre van voldragen. De commissie constateert dat de aanvrager zoekende is, wat blijkt uit diffuse formuleringen die in zeer algemene termen de beoogde emotie van het publiek en de dramaturgische structuur van de voorstelling omschrijven. Echt concreet wordt de aanvrager niet en een artistiek en inhoudelijk plan ontbreken. Op basis van het plan heeft de commissie onvoldoende vertrouwen dat de voorstellingen zullen getuigen van voldoende zeggingskracht. De commissie is positief over de structurele samenwerking met cellist Ernst Reijseger die moet uitmonden in een vierde productie in seizoen 2014-2015. Over de productie zelf is nagenoeg niets bekend, maar van de samenwerking op zich verwacht zij dat deze een goede

impuls kan geven aan zowel de technische als muzikale kwaliteiten van het octet.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

Het ondernemerschap van Cello8tet Amsterdam is volgens de commissie ruim voldoende. Uit de cijfers blijkt dat de organisatie, gemeten aan de kostenstructuur, financieel gezond is en efficiënt te werk gaat. Expertise op het gebied van ondernemerschap is ruim vertegenwoordigd binnen de organisatie maar ook binnen het bestuur, dat een actieve rol speelt. Daarnaast heeft de aanvrager plannen geformuleerd voor het aangaan van samenwerkingsverbanden, zoals in de mode-industrie en het hotel- en restaurantwezen, die een positief effect kunnen hebben op het verdienmodel.

Het ensemble heeft voor de komende jaren een aantal stevige ambities verwoord ten aanzien van de groei van het aantal bezoekers en voorstellingen, maar ook ten aanzien van de groei van de publieks- en overige inkomsten. De commissie is van mening dat met name de ambities op het gebied van de inkomsten summier zijn uitgewerkt. De afgelopen jaren namen de bijdragen uit private middelen en sponsoring af. Hoe de voorziene groei gestalte krijgt wordt in algemene zin beschreven maar de commissie meent dat de vertaalslag van de plannen naar concrete uitwerking in de praktijk ontbreekt. Daardoor is zij vooralsnog niet overtuigd van de realiseerbaarheid van de ambities.

De commissie constateert dat het Cello8tet goed op weg is om het marketingbeleid vorm te geven en vindt het positief dat het ensemble hiervoor externe expertise heeft aangetrokken. Uit de aanvraag blijkt dat er sprake is van een plan, van doelgroepdifferentiatie en van de wil om de marketing serieus aan te pakken. Dat het octet nieuw publiek wil trekken door gratis toegankelijke preview-concerten te organiseren, wordt positief ontvangen door de commissie. Zij meent echter dat een plan om dat publiek vervolgens naar de reguliere concerten te verleiden, hier niet had mogen ontbreken.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van Cello8tet Amsterdam aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzikandschap als ruim voldoende. Binnen het genre hedendaagse muziek zijn weliswaar meer ensembles actief, maar het totale aanbod is niet ruim vertegenwoordigd in vergelijking met andere muziekgenres. Hoewel het Cello8tet een bijzondere bezetting heeft, kent de Nederlandse muziekwereld meer ensembles die een breed repertoire brengen en dit vermengen met andere kunst disciplines en bijzondere presentatievormen. Al met al maakt dat het Cello8tet weliswaar onderscheidend, maar niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als ruim voldoende. Hoewel de vestiging van het Cello8tet in Amsterdam geen meerwaarde oplevert voor de spreiding, stelt de commissie vast dat de spreiding van de activiteiten in de verschillende regio's echter beter dan gemiddeld is.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Het Cello8tet Amsterdam heeft geen subsidie aangevraagd bij de provincie of de gemeente.

TOESLAG

niet van toepassing

Het Cello8tet Amsterdam heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Cello8tet Amsterdam te honoreren, voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 252.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	12	12.000
Circuit midden	30	75.000
Circuit groot	33	165.000
Basissubsidie voor 2 jaar		252.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

de Oefening de Kunst (dOeK)

Stichting de Oefening de Kunst (dOeK)

INLEIDING

dOeK (de Oefening de Kunst), gevestigd in Amsterdam, is een collectief van improviserende musici. De leden van het eerste uur zijn Eric Boeren, Tobias Delius, Cor Fuhler, Wilbert de Joode en Wolter Wierbos. Samen met de meer recent toegetreden leden Michael Moore, Oscar Jan Hoogland en John Dikeman (en tegenwoordig zonder Delius) vormen zij de artistieke commissie van dOeK, waarbij Hoogland en Dikeman de jongere generatie vertegenwoordigen. De zakelijke leiding is in handen van Carolyn Muntz.

dOeK presenteert concerten in binnen- en buitenland. Het collectief ontwikkelt muziek tijdens repetities en stimuleert daarbij het experiment. Kennis over het repertoire en de speelwijze wordt overgedragen via het jaarlijkse dOeK-Festival, de Summer School en de Real Book projecten. Daarnaast geven de musici regelmatig workshops en masterclasses, die ook door buitenlandse musici veelvuldig worden bezocht.

De stichting dOeK ontwikkelt en steunt initiatieven die aansluiten op andere kunstuitingen en die gericht zijn op het bevorderen van een breder publiek. Onder het label van dOeK opereren vele grote en kleine, oude en nieuwe ensembles. dOeK fungeert als 'logeerkamer' voor nieuwe groepen en uit dOeK-activiteiten ontstaan met regelmaat nieuwe samenwerkingsverbanden en initiatieven.

dOeK staat voor een manier van improviseren waarbij ook de compositorische structuur onderwerp van het improviseren is: instant composing. Volgens dOeK is dit geen genre, maar een benadering. Niet het reproduceren van oude jazz, maar het continueren van de vernieuwingsdrang, het avontuur en het spelplezier van de improviserende jazztraditie vormen de uitgangspunten. De muziek is democratisch en komt ter plekke tot stand. Dit vraagt concentratie en aandacht van het publiek, maar geeft veel terug: de kans om musici 'te horen denken' is een unieke, niet herhaalbare ervaring.

De missie van dOeK is 'om improvisatiemuziek verder te ontwikkelen, te verspreiden onder een zo groot mogelijk publiek en te delen met andere musici, vooral van de jongste generatie'. Onder dOeK opereren de volgende ensembles, die in de komende twee jaar concerten zullen verzorgen in binnen- en buitenland: The Ambush Party; Dikeman/Kugel/vanderWeide/met gast Charles Gayle; dOeK Real Book; EKE; Michael Moore 4tet; Wierbos/Defoort; Available Jelly; Cactus Truck; The Job; deJoode/Stadhouders/Govart; OT&Scene; dB; Boerenbond en Eric Boeren 4tet.

dOeK wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks 63 á 64 concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 124.800 euro per jaar, inclusief toeslag.

dOeK wordt in de periode 2009-2012 met een jaarlijks bedrag van 110.334 euro gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de periode 2009-2012 zijn acht concerten van dOeK bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zeer goed

De commissie is van mening dat de artistieke kwaliteit van Stichting dOeK zeer goed is. De activiteiten die de afgelopen jaren onder de noemer van dOeK zijn gerealiseerd, tonen een hoog artistiek uitvoeringsniveau en een grote mate van oorspronkelijkheid. De artistieke kernleden van het eerste uur, Wolter Wierbos, Wilbert de Jooide, Eric Boeren en Cor Fuhler, maar ook de recent toegetreden Michael Moore, behoren in hun vakmanschap tot de top van de (inter)nationale wereld van improvisatiemusici. Ten gevolge daarvan genieten ook de verschillende ensembles die onder aanvoering van de kernleden opereren, een uitstekende spelkwaliteit. Uit de voorstellingsbezoeken komen het hoge artistieke niveau, de eigenheid, integriteit en toewijding van de bij dOeK aangesloten ensembles nagenoeg unaniem tot uiting.

In tegenstelling tot het commentaar in het vorige advies, waarin de artistieke meerwaarde van de samenwerking binnen dOeK werd betwist, heeft dOeK in de afgelopen periode laten zien dat de samenwerking wel degelijk een artistieke meerwaarde biedt: de commissie is positief over de ontwikkeling die de organisatie de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. Het goede netwerk en de aanwezige expertise worden maximaal in dienst gesteld van de artistieke ontwikkeling van de musici van het collectief.

De introverte en gesloten houding die dOeK tot enkele jaren geleden kenmerkte, lijkt te zijn opgebroken. Door toevoeging van twee kernleden die de jongere generatie vertegenwoordigen, met name in de persoon van aanjager Oscar Jan Hoogland, heeft dOeK zich kunnen vernieuwen en weet de organisatie de vinger aan de pols van de tijd te houden, waarmee de zeggingskracht van de concerten groter is geworden. dOeK maakt de indruk zich meer naar buiten te richten en aansluiting te vinden bij de huidige dynamiek in de muzieksector. Er worden nieuwe, maar aanverwante muziekstijlen toegevoegd aan het dOeK-reservoir, en dOeK schuurt hier en daar zelfs aan tegen de popsector, niet alleen muzikaal, maar ook qua werkwijze.

De commissie acht de plannen voor de komende jaren goed onderbouwd en artistiek gezien veelbelovend. Er wordt grotendeels voortgebouwd op de huidige dOeK activiteiten: reguliere concerten met de verschillende groepen, het festival en de impro academy. Gezien de resultaten tot nu toe en de werkwijze van dOeK, met op maat gesneden ondersteuning voor de verschillende groepen, verwacht de commissie dat de musici en hun ensembles zich verder zullen blijven ontwikkelen in hun eigen herkenbare signatuur. Het jaarlijkse dOeK-festival, dat inmiddels heeft laten zien op internationaal niveau een rol te spelen in de improvisatiewereld, biedt een programmering van bijzondere concerten met verrassend samengestelde groepen uit binnen- en buitenland. Met de plannen voor de komende jaren laat de instelling zien dat het dOeK-concept kans van slagen heeft en een meerwaarde kan betekenen voor de ontwikkeling van het genre.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van dOeK als ruim voldoende.

Over het algemeen kan gezegd worden dat de organisatie zich vanuit het dOeK-concept goed heeft uitgekristalliseerd, efficiënt te werk gaat en de doelstelling verwezenlijkt. Het

bestuur is overwogen samengesteld, maar expertise op het gebied van marketing zou een aanvulling kunnen zijn. De instelling geeft aan de subsidie met name te gebruiken om te investeren in de infrastructuur van de organisatie; in de regel zijn de publieksinkomsten voldoende om de gages mee te dekken. dOeK gaat volgens de commissie efficiënt om met zijn middelen en realiseert veel activiteiten met een relatief lage kantoorbezetting. De publieksinkomsten laten vanaf 2009 een gestage groei zien, met een positieve uitschieter in 2010. De stijging van de publieksinkomsten loopt door tot in 2014, maar de commissie constateert tegelijkertijd dat de hoeveelheid activiteiten en het totale aantal bezoekers in 2013 juist afnemen. De commissie meent dat hier sprake is van een discrepantie en mist hierop een reflectie.

dOeK identificeert uiteenlopende doelgroepen bij de afzonderlijke ensembles en past daar de marketingactiviteiten op aan. De beschrijving van de werkwijze van de inzet van marketingactiviteiten per doelgroep - bijvoorbeeld de 'art crowd' - verdient in de ogen van de commissie een nadere uitwerking. Dat de samenstelling van het publiek aan het veranderen is, ligt in lijn met de veranderende activiteiten van dOeK, wat laat zien dat dOeK zijn publiek ook daadwerkelijk bereikt.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van dOeK aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod in Nederland als ruim voldoende. Binnen het genre jazz, en de geïmproviseerde jazz in het bijzonder, zijn meer ensembles actief, maar het totale aanbod is niet ruim vertegenwoordigd in vergelijking met andere muziekgenres. Naast dOeK zijn er weliswaar andere instellingen die zich binnen de jazz (hoofdzakelijk) richten op geïmproviseerde muziek, maar binnen dat kader is dOeK in ruim voldoende mate onderscheidend.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

dOeK is gevestigd in Amsterdam. Van de 63 activiteiten per jaar in 2013 en 2014 vindt ongeveer een kwart plaats in de standplaats en iets minder dan de helft in het buitenland. Dientengevolge is de spreiding van activiteiten over de rest van Nederland niet bijzonder hoog. Om die reden acht de commissie de bijdrage aan de spreiding van podiumkunsten in Nederland neutraal.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

dOeK heeft voor de periode 2013-2016 geen subsidie aangevraagd bij de gemeente of provincie.

TOESLAG

toekennen

De commissie is van oordeel dat er met de plannen van dOeK voor de periode 2013-2014 sprake is van innovatie van het aanbod. Die innovatie vindt plaats op het gebied van het ontsluiten van nieuw repertoire en nieuwe makers.

Het produceren van nieuw repertoire is kenmerkend voor de makers binnen dOeK, maar in de manier waarop dOeK dit doet is zij van meerwaarde voor het genre van de geïmproviseerde muziek: er is sprake van overdracht en navolgers. dOeK laat zien dat de typisch Nederlandse improvisatiecultuur nog altijd in de belangstelling staat en laat de (internationale) muziekwereld hier ruimhartig in delen. Middels het dOeK Real Book Project wordt de verbinding gelegd tussen verschillende generaties improvisatoren: een nieuwe generatie die de afgelopen vijf jaar in Amsterdam is ontstaan en de meer gevestigde generatie. Er wordt improvisatiemateriaal ontsloten en er komen muzikale kruisbestuivingen tot stand. Het materiaal wordt vastgelegd in boekvorm en wordt herhaald in andere steden.

Ook nieuwe makers krijgen een plek binnen dOeK. Zo zijn Oscar Jan Hoogland en John Dikeman toegetroten tot de artistieke commissie. Vanuit die positie kunnen zij met hun eigen groepen opereren en nieuwe projecten initiëren. Een voorbeeld hiervan is de jonge band Cactus Truck, die onderdak krijgt binnen de instelling en zo de kans krijgt om zich artistiek en organisatorisch te ontwikkelen onder de vleugels van dOeK. De typisch Nederlandse improvisatietraditie wordt op deze manier overgedragen aan een nieuwe generatie.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van dOeK te honoreren.

De commissie adviseert een toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 249.600

Aantal uitvoeringen 2013-2014		Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	103	1.000	103.000
Circuit midden	15	2.500	37.500
Circuit groot	9	7.500	67.500
Basissubsidie voor 2 jaar			208.000
Toeslag			41.600
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar			249.600
Gemiddeld per jaar			124.800

Don KosakenChor Rusland

Stichting Concertdirectie Verhoeff

INLEIDING

De Stichting Concertdirectie Verhoeff is gevestigd in Wolphaartsdijk. Marcel Verhoeff is directeur van de stichting. De stichting vraagt een subsidie aan voor de activiteiten van het Don KosakenChor Rusland. De missie is volgens de aanvraag 'het Don KosakenChor Rusland op een maximaal renderende wijze ontwikkelen tot een van de meest toonaangevende professionele koren van Europa, met een daarbij horend artistiek niveau'. Het doel van de stichting is de Russische cultuur dichterbij het publiek te brengen. Om die reden richt Concertdirectie Verhoeff zich niet uitsluitend op de grote theaters/concertzalen in grote steden, maar zingt het koor ook in de kleinere zalen van Nederland (wel steeds met een capaciteit van boven de vierhonderd bezoekers).

Verhoeff werkt al ruim twintig jaar samen met het Don KosakenChor Rusland. Zowel de koorzang als alle nevenactiviteiten dienen van zeer hoge kwaliteit te zijn. Het koor onderscheidt zich volgens de aanvraag van concurrerende kozakkenkoren door het originele en unieke repertoire. Het koor zoekt een balans tussen de populaire liederen en nieuw repertoire. Ook onderscheidt het koor zich door de communicatie met het publiek: Verhoeff licht de concerten toe. In de nabije toekomst zullen 3D-projecties aan de concerten worden toegevoegd.

In de aanvraag wordt één productie beschreven: de internationale tournee van het Don KosakenChor Rusland, samen met het States Soloists Ensemble 'Philharmonia'. In dit programma brengt het koor naast traditionele gezangen uit het oude Rusland composities uit de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw. De 3D-projecties zorgen ervoor dat het publiek zichzelf terugvindt in een Russisch-orthodoxe kerk, onder een dak van bewegende berkentakken of op de Russische toendra's. Deze concerten worden uitgevoerd in een bezetting van 24 zangers en 6 instrumentalisten.

De Stichting Concertdirectie Verhoeff wil in de jaren 2013 en 2014 gemiddeld 65 concerten per jaar geven. Hiervoor wordt een subsidie aangevraagd van 585.000 euro per jaar, inclusief toeslag.

De Stichting Concertdirectie Verhoeff ontving in de periode 2009-2012 geen subsidie van het Fonds Podiumkunsten, het Rijk, een provincie of een gemeente.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Concertdirectie Verhoeff als voldoende. Het koor en dirigent Verhoeff zijn gespecialiseerd in de Russische muziek en folklore. Binnen dit genre vindt de commissie de uitvoeringskwaliteit en het vakmanschap adequaat. Het koor geeft concerten waaruit een goed gevoel voor show blijkt. De energieke vertolkingen dragen bij aan de zeggingskracht van de concerten.

Toch heeft de commissie stevige kritiek op de artistiek-inhoudelijke uitwerking van de plannen. De aanvraag beschrijft een soort concept voor de concerten, in plaats van een artistieke uitwerking. De inhoud van deze concerten blijft erg vaag: componisten, arrangeurs

en werken worden amper genoemd. De plannen ontberen daardoor oorspronkelijkheid. Ook de zeggingskracht van de concerten is hierdoor slecht te beoordelen. Het is onduidelijk of de productie in seizoen 2013-2014 afwijkt van die in het seizoen daarna. De 3D-projecties die aan de concerten worden toegevoegd worden in algemene termen beschreven, waardoor voor de commissie de artistieke meerwaarde onhelder blijft: het bedrijf dat de projecties technisch mogelijk maakt wordt wel genoemd, maar de kunstenaar die voor de inhoud verantwoordelijk is, blijft buiten beeld. Ook is er in de aanvraag sprake van samenwerking met andere muziekvormen. De enige uitwerking hiervan is een aangekondigde samenwerking met 'een bekende dj'. Dit is een veel te magere uitwerking om overtuigend te zijn.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de Concertdirectie Verhoeff als ruim voldoende. Hoewel de financiële uitgangspositie van de stichting zorgwekkend is, ziet de commissie dat de overstap naar het impresariaat van Ruud de Graaf verbetering hiervan in de nabije toekomst aannemelijk maakt. De speellijsten zijn veel langer dan in het verleden. Ook geeft de brede samenstelling van het bestuur vertrouwen dat verbeteringen zullen worden doorgevoerd. Aan het plan ligt een zakelijke analyse ten grondslag die getuigt van overzicht. De toename van de publieksinkomsten is explosief. Deze staat in een direct (en onderbouwd) verband met de toename van het aantal speelbeurten. De commissie betwijfelt echter of dit hoge aantal speelbeurten in de komende jaren gehandhaafd kan blijven, nu uit de aanvraag niet helder wordt of en hoe er ieder seizoen een werkelijk nieuwe productie wordt aangeboden aan de theaters en concertzalen. Zij vindt ook de toename op de post sponsoring niet getuigen van realisme: deze stijgt van 25.000 euro in 2011 naar 175.000 euro in 2013. De aanvraag maakt deze verzevenvoudiging niet aannemelijk. In dit licht vindt de commissie het verstandig dat de aanvraag een strategie bij tegenvallende inkomsten bevat.

De marketingstrategie die wordt beschreven overtuigt de commissie slechts ten dele. Zij vindt het opvallend en een gemiste kans dat de paragraaf over de positionering van de organisatie vooral gaat over de dirigent en in veel mindere mate over het koor. Daarbij vindt ze de claim dat het koor 'een van de meest toonaangevende koren van Europa' is, niet getuigen van realiteitszin, mede gezien het geringe aantal concerten in de afgelopen jaren. De uitwerking van het marketingbeleid laat zien dat de organisatie hier op integrale wijze mee bezig is. Toch is ook op dit gebied nog een flinke verbetering noodzakelijk: De beschrijving van de doelgroepen is niet meer dan een verdeling in leeftijdsgroepen. Daarbij vindt de commissie de focus op middelbare scholieren en studenten ronduit ongeloofwaardig. De aanvraag maakt niet aannemelijk dat de plannen van Concertdirectie Verhoeff aansluiten bij deze doelgroep.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

Hoewel klassieke muziek door veel instellingen in de basisinfrastructuur en door (on) gesubsidieerde ensembles gespeeld wordt, neemt Concertdirectie Verhoeff een bijzondere plaats in met dit koor. De focus van dit gezelschap op het meer folkloristische deel van het Russische erfgoed, maakt dat er sprake is van een ruim voldoende bijdrage aan de pluriformiteit van het aanbod op de Nederlandse podia.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De stichting is gevestigd in Wolphaartsdijk. In de standplaats zijn er geen activiteiten. Daarmee levert de stichting geen bijzondere bijdrage aan de spreiding. De concerten worden gegeven op podia door het gehele land. Daarmee wordt een ruim voldoende bijdrage aan de spreiding van het aanbod geleverd.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Stichting Concertdirectie Verhoeff heeft geen meerjarige financiële bijdrage van een provincie of gemeente aangevraagd.

TOESLAG

niet toekennen

De toeslag wordt gevraagd voor de ontwikkeling van 3D-projecties tijdens de concerten. De commissie is het niet met de aanvrager eens dat de toevoeging van een technologische mogelijkheid concerten aantrekkelijk maakt voor jongeren. De artistiek-inhoudelijke noodzaak van de projecties is in de aanvraag onvoldoende onderbouwd. De commissie gelooft dan ook niet dat dit idee nagevolgd zal worden door andere klassiekemuziekensembles. Ook wijst zij erop dat de toevoeging van bewegend beeld aan muziek al zeer regelmatig gebeurt. Van innovatie is dan ook geen sprake. De commissie adviseert de toeslag niet toe te kennen.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van de Stichting Concertdirectie Verhoeff te honoreren, voor zover het budget dat toelaat. Zij adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		1.170.000
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden		
Circuit groot	130	975.000
Basissubsidie voor 2 jaar		975.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

*positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Egidius Kwartet

Stichting Egidius

INLEIDING

Stichting Egidius is de rechtspersoon waaronder het Egidius Kwartet zijn activiteiten uitvoert. De stichting is gevestigd te Utrecht. Peter de Groot is artistiek leider. Britt Verstegen is zakelijk leider ad interim. Voor instrumentale begeleiding heeft het Egidius Kwartet het Egidius Consort geformeerd. In het kader van het project de Leidse Koorboeken heeft het kwartet een extra groep zangers aan zich gebonden, het Egidius College.

Het Egidius Kwartet richt zich op onderzoek en uitvoering van het polyfone repertoire uit de zestiende-eeuwse Nederlanden, en meer in het bijzonder op het repertoire dat onder Habsburgse invloed is geschreven. Het kwartet ziet het als haar missie om 'door uitvoeringen op een zo hoog mogelijk, internationaal niveau dit repertoire verder te emanciperen ten opzichte van het reeds gekende, niet alleen omdat dit repertoire ten grondslag ligt aan het gekende repertoire uit later tijdperken, maar vooral vanwege de intrinsieke waarden ervan die de luisteraar mee kunnen voeren naar nieuwe gebieden van divertissement, schoonheid en troost', aldus de aanvraag.

Waar het kwartet zich voorheen voornamelijk richtte op het zestiende-eeuwse chansonrepertoire, is de aandacht nu verlegd naar de grote meesters als Josquin, Non Papa en Di Lasso, het geestelijke repertoire en de Leidse Koorboeken. Het kwartet wil zich doorlopend blijven verbeteren op artistiek en zakelijk gebied. Buiten de concerten in grotere bezetting, als de Leidse Koorboeken, zal het kwartet in de komende periode meer concerten geven in de kernbezetting. Teneinde jonge zangers de kans te geven om op 'het allerhoogste niveau' renaissancemuziek te zingen biedt het kwartet in de Leidse Koorboeken werkervaringsplekken. Het kwartet onderscheidt zich van vergelijkbare ensembles door bij de concerten altijd enige mate van theatraaliteit te bieden. Ook wordt bij de programma's gezocht naar een bijzondere insteek of een musicologisch belang. De concurrentie voor het Egidius Kwartet komt volgens de aanvraag alleen uit het buitenland.

De Leidse Koorboeken nemen ook in 2013 en 2014 een prominente plek in de programmering in. Daarnaast brengt het gezelschap onder meer een productie rondom Orlando di Lasso, een programma genaamd 'Battaglia' en het programma 'Obrecht vier bier', een concert vol drank-, spot- en zotte liedjes. Het programma 'Douce Beauté' wordt hernomen. Samenwerkingen staan op stapel met Boi Akih, de Nederlandse Bachvereniging en The Northern Consort. Het Egidius Kwartet zet de zomerconcerten in de Westerkerk voort en brengt een eclectisch kerstprogramma met muziek van Clemens Non Papa tot William Walton. Het ensemble maakt een internationale tour met een programma rond Cornelius Canis.

Het Egidius Kwartet wil in de jaren 2013 en 2014 in totaal 84 concerten realiseren in drie circuits. Hiervoor wordt een subsidie aangevraagd van totaal 217.500 euro voor twee jaar.

De Stichting Egidius ontving zowel in de periode 2009-2010 (23.692 euro per jaar) als in de periode 2011-2012 (78.455 euro per jaar) een tweejarige projectsubsidie van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van de Stichting Egidius als goed. Zij is van mening dat de manier waarop het gezelschap zich heeft gepresenteerd in het project De Leidse Koorboeken bijzonder is. In deze programma's laat het Egidius Kwartet en College het publiek kennis maken met prachtig zestiende-eeuws repertoire waarvan weinigen het bestaan kennen. Het vakmanschap van het ensemble vindt de commissie van hoog niveau, hoewel de uitvoeringen incidenteel schoonheidsfoutjes op het gebied van intonatie en gelijkheid kennen. De doordachte presentatie van het gezelschap versterkt de concertervaring. Dit draagt bij aan de zeggingskracht van de concerten. Het Egidius Kwartet slaagt erin de uitkomsten van musicologisch onderzoek te vertalen naar aansprekende concerten.

In de plannen voor de toekomst gaat het Egidius Kwartet door op de ingeslagen weg. De commissie vindt het een goede zaak dat het Leidse Koorboekenproject wordt voortgezet. Zij is van mening dat de schatten die in deze boeken besloten liggen en de wijze waarop Egidius deze presenteert aan het publiek een verdere uitbouw van dit project rechtvaardigen. Deze projecten kennen een hoge mate van oorspronkelijkheid en zeggingskracht. De commissie is minder overtuigd door de motivatie achter het project met Boi Akih. Uit de aanvraag blijkt namelijk niet wat de artistieke ideeën zijn die hebben geleid tot dit initiatief. De inhoudelijke uitwerking is zeer beknopt. Dit wringt vooral aangezien het Egidius Kwartet zich met dit project buiten de gebaande paden begeeft. De commissie heeft daarentegen wel vertrouwen in het resultaat van de overige projecten die in de aanvraag beschreven staan.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van het Egidius Kwartet als ruim voldoende. Het kwartet heeft in het Leidse Koorboekenproject in 2010 en 2011 een uitstekende marketingstrategie laten zien, waardoor de concerten goed bezocht zijn en de bekendheid van het kwartet flink vergroot is. Ook is het ensemble met dit project zeer succesvol geweest met het verwerven van eigen inkomsten. De commissie ziet dat het kwartet op de ingeslagen weg wil voortgaan. In de basis is de commissie het hiermee eens.

Toch kan het Egidius Kwartet met het voorliggende plan de commissie niet geheel overtuigen dat het deze successen de komende jaren voortzet. Zo plaatst zij kanttekeningen bij de bedrijfsvoering van het Egidius Kwartet. De financiële uitgangspositie, zoals blijkt uit de balans 2011, is zorgwekkend. Ook blijkt uit de cv's van zowel de zakelijk leider als de bestuursleden niet dat de organisatie beschikt over stevige expertise op het gebied van marketing, verkoop en fondsenwerving. De wijze echter waarop het Egidius Kwartet met allerlei culturele en maatschappelijke partijen samenwerkt om de bedrijfsvoering en de resultaten te verbeteren, vindt de commissie sterk.

Het Egidius Kwartet heeft zich de afgelopen jaren succesvol getoond in het werven van eigen inkomsten. Deze lijn wordt geloofwaardig voortgezet wat betreft de overige eigen inkomsten. Het ensemble heeft laten zien zowel fondsen als private partijen te kunnen interesseren voor hun producties en goed te weten hoe deze partijen tegemoet te treden. In contrast hiermee staat de scherpe afname van de publieksinkomsten per concert (met meer dan een derde)

ten opzichte van de jaren 2009 tot en met 2011. De commissie vindt dat het Egidius Kwartet hier te voorzichtig heeft begroot.

De aanvraag van het Egidius Kwartet vermeldt in de marketingparagrafen dat de publieksaantallen bij de Leidse Koorboeken in 2011 afnamen ten opzichte van 2010. De strategie die Egidius inzet om deze beweging te keren vindt de commissie niet geloofwaardig. De aanvraag beschrijft dat er minder aandacht zal komen voor betaalde publiciteitsmiddelen, maar dat de focus voor 2013 en 2014 op free publicity is gevestigd. De commissie is van mening dat veel aandacht van de pers, juist bij vierde en vijfde editie van het project, niet vanzelfsprekend is. De aanvraag maakt niet duidelijk waarom deze strategie wel kansrijk is. Daarnaast gaan de marketingplannen vooral over de Leidse Koorboeken. De strategie voor de andere concerten blijft sterk onderbelicht. In de tekst van de aanvraag staat dat het gezelschap verwacht meer publiek te werven. In dat licht is deze te magere uitwerking een gemiste kans.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van het Egidius Kwartet aan de pluriformiteit van de Nederlandse podiumkunsten als ruim voldoende. Hoewel klassieke muziek in ruime mate is vertegenwoordigd in de basisinfrastructuur, bij de gesubsidieerde ensembles en in het ongesubsidieerde circuit, vindt de commissie dat het Egidius Kwartet door de specialisatie in het zestiende-eeuwse repertoire een bijzondere aanvulling vormt op het bestaande aanbod.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

Het Egidius Kwartet levert geen bijzondere bijdrage aan de spreiding van de podiumkunsten in Nederland. Een verhoudingsgewijs groot deel van de activiteiten vindt plaats in de grote steden, vooral in Amsterdam. In de plannen van Egidius neemt het aandeel concerten in de grote steden nog iets verder toe.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Stichting Egidius heeft geen meerjarige financiële bijdrage van een provincie of een gemeente aangevraagd.

TOESLAG

niet van toepassing

Stichting Egidius heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Egidius Kwartet te honoreren, voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 217.500

Aantal uitvoeringen 2013-2014		Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	52	2.000	104.000
Circuit midden	31	3.500	108.500
Circuit groot	1	5.000	5.000
Basissubsidie voor 2 jaar			217.500
Toeslag			niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar			0*

*positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Five Great Guitars

Stichting Five Great Guitars

INLEIDING

Stichting Five Great Guitars is de in Grijpskerk (GR) gevestigde organisatie rondom The Five Great Guitars, een groep bestaande uit vijf stilistisch zeer verschillende gitaristen, waarbij improvisatie de verbindende factor is. The Five Great Guitars zijn voortgekomen uit een concept van gitarist Jan Kuiper. De groep heeft vier vaste ensembleleden en een per tournee wisselende vijfde gitarist als gast. Tijdens de afgelopen tournees zijn als gastspelers uitgenodigd: Larry Carlton, Jan Akkerman, Harry Sacksioni, Eric Vaarzon Morel, Muriel Anderson, Stochelo Rosenberg en Kaki King. De instelling stelt zich ten doel gitaarmuziek te vernieuwen en integratie te bewerkstelligen tussen de diverse muziekstijlen, met nadruk op jazz, pop en wereldmuziek. Muziekstijlen waarbij improvisatie (op een doorgaande groove) essentieel is, staan centraal in de artistieke visie: Afrikaanse muziek, Noord- en Zuid-Indiase muziek, jazz en de zogenaamde Europese improvisatiemuziek. Het ensemble wil speel- en improvisatiestijlen combineren en vermengen en daarbij stilistische confrontaties laten horen. Het kiest daarmee voor een andere benadering dan ensembles waarbij de musici uit dezelfde muzikale discipline en context komen. Tot de kernactiviteiten behoren naast de activiteiten van de formatie Five Great Guitars, concerten van het trio Three of a Kind, het World Guitar Duo, African Strings & Drums en Three Elements. Daarnaast organiseert de stichting gitaarworkshops en andere educatieve activiteiten, festivals en gitaarbijeenkomsten. Er zal jaarlijks een uitgebreide tournee van The Five Great Guitars worden georganiseerd. In 2013 zal het programma de titel 'African Samba' krijgen, dat met speciale gasten als de Malinese gitarist en zanger Habib Koité en de Braziliaanse gitariste en zangeres Ceumar, zich zal richten op de invloed van Afrikaanse ritmes en melodieën op de Braziliaanse samba. Voor de tournee in 2014 is er een 'Tribute to Pat Metheny' gepland met als hoogtepunt een drietal concerten met Pat Metheny zelf in Groningen, Amsterdam en Eindhoven. Het trio Three of a Kind zal in 2013 het programma 'Night Sweats' uitvoeren met als gast de Amerikaanse fusinguitarist Larry Carlton. In 2014 zal worden getourd met het programma 'L'Heure Blue', waarbij de Franse gitaristen Sylvain Luc en Bireli Lagrene een gastrol vervullen. Er zullen in 2013 en 2014 drie verschillende producties worden uitgevoerd in het circuit van kleine zalen: African Strings & Drums, het World Guitar Duo en Three Elements. In dit circuit wil de instelling activiteiten uitvoeren waarmee vooral nieuwe doelgroepen en nieuwe podia worden bereikt. Het ensemble African Strings & Vocals richt zich op de combinatie van gitaar, zang/stem en Afrikaanse snaar- en percussie-instrumenten. Het World Guitar Duo biedt in combinatie met de concerten ook workshops aan in de vorm van de Sunday Guitar Sessions. Met de groep Three Elements - met de 'klassieke' bezetting van gitaar, bas en drums - wordt in laboratoriumsetting onder andere gewerkt aan de implementatie van Indiase ritmes in de Westerse jazzgitaarmuziek. Stichting Five Great Guitars wil in de jaren 2013 en 2014 gemiddeld zestig concerten per jaar realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 195.000 euro per jaar.

Stichting Five Great Guitars heeft in de periode 2009-2012 geen meerjarige subsidie ontvangen van het Fonds Podiumkunsten. De instelling heeft in deze periode voor een aantal producties een projectsubsidie ontvangen, zowel voor de groep Three of a Kind als voor The Five Great Guitars.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Five Great Guitars als ruim voldoende. De afgelopen jaren heeft de stichting een aantal succesvolle projecten uitgevoerd die getuigen van een hoog en constant niveau van vakmanschap in de uitvoeringskwaliteit. De kracht van de programma's is volgens de commissie gelegen in de afwisseling in de opbouw van de concerten en de instrumentale virtuositeit van de gitaarsolisten die worden gepresenteerd. De uitvoeringen zijn volgens de commissie vooral indrukwekkend in technische zin en in mindere mate vanwege emotionele diepgang, waardoor de zeggingskracht enigszins beperkt is. Dit is wellicht een haast onvermijdelijk resultaat wanneer steeds in een relatief korte voorbereidingsperiode cross-overs worden gecreëerd in een muzikale dialoog met gitaarsolisten uit zeer verschillende muziektradities. De speltechniek van de gitaristen is immers van meet af aan aanwezig als gemeenschappelijke basis. Dit leidt tot programma's waarbij de oorspronkelijkheid is gelegen in de combinatie van musici en niet in de composities die als basismateriaal dienen voor de uitvoeringen of het persoonlijke stempel van de vaste musici waarmee de stichting werkt.

Artistiek leider Jan Kuiper is volgens de commissie goed in staat sterke formats te ontwikkelen, die ruimte bieden voor voldoende variatie in het aanbod aan projecten.

De stichting is erin geslaagd een uitgebreide afzetmarkt te creëren voor de concerttournees door over een lange termijn de belangstelling van podia en publiek in verschillende circuits vast te houden. Het voorliggende plan wijkt van dat pad niet af en is een voortzetting van een werkwijze die reeds vele jaren succesvol wordt uitgevoerd.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat in deze aanvraag naar voren komt als voldoende. In de aanvraag geeft Five Great Guitars een heldere toelichting op de positionering van het eigen aanbod op de diverse podiumcircuits. De instelling heeft inmiddels ruimschoots bewezen een omvangrijk publiek te kunnen bereiken. De commissie heeft dan ook voldoende vertrouwen in de effectiviteit van het ondernemerschap, ondanks dat zij het marketingplan niet sterk vindt. Er wordt een aanzet gegeven voor het ontwikkelen van een marketingstrategie, maar deze is volgens de commissie nauwelijks uitgewerkt. Zo laat de beschrijving van doelgroepen zich lezen als een schot voor open doel: een algemene doelgroep voor de stichting zijn 'jong-volwassenen met interesse in gitaar of wereldmuziek', een programma met een grootheid uit de blues zal bluesliefhebbers aanspreken, gypsy jazzliefhebbers zijn een doelgroep voor het programma met gypsy jazzsolisten, etc.

De stichting zal de komende jaren initiatieven ontplooiën om overige eigen inkomsten te verwerven en zo een grotere diversificatie te bereiken in de inkomstenbronnen. Op de begroting zijn bijdragen uit vriendenacties en sponsoring opgenomen, maar aangezien de instelling hiermee geen ervaring heeft, is moeilijk te bepalen in hoeverre de verwachtingen op dit punt reëel zijn. Verder is het twijfelachtig of het bedrag dat is opgenomen aan materiële activiteitenlasten voldoende is met het oog op de reiskosten die noodzakelijk zijn voor het invliegen van de internationale gasten.

De aanvraag bevat een grote hoeveelheid educatieve activiteiten, vaak in combinatie met concerten. Het plan maakt daarbij geen onderscheid tussen de educatieve taken van Stichting Five Great Guitars en de werkzaamheden die Jan Kuiper op dit terrein als zelfstandige uitvoert. De verschillende activiteiten van de stichting vloeien naadloos over in de aanverwante werkzaamheden binnen de gemengde beroepspraktijk van de artistiek leider. Hierdoor is geen sprake van een transparante bedrijfsvoering. Een ander voorbeeld is de organisatie van twee jaarlijkse festivals, die als kernactiviteiten van de stichting worden gepresenteerd: het Groninger Gitaar Festival en Guitar Heaven in Amsterdam. Deze evenementen worden genoemd, maar vervolgens wordt niet uitgelegd hoe de stichting hierin opereert en wat de relatie is met de overige activiteiten.

De commissie constateert in dit verband verder dat projecten van Five Great Guitars in het verleden werden uitgevoerd onder de vlag van Stichting Jungle Warriors, een instelling die van 2001 tot en met 2008 rijkssubsidie ontving in het kader van de basisinfrastructuur (BIS). Deze stichting is opgevolgd door de Stichting Jungle Warriors Productions. In de nu voorliggende aanvraag wordt noch melding gemaakt van de voorgeschiedenis van de activiteiten van Five Great Guitars in de BIS, noch wordt ingegaan op de verhouding tussen de aanvrager en Stichting Jungle Warriors Productions, zodat onduidelijk blijft hoe de activiteiten en bedrijfsvoering van beide verwante stichtingen zich tot elkaar verhouden. Op dit punt ontbeert de aanvraag de nodige transparantie.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag van Stichting Five Great Guitars aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat in de producties de uitvoering van wereldmuziek en cross-overs tussen jazz en uiteenlopende muziektradities centraal staat. Daarmee behoort de stichting tot een relatief beperkte groep van instellingen die verantwoordelijk zijn voor dit type aanbod op de diverse podiumcircuits. De commissie is echter van mening dat de activiteiten van de stichting binnen deze groep niet als uniek zijn aan te merken.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

zeer goed

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de spreiding als zeer goed. De commissie overweegt daarbij dat Stichting Five Great Guitars is gevestigd in de provincie Groningen en met behoorlijke regelmaat concerten geeft in de stad Groningen en de regio Noord. Daarnaast worden verhoudingsgewijs vaak uitvoeringen verzorgd buiten de vier grote steden, gespreid over heel Nederland.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Er is geen sprake van een aanvraag bij provincie of gemeente door Stichting Five Great Guitars voor de periode 2013-2016.

TOESLAG

niet van toepassing

Stichting Five Great Guitars heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Stichting Five Great Guitars te honoreren, voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 390.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein 40	1.000	40.000
Circuit midden 20	2.500	50.000
Circuit groot 60	5.000	300.000
Basissubsidie voor 2 jaar		390.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

WIDZIEK

Fra Fra Sound & Big Band

Samponé Music Productions

INLEIDING

Samponé Music Productions is een in Amsterdam gevestigde organisatie waarin de activiteiten van de groepen Fra Fra Sound en Fra Fra Big Band zijn ondergebracht. De doelstelling van de instelling is het bevorderen van de beoefening en beleving van jazz en wereldmuziek door het tot stand brengen van een kruisbestuiving tussen jazz, geïmproviseerde muziek, wereldmuziek, hedendaagse gecomponeerde muziek en pop. Kernactiviteiten die in de aanvraag worden genoemd zijn het ontwikkelen van nieuw repertoire en het bewerken en verdiepen van bestaand wereldmuziekrepertoire; het uitvoeren van concerten in binnen- en buitenland; het jaarlijks initiëren van muziekprojecten in samenwerking met topmusici en gasten uit diverse landen en het regelmatig uitbrengen van cd's met nieuw repertoire.

Fra Fra Sound beschrijft zichzelf als een voorloper op het terrein van groove jazz, dansbare jazz en jazz met Caribische en Latin ritmes. De groep is volgens de aanvraag een vernieuwer van de Surinaamse muziek en te beschouwen als boegbeeld van de zwarte muziek in Nederland. Internationaal neemt het ensemble een bijzondere positie in als ambassadeur en boegbeeld van multicultureel Nederland.

Voor de periode 2013-2016 benoemt Samponé drie artistieke ambities: het voortzetten van de inhoudelijke ontwikkeling van Fra Fra Sound, het ondernemen van internationale tournees met de vaste bezetting van Fra Fra Sound en de ontwikkeling van nieuwe programma's met Fra Fra Big Band.

Fra Fra Sound brengt in 2013 het programma 'Teranga' in samenwerking met de Senegalese stemkunstenaar Mola Sylla. In 2014 zal de groep op tournee gaan met het programma 'Caribbean Steel' met steeldrumvirtuoos Andy Narrell. Voor 2013 en 2014 zal met Fra Fra Big Band het programma 'The Great Black Music' ontwikkeld worden, gebaseerd op muziek uit de onuitputtelijke zwarte muziektradities, zoals van de Verenigde Staten, Suriname, de Antillen en Afrika. De internationale tournees met Fra Fra Sound zullen zich in 2013-2014 met name afspelen in Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Buiten Europa zal Fra Fra Sound optreden in Zuid-Afrika, de Verenigde Staten en Brazilië.

Samponé wil in de jaren 2013 en 2014 gemiddeld veertig concerten per jaar realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 95.000 euro per jaar.

Samponé ontvangt een tweejarige projectsubsidie van het Fonds voor de periode 2011-2012.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Fra Fra Sound en Fra Fra Big Band als ruim voldoende. Zij merkt over het vakmanschap op dat de beide ensembles over zeer goede musici beschikken. Op grond van de geluidsregistratie stelt zij echter vast dat de uitvoeringskwaliteit van Fra Fra Big Band niet over de gehele linie even overtuigend is: met name de solistische kwaliteiten van de musici zijn van wisselend niveau. Dat neemt niet weg

dat het groepsgeluid van beide groepen volgens de commissie is verankerd in een sterk eigen idioom. De activiteiten van de stichting zijn door de jaren heen van grote betekenis geweest voor de Surinaamse gemeenschap in Nederland en de aanwezigheid van Afro-Caribische muziek op het podiumcircuit. Daarnaast kan Fra Fra Sound bogen op een sterke internationale reputatie, wat onder andere blijkt uit de uitnodigingen die het ensemble ontvangt van gerenommeerde muziekinstellingen in de Verenigde Staten. De commissie constateert dat Fra Fra Sound en Fra Fra Big Band echter nauwelijks tot de verbeelding spreken van jongere generaties. De aanvraag getuigt van weinig artistieke urgentie en ambitie om de muziek verder te brengen dan waar de ensembles reeds zijn aangeland. In het advies bij de toekenning van het tweejarige subsidie 2011-2012 constateerde de commissie Muziek een revitalisering, wat maakte dat zij de instelling de kans wilde geven zich artistiek en zakelijk weer steviger te positioneren. Uit de aanvraag blijkt niet dat de ensembles hierin slagen. De diverse gasten waarmee projecten zullen worden ondernomen, zoals Mola Sylla en Andy Narrell, vindt de commissie weliswaar interessant, maar de plannen zijn in haar ogen niet ambitieus genoeg om te kunnen spreken van een overtuigende artistieke visie. De aanvraag bevat geen aanwijzingen dat de projecten een noodzakelijke nieuwe impuls zullen geven aan het eigen artistieke groeiproces. Samponé mist volgens de commissie de aansluiting met actuele ontwikkelingen in de muziekscene, waaronder de ontwikkelingen in soul en hiphop, waarbij ook jonge artiesten met een Afro-Caribische achtergrond voorop lopen. De voorgenomen activiteiten van Samponé boeten daardoor aan relevantie in.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat uit deze aanvraag spreekt als zwak. Omdat Samponé niet voldoet aan de drempelnorm van gemiddeld minimaal veertig concerten per jaar in de periode 2009-2011, dient de instelling in de aanvraag aannemelijk te maken dat dit aantal in de komende periode zal kunnen worden gerealiseerd. Met het oog op de beperkte afzet in de afgelopen jaren en de nadruk op consistentie en bestendigheid in het plan, heeft de commissie niet het vertrouwen dat de artistieke plannen voldoende belangstelling zullen wekken van podia en publiek om de komende jaren ten minste veertig concerten per jaar te kunnen spelen. De commissie vindt het in dat verband moeilijk te volgen dat Samponé uitgaat van een jaarlijkse reeks concerten met de Fra Fra Big Band. Dit terwijl het al uiterst moeilijk zal zijn om de begrote stijging te realiseren in het aantal concerten van het kleinere - en daardoor voor podia goedkopere - Fra Fra Sound. Het feit dat relatief veel concerten binnen Nederland in de periode 2009-2011 in Amsterdam hebben plaatsgevonden, leidt tot twijfel over de landelijke afzetmogelijkheden. Dit wordt versterkt door het grote aantal Amsterdamse podia en festivals dat wordt genoemd bij de voorgenomen activiteiten.

Samponé gaat ervan uit dat uiteenlopende publieksgroepen zullen worden bereikt, doordat zal worden gespeeld op verschillende typen podia met elk hun eigen publiek. Daarmee is het publieksbereik impliciet gemaakt aan de verkoop van de concerten aan podia, wat in de ogen van de commissie een smalle basis is voor het ondernemerschap. In het plan worden verder geen strategische samenwerkingen met podia beschreven die kunnen bijdragen aan een vergroting van de afzet en het publieksbereik. De eigen inzet op het terrein van marketing en publiciteit zal volgens de commissie weinig effectief kunnen zijn, aangezien er geen sprake is

van een visie of strategie. Zo is de beschrijving van de doelgroepen niet specifiek. Er is bovendien geen logisch verband tussen marketing, begroting en de geformuleerde doelstellingen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit een forse daling die zich volgens de begroting zal voltrekken in het gemiddelde publieksbereik per concert: van gemiddeld 338 bezoekers in de periode 2009-2011 naar 225 in de jaren 2013 en 2014. Merkwaardig is in dit verband dat deze daling geen negatief effect zal hebben op de gemiddelde publieksinkomsten per concert. Integendeel: deze ontwikkelen zich omgekeerd evenredig en zouden tegelijkertijd stijgen met meer dan 45%. Dat is geen realistisch perspectief.

De aanvraag is weinig ambitieus waar het gaat om het spreiden van inkomstenbronnen en het realiseren van overige eigen inkomsten. De eigen inkomsten bestaan voor het overgrote deel uit publieksinkomsten en inkomsten uit cd-verkoop. Hoewel in het plan wordt gerefereerd aan bijdragen van private fondsen en crowdfunding, zijn de begrote bedragen zo bescheiden dat dit nauwelijks van betekenis is voor de diversificatie van inkomstenbronnen. De commissie vindt het teleurstellend dat een toekenning van het gevraagde subsidie nauwelijks van invloed zou zijn op het vermogen om eigen inkomsten te verwerven.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag van Samponé aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat in de producties de uitvoering van jazz en cross-overs tussen jazz en andere muziektradities centraal staat. Daarmee behoort Samponé tot een relatief beperkte groep van instellingen die verantwoordelijk zijn voor dit type aanbod op de diverse podiumcircuits. De commissie is echter niet van mening dat de producties van Samponé binnen deze groep als uniek moeten worden aangemerkt.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat het feit dat de instelling in Amsterdam is gevestigd geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland buiten de grote steden wordt gespeeld, is daarnaast relatief beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Samponé heeft voor de periode 2013-2016 een bedrag van 30.000 euro aangevraagd bij de gemeente Amsterdam. Indien die aanvraag wordt gehonoreerd, dan is daarmee sprake van een beperkte lokale bijdrage.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Samponé Music Productions niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

190.000

Holland Baroque Society

Stichting Holland Baroque Society

INLEIDING

Holland Baroque Society is gevestigd in Utrecht. Judith Steenbrink, Tineke Steenbrink, Esther van der Eijk en Guido van den Ende vormen samen het artistiek team. Guido van den Ende (GESharp artists events) is de zakelijk directeur.

De missie van het ensemble ligt in het brengen van verrassende concerten waarin het publiek nieuwe facetten van (barok-)muziek ontdekt. Om dit te bereiken nodigt Holland Baroque Society voor ieder project een andere muzikaal leider uit. Met deze muzikaal leider zoekt het ensemble naar bruggen tussen de actualiteit en de zeventiende en achttiende eeuw. Deze zoektocht resulteert in concerten op podia van Paradiso tot het Concertgebouw, voor een gemêleerde groep muzikliefhebbers. Daarnaast werkt het gezelschap vanaf de oprichting aan educatieprojecten.

Het ensemble besteedt aan meer aspecten aandacht dan alleen het muzikale. Holland Baroque Society onderscheidt zich naar eigen zeggen door de wijze van programmeren en de disciplineoverstijgende samenwerkingen. Ook door de educatieprojecten profileert het gezelschap zich: aan alle projecten koppelt het ensemble één educatieproject.

Holland Baroque Society maakt in het vervolg al zijn producties voor het grote circuit en mikt daarbij steeds op een bezetting van gemiddeld twintig musici. Deze projecten zullen echter ook enkele malen in het middencircuit gespeeld worden. Zo blijft het gezelschap het 'huisorkest' van Vredenburg Leeuwenbergh.

In 2013 brengt Holland Baroque Society zeven producties. Het jaar start met 'Hoofd en Hart', een programma waarin het ensemble samen met fagottist Sergio Azzolini de 'wondere wereld van het contrapunt' onderzoekt. Daarna presenteert het ensemble de Libanese sterszangeres Majda el Roumi. Samen met strijkkwartet Quatuor Mosaïques ontstaat een ontmoeting tussen het barokorkest en het strijkkwartet, met muziek van onder meer Padre Martini, leermeester van Corelli en Mozart. Ook gaat het ensemble een samenwerking aan met acteurs Annet Malherbe en Jeroen Willems in een programma rondom Brel en Rameau. Reprises vinden plaats van 'Barbaric Beauty' en 'HBS meets Vivaldi'. Onder leiding van Daniel Reuss denkt Cappella Amsterdam met Holland Baroque Society na over 'Mijn eigen Begrafenis', een programma met zeventiende-eeuwse muziek uit Duitsland.

In 2014 volgen producties met klarinettist Giora Feidman, met volkszanger Danny de Munk (in een programma met muziek uit een collectie notitieboekjes van achttiende-eeuwse violisten) en met Cappella Amsterdam in een kerstprogramma. Ook brengt het ensemble 'Het wonder van Boxmeer', een programma rondom de zeventiende-eeuwse Boxmeerse componist Buns en een concert met de Brandenburgse concerten van Bach. Het laatste project van 2014 is een grootschalige muziekvoorstelling voor kinderen, in samenwerking met Oorkaan, diverse grote zalen en mogelijk Orkater, onder de titel 'HBS Danst!'. Holland Baroque Society wil in de jaren 2013 en 2014 in totaal 104 concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 322.200 euro per jaar, inclusief toeslag. Holland Baroque Society ontving in de jaren 2009 tot en met 2012 een vierjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 91.622 euro per jaar.

In deze periode zijn de concerten van Holland Baroque Society elf maal bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit als goed. Holland Baroque Society heeft zichzelf de afgelopen jaren op de kaart gezet als een barokgezelschap van de 21e eeuw: het paart een gedegen kennis van de historische uitvoeringspraktijk aan een frisse benaderingswijze van het fenomeen concert. De samenwerkingen die Holland Baroque Society is aangegaan hebben over het algemeen geleid tot boeiende concerten, waarbij zowel de oudmuziekiefhebber als de minder specialistische concertbezoeker aangesproken wordt. Mooie voorbeelden hiervan zijn de recente samenwerkingen met Eric Vloeimans, Miloš Valent en singer-songwriter Teitur. Het vakmanschap van de musici van de Holland Baroque Society is van hoog niveau en het ensemble communiceert op een natuurlijke wijze met het publiek; de zeggingskracht van de concerten is zeer hoog.

De plannen van Holland Baroque Society voor de komende jaren laten zien dat het ensemble een stap wil zetten naar een grotere bezetting en grotere zalen. De commissie heeft er vertrouwen in, gezien de resultaten van de afgelopen jaren, dat deze stap ook werkelijk gezet kan gaan worden. De gepresenteerde plannen vindt zij sprankelend. De samenwerkingen die Holland Baroque Society wil aangaan worden overtuigend artistiek-inhoudelijk beargumenteerd. De verscheidenheid aan musici die het gezelschap uitnodigt, van Danny de Munk via Quatuor Mosaïques tot Majda el Roumi, zorgen voor een spannende programmering. Holland Baroque Society heeft in het verleden bewezen in diverse genres uit de voeten te kunnen en muzikale werelden te kunnen laten samenvloeien. Deze benaderingswijze maakt dat de concerten zeer aansprekend zijn voor het publiek, maar ook dat het gehele werk van HBS een hoge mate van oorspronkelijkheid kent.

ONDERNEMERSCHAP

goed

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de Holland Baroque Society als goed. Hoewel de uitgangspositie wat wankel is, met een slechte liquiditeits- en solvabiliteitspositie, ziet zij in het voorliggende plan genoeg aanknopingspunten om vertrouwen te hebben in de zakelijke toekomst van het ensemble. De aanvraag getuigt van een integrale visie op het ondernemerschap. Holland Baroque Society heeft zowel zijn bestuur als zijn zakelijke leiding op een professionele wijze georganiseerd. Er is zo ruime kennis over ondernemerschap beschikbaar in de organisatie.

De stap die Holland Baroque Society wil gaan zetten naar een groter circuit, wordt onderbouwd door stijgende publieksaantallen en stijgende publieksinkomsten tussen 2009 en 2011. De prognoses voor 2013-2014 zijn realistisch ambitieus. De commissie is ook te spreken over de manier waarop Holland Baroque Society extra eigen inkomsten wil verwerven. Deze strategie is goed doordacht en leidt in de begroting tot een logisch bedrag aan inkomsten. Het ensemble heeft zijn financiële risico's op een verstandige manier gespreid.

Het marketingbeleid van Holland Baroque Society heeft een heldere positionering van het gezelschap als uitgangspunt. De uitwerking van de marketing vindt de commissie helder en degelijk, maar niet erg verrassend. De commissie is te spreken over de zorgvuldige paragraaf die het ensemble heeft opgenomen over haar gedifferentieerde prijsbeleid.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de pluriformiteit van de Nederlandse podiumkunsten als ruim voldoende. Hoewel klassieke- en barokmuziek in ruime mate is vertegenwoordigd in de basisinfrastructuur, bij de gesubsidieerde ensembles en in het ongesubsidieerde circuit, vindt de commissie dat de bijzondere samenwerkingen en concertprogramma's van Holland Baroque Society waardevolle aanvullingen vormen op dit aanbod. Holland Baroque Society brengt muzikale cross-overs tot stand die door weinig andere gezelschappen op vergelijkbare wijze gerealiseerd worden.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

Hoewel de standplaats Utrecht is, en het ensemble op deze wijze geen bijzondere bijdrage levert aan de spreiding, presenteert het zich met regelmaat op podia door het gehele land. Deze concerten vinden voor een aanmerkelijk deel plaats buiten de vier grote steden. Daarmee wordt een ruim voldoende bijdrage aan de spreiding van het aanbod geleverd.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Holland Baroque Society heeft in de afgelopen periode een jaarlijkse bijdrage van 30.000 euro ontvangen van de gemeente Utrecht. Voor de periode 2013-2016 heeft de instelling 40.000 euro per jaar aangevraagd. Als de gemeente dit bedrag toekent, levert dat een beperkte lokale bijdrage op.

TOESLAG

niet toekennen

Holland Baroque Society beargumenteert het beroep op de toeslag door te wijzen op de innovatieve wijze waarop zij de concerten samenstelt. De commissie erkent dat het ensemble op fantasierijke wijze programmeert en het publiek tegemoet treedt, maar vindt dat deze werkwijze vooral Holland Baroque Society en haar publiek raakt. De werkwijze is onlosmakelijk verbonden met het eigen artistieke profiel van het ensemble, maar uit de aanvraag blijkt niet of en hoe deze werkwijze tot navolging zal leiden en hoe het ensemble hieraan bijdraagt. In de aanvraag stelt het gezelschap dat de wijze van programmeren financiële risico's met zich meebrengt. Ook deze risico's behoren tot het 'reguliere' risico van het ensemble. De commissie adviseert de toeslag daarom niet toe te kennen.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Holland Baroque Society te honoreren. Zij adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 644.400

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	36	72.000
Circuit midden	15	67.500
Circuit groot	53	397.500
Basissubsidie voor 2 jaar		537.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		537.000
Gemiddeld per jaar		268.500

Insomnio

Stichting Insomnio

INLEIDING

Insomnio, ensemble voor hedendaagse muziek, werd in 1997 opgericht en heeft zich vanuit thuisbasis Utrecht ontwikkeld tot een groep van zeventien musici met een internationaal karakter. Artistiek leider van het ensemble is dirigent Ulrich Pöhl en de zakelijke leiding is in handen van directeur Ildse Bakker. Insomnio voert werk uit van tijdgenoten voor een zo groot mogelijk publiek, vanuit de overtuiging dat hedendaagse gecomponeerde muziek, naast de andere moderne kunstuitingen, een stevige plek moet hebben in de samenleving.

Het ensemble zegt zich te profileren door deze nieuwe muziek naast ijkpunten uit het 20e-eeuwse repertoire te plaatsen. Zodoende wordt een context geboden waarmee het ensemble de zeggingskracht van de nieuwe composities wil versterken. Als Nederlands ensemble kiest Insomnio er ook nadrukkelijk voor werk van Nederlandse componisten uit te voeren. In de aanvraag worden als kernactiviteiten genoemd: het uitvoeren van hedendaagse muziek in concerten voor volwassenen en kinderen, het initiëren van ontwikkeling en onderzoek in de klassieke, hedendaagse muziek en het aanbieden van muziekeducatie gericht op participatie van kinderen, jongeren én volwassenen, amateurs en professionals. Insomnio wil de komende periode ieder seizoen drie nieuwe producties ontwikkelen voor middelgrote zalen die elk vijfmaal worden uitgevoerd. In 2013 worden de volgende programma's gepresenteerd: 'God's own musicians', rond Olivier Messiaen, 'The Secret History', met een nieuw vioolconcert van Jukka Tiensuu, en de opera 'Gulliver', een productie met zeven internationale partners geïnspireerd op de Vrede van Utrecht (1713). In 2014 staan gepland: 'Insomnia!', met Mitternachtstück van Mauricio Kagel als uitgangspunt, 'Die Dreigroschenoper' van Berthold Brecht, met onder andere Nina Hagen en nieuw werk van Renske Vrolijk, en een programma met hoogtepunten uit het oeuvre van Frank Zappa, in combinatie met muziek van Anton Webern en György Ligeti, en een nieuwe compositie van Jim Thirlwell.

Jaarlijks wil het ensemble twee muziekvoorstellingen voor kinderen produceren. In 2013 gaat het daarbij om 'Het verhaal van de Soldaat' met muziek van Igor Stravinsky, en 'Vinni Puh', Russische animatiefilms met muziek van Mieczyslaw Weinberg. In 2014 zal Insomnio uitvoeren: 'Kleine Sofie en lange Wapper', met muziek van André Arends, en 'Erik of het Klein Insectenboek' van Godfried Bomans met muziek van W.F. Bon (arr. Ulrich Pöhl).

Voor het circuit van kleine zalen wil Insomnio met ingang van 2013 kamermuziekprojecten tot stand brengen die worden uitgevoerd door een ongedirigeerd klein ensemble en een link hebben met de hoofdprogrammering. Het doel hiervan is musici van Insomnio de mogelijkheid te bieden zich qua samenspel verder te ontwikkelen en door te spelen op andere podia een nieuw publiek te bereiken met lage productiekosten.

Ten slotte beschrijft Insomnio een aantal onderzoeksprojecten onder de naam 'I-lab' die uitmonden in uitvoeringen: een community dance-productie met choreograaf Royston Maldoon op 'Tehillim' van Steve Reich en 'Wunderwelten', een cyclus van composities voor kleine bezettingen (duo's, trio's et cetera), gerelateerd aan het fotoproject 'Wunterwelten' van de Duitse fotograaf Achim Liebold (artiestennaam Van KeLaita).

Insomnio wil in 2013 en 2014 per jaar gemiddeld 48 concerten realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 187.200 euro per jaar, inclusief toeslag.

Insomnio heeft tot dusver geen meerjarige subsidie ontvangen van het Fonds Podiumkunsten. In de periode 2009-2012 zijn meerdere producties van het ensemble ondersteund met een projectsubsidie.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Insomnio als voldoende. Zij rekent een aantal instrumentalisten in de gelederen van het ensemble tot de top van de muziekpraktijk in Nederland. Tegelijkertijd stelt zij vast dat hun vakmanschap soms niet optimaal tot zijn recht komt in de wisselwerking binnen het ensemble. Dit hangt samen met de vergaande controle die de artistiek leider in zijn rol als dirigent uitoefent op de details van de uitvoering. Tijdens de concerten worden in haar ogen meer aanwijzingen gegeven dan functioneel en noodzakelijk is, wat regelmatig leidt tot een zekere krampachtigheid in de uitvoering. Hoewel de commissie van mening is dat het ensemble doorgaans een goede zeggingskracht bereikt, ziet zij hierin een belemmering voor het ensemble om het aanwezige potentieel optimaal te benutten en dit te vertalen in de hoogst mogelijke uitvoeringskwaliteit. Insomnio richt zich in de periode 2013-2016 onder meer op het handhaven van het aantal concerten dat het ensemble als 'hoofdprogrammering' in Vredenburg en andere zalen in Nederland zal uitvoeren, naast het ontwikkelen van kamermuziekprojecten in kleinere bezettingen. De commissie vindt dat het plan interessante projecten bevat, zoals bijvoorbeeld 'Die Dreigroschenoper' met zangeres Nina Hagen en de programma's met composities van Frank Zappa, Jim Thirlwell en Olivier Messiaen. Zij is er echter niet van overtuigd dat deze werken bij Insomnio de aanpak zullen krijgen die nodig is om tot een geslaagde uitvoering te komen. Een aantal complexere producties zijn verder nauwelijks uitgewerkt op het gebied van productie, regie en enscenering. Dit is met name een probleem bij de operaproductie 'Gulliver', een intensief en grootschalig project in samenwerking met zeven internationale partners; het plan maakt niet duidelijk hoe Insomnio dit megaproject als producent zowel artistiek als organisatorisch zal kunnen bolwerken. In algemene zin wekt de aanvraag bij de commissie de indruk dat de instelling vooral goed in staat is om ideeën en concepten te ontwikkelen, maar minder om in de uitvoering van de plannen een optimaal resultaat te behalen.

De commissie is kritisch over het voornemen om kleinschalige kamermuziekprogramma's aan te bieden in het circuit van kamermuziekpodia. Het gaat hier om een nieuw onderdeel binnen het artistieke beleid, maar deze stap is in het plan vooral functioneel in plaats van artistiek gemotiveerd. Insomnio noemt onder andere als reden dat het de musici met deze programma's de mogelijkheid wil geven zich verder te ontwikkelen in hun ensemblespel. In het verlengde van wat hierboven is opgemerkt, is het volgens de commissie van belang de musici voldoende ruimte voor ontplooiing te geven. Zij heeft echter niet de indruk dat de vrijheid die musici wordt geboden door in kleine, ongedirigeerde bezettingen te spelen, een positief effect zal kunnen hebben op de uitvoeringen in grote bezetting. Dit zal alleen mogelijk zijn indien de musici ook in die situatie genoeg bewegingsvrijheid wordt geboden.

ONDERNEMERSCHAP

onvoldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat uit deze aanvraag spreekt als

onvoldoende. Zij acht de geschetste toename van het aantal concerten van gemiddeld twintig per jaar in de periode 2009-2011 naar 48 per jaar in 2013-2014 onrealistisch. Het is voorstelbaar dat de instelling zich genoodzaakt heeft gezien in de aanvraag de afzet minimaal te verdubbelen om voor subsidie in aanmerking te komen, ondanks het niet behalen van de drempelnorm met betrekking tot het minimum aantal concerten in 2009-2011. Voor wat wordt aangeduid als de 'hoofdprogrammering' is Insomnio in hoge mate afhankelijk van een succesvolle afname van de programma's door podia buiten Utrecht. In het functioneren van de instelling is dit echter al geruime tijd een problematisch aspect, wat ook blijkt uit het feit dat meerdere producties, waarvoor het ensemble in het recente verleden een projectsubsidie van het Fonds heeft ontvangen, niet volgens plan zijn gerealiseerd wegens een tegenvallende afzet.

Het ensemble verwacht in de komende jaren met kleinschalige kamermuziekbezettingen in een behoefte van kamermuziekpodia te kunnen voorzien, gelet op 'het geringe aanbod aan hedendaagse kamermuziek in dit circuit'. Dit getuigt volgens de commissie niet van een goed inzicht in de markt: programma's die vooral bestaan uit 20e-eeuwse en hedendaagse muziek worden vrijwel uitsluitend afgenomen door gespecialiseerde podia voor nieuwe muziek. De kamermuziekpodia leggen het accent traditioneel vooral op repertoire uit de canon van klassieke en romantische muziek, wat meer te maken heeft met een kloof tussen het publiek voor klassieke kamermuziek en de hedendaagse muziek dan het ontbreken van voldoende kwalitatief aanbod. De commissie heeft dan ook niet het vertrouwen dat Insomnio met het beschreven aanbod een markt zal weten te ontwikkelen in het circuit van kamermuziekpodia. Om te komen tot een betere afzet van de producties op diverse podia is volgens de commissie een heldere visie op de positionering en op structurele samenwerkingsverbanden noodzakelijk. De positionering zoals Insomnio die in de aanvraag beschrijft, schiet echter tekort: de eigen positie is niet beschreven binnen de context van het totale aanbod aan hedendaagse muziek en de onderscheidende elementen die worden benoemd, zoals de man-vrouw verhouding, de internationale samenstelling en de gemiddelde leeftijd onder de musici, zijn nauwelijks essentieel voor het artistieke profiel. De beschrijving van doelgroepen in de aanvraag is te weinig specifiek om van nut te kunnen zijn voor een marketingstrategie. De benadering van potentieel publiek gebeurt aan de hand van een reeks marketinginstrumenten die zijn gericht op 'algemeen publiek', met uitzondering van de inzet van flyers en affiches, die worden verspreid ten behoeve van ouderen en 'klassiek' publiek. Een dergelijke aanpak is niet overtuigend voor een instelling die in haar begroting mikt op een vergroting van het publieksbereik met 250% ten opzichte van de periode 2009-2011. Niet alleen acht de commissie de begrote toename van het publieksbereik onwaarschijnlijk, ook de toename van de publieksinkomsten is niet aannemelijk. De stijging is dusdanig extreem dat zelfs indien het voorgenoemen aantal concerten zou worden gerealiseerd, de hoogte van de publieksinkomsten hierdoor niet verklaard kan worden.

De tekortkomingen in het ondernemerschap zijn voor de commissie op zichzelf al ernstig, maar wringen des te meer in het licht van de penibele financiële situatie ultimo 2011. De actuele situatie zou aanleiding moeten zijn om te komen tot een reëel en nuchter toekomstperspectief, in plaats van het wekken van verwachtingen waarvan het niet waarschijnlijk is dat ze waargemaakt kunnen worden.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van Insomnio aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat in de producties de uitvoering van moderne en hedendaagse muziek centraal staat. Daarmee behoort de instelling tot een relatief kleine groep van professionele ensembles die dit aanbod uitvoeren op de podia. De commissie is echter niet van mening dat Insomnio binnen deze groep als uniek kan worden aangemerkt.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat Insomnio gevestigd is in Utrecht, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is daarnaast relatief beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Insomnio heeft een subsidie van de gemeente Utrecht opgenomen op de begroting van 92.000 euro per jaar. Indien de aanvraag door de gemeente wordt gehonoreerd voor het gevraagde bedrag, is er sprake van een beperkte bijdrage.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Insomnio niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

374.400

Instant Composers Pool (ICP)

Stichting Instant Composers Pool

INLEIDING

De Instant Composers Pool (ICP) werd opgericht in 1967 en is gevestigd in Amsterdam. De Instant Composers Pool is een 10-koppig orkest dat muziek speelt die 'instant' wordt gecomponeerd, oftewel componeren en spelen vallen samen. Grondleggers van de Instant Composers Pool zijn Misha Mengelberg en Han Bennink. De samenstelling van de pool is al jaren onveranderd en bestaat uit musici die behoren tot de top van de internationale jazz- en improvisatie scene: naast beide oprichters zijn dat Ab Baars, Michael Moore, Tobias Delius, Wolter Wierbos, Thomas Heberer, Mary Oliver, Tristan Honsinger en Ernst Glerum. De zakelijke leiding is in handen van Susanna von Canon. De missie van het orkest is volgens de aanvraag 'zowel publiek als collega musici een concept te laten meemaken waarin muziek in zijn meest pure vorm kan ontstaan en te laten ervaren dat muziek niet gebonden hoeft te zijn aan regels [...] en dat deze focus en vrij zijn van conventies kan leiden tot een energetische verbinding met het publiek waardoor muziek meer wordt dan een mooi gecomponeerde melodie'. De kernactiviteit van de Instant Composers Pool, als volledig orkest of in kleinere formaties, bestaat uit het geven van concerten. Het orkest heeft een internationale speelpraktijk op uiteenlopende locaties.

Volgens de aanvrager zijn de 'muzikale creaties onnavolgbaar, want de stukken ontstaan door wat zich op dat moment aandient en de wijze waarop de musici daar ter plekke invulling aan geven. Exacte herhaling is onmogelijk'. De Instant Composers Pool zegt zich te onderscheiden van andere ensembles in Nederland door zijn trendsettersrol binnen de improvisatiemuziek. Concept en methode zijn uniek en dienen wereldwijd als voorbeeld en inspiratiebron, aldus de aanvraag.

De speelpraktijk van het orkest kent geen afzonderlijke producties. Om die reden wordt bij de beschrijving van activiteiten geen onderscheid gemaakt tussen de circuits. Elk concert is een eigenstandig geheel, geen concert is hetzelfde. De verschillende sets worden vlak van tevoren bepaald door steeds wisselende musici. Het orkest put uit een reservoir van circa 150 muziekstukken, voornamelijk geschreven door Misha Mengelberg en een aantal andere leden van de pool, zoals Michael Moore, Ab Baars en Tristan Honsinger. Daarnaast bestaat het repertoire uit bewerkingen van jazz standards van onder andere Ellington, Monk, Nichols en Carmichael. Er worden regelmatig nieuwe stukken toegevoegd en ouder werk wordt opnieuw gearrangeerd. Door de solistische improvisaties en het improviserend samenspel klinken de composities nooit hetzelfde. De Instant Composers Pool treedt op als voltallig orkest of in deelformaties. Het orkest wil bij sommige concerten een verbintenis aangaan met andere kunstvormen: spontane improvisaties bij tekeningen van Han Bennink die door animator Udo Prinsen bij de optredens worden geprojecteerd en improvisaties op basis van citaten van jazzmusici die door de Italiaanse jazzkenner Filippo Bianchi door de jaren heen zijn verzameld. De concerten vinden plaats op jazzpodia en clubs, in theaters en kerken, op festivals, in diverse verzorgingstehuizen, op scholen, in musea en in openbare bibliotheken. Naar verwachting zijn er per jaar drie afgebakende tourneeperiodes van het voltallig orkest: twee binnen Europa en één buiten Europa.

De Instant Composers Pool wil in 2013 en 2014 jaarlijks zestig concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 140.000 euro per jaar.

De Instant Composers Pool ontvangt in de periode 2009-2012 een meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 111.080 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

Tien concerten van de Instant Composers Pool zijn in de periode 2009-2011 bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zeer goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Instant Composers Pool als zeer goed.

Het orkest bestaat uit musici die behoren tot de wereldtop onder de improvisatoren en meester zijn op hun instrument. Met name de blazers zijn volgens de commissie uitzonderlijk goed op elkaar ingespeeld, waardoor deze sectie van ongeëvenaarde kwaliteit is. De Instant Composers Pool is één van de beste exportproducten van de New Dutch Swing en een inspiratiebron voor musici over de hele wereld. De commissie is van mening dat het orkest een zeer oorspronkelijk geluid voortbrengt, dat binnen de wereld van de geïmproviseerde muziek als zeer eigen en herkenbaar kan worden getypeerd. Op basis van de concertbezoekverslagen concludeert de commissie dat de zeggingskracht van de concerten groot is: elk concert van het collectief is een unieke en spannende belevenis.

Het repertoire is niet per se trendsettend en vernieuwend. Dat was in het verleden zeker wel het geval: het orkest was daarmee lange tijd een voorbeeld voor musici uit binnen- en buitenland die zich wilden toeleggen op de improvisatiekunst. De afgelopen jaren heeft de Instant Composers Pool een aantal bijzondere uitgaven gerealiseerd die het gehele oeuvre van het collectief in kaart brengen en conserveren voor toekomstige generaties, zoals de vele geluidsdragers, fotoboeken, studieboeken en documentaires. De commissie juicht dit toe: door deze uitgebreide manier van documenteren draagt het collectief bij aan het bewaren en versterken van de kwaliteit van de improvisatiekunst.

Voor de komende jaren zal de Instant Composers Pool de huidige concertpraktijk voortzetten. Geheel in lijn met de werkwijze van het orkest wordt in de aanvraag niet in detail ingegaan op de artistiek-inhoudelijke invulling van de concerten. Plannen ontstaan bij voorbeeld door toevallige ontmoetingen met rondreizende musici die verwantschap voelen met de stijl van de Instant Composers Pool. De commissie heeft er vertrouwen in dat deze samenwerkingen zullen leiden tot interessante concerten. De commissie is ook positief over het voornemen van het orkest om bij de concerten te werken met projecties van tekeningen en tekstcitaties als bron voor spontane improvisaties. Nieuw is dat ook de activiteiten van de individuele musici onder de vlag van de Instant Composers Pool naar buiten worden gebracht. De commissie verwacht dat ook deze kleinschaliger concerten voldoende ICP-gehalte zullen hebben.

De commissie stelt echter wel dat de unieke positie en de herkenbare artistieke signatuur van de Instant Composers Pool hierdoor in het geding kunnen komen. Er zijn immers meer instellingen die geïmproviseerde muziek in kleinere bezetting brengen.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

Het ondernemerschap van de Instant Composers Pool is volgens de commissie zwak. Op zich functioneert de stichting goed en heeft het orkest een grote internationale reputatie op

weten te bouwen. Daaruit spreekt een zekere mate van ondernemerschap. Desondanks plaatst de commissie een aantal kritische kanttekeningen.

De financiële gezondheid van de stichting is de laatste jaren instabiel geweest. Daar komt bij dat de samenstelling van het bestuur geen breed spectrum van kennis op het gebied van ondernemerschap weerspiegelt. Zo ontbreekt bijvoorbeeld specifieke kennis op het gebied van marketing, sponsoring en fondsenwerving. De commissie constateert dat de beheerslasten de afgelopen jaren hoog waren in verhouding tot het aantal concerten. De publieksinkomsten zijn in de periode 2009-2011 stelselmatig afgenomen, maar de aanvraag biedt hierop geen reflectie. Verder voorziet het orkest vanaf 2013, bij een gelijkblijvend aantal concerten, een stijging van ruim 70% aan publieksinkomsten ten opzichte van 2011. Ook deze toename is niet onderbouwd, er ligt geen plan aan ten grondslag en deze stijging wordt dan ook niet reëel geacht door de commissie.

Op het gebied van marketing worden veel voor de hand liggende uitspraken gedaan die niet worden onderbouwd. Zo wordt de ambitie om meer jong publiek te trekken niet ondersteund door een plan. Daarnaast biedt de website de bezoekers geen mogelijkheid zich aan te melden voor een nieuwsbrief. Er is volgens de commissie geen sprake van een samenhangende gedachte over marketing, laat staan van een strategie. De commissie is van mening dat de Instant Composers Pool zich met het oog op de toekomst meer rekenschap moet geven van het belang van cultureel ondernemerschap.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

zeer goed

De commissie beoordeelt de bijdrage van de Instant Composers Pool aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap als zeer goed. Binnen het genre jazz, en de geïmproviseerde jazz in het bijzonder, zijn meer ensembles actief, maar het totale aanbod is niet ruim vertegenwoordigd in vergelijking met andere muziekgenres. Daarnaast is de Instant Composers Pool als voltallig orkest uniek in zijn soort.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als ruim voldoende. Zij overweegt dat de Instant Composers Pool gevestigd is in Amsterdam, een van de vier grote steden, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. De spreiding van de activiteiten binnen Nederland is echter groot genoeg om van een ruim voldoende bijdrage aan de spreiding van het podiumkunstenaanbod in Nederland te spreken.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

De Instant Composers Pool heeft geen subsidie aangevraagd bij de provincie of de gemeente.

TOESLAG

niet van toepassing

De Instant Composers Pool heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van de Instant Composers Pool te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) **280.000**

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	90	135.000
Circuit midden	20	70.000
Circuit groot	10	75.000
Basissubsidie voor 2 jaar		280.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		280.000
Gemiddeld per jaar		140.000

Intro in situ

Stichting Intro

INLEIDING

De Stichting Intro in situ is gevestigd in Maastricht. Bart van Dongen is artistiek leider. Ans Muijres is zakelijk leider. De missie is het maken van aansprekende en toonaangevende muziekproducties waarbij het creëren van oorspronkelijke (nieuwe) muziek, nieuwe presentatievormen en context centraal staat. Intro in Situ wil kunstdisciplines laten samenkomen, professionals op zoek laten gaan naar de amateur en het kind in zichzelf en het vertrouwde podium ter discussie stellen. Dit moet leiden tot een nieuw idee van beleving voor het publiek. De kernactiviteiten van Intro in situ zijn ten eerste het ontwikkelen van eigentijdse muziek- en klankvoorstellingen, ten tweede activiteiten ten behoeve van talentontwikkeling en ten derde podiumactiviteiten, dat wil zeggen het programmeren van concerten, lezingen, try-outs en presentaties van werkplaatsproducties.

Intro in situ ziet zichzelf als een toonaangevende organisatie in de ontwikkeling van nieuwe muziek en klankkunst. Zij wil vooral een regie- en netwerkorganisatie zijn. Door het (inter) nationale netwerk van de organisatie kan zij een aanbod tot stand brengen waarin klank en muziek in een nieuwe context worden geplaatst, tezamen met andere disciplines, op onverwachte locaties. Zo creëert ze 'een geheel nieuwe beleving voor het 21e-eeuwse publiek'. Volgens de aanvraag opereert Intro in situ in een niche en is zij in deze niche marktleider. In het internationale circuit beschouwt de instelling zichzelf als een gewaardeerd partner.

In 2013-2014 maakt Intro in situ vijftien nieuwe producties en neemt ze achttien producties in reprise. Een selectie uit de nieuwe producties: samen met de Nederlandse Dansdagen maakt Intro in situ een voorstelling met nieuwe muziek en een nieuwe choreografie. 'Jam met noten' is een project waarin compositiestudenten hun werk kunnen voorleggen aan ensembles en orkesten. Deze spelen het werk en geven direct commentaar. 'Vergeten geluiden' is een project in samenwerking met de Universiteit Maastricht, waarbij een componist de opdracht krijgt om met behulp van uit de maatschappij verdwenen geluiden een nieuwe compositie te schrijven. In 'Maes' maakt een pianist een reis van de Rotterdamse haven tot de bron van de Maas. Tijdens deze reis speelt hij op steeds kleinere instrumenten: van een concertvleugel in de haven tot een speelgoedpiano bij de bron.

De reprises omvatten onder meer de licht- en klankinstallatie 'Hummingbirds', 'De Mis voor ongelovigen', 'De fanfare en alles wat verandert' en 'Verhaaltje voor het slapen gaan'.

Intro in situ wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar gemiddeld 68,5 concerten/voorstellingen realiseren in het kleine circuit. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 164.400 euro per jaar, inclusief toeslag.

Intro in situ ontving in de periode 2009-2012 structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van 161.418 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

De concerten/performances van Intro in situ zijn in de periode 2009-2011 zeven maal bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Intro in situ als voldoende. Zij zal in dit advies niet ingaan op de kwaliteit van de programmeringsactiviteiten van Intro, aangezien deze buiten het bereik van deze regeling vallen. In dit advies richt zij zich op de eigen producties.

Terugkijkend oordeelt de commissie gematigd positief over het vakmanschap van Intro. Zij is minder enthousiast over de zeggingskracht en de oorspronkelijkheid van de producties. Het vakmanschap van de componisten, musici en kunstenaars die zich aansluiten bij Intro heeft zich in de afgelopen periode voldoende bewezen tijdens de werkplaatsconcerten, de klankinstallaties en de locatieprojecten. De oorspronkelijkheid van deze projecten vindt de commissie echter wisselend. Zo heeft zij waardering voor de manier waarop Intro in situ Limburgs erfgoed betreft in de producties, maar vindt zij de experimenten in de werkplaatsconcerten en de klankinstallaties lang niet altijd getuigen van een herkenbare artistieke signatuur. Daarnaast vindt zij de zeggingskracht van de concerten sterk achterblijven. Zo hebben de werkplaatsconcerten een sterk naar binnen gericht karakter en lijken de musici zich weinig bewust te zijn van de aanwezigheid van het publiek. Ditzelfde geldt voor de 'Klankatlas', gepresenteerd middels de website van Intro in situ: de mogelijkheden die het concept van de atlas biedt, worden niet waargemaakt. De site is niet handig vormgegeven en werkt niet naar behoren. Hierdoor is dit project niet aansprekend voor het publiek. Positiever oordeelt de commissie over de concerten op locatie. Intro weet goed gebruik te maken van de mogelijkheden die een specifieke locatie biedt. De concerten in de Hoeve Lichtenberg zijn hiervan een goed voorbeeld. De combinatie van de muziek/klankkunst met de charme van de locatie maakte deze avonden tot een bijzondere ervaring. De plannen van Intro in situ voor de komende jaren ontberen een heldere artistieke visie. De visie die nu is geformuleerd geeft te weinig richting aan het werk van Intro. De aanvraag bevat een groot aantal producties. De commissie vindt dat Intro geen heldere keuzes maakt, waardoor het zowel voor publiek als makers onduidelijk is waar de instelling voor staat. Dit doet sterk af aan de oorspronkelijkheid van de plannen. Daarnaast vindt de commissie de producties te mager uitgewerkt. Het is bij het merendeel van de projecten niet bekend wie de betrokken musici en componisten zullen zijn. Hierdoor kan zij zich geen beeld vormen van het vakmanschap en de zeggingskracht van het resultaat. Dit geldt bijvoorbeeld voor de beschrijving van het project in samenwerking met de Nederlandse Dansdagen, waarin alleen een algemeen uitgangspunt staat geformuleerd, maar waar nog geen spoor van artistieke uitwerking in te ontdekken is. Ook de klankinstallaties 'Resonance #2' en 'Resonance #3' zijn in dergelijke algemene termen beschreven. De samenwerking met de Universiteit Maastricht over 'Vergeeten geluiden' heeft vooral een onderzoeksinstek. Het is onduidelijk hoe het publiek bij dit project wordt betrokken.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van Intro in situ als voldoende. De instelling kent een gedegen bedrijfsvoering: er is een breed en zorgvuldig samengesteld bestuur, de financiële positie is gezond en de instelling wordt op plaatselijk en provinciaal niveau met een

aanmerkelijke bijdrage gesteund. Deze stevige basis geeft Intro de mogelijkheid veel activiteiten te ontplooiën.

Het zakelijk rendement van deze activiteiten is echter beperkt: de eigeninkomstenquote is zeer laag, wat vooral komt door lage publieksinkomsten. In de afgelopen jaren is hierin wel een licht stijgende lijn te zien, maar de ambities op dit gebied zijn blijkens de aanvraag niet groot. De commissie denkt dat er met scherpere keuzes in de programmering een flinke stijging mogelijk is. Daarnaast heeft zij weinig vertrouwen in de strategie om andere private middelen te verwerven. Deze is amper uitgewerkt. De begroting laat bijvoorbeeld een verachtvoudiging zien van de inkomsten uit private fondsen, zonder dat dit in aanvraag aannemelijk wordt gemaakt. Hoewel er in de aanvraag ook sprake is van samenwerking met bedrijven, is deze ambitie niet terug te vinden in de begroting. Intro in situ wil zijn producties vaker verkopen, maar de aanvraag geeft de commissie onvoldoende vertrouwen in het slagen hiervan. Zij ziet hiervan ook in de praktijk onvoldoende resultaat.

Het marketingbeleid van Intro in situ is volgens de commissie voor verbetering vatbaar. Zij vindt dat Intro de eigen artistieke positie duidelijk beschrijft, maar zich te weinig rekenschap geeft van andere aanbieders in het veld. De stelling in de aanvraag dat Intro een niche bedient die door geen enkele andere nationale speler kan worden ingevuld wordt door de commissie niet onderschreven. De suggestie die van deze bewering uitgaat is dat Intro in situ landelijke betekenis heeft. De commissie vindt dat dit niet het geval is, mede gezien de uitstraling van de instelling en de speellijsten van de afgelopen jaren. De wijze waarop Intro doelgroepen aan producties en publiciteitsmiddelen koppelt in de aanvraag, vindt de commissie gemakzuchtig. Hier lijkt geen doordacht beleid aan ten grondslag te liggen. Intro in situ lijkt niet de noodzaak te voelen ook publiek te verwerven buiten de eigen niche.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de pluriformiteit als ruim voldoende. Intro in situ beweegt zich in de hedendaagse muziek: een genre dat weliswaar af en toe door de instellingen in de basisinfrastructuur wordt gebracht, maar toch vooral te horen is op slechts een beperkt aantal gespecialiseerde podia en festivals in Nederland. Deze podia en festivals worden voor een flink deel bespeeld door andere gesubsidieerde gezelschappen.

De producties van Intro in situ onderscheiden zich slechts in beperkte mate van dit aanbod en zijn dus niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de spreiding van de podiumkunsten als ruim voldoende. Intro in situ is gevestigd in Maastricht en is daar, blijkens de vele activiteiten in stad en regio, stevig geworteld. De spreiding van de producties van Intro over de rest van Nederland is echter minimaal.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

zeer goed

Intro ontving in de periode 2009-2012 van zowel gemeente (70.000 euro) als provincie (105.000 euro) subsidie. Bij beide overheden is bijna 50% meer aangevraagd voor de

komende periode: bij de gemeente Maastricht 102.500 euro per jaar en bij de provincie Limburg 153.750 euro. Als deze subsidies worden toegekend, levert dat een stevige lokale bijdrage op.

TOESLAG

niet toekennen

Volgens de commissie is er geen reden om Intro in situ een toeslag toe te kennen. Hoewel Intro in situ zowel jonge makers de kans geeft eigen producties te maken onder de hoede van Intro als nieuw werk tot stand brengt, vindt de commissie niet dat Intro een bijzondere bijdrage levert aan de innovatie van het aanbod. De invloed van het werk van Intro op andere makers is erg beperkt. Ook blijkt volgens de commissie niet uit de aanvraag dat het jonge talent dat samen met Intro de eerste concerten geeft, een belangrijke bijdrage gaat leveren aan de ontwikkeling van de podiumkunsten. In de aanvraag vermeldt Intro ook dat zij graag 'out of the box' denkt en steeds zoekt naar de ultieme presentatievorm van de desbetreffende inhoud. De commissie waardeert dit uitgangspunt, maar constateert dat ook vele andere aanbieders dit uitgangspunt delen. De invloed van Intro op andere makers is ook op dit gebied zeer beperkt.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Intro in situ te honoreren, voor zover het budget dat toelaat. Zij adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		328.800
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	137	274.000
Circuit midden		
Circuit groot		
Basissubsidie voor 2 jaar		274.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

*positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Ives Ensemble

Stichting Ives Ensemble

INLEIDING

Het Ives Ensemble werd in 1986 opgericht door pianist en artistiek leider John Snijders en is gevestigd in Amsterdam. Het ensemble heeft een vaste pool van dertien musici. De zakelijke leiding is in handen van Anneke Oele. De missie van het ensemble is het spelen van de beste moderne kamermuziek in de meest pure vorm in Nederland en daarbuiten. Het Ives Ensemble omschrijft deze missie in de aanvraag als volgt: 'met één been in de 20e eeuw, één been in de 21e eeuw en met de ogen en oren gericht op de 22e eeuw speelt het ensemble muziek voor de toekomst'.

De focus van Ives Ensemble lag aanvankelijk op het bekendmaken, vastleggen en uitvoeren van het werk van Charles Ives, maar het werkterrein werd gaandeweg uitgebreid naar andere Amerikaanse avant-gardisten zoals John Cage en Morton Feldman. Het ensemble legt zich toe op het uitvoeren van ongedirigeerde, kleiner bezette en nieuwe kamermuziek. De laatste jaren wordt meer toenadering gezocht tot de wereld van de beeldende kunst met gevolgen voor zowel de speelplekken als de uitvoeringspraktijk.

Het ensemble hecht veel waarde aan kwaliteitsbewaking, diepgang en authenticiteit. Veel van de werken worden naar eigen zeggen zelden door anderen uitgevoerd. Het artistieke beleid wordt volgens de aanvrager gevoed door de honger naar het ongehoorde en het vinden van een gedurfde balans tussen 'highbrow', 'lowbrow', en 'nobrow'. Volgens de aanvrager neemt het ensemble een bijzondere plaats in binnen het muzikale landschap vanwege het unieke en tevens toegankelijke repertoire dat elders niet of nauwelijks te horen is. Het Ives Ensemble werkt samen met een keur aan grote en kleine instellingen op het gebied van muziek en beeldende kunst. In het kleine zalencircuit richt het ensemble zich met name op concerten met een educatief karakter. Deze concerten komen tot stand in samenwerking met de kunstvakopleidingen in Groningen, Enschede en Utrecht en worden gegeven op alternatieve speelplekken zoals kunstgaleries, het Teylers Museum, de Ketelfactory en de Paviljoens.

Voor de middelgrote zalen wordt een aantal projecten geprogrammeerd, zoals de serie 'Artist's Choice' (een programma dat wordt ingevuld in samenspraak met een beeldend kunstenaar), een serie componistenportretten op zondagmiddag in De Duif in Amsterdam en concerten in samenwerking met het Stedelijk Museum in Amsterdam. Voor de grote zalen biedt het Ives Ensemble groter bezette programma's met de nadruk op muziek van de afgelopen 25 jaar. Iedere twee jaar zal een muziektheaterproductie worden gerealiseerd met werken van onder anderen Christopher Fox en Andrew Hamilton. Daarnaast worden in samenwerking met de zalen één- en meerdaagse festivals geïnitieerd rond componisten, speciale gebeurtenissen en bijzondere thema's.

Het Ives Ensemble wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks veertig concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 131.250 euro per jaar.

Het Ives Ensemble ontving in de periode 2009-2012 een meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van 252.369 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de periode 2009-2011 zijn vijf concerten van het Ives Ensemble bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Ives Ensemble als voldoende.

De spelkwaliteit van de afzonderlijke musici is uitstekend, alsmede de uitvoeringskwaliteit van het ensemble als geheel. Het samenspel wordt gekenmerkt door een goede balans en homogeniteit. De commissie is zeer positief over de uitvoering van 'Die Kammersängerin' van Richard Rijnvos en ziet deze kameropera als een geslaagde synergie tussen muziek en beeld. Het Ives Ensemble is trouw gebleven aan zijn doelstelling zich exclusief te richten op het uitvoeren van ongedirigeerde, niet-bewerkte kamermuziek uit de 20e en 21e eeuw en heeft volgens de commissie een oorspronkelijke visie op dit repertoire. De keuze voor het werken zonder dirigent pakt echter niet altijd gelukkig uit: het kan leiden tot een gebrek aan precisie. Als voorbeeld noemt de commissie het programma 'Zweite Heimat', waarbij de complexiteit van de werken volgens de commissie de aanwezigheid van een dirigent vereiste.

De commissie meent dat het Ives Ensemble een tamelijk introverte uitstraling heeft op het podium en weinig open staat voor het publiek. Dit komt de zeggingskracht van de concerten niet ten goede en staat volgens de commissie bovendien haaks op de wens om de beoogde balans te vinden tussen 'highbrow', 'lowbrow', en 'nobrow'.

In de komende jaren wordt het huidige artistieke beleid gecontinueerd, met het verschil dat het Ives Ensemble meer concerten wil geven en vaker in een kleinere bezetting wil gaan spelen. De aanvraag zelf maakt een weinig avontuurlijke indruk en de commissie acht de plannen op meerdere onderdelen niet goed onderbouwd. Zo formuleert het Ives Ensemble de wens om nadrukkelijk een verbinding te leggen tussen muziek en beeldende kunst. Wat aan deze wens ten grondslag ligt en hoe dit de zeggingskracht van de concerten zal beïnvloeden, wordt in de aanvraag onvoldoende uitgewerkt. De commissie hecht hieraan, omdat deze keuze een stempel drukt op het beleid voor de komende jaren met, volgens het ensemble, ingrijpende gevolgen voor zowel speelplekken als de uitvoeringspraktijk.

De activiteiten die het Ives Ensemble voornemens is te ontwikkelen op de kunstvakopleidingen, plannen voor cursussen en het partnerschap met het Stedelijk Museum zijn niet uitgewerkt. De concerten in galleries lijken kleinschaligheid en versnippering tot gevolg te hebben, zonder dat de noodzaak daartoe wordt uitgelegd of duidelijk wordt gemaakt welke meerwaarde dit oplevert. Substantiële samenwerking met uiteenlopende partners wordt genoemd, maar er wordt niet uiteengezet waar deze samenwerking uit bestaat en wat deze oplevert voor het ensemble, dan wel voor de samenwerkingspartner, waardoor de oorspronkelijkheid en zeggingskracht van de voorgenomen producties niet te beoordelen is. Een reflectie op de toekomstplannen op basis van de ervaringen uit het verleden ontbreekt.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van het Ives Ensemble als zwak. De beoogde groei van het aantal activiteiten van jaarlijks circa 22 naar 40 concerten vanaf 2013 wil het ensemble realiseren door het verhogen van het aantal concerten in kleinere bezettingen en het organiseren van concerten in eigen beheer. De commissie stelt dat deze ontwikkeling een ongewenst effect heeft op de bedrijfsvoering; uit de cijfers blijkt dat bij een nagenoeg verdubbeld aantal concerten het aantal bezoekers gelijk blijft. De oorzaak ligt waarschijnlijk in

de kleinschaliger aanpak van de activiteiten, echter in de aanvraag wordt hierop niet gereflecteerd. Bovendien is deze uitkomst in strijd met de door het Ives Ensemble geformuleerde doelstelling om nieuw publiek te bereiken. Daarnaast worden de gemiddelde publieksinkomsten ten opzichte van de voorgaande periode bijna gehalveerd. De forse verhoging van de gemiddelde marketinguitgaven ten opzichte van die in de periode 2009-2012 is daarmee weinig zinvol.

De overige eigen inkomsten zouden in de periode 2013-2014 volgens de aanvraag vertienvoudigen ten opzichte van 2011. De manier waarop het ensemble dit wil realiseren is onvoldoende uitgewerkt en de commissie vindt - gezien de beperkte resultaten op het gebied van private financiering - dat de verwachtingen ten aanzien van mecenaat, een vriendenclub, crowdfunding en sponsorwerving via particuliere bedrijven te hoog gespannen zijn. De visie op de marketing is mager uitgewerkt en de doelgroepen zijn in zeer algemene bewoordingen omschreven. De 'goed geïnformeerde bezoeker' en 'belangstellenden van boven de zestig jaar' acht de commissie te weinig specifiek om daar een effectieve strategie op los te kunnen laten.

Het Ives Ensemble concerteert meerdere keren per jaar in Muziekgebouw aan 't IJ, heeft een eigen serie in Felix Meritis en in De Duif. Daarnaast bestaan plannen voor concerten in Club Trouw en is er sprake van een samenwerkingsverband met het Stedelijk Museum. Meer dan de helft van de activiteiten vindt straks plaats in de standplaats, waardoor het risico groot is dat de afzetmarkt verzadigd raakt. Zij stelt dat een gedegen onderbouwing van de haalbaarheid van de plannen, welke ontbreekt in de aanvraag, hier op zijn plaats was geweest.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van het Ives Ensemble aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap als ruim voldoende. Binnen het genre hedendaagse muziek zijn meer ensembles actief, maar het totale aanbod is niet ruim vertegenwoordigd in vergelijking met andere muziekgenres.

De activiteiten van het Ives Ensemble zijn daarmee onderscheidend, de aanvrager levert een aanzienlijke bijdrage aan de pluriformiteit, maar is niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het Ives Ensemble als neutraal. Ruim de helft van de activiteiten vindt plaats in standplaats Amsterdam en de spreiding van de activiteiten naar de regio is niet substantieel.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

zeer goed

Het Ives Ensemble heeft bij de gemeente een structurele subsidie aangevraagd van 125.000 euro.

Als deze aanvraag wordt gehonoreerd is er sprake van een substantiële gemeentelijk bijdrage.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Ives Ensemble niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

262.500

MIJZIEK

Jazz in Motion

Stichting Jazz in Motion

INLEIDING

Jazz in Motion, opgericht in 1992, is de artistieke basis van drie vooraanstaande Nederlandse jazzmusici: saxofonist Yuri Honing, bassist Tony Overwater en drummer Joost Lijbaart.

De stichting is in het leven geroepen om met minimale overhead de nationale en internationale muzikale ambities van deze musici te realiseren en organiseert volgens de aanvraag concerttournees 'die opvallen door een zeer breed publieksbereik, een minimum aan ondersteuning, hoge uitkoopsommen en een internationaal karakter'. Jazz in Motion ontwikkelt plannen die worden gekenmerkt door actualiteit, vernieuwingsdrang, cross-overs, ambachtelijkheid en het veroveren van nieuwe markten. Daarbij ziet de instelling zichzelf in een voortrekkersrol als 'cultuurondernemer' in het veld van jazz en geïmproviseerde muziek. De zakelijke leiding is in handen van Vicky van Galen Last.

De muzikale activiteiten die onder de artistieke leiding van de drie musici worden gerealiseerd, onderscheiden zich volgens de aanvraag door een authentiek en herkenbaar geluid, waarbij constant dwarsverbanden worden gelegd met andere muziekstijlen, kunstvormen en presentatiemogelijkheden. Daarbij vermengen de musici niet klakkeloos stijlen, maar onderzoeken zij iedere stijl 'tot op het bot' en vandaar uit zoeken zij naar nieuwe wegen om deze stijl te integreren in hun eigen werk. Sprekende voorbeelden van deze werkwijze zijn de cd Star Tracks, met bekende popsongs, de wijze waarop de Arabische muziektraditie werd verkend en verwerkt in een nieuwe stijl, de jaarlijkse 'Winterreise' van Yuri Honing in poptempel Paradiso en het project 'Sleutelbewaarders' van Tony Overwater.

Bij de beschrijving van de activiteiten voor het circuit van kleine zalen worden vier groepen en hun producties genoemd: het Duo Joost Lijbaart/Wolfert Brederode, de groep Batik, het Sleutelbewaardersproject en The Gathering. Over het Duo Lijbaart/Brederode en de groep Batik wordt opgemerkt dat deze ensembles uitgaan van het concept dat de verschillende musici samenspelen op een manier waarop de groep als één instrument gaat klinken.

Met Batik zal onder andere nieuwe muziek worden geschreven voor een tv-serie.

Het Sleutelbewaardersproject is een initiatief van Tony Overwater en percussionist Joshua Samson waarbij maandelijks een concert wordt gegeven op een vooraf geheim gehouden locatie met een geheime muzikale gast. De concerten zijn bewust kleinschalig (maximaal vijftig luisteraars), volledig akoestisch en het publiek ervaart dat de locatie van grote invloed is op de muziek. De wisselwerking tussen locatie, architectuur en functie enerzijds en muziek, musici anderzijds levert volgens de aanvraag boeiende concerten op. The Gathering is een maandelijks bijeenkomst in Den Haag waarop gewerkt wordt aan de ontwikkeling en studie van de diverse muziekstijlen uit Perzië, Libanon, Syrië, India en Noord-Afrika. Daarbij worden uit diverse disciplines kunstenaars uitgenodigd die op een of andere manier gelieerd zijn aan het Midden-Oosten.

De middelgrote zalen zullen vooral worden bespeeld door het Yuri Honing Acoustic Quartet, Jungle Boldie, Rima Khceich en met de kindervoorstelling 'Dwaallichtje' van Tony Overwater en Lotte van Dijck. Met uitzondering van 'Dwaallichtje' zijn deze activiteiten een voortzetting van het werk met deze ensembles in de afgelopen jaren. De groep rond Rima Khceich heeft een nieuwe samenstelling: een kwartet met Maarten Ornstein op klarinet, Joshua Samson op percussie en Tony Overwater op bas. Met het oog op het grote zalencircuit worden in het plan

genoemd: de elektrische band Wired Paradise, een elektrische bezetting met als tweede blazer blokfluitist Erik Bosgraaf onder de naam Attacal en het jaarlijkse muziekfestijn 'Winterreise'.

Jazz in Motion wil in 2013 en 2014 gemiddeld tachtig concerten per jaar realiseren en heeft hiervoor een subsidiebedrag aangevraagd van 212.500 euro per jaar.

Jazz in Motion wordt in de periode 2009-2012 meerjarig gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van 111.330 euro per jaar. Daarvoor ontving de instelling in de periode 2005-2008 subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota. In het geval van Jazz in Motion zijn in de periode 2009-2012 zes concerten van verschillende bands die onder de vlag van Jazz in Motion opereren bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van deze aanvraag van Jazz in Motion als ruim voldoende. Ten aanzien van de activiteiten die in de afgelopen jaren onder de vlag van Jazz in Motion zijn uitgevoerd, is zij in het bijzonder enthousiast over het Yuri Honing Acoustic Quartet. Zij vindt dit een goed kwartet, dat een hoge mate van vakmanschap laat horen in combinatie met een overtuigende zeggingskracht. Ook de samenwerking die is aangegaan met de jonge bassist Ruben Samama levert volgens haar waardevolle impulsen op. De jaarlijkse 'Winterreise'-avonden in Paradiso vindt de commissie een goed voorbeeld van een programmaconcept waarbij een boeiende programmering en een aantrekkelijke entourage en presentatievorm hand in hand gaan. Verder vindt zij het waardevol dat Jazz in Motion in de afgelopen jaren verder is gegaan met de ontwikkeling en uitvoering van kinderconcerten; nog altijd een schaars fenomeen op het terrein van jazz en geïmproviseerde muziek.

De commissie is kritisch over Wired Paradise, dat tijdens de concerten volgens haar niet altijd een sterke zeggingskracht weet te bereiken. Dit is zowel toe te schrijven aan een matige kwaliteit van het versterkte rockgeluid als aan de samenstelling van het repertoire, waarbij de eigen composities soms te weinig interessante ideeën bevatten om de spanningsboog te kunnen vasthouden.

In het advies over de aanvraag 2009-2012 was de commissie Muziek vier jaar geleden positief over de artistieke meerwaarde die de samenwerking van de drie kernmusici had voor de afzonderlijke groepen, maar kritisch over het ontbreken van een uitgewerkte visie op de artistieke ontwikkelingen. De commissie is er op grond van de voorliggende aanvraag niet van overtuigd dat de verschillende groepen en projecten elkaar nog altijd versterken. De beschreven projecten zijn niet eenduidig en door het ontbreken van een vorm van samenhang in het plan ontstaat de indruk dat de verschillende activiteiten in artistieke zin dreigen te desintegreren. De beschrijving van de artistieke visie en de signatuur blijft steken in de zeer algemene typering dat de musici van Jazz in Motion constant zoeken naar dwarsverbanden en het vermengen en integreren van stijlen in hun eigen werk. De uiteenlopende vormen waarin dit muzikaal tot uitdrukking komt, lopen in de ogen van de commissie steeds verder uiteen. De stelling in de aanvraag dat Jazz in Motion zich onderscheidt 'door haar authentieke herkenbare geluid' onderschrijft zij niet. Daarvoor zijn de verschillende groepen en projecten

te ongelijksoortig, juist in hun geluid. Het concept 'Sleutelbewaarders', zoals beschreven in de aanvraag, heeft volgens de commissie het nadeel dat de kleinschaligheid in combinatie met de sfeer van beslotenheid op de concertlocaties leidt tot een naar binnen gekeerde houding. De commissie is bovendien van mening dat het gevoel van exclusiviteit als gevolg van de locatie en presentatie van de concerten niet wordt versterkt door de artistieke inhoud; de muzikale aanpak vindt zij niet uitzonderlijk.

De commissie beschouwt de artistieke kwaliteit van deze aanvraag als ruim voldoende en heeft daarbij de bovenstaande kanttekeningen betrokken in combinatie met de waardering voor met name het Yuri Honing Acoustic Quartet, de 'Winterreise'-avonden en de kinderconcerten.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

Het ondernemerschap dat uit deze aanvraag spreekt beoordeelt de commissie als voldoende. Zij is positief over de efficiënte wijze waarop de werkzaamheden zijn georganiseerd en de effectiviteit ervan, die vooral blijkt uit de succesvolle uitbouw van de internationale marktpositie. De commissie constateert dat Jazz in Motion als het gaat om samenwerking vooral ingaat op de samenwerking binnen de stichting tussen de musici en groepen onderling. Uit de aanvraag blijkt niet hoe Jazz in Motion als eigenstandige organisatie samenwerkingsverbanden aangaat met andere partijen die het belang van de afzonderlijke groepen en projecten overstijgen. Hetzelfde geldt voor het verwerven van overige eigen inkomsten: de aanvraag bevat een bescheiden bedrag van 12.000 euro dat is begroot aan overige bijdragen uit private middelen, maar er is geen strategie hoe deze inkomsten worden gerealiseerd. Dit bedrag is bovendien gering in relatie tot de totale omvang van de begroting, zodat het slechts mondjesmaat bijdraagt aan de diversificatie van inkomstenbronnen.

Daarentegen zijn de publieksinkomsten substantieel te noemen, zowel in absolute zin als in verhouding tot de totale baten. De commissie maakt daarbij wel de kanttekening dat de omvang van deze inkomsten voor een belangrijk deel wordt bepaald door de grote hoeveelheid activiteiten, en niet doordat gemiddeld per concert een opvallend hoog bedrag aan publieksinkomsten wordt behaald.

De commissie plaatst kanttekeningen bij de marketing. Enerzijds is de instelling zich er goed van bewust hoe de artistieke identiteit van de aangesloten groepen zich verhoudt tot de positionering op de verschillende podiumcircuits, anderzijds volgt hieruit geen doordachte visie op publieksoontwikkeling. De beschrijving van de doelgroepen is niet functioneel te noemen, omdat deze te weinig specifiek is. De commissie vindt dat typeringen als 'een zo breed mogelijk publiek', 'een jonger poppubliek' en 'het klassieke publiek' nauwelijks bruikbaar zijn bij het gericht inzetten van marketingmiddelen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag van Jazz in Motion aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat in de producties de uitvoering van jazz en cross-overs tussen jazz en andere genres centraal staat. Daarmee behoort Jazz in Motion tot een relatief beperkte groep van jazzinstellingen die verantwoordelijk is voor dit type aanbod op de diverse podiumcircuits. De muziek van groepen

die onder Jazz in Motion vallen is, afgezet tegen het totale aanbod aan jazz en cross-overs, echter niet dusdanig uitzonderlijk dat de aanvrager als uniek moet worden aangemerkt.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat het gevestigd zijn in Naarden geen meerwaarde oplevert voor de spreiding, aangezien in deze stad niet een substantieel deel van de concerten wordt gegeven. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is daarnaast beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

De begroting bevat geen structurele financiële bijdrage van een gemeente of provincie.

TOESLAG

niet van toepassing

Jazz in Motion heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Jazz in Motion te honoreren, voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)			425.000
Aantal uitvoeringen 2013-2014		Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	60	1.000	60.000
Circuit midden	54	2.500	135.000
Circuit groot	46	5.000	230.000
Basissubsidie voor 2 jaar			425.000
Toeslag			niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar			0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Jazz Orchestra of the Concertgebouw

Stichting Jazz Orchestra of the Concertgebouw

INLEIDING

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw werd opgericht in 1996 onder de naam New Concert Big Band. In 1999 werd een samenwerking aangegaan met Het Concertgebouw, waarna het orkest zijn huidige naam kreeg. Het orkest heeft een kernbezetting van achttien musici. De artistieke en zakelijke leiding zijn in handen van bandleider Henk Meutgeert en saxofonist Juan Martinez. Het orkest verwoordt haar doelstellingen in drie investeringsmissies: repertoire (aanjagen van de ontwikkeling van nieuw repertoire voor grote jazz ensembles); publiek (laten kennismaken met repertoire voor jazzorkest uit de 20e en 21e eeuw) en kwaliteit (het uitvoeren van deze muziek op het hoogste niveau).

De kernactiviteit van het orkest is het spelen van big bandmuziek in (middel)grote concertzalen. Daarnaast ziet het orkest voor zichzelf een belangrijke taak weggelegd op het gebied van educatie en de zogenaamde publieksgeleidingsfunctie: ervoor zorgen dat het publiek door het bezoeken van concerten van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw ook naar andere jazzconcerten gaat.

De artistieke visie van het orkest heeft enerzijds betrekking op repertoire-ontwikkeling (platform voor de ontwikkeling van nieuwe muziek), anderzijds op kwaliteit (het streven naar een eigen klank stelt hoge eisen aan de individuele musici en het ensemblespel). Met ingang van 2013 wil het ensemble naar eigen zeggen nieuwe multidisciplinaire muziektheaterformules gaan produceren, waarmee de artistieke ambities verder reiken dan de pure concentratie op het spelen van repertoire. Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw ziet zichzelf als de enige big band die het complete spectrum van swing tot hedendaagse jazz speelt, waarmee het orkest zich onderscheidt van in de aanvraag genoemde vergelijkbare ensembles als de Metropole Big Band of de David Kweksilber Big Band.

In het middencircuit richt de focus van de band zich op drie stromingen: Nederlandse orkestrale jazz, New Dutch Swing en Contemporary Jazz.

In de grote zalen concentreert het ensemble zich eveneens op drie richtingen: Jazz canon (van Amerikaanse jazzgeschiedenis tot contemporary jazz), pop- en wereldmuziek en theatrale concertformules. De theatrale concertformules zijn gericht op het theaterpubliek. Voor 2013-2014 staan vier producties in de planning, waarvan er twee worden genoemd in de aanvraag: 'On the Road' is een toneelbewerking naar het boek van Jack Kerouac, waarin de door Kerouac beschreven jazzconcerten centraal staan. De tweede voorstelling met de werktitel 'Jazzopera' wordt gebaseerd op een libretto van Manon Uphoff en muziek van Henk Meutgeert, waarbij het spanningsveld tussen mensen met een verstandelijke beperking en 'normale' mensen centraal staat. Voor de periode 2015-2016 staan nog eens twee theatrale concertformules op stapel. Deze zijn nog niet uitgewerkt.

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw wil in de periode 2013 en 2014 per jaar 65 concerten realiseren. Hiervoor wordt een bedrag gevraagd van 509.400 euro, inclusief toeslag.

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw ontving een tweejarige projectsubsidie van het Fonds Podiumkunsten voor de periode 2009-2010 en voor de periode 2011-2012.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de kwaliteit van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw als ruim voldoende. De spelkwaliteit van de individuele musici is uitstekend, en de commissie vindt het positief dat de musici de kans krijgen ook hun solistische kwaliteiten te ontwikkelen binnen het orkest. Het Amerikaanse big band repertoire is bij het Jazz Orchestra of the Concertgebouw in goede handen. Minder enthousiast is de commissie over de podiumpresentatie van het orkest, waarbij vooral de rol van artistiek leider Henk Meutgeert onderwerp van kritiek is. Zijn strakke manier van dirigeren kan soms leiden tot plichtmatig spel, waardoor de concerten inboeten aan zeggingskracht. Ook over het feit dat de bandleider zich regelmatig sprekend tot het publiek wendt is de commissie kritisch. Dit kan afbreuk doen aan de beleving van de bezoeker en het onderbreekt de spanningsboog van de concerten. De commissie wil benadrukken dat het Jazz Orchestra een groot artistiek potentieel in zich draagt, maar is van mening dat dit in de huidige vorm onvoldoende uit de verf komt. Over de plannen van het Jazz Orchestra is de commissie ten dele positief. Het orkest speelt het repertoire waar het sterk in is en wil samenwerkingen aangaan met uitstekende solisten. De beschrijving van deze plannen geeft de commissie voldoende vertrouwen in kwalitatief hoogwaardige concertproducties, die door het eigen geluid van de band ook een oorspronkelijk karakter zullen hebben. De commissie is van mening dat het orkest over het algemeen met goede arrangeurs werkt.

De commissie is echter negatief over het voornemen van het orkest om vanaf 2013 (jazz) muziektheater te gaan produceren. In het plan worden twee producties genoemd: 'On The Road', naar het boek van Jack Kerouac, en een jazzopera gebaseerd op een libretto van Manon Uphoff. Het orkest heeft met dit soort producties geen ervaring en de commissie is van mening dat het ensemble de productie van een muziektheatervoorstelling zwaar onderschat. De artistieke noodzaak om dit soort producties te gaan doen wordt in de aanvraag bovendien niet onderbouwd. De plannen zijn volgens de commissie te rudimentair uitgewerkt. Dat verschillende acteurs, schrijvers en dichters vanuit een bepaalde vorm de mogelijkheid krijgen om hun persoonlijke invulling te geven aan het thema van 'On The Road' geeft de commissie onvoldoende handvatten om zich uit te kunnen spreken over de oorspronkelijkheid en zeggingskracht van deze productie. Van de jazzopera op een libretto van Manon Uphoff is alleen bekend dat de muziek wordt gecomponeerd door Henk Meutgeert. Een motivatie voor deze keuze ontbreekt, net als een motivatie voor de librettist. Er worden geen namen genoemd van acteurs, regisseurs, scenografen of andere artistiek betrokkenen. Er is weliswaar sprake van een coproducent, maar deze wordt in de aanvraag niet genoemd. De productionele kant van het plan is kort en bondig beschreven, maar het voornemen dat de voorstelling in twee tutti-repetities en een doorloop in elkaar wordt gezet, laat bij de commissie ruimte voor twijfel aan het artistieke eindresultaat. De aanvrager geeft daarmee onvoldoende blijk van een gedegen visie op de artistieke en productionele aspecten van de kunstvorm muziektheater.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van het Jazz Orchestra of the

Concertgebouw als voldoende. Het bestuur is zorgvuldig samengesteld en de organisatie is slank en flexibel. De liquiditeit en solvabiliteit van de stichting zijn zorgelijk. Dat is een risico, vooral met het oog op de ambitieuze plannen die de stichting voor de komende jaren heeft. De ambities van het orkest voor de komende jaren zijn hoog. Zo wil het orkest meer gaan spelen (van circa 36 naar 65 concerten per seizoen) en wil het de publieksinkomsten zeer sterk laten stijgen: in 2013 met maar liefst 285% ten opzichte van 2011. De bezoekersaantallen moeten hiertoe bijna verdubbeld worden en de ticketprijzen worden verhoogd. De toename van de bezoekersaantallen wordt deels gekoppeld aan het voornemen te gaan spelen in het theatercircuit. De commissie acht een verdubbeling van de bezoekersaantallen op basis van het voorliggende plan echter niet realistisch. Het betreden van een nieuw speelfcircuit vereist een grondiger aanpak dan nu in de aanvraag beschreven staat, niet alleen richting publiek, maar ook richting de theaters. Dat er ten tijde van de aanvraag gesprekken liepen met een niet met naam genoemde coproducent geeft de commissie te weinig in handen om haar vertrouwen in de te volgen strategie uit te spreken. De overige eigen inkomsten moeten verder toenemen door bijdragen uit sponsoring en crowdfunding. Ook hierbij plaatst de commissie een kritische kanttekening, omdat de verwachtingen met betrekking tot de bedragen die hieruit voort moeten vloeien te hoog zijn en de tijdspanne waarin deze initiatieven ontplooid moeten worden kort is. Het Jazz Orchestra is op het gebied van marketing en publieksbereik redelijk succesvol gebleken, maar de commissie is kritisch over het marketinggedeelte van de aanvraag dat betrekking heeft op het muziektheatergedeelte. Bij 'On The Road' wordt geen doelgroep genoemd, hier wordt slechts gerefereerd aan de overlap in doelgroepen van theaters en de eigen doelgroep van het orkest. Bij de jazzopera op een libretto van Manon Uphoff gaat het orkest ervan uit dat onderwerp en doelgroepen automatisch samenvallen, maar er wordt in de aanvraag niet duidelijk gemaakt waarop deze aanname is gebaseerd. De commissie is van mening dat juist bij het starten van een geheel nieuwe artistieke activiteit een overtuigende marketingvisie onontbeerlijk is.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw speelt een breed repertoire; van swing tot en met hedendaagse jazz. Dit repertoire is binnen de BIS niet vertegenwoordigd. Wel zijn er andere grote formaties die delen van dit repertoire spelen. De commissie beoordeelt de bijdrage van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw op grond van deze overwegingen als ruim voldoende.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw aan de spreiding van het podiumkunstenaanbod binnen Nederland als neutraal. Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw is gevestigd in Amsterdam, waar het ook een groot deel van de concerten verzorgt. De spreiding van de concerten naar gebieden van het land waar weinig vergelijkbaar aanbod is, is beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw heeft geen structurele bijdrage van gemeente of provincie gevraagd.

TOESLAG

niet toekennen

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw vraagt een toeslag aan voor de muziektheaterproducties en de talentontwikkelingsprojecten in samenwerking met het Conservatorium van Amsterdam. De commissie is van mening dat deze toeslag niet op zijn plaats is. De onderbouwing voor de toeslag richt zich in de eerste plaats op de innovatie van de eigen concertpraktijk en de innovatie van het genre jazz. De commissie vindt dat de plannen met betrekking tot de muziektheaterproducties nog zo rudimentair zijn, dat het onmogelijk is om daar op dit moment al een waarde aan toe te kennen voor het genre als geheel. In de tweede plaats wil het Jazz Orchestra de toeslag gebruiken voor talentontwikkelingstrajecten in samenwerking met het Conservatorium van Amsterdam. In de aanvraag wordt gesteld dat er samen met het conservatorium een opzet is gemaakt voor de European Composers and Arrangers Workshop, maar een uitwerking van het plan ontbreekt. Of er met dit onderdeel extra kosten gemoeid zijn, laat de aanvraag in het midden. Ook maakt de aanvraag niet duidelijk wat het aandeel van de beide partijen (orkest en conservatorium) in dit traject is. Op grond van deze overwegingen adviseert de commissie geen toeslag voor deze activiteiten toe te kennen.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw te honoreren voor zover het budget dat toelaat.

De commissie adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) **1.018.800**

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden	42	189.000
Circuit groot	88	660.000
Basissubsidie voor 2 jaar		849.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

De Kift

Stichting Moer-Staal

INLEIDING

De Kift is een muziekgezelschap uit de Zaanstreek met een sterk theatrale inslag. De muziek is een energieke mengvorm van pop-, fanfare-, jazz- en volksmuziek. De teksten zijn afkomstig uit de wereldliteratuur en in het Nederlands vertaald en bewerkt. De artistieke leiding is in handen van Ferry Heijne en Wim ter Weele. Marco Heijne is de zakelijk leider van de stichting.

De missie van De Kift, zoals omschreven in de aanvraag, is het maken van kwalitatief hoogstaande cultuurproducties met een duidelijke 'Kift-uitstraling'. De hoofddoelstelling is een breed publiek in contact brengen met (pop)muziek, theater, film en literatuur en het stevig verankeren van De Kift als succesvol gezelschap in het culturele veld.

Typend voor de band is de herkenbare muzikale stijl, de combinatie van diverse kunst disciplines, het gebruik van de Nederlandse taal en literatuur en vormgeving met een duidelijk eigen signatuur. Als handelsmerk wordt aan cd-verpakkingen, decors en kleding veel tijd en aandacht besteed. Deze signatuur komt ook tot uiting in het instrumentarium: naast bas, drums, gitaar en de kenmerkende blazerssectie, musiceert De Kift op optigan, autoharp, steeldrum, hakkebord, harmonium, lapsteel, lira, glazenorgel, speeldoosjes en het Brik-decor: een uit schroot opgetrokken draaiorgel. De kracht van De Kift is naar eigen zeggen de duidelijk eigen identiteit en het imago bij het publiek. Dit uit zich onder andere in de vormgeving, de opbouw van repertoire en de muzikale koers die zich niet laat bepalen door trends.

Om tegemoet te komen aan de vraag vanuit het kleine zalencircuit is De Kift voornemens om concerten in kleinere bezetting te geven. De producties voor het kleine circuit worden ook in de andere circuits gespeeld. In het kader van het 25-jarig jubileum wil De Kift een aantal voorstellingen hernemen. Uit negen cd-uitgaven/voorstellingen worden vier voorstellingen gecompileerd. De tour gaat vergezeld van een verzamel-cd met muziek en een dvd met beelden die nooit eerder zijn uitgebracht. Daarnaast is De Kift van plan om in het najaar van 2013 een studioalbum en een voorstelling uit te brengen in samenwerking met acteur Sanne den Hartogh en regisseur Erik Whien. De productie zal gebaseerd zijn op gesprekken met 'gewone' mensen met een bijzonder verhaal. Daarnaast bestaat het idee om literaire briefwisselingen als basis voor de songteksten te gebruiken.

Eveneens in het kader van het 25-jarig jubileum wil De Kift een eigen festival organiseren. Dat festival krijgt twee edities in twee steden. Diverse artiesten, zoals muzikanten, theatermakers, filmmakers en dichters worden gevraagd mee te werken en een gedeelte van het programma in te vullen met muziek van De Kift. Ook wordt met de drie Franse groepen Le Phun, Les Résonateurs en Monofocus, waarmee eerder werd samengewerkt, een Oerolproductie gemaakt voor 2013. Tot slot wil de Kift in samenwerking met Frank Groothof de familievoorstelling 'De Hondeneters' uitbrengen, naar het boek (2009) van Marita de Sterck. De Kift wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks 53 concerten/voorstellingen realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 224.500 euro per jaar.

De Kift wordt in de periode 2009-2012 gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten met een bedrag van 242.910 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota. De voorstellingen van De Kift zijn in de periode 2009-2011 vijf keer bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zeer goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van De Kift als zeer goed. Het vakmanschap van de individuele bandleden is groot en komt tot uiting in de uitstekende spelkwaliteit en goede zang. De Kift heeft nu meer dan duizend concerten op haar naam staan en dat is te merken: de leden van de band zijn uitstekend op elkaar ingespeeld. De soms voorkomende onregelmatigheden in de intonatie zijn volgens de commissie onlosmakelijk verbonden met de charme van De Kift, evenals de typische goed georganiseerde chaos op het podium.

De commissie stelt dat het repertoire van De Kift zich kenmerkt door een grote mate van oorspronkelijkheid. De beide artistiek leiders geven op aanstekelijke en dynamische wijze gestalte aan hun artistieke ideeën. De prachtige 'Kiftiaanse' composities zijn een mengeling van punk, fanfare en smartlappen, met invloeden uit de volksmuziek. De mooie en vaak tragische verhalende teksten zijn gebaseerd op een diversiteit aan nationale en internationale schrijvers en dichters. Ook het instrumentarium is uniek door het gebruik van niet voor de hand liggende en zelf ontwikkelde instrumenten. Een sprekend voorbeeld hiervan is het imposante 'duivelse draaiorgel' dat voor de productie Brik is ontwikkeld. Dit muzikale decorstuk draagt volgens de commissie in grote mate bij aan de theatraaliteit en zeggingskracht van het concert. Maar ook in bijvoorbeeld de voorstelling 'Hoofdkaas' worden de nummers, die op zich al korte verhaaltjes zijn, op zeer beeldende wijze gepresenteerd en onderling aan elkaar verbonden. De commissie constateert dat het multi-instrumentalisme van de musici groeit, wat de band als geheel nog veelzijdiger maakt.

De plannen voor de komende jaren zijn goed uiteengezet en bevatten een heldere artistieke visie. De Kift toont een stevige ambitie, die volgens de commissie past binnen de artistieke ontwikkeling en mogelijkheden van de band. De focus voor het komend jaar ligt op het 25-jarig jubileum, dat gevierd wordt met drie nieuwe producties: de jubileumtournee, de productie met de Franse groepen Le Phun, Les Résonateurs en Monofocus en het festival. Met name het hernemen van hoogtepunten uit eerdere producties in een nieuw context kan volgens de commissie vier artistiek hoogwaardige jubileumvoorstellingen opleveren. Van de samenwerking met de Franse groepen verwacht de commissie een versterkend effect, waarbij zij de hoop uitspreekt dat deze productie ook buiten Oerol te zien is. Ook heeft de commissie vertrouwen in de samenwerking met acteur Sanne den Hartogh, die moet leiden tot een studioalbum en een reeks voorstellingen. Volgens de commissie vormt Den Hartogh een goede match met de band en kan het eindresultaat een meerwaarde leveren aan het repertoire van De Kift. Tot slot is de commissie positief over de plannen voor 'De Hondeneters', de nieuwe jeugdtheaterproductie met Frank Groothof, waarmee door De Kift wordt voortgebouwd op een eerdere succesvolle samenwerking. De Kift blijft hoorbaar en zichtbaar op zoek naar artistieke groei. Daarbij blijft de band trouw aan zichzelf en toont daarnaast een grote mate van zelfreflectie en leervermogen. Dit geeft de commissie het vertrouwen dat de band zich ook in de komende jaren zal blijven ontwikkelen.

ONDERNEMERSCHAP

goed

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van De Kift als goed. De aanvraag bevat een uitstekende analyse van de eigen identiteit en de kansen op artistiek en zakelijk gebied en De Kift weet als geen ander zijn artistieke identiteit te verbinden met het ondernemerschap. De financiële gezondheid van de organisatie, gemeten aan de liquiditeit en solvabiliteit over de afgelopen jaren, laat een instabiel beeld zien. Zeker in het licht van de (stevige) artistieke ambities voor de komende jaren stelt de commissie dat een minder risicovolle bedrijfsvoering wenselijk is.

Met betrekking tot de inkomstenwerving merkt de commissie op dat de cijfers op het gebied van eigen- en publieksinkomsten over de afgelopen jaren enige fluctuaties laten zien. Echter, door de goede reflectie hierop in de aanvraag weet De Kift aannemelijk te maken dat de ongelijke verdeling van activiteiten over de jaren en de winst die gemaakt wordt met verkoop van cd's, hierop sterk van invloed zijn. Met het opzetten van activiteiten op het gebied van 'crowdfunding' en 'crowdsourcing' en een goede balans tussen uitkoopsommen en merchandising weet De Kift de risico's van inkomstenbronnen goed te spreiden. Zowel bij De Kift zelf als in het bestuur is kennis over ondernemerschap breed vertegenwoordigd. Ook voert de groep bewust beleid op het gebied van Cultural Governance.

De Kift weet zich uitstekend te positioneren op de markt van (pop)muziek en is zich ervan bewust dat publiciteit en marketing een zaak is van de zaal én van de band. De Kift investeert dan ook zelf in marketing en hanteert hierbij een geheel eigen benadering. In dat verband noemt de commissie het crowdfunding project 'Familie Meier' en de onderscheidende merchandisingproducten. Ook biedt het plan kansen om de afzetmarkt en het publieksbereik te vergroten door hoogwaardige budgetvoorstellen aan te bieden aan het kleine zalencircuit. Daarnaast maakt De Kift inventief gebruik van sociale media om (nieuw) publiek te bereiken en weet de band daarmee haar trouwe schare fans als vrijwilliger te betrekken bij marketingacties en merchandising.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de pluriformiteit van De Kift als ruim voldoende. Popmuziek is, vooral in het ongesubsidieerde aanbod, in zeer ruime mate vertegenwoordigd op de Nederlandse podia. De producties van De Kift onderscheiden zich van het overige popaanbod door het bijzondere repertoire, de theatrale werkwijze en het gebruikte instrumentarium. Er zijn binnen de popmuziek echter meer bands die een min of meer vergelijkbare aanpak kennen. Dat maakt de activiteiten van De Kift onderscheidend maar niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

zeer goed

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als zeer goed. Zij overweegt daarbij dat De Kift buiten de vier grote steden is gevestigd en een substantieel aantal activiteiten in standplaats de Zaanstreek uitvoert. Daar komt bij dat een relatief groot aandeel van de concerten van De Kift plaatsvindt in de diverse regio's buiten de grote steden.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

De Kift heeft geen bijdrage gevraagd aan de provincie of gemeente.

TOESLAG

niet van toepassing

De Kift heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van De Kift te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		449.000
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	20	40.000
Circuit midden	42	189.000
Circuit groot	44	220.000
Basissubsidie voor 2 jaar		449.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		449.000
Gemiddeld per jaar		224.500

Kulsan

Stichting Kulsan

INLEIDING

Stichting Kulsan is vanaf 1987 actief als producent en aanbieder van muziek, zang en dans uit Turkije. Het aanbod varieert van traditionele volksmuziek tot klassieke muziek, jazz, rock, pop en muziek van de diverse bevolkingsgroepen en regio's van Turkije, zoals soefimuziek en zigeunermuziek. Ook realiseert zij cross-over-concerten waarin musici en muziek uit Turkije de verbinding aangaan met muziek en muziekculturen uit Nederland en West-Europa. Kulsan produceert concerten, concerttours en sinds 2007 het festival Turkey Now! dat met ingang van 2013 opgenomen wordt in de jaarlijkse programmering. De missie van de stichting komt tot uitdrukking in de naam 'kulsan', een Turkse afkorting die staat voor 'een brug tussen twee culturen'. Kulsan is opgericht om de culturele uitwisseling tussen Turken en Nederlanders te bevorderen, door de veelzijdigheid en artistieke rijkdom van de Turkse cultuur in Nederland bekend(er) te maken. Tot de kernactiviteiten rekent de instelling niet alleen de productie en programmering van concerten in Nederland, maar ook het tot stand brengen van nieuwe muzikale verbindingen door het presenteren van interculturele Kulsan-producties in Turkije.

In de aanvraag stelt Kulsan dat het werkt vanuit de visie dat een kwalitatief hoogwaardig, toegankelijk en gevarieerd muziekaanbod onbekende mensen met elkaar kan verbinden door muziek samen te ervaren. De muzikale kwaliteit is daarbij de verbindende factor. De stichting beschouwt haar specifieke programmering als een basisonderdeel van het kunst- en cultuuraanbod in Nederland. Wat Kulsan volgens de aanvraag uniek maakt, is dat zij Turkse muziekculturen structureel, in plaats van incidenteel, op de Nederlandse podia presenteert. Zij beschikt daartoe over een breed en veelzijdig netwerk in Turkije, wat noodzakelijk is omdat het muziekaanbod in dat land nauwelijks geïnstitutionaliseerd is. Kenmerkend voor de programmering van Kulsan zijn de cross-overs waarin Turkse en Nederlandse musici met verschillende muzikale achtergronden met elkaar samenspelen, improviseren en optreden. Kulsan wil in de jaren 2013 en 2014 gemiddeld 43 concerten per jaar realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 174.500 euro per jaar. In de programmering voor 2013-2016 staat jaarlijks één specifieke Turkse regio centraal. Achtereenvolgens omvat de programmering de regio's: Centraal Anatolië (2013); het Zwarte Zeegebied (2014); Zuidoost Anatolië (2015); en het gebied rondom de Zee van Marmara (2016).

Voor het circuit van kleine zalen worden in 2013 en 2014 per jaar 21 concerten georganiseerd op basis van het format 'Türkü Bar'. Het gaat daarbij om drie afzonderlijke tours waarvan in 2013 één tournee onderdeel zal uitmaken van de programmering van Turkey Now! De artiesten en bands die zullen touren zijn in 2013 de Alevitische bard Musa Eroglu, de volkszanger Kubat en de Davul-Zurna groep uit Kaman, en in 2014 Mahmut, Seval Sam en Zeynep Baskan. Daarnaast zullen er jaarlijks twee kleine concerten worden gegeven in Amsterdam en Rotterdam als 'buitengewone Turkey Now! concerten', in 2013 een programma door Neset Ertas en door hem voorgedragen troubadours en in 2014 Pontus-muziek door Birol Topaloglu.

Voor het circuit van middelgrote zalen worden er per jaar negen concerten gepresenteerd met rock, pop en hiphop, onder andere de Koerdische rockgroep BAJAR en de rockster Volkan Konak. Voor dit circuit worden verder per jaar vier concerten gegeven in het kader van

Türkey Now!, onder andere door de klassieke tenor Ahmet Özhanen en de jazzmusicus Fuat Saka en band.

Voor het circuit van grote zalen wordt elk jaar een tournee van zeven voorstellingen georganiseerd in de vorm van een muziek- en dansspektakel, in 2013 de show 'De Ney', met authentieke muziek, en in 2014 percussionist Okay Temiz en zijn gezelschap.

Kulsan wordt in de periode 2009-2012 meerjarig gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van 221.343 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de basisinfrastructuur. In het geval van Kulsan zijn in de periode 2009-2012 zes concerten bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zwak

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van deze aanvraag van Kulsan als zwak. Zij wijst er allereerst op dat de regeling Meerjarige activiteitensubsidies 2013-2016 bedoeld is voor podiumkunstinstanties die een aanbod produceren met een duidelijke eigen artistieke signatuur. De commissie heeft de aanvraag in dat kader beoordeeld.

De activiteiten van Kulsan in de afgelopen periode beslaan een breed scala aan concerten van steeds wisselende artiesten die met elkaar gemeen hebben dat zij afkomstig zijn uit Turkije. De concerten getuigen van vakmanschap, waarbij de commissie wel opmerkt dat er aanzienlijke onderlinge verschillen zijn tussen de artiesten die Kulsan programmeert. Tegelijkertijd is de commissie kritisch over de oorspronkelijkheid. De commissie mist een herkenbare, eigen signatuur in de gepresenteerde producties. De instelling wil een 'rijk cultureel palet' presenteren, maar dat resulteert in een zeer divers aanbod, van zowel hedendaagse als traditionele muziekstijlen, waarin voor de commissie geen inhoudelijke samenhang valt te bespeuren, anders dan Turkije als constante factor. Dat uitgangspunt vindt de commissie te breed en algemeen om te kunnen worden geïdentificeerd als een overtuigende artistieke signatuur. In het advies over de aanvraag van Kulsan voor de periode 2009-2012 merkte de commissie Muziek destijds onder meer op dat zij zich maar een beperkt beeld kon vormen van de artistieke criteria die de instelling hanteert bij het samenstellen van haar aanbod. Aan het eind van deze periode komt de commissie tot de conclusie dat ook uit de gerealiseerde activiteiten geen helder artistiek beleid valt te destilleren.

De afwezigheid van een overtuigende artistieke signatuur leidt volgens de commissie tot een beperking van de zeggingskracht van de activiteiten. Door het ontbreken van een interessante artistieke visie overstijgen de activiteiten niet het niveau van een regulier concert. Het publiek wordt niet geprikkeld of uitgedaagd door de context waarbinnen de afzonderlijke concerten worden gepresenteerd; er worden geen bijzondere gezichtspunten toegevoegd.

De voorgenomen activiteiten in de aanvraag betreffen naar de mening van de commissie ook weer een breed scala aan concerten waarin geen heldere artistieke lijn is te ontwaren. De aanvraag geeft geen blijk van een artistieke visie op basis waarvan de concerten tot stand komen, waarmee de concerten oorspronkelijkheid ontberen. Immers zowel bij het aanbod van

artiesten die in Nederland gevestigd zijn, als bij de import van musici en groepen uit Turkije, is Kulsan de schakel in de keten die het bestaande aanbod faciliteert. Wanneer er daarnaast speciale producties worden aangeboden met cross-overs tussen musici uit verschillende muziekgenres, dan dragen deze het persoonlijke stempel van de artiesten die hiervoor worden gevraagd, en niet dat van Kulsan. Daarnaast is het ontwikkelen van interculturele cross-overs in de muzieksector inmiddels gemeengoed, waardoor de functie van Kulsan als katalysator volgens de commissie niet langer onontbeerlijk is voor het ontstaan van dergelijke samenwerkingen. In het verlengde van wat hiervoor werd gezegd is de commissie ook over de verwachte zeggingskracht van de concerten kritisch, nu de aanvraag geen reden geeft om aan te nemen dat in de toekomst er wel een interessante artistieke visie aan de activiteiten van Kulsan ten grondslag zal liggen.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat in deze aanvraag naar voren komt als ruim voldoende. Kulsan heeft een stevige positie weten op te bouwen als deskundige en betrouwbare partner van een aantal toonaangevende podia. De instelling is voor haar functioneren in hoge mate afhankelijk van een goede samenwerking met deze partners, maar de invulling daarvan is in de aanvraag niet beschreven. Zo dringt de vraag zich op wat de reden is dat uitsluitend op basis van uitkoopcontracten wordt gewerkt. De begroting bevat geen inkomsten uit partage of recette, maar gezien haar uitgebreide ervaring zou Kulsan zich ondernemender kunnen tonen door zelf enig risico te accepteren.

Met betrekking tot de inkomstenverwerving constateert de commissie dat Turkey Now! volgens de aanvraag inmiddels een grotere naamsbekendheid heeft dan Kulsan. Uit de resultaten in de afgelopen jaren blijkt dat de kansen om overige eigen inkomsten te verwerven, vrijwel volledig zijn verbonden met dit onderdeel: in festivaljaren was het gerealiseerde bedrag meer dan twee ton, terwijl deze inkomsten in tussenliggende jaren vrijwel nihil waren. Hoewel de stichting heeft aangetoond goed in staat te zijn andere inkomsten te werven voor Turkey Now!, is de commissie er niet van overtuigd dat door het veranderen van de frequentie van een tweejaarlijks naar een jaarlijks evenement deze inkomsten tegelijkertijd zullen verdubbelen.

Kulsan weet goed gebruik te maken van de inzet van professionals op het terrein van publiciteit en marketing, wat onder andere resulteert in een zeer verzorgde publiciteit voor Turkey Now! en veel exposure rond het festival. De commissie is echter ook met betrekking tot dit aspect kritisch over het feit dat in de aanvraag niet is ingegaan op de samenwerking en taakverdeling tussen Kulsan en de podia. Ten aanzien van het publieksbereik vindt de commissie de aanvraag niet overtuigend. De aanwezigheid van een half miljoen mensen met een Turkse achtergrond in Nederland wordt gepresenteerd als een vanzelfsprekende toelichting op de doelgroep. Vervolgens wordt gesteld dat het aanbod dat in de behoefte van deze doelgroep voorziet, ook beschikbaar komt voor 'andere Nederlanders'. De commissie vindt het een gemiste kans dat Kulsan zich expliciet richt op een divers samengesteld 'gemengd' publiek, maar niet ingaat op de resultaten van publieksonderzoek, terwijl die informatie volgens de aanvraag wel in ruime mate voorhanden is. Voor het handhaven van een onderscheidende positionering is het van belang juist aan dat aspect aandacht te besteden, aangezien zich inmiddels andere aanbieders op de markt begeven met activiteiten en evenementen voor Turkse doelgroepen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag van Kulsan aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat Kulsan binnen de context van het Nederlandse muziekaanbod voornamelijk valt te typeren als een aanbieder op het terrein van wereldmuziek. Daarmee behoort de aanvrager tot een relatief beperkte groep muziekinstellingen die verantwoordelijk is voor dit type aanbod op de diverse podiumcircuits. De aard van de activiteiten binnen het aanbod aan wereldmuziek is echter niet dusdanig uitzonderlijk dat deze als uniek kunnen worden aangemerkt.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat het Kulsan gevestigd is in Amsterdam, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is daarnaast relatief beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Kulsan heeft voor de periode 2013-2016 een bedrag van 75.000 euro aangevraagd bij de gemeente Amsterdam en een bedrag van 49.450 euro bij de gemeente Rotterdam. Het gezamenlijke bedrag aan gemeentelijke subsidies komt neer op 18% van de totale begroting. Mochten beide aanvragen worden gehonoreerd, dan is daarmee sprake van een beperkte lokale bijdrage.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Kulsan niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

349.000

Matangi Quartet

Stichting Matangi Stijkkwartet

INLEIDING

Het Matangi Quartet is een in Den Haag gevestigd strijkkwartet dat zich in de afgelopen jaren met circa 75 concerten per jaar een positie heeft weten te verwerven in het muziekleven als vaste bespeler van nationale en internationale kamermuziekpodia. Het kwartet beschrijft zichzelf als 'een gedreven ambassadeur voor de klassieke muziek' en brengt in die rol het strijkkwartetrepertoire met nieuw elan tot leven. Daarbij probeert het een zo groot mogelijk publiek te bereiken. In essentie draait het volgens Matangi maar om één ding: de energie, passie en opwinding die in alle goede muziek besloten ligt, voelbaar te maken voor de toehoorder.

De aanvraag noemt als artistieke uitgangspunten: spelkwaliteit, een brede en uitdagende programmering en aantrekkelijke presentatie, educatie en publieksverbreding. Deze uitgangspunten leiden tot de volgende uitvoeringsvormen: concerten op nationale en internationale podia, cross-over projecten, cd-producties en educatieve projecten.

Voor de komende jaren zal Matangi in het circuit van kleine podia zijn eigen seizoenprogramma's uitvoeren, waarbij de verbindingen tussen de composities zowel thematisch, historisch, geografisch, muzikaal als buitenmuzikaal kunnen zijn. De aanvraag geeft twee voorbeelden van klassieke kwartetprogramma's: 'Folk', met op volksmuziek geïnspireerde werken van Haydn, Prokofjev en Dvořak, en 'Haydn's Nature', een hommage aan de energieke levenslust van Joseph Haydn, met een 'serieuze knipoog' naar de natuurliefhebberij van deze componist. Daarnaast zal het kwartet een nieuwe concertserie organiseren in de Amstelkerk in Amsterdam. In standplaats Den Haag is het kwartet als 'huisensemble' een samenwerking aangegaan met Theater De Regentes, wat leidt tot de Music Pool, een concertserie verzorgd door Haagse musici en ensembles met een laagdrempelige setting en een brede programmering van klassiek tot pop, van jazz tot wereldmuziek.

Het uitvoeren van de strijkkwartetten van Beethoven zal in 2013 en 2014 speciale aandacht krijgen. Matangi doorloopt in 2012 en 2013 een intensief studietraject met als einddoel het instuderen en 'met meesterschap' uitvoeren van alle Beethovenkwartetten. Deze werken zullen ingebed worden in de concertprogramma's, maar zullen tevens integraal worden uitgevoerd in een concertserie. Ook zijn er plannen voor meerdere multidisciplinaire producties en cross-over projecten. Ten eerste zal in samenwerking met Oorkaan een muziektheatervoorstelling worden gemaakt voor kinderen vanaf zes jaar, getiteld 'De Mannen van Minsk', met een nieuw libretto van Erik Bindervoet en Robbert-Jan Henkes en muziek van componist Peter-Jan Wagemans. Ten tweede zal het kwartet het schoolproject 'Matangi Song Show - Schrijf je eigen Song' continueren. Ook zal de samenwerking met DJ Kypski worden voortgezet in de vorm van de show 'Electromantique': een hybride vorm van klassieke muziek en dance. Ten slotte wil het kwartet een nieuw theaterconcert ontwikkelen met de Britse singer-songwriter Tom McRae, waarbij de musici met McRae een Songbook willen schrijven met nieuw gecomponeerd werk. Als voorbeeld wordt verwezen naar 'The Juliet Letters' van Elvis Costello en het Brodsky Quartet.

Het Matangi Quartet wil in de jaren 2013 en 2014 66 concerten per jaar realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 112.000 euro per jaar.

Het Matangi Quartet wordt in de periode 2009-2012 meerjarig gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van 32.241 euro per jaar.

In de periode 2009-2012 zijn negen concerten van het Matangi Quartet bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Matangi Quartet als ruim voldoende. De enthousiaste en avontuurlijke wijze waarop het kwartet de uitvoering van het klassieke repertoire combineert met uiteenlopende cross-overs, getuigt volgens de commissie van een oorspronkelijke aanpak. Deze werkwijze heeft het Matangi Quartet bovendien een sterke eigen positie opgeleverd, waarbij het er goed in slaagt publiciteit te genereren met uiteenlopende samenwerkingen. Dat betekent echter niet dat de cross-over projecten ook in alle gevallen artistiek succesvol zijn te noemen. In sommige gevallen is sprake van een samenwerking met een zeer oorspronkelijk uitgangspunt, maar heeft het resultaat beperkte zeggingskracht. Zo was er veel aandacht in de publiciteit rond de samenwerking met DJ Kypski, maar leidde de combinatie op het podium naar de mening van de commissie niet tot een geslaagd concert. Dit omdat de verschillende muziekstijlen tegenover elkaar werden geplaatst zonder dat elementen werden geïntegreerd.

In algemene zin merkt de commissie op dat de kracht van het kwartet vooral is gelegen in de open houding en de stilistische diversiteit. De breedte van het repertoire brengt echter ook een nadeel met zich mee, aangezien verdieping en verdere ontwikkeling van het vakmanschap gebaat zijn bij de focus op een bepaald specialisme. De commissie vindt dat het Matangi Quartet op het gebied van vakmanschap in uitvoeringskwaliteit tot dusver in geen enkel idioom de hoogste graad van excellentie heeft bereikt.

De aanvraag hinkt in dit opzicht op twee gedachten: het kwartet richt zich nadrukkelijk op uiteenlopende cross-over projecten en tegelijkertijd investeert het kwartet in verbetering van de spelkwaliteit met de uitvoering van het volledige strijkkwartetrepertoire van Beethoven. De commissie is er echter op grond van de ontwikkeling in de afgelopen jaren niet van overtuigd dat het kwartet voldoende succesvol zal zijn in de integrale uitvoering van de Beethoven-kwartetten om zich qua zeggingskracht te kunnen meten met de internationale top op dit gebied. De commissie denkt dat het Matangi Quartet er in deze fase van zijn ontwikkeling goed aan zou doen zich te concentreren op producties die bijdragen aan het eigen, veelzijdige profiel. Het plan bevat daarvan een aantal sterke voorbeelden, zoals de 'Matangi Song Show' en de samenwerking met Tom McRae.

ONDERNEMERSCHAP

goed

De commissie beoordeelt het ondernemerschap zoals dat in deze aanvraag naar voren komt als goed. Zoals hierboven reeds werd opgemerkt bij het criterium kwaliteit, weet het kwartet zich sterk te positioneren met de programmering en diverse samenwerkingsprojecten. De commissie stelt met waardering vast dat het ensemble erin slaagt om als strijkkwartet een aanbod te presenteren dat aantrekkelijk is voor een doelgroep die niet of zeer zelden voor kamermuziek naar een concertzaal gaat. In de aanvraag wordt vervolgens aannemelijk

gemaakt dat de marketingstrategie, die uitgaat van een persoonlijke benadering via onder meer sociale netwerksites en free publicity, voldoende doelgericht is met het oog op de geformuleerde doelstellingen.

De commissie is van mening dat de aanvraag weinig inzicht verschaft in de bedrijfsmatige en financiële consequenties van verschillende samenwerkingen die worden aangegaan. Alleen in het geval van de samenwerking met De Regentes in het kader van de Music Pool wordt meer informatie gegeven, maar ook in dat geval is de onderlinge taakverdeling niet duidelijk.

Het Matangi Quartet toont zich in de begroting optimistisch ten aanzien van de publieksinkomsten: na een dalende trend in de periode 2009-2011 zullen de gemiddelde publieksinkomsten per concert in 2013-2014 fors hoger uitvallen. Deze verwachting is echter niet onderbouwd; de instelling meldt daarentegen juist dat zij sinds 2011 wordt geconfronteerd met een krimp in het aantal speelbeurten en dalende publieksinkomsten. De commissie constateert dat uit de aanvraag wel blijkt dat een degelijk zakelijk beleid wordt gevoerd: de financiële situatie was de afgelopen jaren steeds gezond en stabiel en de instelling toont zich bovendien bewust van het belang van kostenbeheersing en diversificatie van inkomstenbronnen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage van deze aanvraag van het Matangi Quartet aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod als neutraal. Zij overweegt daarbij dat het kwartet dient te worden aangemerkt als instelling op het terrein van de klassieke muziek. Daarbinnen behoort de instelling tot een relatief omvangrijke groep van muziekensembles met een min of meer vergelijkbaar aanbod aan muzikale stijlen en combinaties van repertoire. Het kwartet onderscheidt zich in zijn producties - ondanks de cross-over projecten - niet dusdanig van andere ensembles in deze categorie, dat volgens de commissie sprake is van een aanzienlijke bijdrage aan de pluriformiteit.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van deze aanvraag van het Matangi Quartet aan de geografische spreiding van het aanbod als ruim voldoende. Zij overweegt daarbij dat de instelling is gevestigd in Den Haag, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is relatief omvangrijk. Dit gegeven leidt tot een positief oordeel ten aanzien van de spreiding.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Het Matangi Quartet heeft een bedrag van 50.000 euro per jaar op de begroting opgenomen aan subsidie van de gemeente Den Haag. Als deze subsidie van de gemeente wordt toegekend is er sprake van een beperkte lokale bijdrage.

TOESLAG

niet van toepassing

Het Matangi Quartet heeft geen toeslag aangevraagd ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Matangi Quartet te honoreren, voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 224.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014		Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	84	1.000	84.000
Circuit midden	40	2.500	100.000
Circuit groot	8	5.000	40.000
Basissubsidie voor 2 jaar			224.000
Toeslag			niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar			0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Metropole Orkest

Stichting Muziekcentrum van de Omroep

INLEIDING

Het in Hilversum gevestigde Metropole Orkest werd in 1945 opgericht om de publieke radiozenders te voorzien van lichte muziek op internationaal topniveau. Tot en met eind 2012 maakt het Metropole Orkest deel uit van het Muziekcentrum van de Omroep. Sinds 2005 staat het orkest onder leiding van chef-dirigent en artistiek leider Vince Mendoza; Jules Buckley is vanaf 2008 vaste gastdirigent. De directie van het orkest wordt gevormd door Anton Kok (directeur Muziekcentrum van de Omroep); zakelijk leider is Henk Schepers. Het orkest ontwikkelt en speelt programma's op het gebied van lichte muziek (pop, jazz, filmmuziek, historisch repertoire, kleinkunst/Nederlandstalig en wereldmuziek) en kent een unieke bezetting van strijkers, big band en houtblazers en staat naar eigen zeggen al decennia wereldwijd te boek als koploper van de professionele orkesten in deze genres. Er zijn talloze arrangementen voor het orkest geschreven en het orkest wordt regelmatig gevraagd voor film- en televisieproducties. De unieke klank van het orkest wordt bewaakt door te werken met vaste arrangeurs, eigen muziekregisseurs en eigen geluidsapparatuur. Incidenteel worden de strijkers en de big band ook ingezet voor losse optredens. Over drie jaar wil het Metropole Orkest hét orkest zijn dat binnen de lichte muziek de toon zet in muzikale kwaliteit en cultureel ondernemerschap, aldus de aanvraag.

Het orkest verzorgt per seizoen minimaal veertig concerten op de Nederlandse podia. Als gevolg van de bezuinigingen op het Muziekcentrum van de Omroep is besloten dat het Metropole Orkest zich in de periode 2013-2016 zal ontwikkelen tot een zelfstandig orkest. In de aanvraag staat hierover vermeld dat in 2012 de gehele organisatie omgebogen zal worden om een zo gunstig mogelijke uitgangspositie te creëren om de markt in 2013 in een geheel zelfstandige positie te kunnen betreden. De plannen omvatten programma's op het gebied van filmmuziek en jazz (onder andere rond Miles Davis/Gil Evans, Duke Ellington en Vince Mendoza); er staan wereldmuziekprogramma's op stapel rond de Marokkaanse zangeres Latifah Rifaat en de Vietnamese gitarist Nguyen Lé; op het gebied van dance wordt er samenwerking gezocht met Basement Jaxx.

Het orkest wil talentontwikkeling onderbrengen in de Academy en wil daarnaast plannen gaan ontwikkelen op het gebied van educatie.

Het Metropole Orkest wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar zestig concerten geven. Hiervoor wordt een subsidie gevraagd van 720.000 euro per jaar, inclusief toeslag.

Het Metropole Orkest is tot eind 2012 een onderdeel van het Muziekcentrum van de Omroep (MCO) en daarmee onderdeel van de mediabegroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het orkest ontvangt een jaarlijkse subsidie van 5.800.000 euro. Er was tot op heden geen subsidierelatie met het Fonds Podiumkunsten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Metropole Orkest als ruim voldoende. Het orkest heeft in de afgelopen jaren een grote naam opgebouwd en is regelmatig te zien bij grootschalige producties. Solisten van naam weten het orkest te vinden en het orkest beheerst een breed repertoire in uiteenlopende stijlen. Het vakmanschap van de musici is goed en de commissie is van mening dat de oorspronkelijkheid van het orkest met name in de producties onder chef-dirigent Vince Mendoza tot uiting komt. De zeggingskracht van het orkest is volgens de commissie met name sterk in de filmmuziek- en jazzprogramma's. Als begeleidingsorkest voor (internationale) solisten in uiteenlopende genres is het orkest volgens de commissie van grote waarde.

De commissie plaatst echter ook een aantal kritische kanttekeningen bij de aanvraag van het Metropole Orkest.

De veelheid aan artistieke pijlers van het orkest kan worden gezien als een kracht, maar ook als een zwakte. Een sterke focus, die het orkest meer profiel zou kunnen geven, ontbreekt. Vanuit haar taak bij de publieke omroep is de inzet op de breedte van het repertoire begrijpelijk, maar nu het orkest noodgedwongen een nieuwe weg inslaat, kan een eigen artistieke visie met meer focus van grote waarde zijn. Dat geldt ook voor de los inzetbare onderdelen van het orkest, zoals de strijkerssectie en de big band. Apart ingezet concurreren zij met ensembles die een vergelijkbare bezetting hebben en hetzelfde repertoire spelen: een herkenbaarder artistiek profiel dan nu het geval is volgens de commissie dan ook onontbeerlijk.

Verder vindt de commissie het begrijpelijk dat het orkest als gevolg van de gewijzigde omstandigheden waarin het verkeert ook nadenkt over de formatie. De commissie mist echter een reflectie op de artistieke implicaties van een reductie van het aantal musici van 58 fte in 2011 naar 36 fte in 2013.

Het Metropole Orkest wil zich in de toekomst bezighouden met educatie, een voornemen dat door de commissie als positief wordt gezien. Teleurstellend vindt de commissie het dan ook dat de paragraaf over educatie slechts een opsomming bevat van een veelheid aan zeer diverse plannen, die in de jaren 2013 en 2014 slechts tot drie activiteiten per jaar leiden. De commissie oordeelt ook negatief over de plannen rond de Academy. Juist omdat de Academy een van de zes pijlers is waarop het Metropole Orkest rust, had de commissie van de aanvrager ook een visie en een uitwerking van de plannen rond deze activiteit verwacht.

ONDERNEMERSCHAP

onvoldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van het Metropole Orkest als onvoldoende. Voor een orkest dat in de jaren vanaf 2013 de weg zal moeten inslaan naar verzelfstandiging (dat wil zeggen los van het Muziekcentrum van de Omroep) is een heldere strategische toekomstvisie op de wijze waarop de activiteiten kunnen worden gefinancierd onontbeerlijk. De commissie mist een dergelijke visie en vindt de elementen die in het plan worden genoemd om de komende jaren zelfstandig te gaan opereren niet realistisch en onvoldoende onderbouwd.

Om te beginnen valt op dat het orkest weinig oog heeft voor het reduceren van kosten, met

uitzondering van de personele bezetting van het orkest. Het verbaast de commissie dat - gezien het streven naar een verregaande vermindering van de subsidieafhankelijkheid - de beheerslasten zijn ingeschat op basis van het huidige uitgavenpatroon. Voorts is de commissie van mening dat het orkest een te rooskleurig beeld heeft van het in korte tijd verwerven van een aanzienlijk bedrag aan eigen inkomsten en overige particuliere bijdragen, zeker omdat het orkest hiermee nog geen ervaring heeft opgebouwd. De hoge bedragen die worden genoemd bij de posten sponsorinkomsten, overige inkomsten en structurele overige subsidies zijn dan ook weinig realistisch.

De commissie constateert verder dat het orkest het aantal optredens fors wil verhogen, onder andere door producties vaker door te spelen. Een gedegen aanpak om deze doelstelling te bereiken ontbreekt. Daarnaast constateert de commissie dat bij alle programma's vermeld staat dat de speeldatum nader te bepalen in 2013 of 2014 is, maar dat er nog geen concerten zijn vastgelegd. De afzet in 2013 is daarmee allerminst zeker.

Ook op het gebied van marketing en publieksbereik is de commissie van mening dat deze aanvraag tekortschiet. Gezien de situatie van het Metropole Orkest ligt het voor de hand dat het orkest een stevige marktverkenning laat uitvoeren, een doelgroepenanalyse toepast en aan de hand hiervan een marketingvisie ontwikkelt. Deze ontbreekt in het plan. De veronderstelling dat het Metropole Orkest door de breedte van haar repertoire automatisch een breed publiek bereikt, wordt door de commissie niet gedeeld. Integendeel: een sterkere artistieke focus kan leiden tot beter gedefinieerde doelgroepen, hetgeen het publieksbereik ten goede zou komen. Op het gebied van positionering is het orkest in deze aanvraag onvoldoende duidelijk. Het Metropole Orkest benadrukt in deze aanvraag haar unieke positie binnen de muzieksector, maar laat niet zien hoe deze unieke positie optimaal kan worden benut.

Het orkest is voornemens werk te maken van haar maatschappelijke inbedding en wil daartoe onder meer gaan spelen op minder voor de hand liggende locaties. De commissie kan zich voorstellen dat dit past binnen de doelstellingen van het orkest, maar ziet in het plan geen uitwerking van deze plannen, noch een reflectie op de financiële consequenties van dit voornemen. De commissie is er op grond van bovenstaande overwegingen niet van overtuigd dat de in de aanvraag geschetste aanpak het Metropole Orkest een solide basis zal geven voor de nabije toekomst.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van het Metropole Orkest aan de pluriformiteit van het Nederlandse podiumkunstenlandschap als ruim voldoende.

Het Metropole Orkest is onder meer actief in de genres jazz en wereldmuziek. Daarnaast brengt het orkest programma's met filmmuziek. De commissie stelt vast dat er in de verschillende genres en deelbezettingen van het orkest ook andere instellingen actief zijn, zowel in de basisinfrastructuur als binnen het overige gesubsidieerde aanbod in Nederland. Binnen dit veld levert het Metropole Orkest met haar bijzondere bezetting van strijkers, houtblazers en big band een aanzienlijke bijdrage aan de pluriformiteit van het Nederlandse podiumkunstenaanbod, maar de instelling is niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de spreiding van het podiumkunstenaanbod in Nederland als neutraal. Het merendeel van de concerten voor de periode 2013-2014 vindt plaats in de grote steden, in het bijzonder Amsterdam, waardoor er geen sprake is van een bijzondere bijdrage aan de spreiding. Er vinden geen concerten plaats in de standplaats Hilversum. De initiatieven op het gebied van educatie zijn onvoldoende uitgewerkt, waardoor er vooralsnog geen sprake is van lokale inbedding van de activiteiten.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

De aanvraag vermeldt een bedrag van 880.000 euro bij de post structurele subsidie gemeente. Navraag heeft geleerd dat er geen concrete aanvragen zijn ingediend bij gemeente(n) of provincie(s). Derhalve is er geen sprake van een structurele financiële bijdrage van provincie of gemeente.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Metropole Orkest niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

1.440.000

Nederlands Blazers Ensemble

Stichting Nederlands Blazers Ensemble

INLEIDING

Het Nederlands Blazers Ensemble (NBE), gevestigd in Amsterdam, werd ruim vijftig jaar geleden gevormd door musici van het Koninklijk Concertgebouworkest. Vanuit een repertoire dat vijf eeuwen muziekgeschiedenis omvat, maken de twintig musici volgens de aanvraag opmerkelijke programma's voor een groot en divers publiek. Het Nederlands Blazers Ensemble vermengt verschillende kunstdisciplines, verlegt grenzen, werkt samen met musici uit andere culturen en beoogt daarmee de westerse klassieke muziektraditie in een nieuw licht te plaatsen. Naast de reguliere concertpraktijk behoren educatie en talentontwikkeling tot de kerntaken van het ensemble. Het Nederlands Blazers Ensemble werkt op structurele basis met scholieren, jonge amateurmusici en jong talent. Het ensemble speelt circa tachtig voorstelling per jaar, op zowel de grote podia in Nederland als op alternatieve en minder voor de hand liggende speellocaties. Jaarlijks worden er gemiddeld twee internationale concertreizen gemaakt.

De artistieke visie en positionering van het ensemble worden door de aanvrager als volgt omschreven: Met vernieuwende programma's wil het Nederlands Blazers Ensemble een groot publiek verrassen, boeien, ontroeren en prikkelen. De noten zijn daarvoor het belangrijkste materiaal, maar het verlangen om daarmee iets extra's te doen, zorgt voor het aanbrengen van een spanningsboog in een bijzondere – theatrale of multimediale - presentatie. Het Nederlands Blazers Ensemble heeft daarmee naar eigen zeggen een geheel eigen stijl gecreëerd: het concert als voorstelling.

Naast het produceren van nieuwe programma's wil het Nederlands Blazers Ensemble educatie en talentontwikkeling verder versterken. Voorbeelden van producties zijn o.a. het Nieuwjaarsconcert; 'Vurig Flamenco' met medewerking van Carmen Linares en 'Hart van Afrika' met Afrikaans zangtalent; 'Oost West Thuis Niet Best' met musicerende en componerende asielzoekers en vluchtelingen; 'Die Zauberflöte' en 'Così fan Tutte' in reprise; 'Liederen en dansen van de Dood', twee Russische meesterwerken in het kader van het Nederland-Rusland jaar 2013; 'Welcome to all Pleasures', met muziek van Henry Purcell en Steve Martland, uitgevoerd door o.a. Anthony Hegarty en Luc Arbogast en 'Club Sandwich' in samenwerking met Amsterdam Sinfonietta en het Muziekgebouw aan 't IJ (een avond gericht op de jongeren tussen de 20 en 35 jaar).

Het Nederlands Blazers Ensemble wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks 84 voorstellingen realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 808.200 euro per jaar, inclusief toeslag.

Het Nederlands Blazers Ensemble ontving in de jaren 2009-2012 een meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 861.706 euro per jaar.

In de periode 2009-2011 zijn acht concerten van het Nederlands Blazers Ensemble bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Nederlands Blazers Ensemble als goed. Het vakmanschap van de afzonderlijke musici is uitstekend. Over de uitvoeringskwaliteit van het ensemble als geheel stelt de commissie vast dat precisie soms ondergeschikt lijkt te zijn aan enthousiasme en spelvreugde. Daar staat tegenover dat er tijdens veel concerten van het Nederlands Blazers Ensemble een zinderende spanning aanwezig is, die voelbaar is voor het publiek en waarmee aan zeggingskracht wordt gewonnen. De minder klassieke programma's, zoals bijvoorbeeld die met topmusici uit de wereldmuziek, passen het ensemble als gegoten. De concerten laten zich typeren door een hoge mate van vrijheid in het mengen van muziekstijlen. Daarmee weet het ensemble een breed publiek te bereiken, ook voor klassieke muziek.

Voor de komende jaren presenteert het Nederlands Blazers Ensemble een gevarieerd en aantrekkelijke programma, waarin een breed scala aan muziekstijlen en interessante invalshoeken aan bod komen. Daarbij weet het ensemble aansprekende componisten en arrangeurs aan zich te binden. Het Nederlands Blazers Ensemble ziet zichzelf als cultuurinspirator en talentbegeleider. Dat blijkt uit - soms al langer lopende - projecten als 'Het Half Uur' voor scholieren, 'jongNBE regionaal' voor jonge amateurs uit de wereld van de harmonie en fanfare, de landelijke compositiewedstrijd voor jongeren die zijn finale bereikt in het Nieuwjaarsconcert en het ensemble JongNBE, waarin jong talent wordt opgeleid in de voor het Nederlands Blazers Ensemble typerende stijl van werken. Het ensemble bereikt daarmee een potentieel aan nieuw publiek, maar creëert ook een eigen kraamkamer die het voortbestaan van het ensemble veilig stelt. Het voornemen om minder voorstellingen te produceren die vaker gespeeld gaan worden is positief en kan ten goede komen aan een nog hogere uitvoeringskwaliteit van het ensemble. De commissie heeft er vertrouwen in dat de plannen van het Nederlands Blazers Ensemble in de komende periode tot waardevolle concerten zullen leiden.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

Het ondernemerschap van het Nederlands Blazers Ensemble wordt door de commissie als ruim voldoende beoordeeld. De bedrijfsvoering is op orde: jaarcijfers en begroting laten zien dat de organisatie financieel gezond is. Kennis over verschillende facetten van ondernemerschap is goed vertegenwoordigd binnen de organisatie. Er wordt geïnvesteerd in samenwerking met andere partijen, hetgeen een positief effect heeft op het verdienmodel. Met participatie in het concept Proefkamermuziek wordt een nieuwe weg verkend om met een aantal grotere ensembles vaker te gaan spelen op een aantal vaste locaties buiten de grote steden, waardoor de afzet van programma's wordt vergroot.

Het Nederlands Blazers Ensemble voldoet ruimschoots aan de drempel- en streefnormen voor eigen inkomsten voor de komende periode.

De overige eigen inkomsten laten bijna een verdubbeling zien ten opzichte van de cijfers uit 2011, waarvan het merendeel is toe te schrijven aan een flinke stijging van de sponsorinkomsten. Hoewel de plannen op dit gebied wat summier zijn onderbouwd, spreekt de commissie haar vertrouwen uit in de organisatie: het ensemble is altijd inventief en

succesvol geweest in het vinden van externe inkomstenbronnen.

Kritiek heeft de commissie op het feit dat het Nederlands Blazers Ensemble een flinke stijging van het aantal bezoekers nastreeft, maar dat tegelijkertijd uit de begroting blijkt dat de publieksinkomsten met ruim 16% dalen. Een reflectie hierop ontbreekt en de commissie vindt dit geen wenselijke ontwikkeling. Op het gebied van marketing zet het ensemble breed in op de betrokkenheid van het publiek, mede door de educatieve projecten. De concerten hebben een voor- en naprogramma en de betrokkenheid van de musici is groot. De commissie stelt vast dat slechts bij een enkel programma de doelgroepen zijn omschreven en de commissie mist een beschrijving van specifiek op de doelgroep gerichte marketingacties. Zij is van mening dat het Nederlands Blazers Ensemble een sterk merk is, dat met een gerichtere marketingstrategie nog beter uitgebuit zou kunnen worden.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

Het Nederlands Blazers Ensemble wordt geplaatst binnen het genre klassieke muziek, waarin een groot deel van de programma's ondergebracht kan worden. Er zijn meer ensembles actief met overeenkomstig repertoire, maar het Nederlands Blazers Ensemble onderscheidt zich door de bijzondere multidisciplinaire benadering van de programma's, de grote mate van interactie met het publiek en de geïntegreerde aanpak die het ensemble voorstaat op het gebied van jong talent. Daarnaast ruimt het ensemble consequent een belangrijke plaats in voor aanbod voor de jeugd. Op grond van deze overwegingen beoordeelt de commissie de bijdrage aan de pluriformiteit van het Nederlands Blazers Ensemble als ruim voldoende.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt daarbij dat het Nederlands Blazers Ensemble gevestigd is in Amsterdam wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Ook de spreiding van de activiteiten binnen Nederland is niet bijzonder hoog.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Het Nederlands Blazers Ensemble heeft voor de periode 2013-2016 een bedrag van 200.000 euro per jaar aangevraagd bij de gemeente Amsterdam. Mocht deze aanvraag worden gehonoreerd, dan is er daarmee sprake van een stevige lokale bijdrage.

TOESLAG

toekennen

De commissie is van oordeel dat er met de plannen van het Nederlands Blazers Ensemble voor de periode 2013-2014 sprake is van innovatie van het aanbod. Die innovatie vindt plaats op het gebied nieuw repertoire en talentontwikkeling, in het bijzonder het bieden van een plek aan jonge makers.

Het produceren van nieuw werk is een van de kerntaken van het ensemble. Enerzijds bestaat die noodzaak door de specifieke bezetting en is dit niet per definitie innovatief. Anderzijds blinkt het ensemble uit in het laten vervaardigen en uitvoeren van nieuw repertoire door

jongeren en (heel) jonge componisten. De wijze waarop nieuw repertoire tot stand komt in samenwerking met gastspelers uit andere culturen wordt door de commissie gezien als een voorbeeld voor andere ensembles. Daarnaast houdt het ensemble zich bezig met de generatie nieuwe spelers en makers. Een voorbeeld is het jongNBE, waarin toptalent wordt opgeleid tot musicus van de 21e eeuw. Centraal staan de communicatie met publiek, samenwerken, cultureel ondernemerschap, vrijheid in denken en een nieuwsgierige blik naar buiten. Jong NBE-ers spelen mee met het ensemble, verzorgen eigen concerten en verzekeren de toekomst van het Nederlands Blazers Ensemble. Door participatie en medeverantwoordelijkheid van de jongere generatie blijven ensemble, repertoire en publiek op een eigentijdse en aansprekende manier met elkaar in verbinding staan.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Nederlands Blazers Ensemble te honoreren voor zover het budget dat toelaat.

De commissie adviseert een toeslag toe te kennen.

Omdat het plafond van het budget wordt bereikt bij de aanvraag van het Nederlands Blazers Ensemble, is het te verlenen bedrag (voorlopig) vastgesteld op 524.600 euro.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		1.616.400
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden	46	207.000
Circuit groot	114	1.140.000
Basissubsidie voor 2 jaar		1.347.000
Toeslag		269.400
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		1.049.200**
Gemiddeld per jaar		524.600

** positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om volledig bedrag toe te kennen

Nederlands Kamerkoor

Stichting Nederlands Kamerkoor

INLEIDING

Het Nederlands Kamerkoor werd in 1937 opgericht door Felix de Nobel en is gevestigd in Amsterdam. Het koor heeft een vaste kern van achttien zangers. Irene Witmer heeft als algemeen directeur de artistieke en zakelijke verantwoordelijkheid.

De missie van het koor wordt in de aanvraag als volgt omschreven: "Het Nederlands Kamerkoor is de verpersoonlijking van koorzingen op topniveau en hoeder van belangrijk muzikaal erfgoed, namelijk het koorrepertoire, dat reikt van de allervroegste meerstemmige muziek in de middeleeuwen tot vandaag. Bijzondere aandacht ging vanaf het begin uit naar de a cappella werken". Het koor heeft een repertoire dat zes eeuwen koormuziek omvat. Regelmatig wordt samengewerkt met Nederlandse muziekensembles. Een groot deel van het repertoire is vastgelegd op plaat of cd.

Het koor heeft zich als opdracht gesteld koormuziek levend te houden door een constant hoge uitvoeringskwaliteit en het regelmatig verstrekken van compositieopdrachten. Daarnaast wil het zoveel mogelijk mensen in aanraking brengen met koormuziek.

Het Nederlands Kamerkoor positioneert zichzelf tussen Cappella Amsterdam en Capella Frisiae, waarbij de overeenkomst met Cappella Amsterdam het grootst is. Het Nederlands Kamerkoor zegt zich van deze laatste te onderscheiden door vaker in eigen series op te treden, waardoor de artistieke signatuur meer tot uiting komt. Daarnaast gaat het in repertoire ook verder terug in de tijd. Het Nederlands Kamerkoor maakt deel uit van het Tenso-netwerk, een Europees samenwerkingsverband van kamerkoren.

Het Nederlands Kamerkoor onderscheidt een aantal categorieën waaruit jaarlijks het programma wordt samengesteld. Per jaar worden twee tot drie projecten met a cappella repertoire gebracht. Rond de kerst- en passietijd brengt het koor populaire programma's, meestal begeleid. Daarnaast is er per jaar één begeleid project met repertoire uit de gehele muziekgeschiedenis, waarbij samenwerking wordt gezocht met bijvoorbeeld Asko|Schönberg, Amsterdam Sinfonietta en het Koninklijk Concertgebouworkest. Jaarlijks doet het koor één multidisciplinair of cross-over project. Met het zogenaamde 'muzikaal logo' wil het Nederlands Kamerkoor een jaarlijks terugkerend programma brengen om de herkenbaarheid te vergroten; gedacht wordt aan de Monteverdi Vespers en Bachs Weihnachts-Oratorium. Daarnaast blijft het koor betrokken bij de Internationale Koorbiënnale Haarlem en wil het koor ieder jaar een belevingsevent organiseren.

Het Nederlands Kamerkoor wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks 61 concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag van 610.000 euro per jaar aangevraagd.

Het Nederlands Kamerkoor ontvangt in de periode 2009-2012 een meerjarige subsidie van 1.666.146 euro per jaar van het Fonds Podiumkunsten.

Daarvoor ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de periode 2009-2011 zijn tien concerten van het Nederlands Kamerkoor bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zeer goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Nederlands Kamerkoor als zeer goed. Het hoge niveau van de zangers en de uitstekende balans tussen de onderlinge stemmen zijn een constante die het koor de afgelopen jaren heeft kunnen handhaven. Het Nederlands Kamerkoor beschouwt het gehele bestaande kamerkoorrepertoire - zes eeuwen koormuziek - als zijn werkterrein, zowel a capella als begeleid. De verjonging van het ensemble die de laatste jaren werd doorgevoerd, is terug te horen in de uitvoeringskwaliteit. De commissie is van mening dat de podiumpresentatie wat afstandelijk kan zijn, maar zij constateert dat het koor zich ontwikkelt op dit terrein, wat de zeggingskracht ten goede komt. De concerten met middeleeuwse- en renaissancemuziek, die onder leiding van Paul van Nevel gerealiseerd worden, maken volgens de commissie een artistieke groei door.

De commissie is te spreken over de plannen voor de komende jaren. Het Nederlands Kamerkoor blijkt zichzelf na 75 jaar opnieuw uit te kunnen vinden met plannen die deels voortgaan op de bestaande concertpraktijk en tegelijkertijd getuigen van een andere aanpak. De programmering is interessant en laat nieuwe invalshoeken zien, zoals de cross-over projecten. Maar er worden ook keuzes gemaakt die te maken hebben met de positionering van het koor, zoals bij de projecten die een 'muzikaal logo' plaatsen en daarmee inspelen op de behoefte aan herkenbaarheid bij het publiek.

De komst van chef-dirigent Risto Joost, die vanaf 2013 ook als artistiek leider wordt aangesteld, is een grote aanwinst, die volgens de commissie een positieve invloed zal hebben op de presentatie en zeggingskracht van het koor. Hij heeft een grote uitstraling en is in staat het koor daarin mee te nemen.

Het Nederlands Kamerkoor verwoordt in deze aanvraag een heldere en oorspronkelijke toekomstvisie. Artistiek inhoudelijk blijft het koor een herkenbare koers varen, met een breed repertoire en koormuziek uit alle tijden. De commissie is enthousiast over het feit dat het koor bestaande compositieopdrachten wil laten afmaken en uitvoeren, en dat het koor ernaar streeft de nieuwe werken via het Tenso-netwerk vaker te laten programmeren. Daarmee neemt het koor haar verantwoordelijkheid op het gebied van repertoirebeheer.

Nieuw is het gegeven dat het Nederlands Kamerkoor de deuren - letterlijk - open wil zetten, waarmee het een bijdrage wil leveren aan de verbetering van de kwaliteit van de koorzang in Nederland. Met de verhuizing naar Eindhoven grijpt het Nederlands Kamerkoor de kans om een ensemble met een gezicht te worden dat jeugd, amateurs, professionals en luisteraars in eigen huis verwelkomt.

ONDERNEMERSCHAP

goed

Het ondernemerschap van het Nederlands Kamerkoor is volgens de commissie goed. Het Nederlands Kamerkoor heeft om te kunnen voortbestaan grote veranderingen moeten doorvoeren, zoals het openbreken van vaste contracten, herverdeling van taken in een afgeslankte organisatie en het uitwerken van een nieuw financieringsmodel. Kennis over ondernemerschap, marketing, werving van (private) fondsen en sponsoring, kostenmanagement en financieel beheer is in voldoende mate in de organisatie aanwezig. De stap naar Eindhoven is gedurfd, maar de plannen zijn gefundeerd en realistisch.

Het Nederlands Kamerkoor ziet nieuwe kansen en grijpt die met beide handen aan: dit is bijvoorbeeld zichtbaar in het zoeken naar een evenwicht tussen evenementen die geld opleveren en activiteiten waarmee geïnvesteerd wordt in de samenleving, het invoeren van prijsdifferentiatie en het organiseren van speciale arrangementen en educatieve activiteiten. Het koor heeft plannen ontwikkeld om een nieuwe markt aan te boren in de amateurwereld en heeft aansluiting gevonden bij interessante samenwerkingspartners zoals het Muziekgebouw Eindhoven.

In de aanvraag is een uitstekende marketingstrategie verwoord. Er zijn heldere doelen geformuleerd en het koor laat zien op de hoogte te zijn van haar doelgroepen, waar ze te vinden zijn en hoe ze bereikt kunnen worden. Het Nederlands Kamerkoor investeert in haar publiek. Hoewel de commissie benieuwd is naar de plannen voor het expertisecentrum koormuziek, vindt zij deze nog wat prematuur.

Vanuit economische en logistieke overwegingen wil het Nederlands Kamerkoor de komende jaren minder compositieopdrachten verstrekken en vaker aanhaken bij producties van andere muziekinstellingen. Dit past volgens de commissie in het nieuwe ondernemerschap dat het Nederlands Kamerkoor tentoonspreidt.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van het Nederlands Kamerkoor aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat de producties van het Nederlands Kamerkoor een substantieel aandeel aan hedendaagse muziek bevatten. Daarmee behoort de instelling tot een relatief kleine groep van ensembles die dit aanbod op de podia brengen. De commissie merkt op dat naast het Nederlands Kamerkoor nog een ander professioneel kamerkoor in Nederland actief is met een vergelijkbaar breed repertoire. De commissie vindt dan ook dat het Nederlands Kamerkoor een aanzienlijke bijdrage levert aan de pluriformiteit van het aanbod, maar niet uniek is.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding als ruim voldoende. Het Nederlands Kamerkoor is vanaf 2013 gevestigd in Eindhoven en is voornemens daar een deel van haar activiteiten uit te voeren. Om die reden kan gesproken worden van een regionale worteling. De spreiding van activiteiten over de overige regio's in Nederland is niet bijzonder hoog.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

zeer goed

Het Nederlands Kamerkoor heeft een subsidie van 100.000 euro aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant en een subsidie van 300.000 euro bij de gemeente Eindhoven. Als beide overheden het gevraagde subsidie toekennen, levert dat een stevige lokale bijdrage op.

TOESLAG

niet van toepassing

Het Nederlands Kamerkoor heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Nederlands Kamerkoor te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		1.220.000
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden		
Circuit groot	122	10.000
Basissubsidie voor 2 jaar		1.220.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		1.220.000
Gemiddeld per jaar		610.000

Nederlandse Bachvereniging

Stichting de Nederlandse Bachvereniging

INLEIDING

De Nederlandse Bachvereniging (NBV) is gevestigd in Utrecht. Jos van Veldhoven is artistiek leider. Wieske Wijngaards is zakelijk leider. De missie van de Bachvereniging is het brengen van de muziek van Bach en tijdgenoten, middels een daarbij passende uitvoeringspraktijk. Dit doet zij met een flexibele aanpak van het repertoire, volgens de aanvraag een aanpak die nauw aansluit bij die uit Bachs tijd, maar die ook op de maat van de veelzijdige hedendaagse freelance musicus is gesneden. De Bachvereniging hanteert een businessmodel waarbij alle aspecten van het culturele bedrijf in onderlinge samenhang worden benaderd. Steeds meer concerten vinden plaats in eigen beheer. De Bachvereniging investeert in langdurige relaties met publiek en diverse private partijen.

Bij al haar uitvoeringen streeft de Bachvereniging naar authenticiteit. Aan de basis van deze zoektocht liggen historische bronnen, maar ook de kennis en intuïtie van de eigen musici en het onvervalste kunstenaarschap van musici uit een onverwachte hoek, aldus de aanvraag, zoals dirigenten Iván Fischer, Ed Spanjaard of Peter Dijkstra. De Bachvereniging brengt volgens de aanvraag eigenzinnige programma's, vaak met nieuw en avontuurlijk repertoire. De Bachvereniging zegt zich van andere ensembles te onderscheiden door haar grote expertise op het gebied van de muziek van Bach en tijdgenoten én van de zeventiende eeuw. Daarnaast is het ensemble niet gebonden aan één artistiek leider, maar kent het een rijke traditie van gastdirigenten. Ook noemt de Bachvereniging haar businessmodel en de sterke maatschappelijke worteling in negen kernplekken.

In de aanloop naar 2022, de honderdste verjaardag van de Bachvereniging, zal het ensemble het volledige oeuvre van Bach uitvoeren onder de titel 'All of Bach'. Daarbij ontwikkelt de Bachvereniging een website waarop Bachs muziek zowel in beeld als geluid toegankelijk wordt gemaakt, door middel van relevante achtergrondinformatie, gesprekken met de uitvoerenden en het online zetten van partituren. Dit project gaat van start in het najaar van 2013. Gezien het volume en de artistieke betekenis nemen de ruim tweehonderd cantates een centrale plek in. Voor deze cantates wordt een nieuwe concertvorm ontwikkeld, waarbij de muziek wordt ondersteund door gesproken woord, publieksinteractie, interviews en projecties. Ook organiseert de Bachvereniging jaarlijks een meerdaags evenement, steeds in een andere stad, waarin een bijzonder onderdeel uit Bachs oeuvre centraal staat. Voor ieder onderdeel dat in 'All of Bach' aan bod komt, zoekt de Bachvereniging naar een ruimte waarin de muziek het best tot zijn recht komt. Zo zal de wereldlijke muziek niet alleen in concertzalen, maar ook in stadhuisen, kastelen en huiskamers klinken. Naast Bach zullen voorgangers, tijdgenoten en navolgers klinken, zoals Kuhnau, Graupner, Locatelli en C.Ph.E. Bach. De Bachvereniging zet zijn educatieve activiteiten voort en reist waarschijnlijk in 2014 met de Matthäus Passion naar Japan. In het middencircuit voert de Bachvereniging kamermuziekprogramma's uit: hierin treden musici van de Bachvereniging op met gerenommeerde solisten.

De Nederlandse Bachvereniging wil in de jaren 2013 en 2014 in totaal 130 concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 733.500 euro, inclusief toeslag.

De Nederlandse Bachvereniging ontvangt in de periode 2009-2012 een structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 580.398 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de jaren 2009-2012 is elf maal een concert van de Bachvereniging bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van de Nederlandse Bachvereniging als goed. Zij looft het vakmanschap van de Bachvereniging en de solisten en dirigenten die het gezelschap aan zich weet te binden. Zij is van mening dat de Bachvereniging excelleert in het repertoire van J.S. Bach en zijn tijdgenoten. Ook prijst zij de wijze waarop artistiek leider Jos van Veldhoven regelmatig middels gesproken toelichtingen dit repertoire dichterbij het publiek brengt. Een kanttekening plaatst de commissie bij de uitvoering van Italiaanse muziek. Dit repertoire verdient op momenten meer brille. Dit zou de zeggingskracht van de concerten verder vergroten. De commissie heeft grote waardering voor de educatieve programma's van de Bachvereniging. Tevens vindt zij de wijze van programmeren zorgvuldig en interessant, omdat er steeds een goede balans wordt gevonden tussen bekend en onbekend repertoire. Een bijzonder voorbeeld hiervan vond de commissie het programma 'Bach na Bach' waarin muziek van Kagel en Bach met elkaar werd gecombineerd. Dit soort programma's vergroot de oorspronkelijkheid van het werk van de Bachvereniging.

Over de plannen voor de komende jaren is de commissie zeer te spreken. De commissie vindt het idee om het oeuvre van Bach integraal uit te voeren aansprekend. Er zijn nauwelijks andere gezelschappen die vanuit een bepaalde, zeer eigen, historische stijlopvatting het volledige oeuvre hebben uitgevoerd. De wijze waarop de Bachvereniging deze ambitieuze plannen uitwerkt, maakt nieuwsgierig. De commissie meent dat de Bachvereniging bij uitstek geschikt is om deze monsteronderneming uit te voeren. Het artistieke netwerk van de Bachvereniging en de zorgvuldig opgebouwde banden met publiek en culturele organisaties door heel Nederland, versterken de geloofwaardigheid van dit tien jaar durende project. Vanwege de hoge kwaliteit van de musici en hun communicatieve spel heeft de commissie vertrouwen in de zeggingskracht van de concerten. In dit kader plaatst zij echter ook enkele kanttekeningen bij de wijze waarop de Bachvereniging wil komen tot een 'nieuwe concertvorm'. Dit is in de aanvraag nog zo basaal uitgewerkt dat de commissie zich hier onvoldoende beeld van kan vormen. Ditzelfde geldt voor het crossmediale aspect van de plannen: hiervoor zijn de ideeën en uitgangspunten inspirerend opgeschreven, maar omdat een concrete uitwerking grotendeels ontbreekt is de commissie niet volledig overtuigd van het succes van dit idee.

ONDERNEMERSCHAP

zeer goed

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de Nederlandse Bachvereniging als zeer goed. In de muzieksector vervult zij een voorbeeldfunctie. Op het gebied van bedrijfssponsoring, lokale inbedding van de activiteiten en het inzetten van topbestuurders in het bestuur zijn er weinig andere ensembles die zo professioneel georganiseerd zijn. Deze

hoge kwaliteit blijkt ook uit de aanvraag. Hierin toont de Bachvereniging een gedegen visie op de bedrijfsvoering, waarbij zij goed weet in te springen op veranderingen in de markt. Zij is werkelijk succesvol met het organiseren van concerten in eigen beheer. Aan het marketingplan ligt een heldere positionering en een goede marktanalyse ten grondslag. Daarnaast laat ze in het plan zien dat er continu doorontwikkeld wordt op dit gebied, om aansluiting bij het moderne publiek te kunnen blijven maken. Als een van de weinige ensembles heeft het gezelschap een doortimmerde visie op de spreiding van financiële risico's en de verwerving van particuliere giften. De keuze om vooral te spelen in negen kernplekken en aldaar stevig te investeren in partnerships met diverse lagen in de stad, vindt de commissie verstandig. De Nederlandse Bachvereniging heeft in de afgelopen jaren een zakelijk fundament gelegd waarop een ambitieus project als 'All of Bach' succesvol uitgebouwd kan worden.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De Nederlandse Bachvereniging richt zich op het genre klassieke muziek. Het repertoire dat de Nederlandse Bachvereniging van oudsher brengt, overlapt voor een deel met het repertoire dat wordt gespeeld door de orkesten in de basisinfrastructuur (met name de Passionen van Bach) en diverse ensembles uit het gesubsidieerde en ongesubsidieerde circuit. Met de plannen voor 'All of Bach' onderscheidt het ensemble zich echter van de overige aanbieders van dit repertoire. Slechts een beperkt deel van het oeuvre van J.S. Bach komt aan bod op de Nederlandse podia. Door de keuze om Bachs integrale oeuvre te gaan brengen, en de veelzijdige aanpak in de vorm waarop de verschillende deelgebieden van dit repertoire worden belicht, levert de Nederlandse Bachvereniging een aanzienlijke bijdrage aan de pluriformiteit van het landschap.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de spreiding als ruim voldoende. Hoewel de standplaats Utrecht is en het ensemble op deze wijze geen bijzondere bijdrage levert aan de spreiding, presenteert het zich met grote regelmaat op podia door het gehele land. Deze podia zijn voor een verhoudingsgewijs groot deel gelegen buiten de vier grote steden.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

De Nederlandse Bachvereniging heeft in de afgelopen periode jaarlijkse bijdragen ontvangen van de gemeente Utrecht (32.000 euro), de provincie Utrecht (26.000 euro) en de gemeente Maastricht (zevenduisend euro). Voor de periode 2013-2016 heeft zij in totaal 80.000 euro per jaar aangevraagd. Als dit bedrag wordt toegekend, levert dat een beperkte lokale bijdrage op.

TOESLAG

niet toekennen

In de aanvraag legt de Nederlandse Bachvereniging uit dat zij met 'All of Bach' voor een totaal nieuwe publieksbenadering zal kiezen. De commissie is enthousiast over dit idee. De

uitwerking in het plan overtuigt haar echter niet. Het crossmediale deel van het project 'All of Bach' is zeer beperkt beschreven. Uit de aanvraag blijkt alleen in de basis wat de ideeën hiervoor behelzen. Goed uitgewerkte voorbeelden van de plannen of namen van de verantwoordelijke creatieve partners ontbreken. De commissie kan op basis van de voorliggende beschrijvingen niet vaststellen of hier werkelijk sprake zal zijn van een innovatieve activiteit, die als voorbeeld zal dienen voor de sector. Dit is een vereiste om deze toeslag toe te kennen. De commissie adviseert daarom geen toeslag toe te kennen aan de Nederlandse Bachvereniging.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van de Nederlandse Bachvereniging te honoreren. Zij adviseert geen toeslag toe te kennen. Het geadviseerde subsidiebedrag is 1.067.500 euro voor twee jaar. Dit is een lager bedrag dan de Bachvereniging heeft aangevraagd: het gevraagde bedrag voor het middencircuit was namelijk geen mogelijk basisbedrag voor dit circuit. Gezien de kleine bezetting van de ensembles die zullen optreden in het middencircuit, is het eerste basisbedrag van 2.500 euro per concert gerechtvaardigd.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		1.467.000
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden	31	77.500
Circuit groot	99	990.000
Basissubsidie voor 2 jaar		1.067.500
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		1.067.500
Gemiddeld per jaar		533.750

Nieuw Ensemble

Stichting Nieuw Ensemble

INLEIDING

Het Nieuw Ensemble is gevestigd in Amsterdam en huisvest naast het ensemble zelf ook het Atlas Ensemble, de Atlas Academy en het nieuwe Platform Jonge Makers. De artistieke leiding is in handen van Joël Bons; Guido van der Hulst is verantwoordelijk voor de zakelijke leiding. Het Nieuw Ensemble, met chef-dirigent Ed Spanjaard, heeft een unieke bezetting en een eigen repertoire van ruim duizend composities, waarvan vijfhonderd stukken speciaal voor de groep zijn geschreven. Het ensemble is volgens de aanvraag 'onderscheidend en trendsettend door onbetreden paden te bewandelen'. Het Atlas Ensemble is een internationaal ensemble voor nieuwe interculturele muziek en verenigt dertig musici uit het Verre Oosten, Centraal-Azië, het Midden-Oosten en Europa, waarbij een klankpalet van westerse en oosterse instrumenten en gelijkwaardigheid van de verschillende muziekculturen centraal staat. De Atlas Academy is een zomercursus/laboratorium en biedt demonstraties, masterclasses, sessies, workshops en onderzoek op het gebied van buiten-Europese instrumenten en interculturele muziek, compositie en actuele mengvormen. Het Platform Jonge Makers is een nieuw initiatief: jonge musici en componisten kunnen onder de paraplu van de stichting hun kwaliteiten en eigen projecten ontwikkelen en uitvoeren.

De missie en doelstellingen van het Nieuw Ensemble zijn een 'innovatieve, waardevolle programmering van nieuwe muziek in hoogste kwaliteit van uitvoering aan zo een breed mogelijk publiek presenteren'. De aanvraag noemt als kernactiviteiten: concineren in binnen- en buitenland, opbouw van nieuw (intercultureel) repertoire, talentbegeleiding, componistenpractica, onderzoek (Atlas Academy) en het Platform Jonge Makers.

De programma's vormen een volgens de aanvraag representatieve afspiegeling van het hedendaagse muzikale landschap.

Voor het circuit van grote zalen beschrijft de aanvraag voor 2013 en 2014 een aantal opera- en muziektheaterproducties, zoals een tournee met de opera 'Owen Wingrave' van Benjamin Britten in samenwerking met Opera Trionfo; een semi-theatraal concert rond 'L'Histoire du Soldat' van Igor Stravinsky; de 'rituele encensering' van de Lucas Passie van Calliope Tsoupaki; de nieuwe opera 'Timmel' van Fabio Nieder in een coproductie met Muziekgebouw aan 't IJ en de Neue Vocalsolisten Stuttgart, en de opera 'Der Kaiser von Atlantis' van Viktor Ullmann. Er zullen diverse programma's op buitenlandse podia worden gepresenteerd. Zo zal het Atlas Ensemble aantreden op het Musica Nova Festival in Helsinki en zal het Nieuw Ensemble een programma uitvoeren in Londen en Berlijn met werken van componisten uit het Midden-Oosten.

Andere opvallende projecten zijn een tournee met Carel Kraayenhof onder de titel 'The New Tango', een 'innovatieve voorstelling voor de jeugd' met Spinvis en vormgever/regisseur Riëks Swarte en een programma rond Tan Duns 'Water Passion' in samenwerking met Cappella Amsterdam.

Voor het circuit van middelgrote zalen noemt de aanvrager drie uitvoeringen met het schoolproject 'EurekaFilm!' in samenwerking met de Technische Universiteit Delft, onder leiding van dirigent Micha Hamel. De activiteiten in het kader van het Platform Jonge Makers omvatten onder meer programma's en workshops van het Looptail Ensemble, inclusief een tournee naar China, en het Amsterdam Collage Ensemble. Daarbij is speciale aandacht

besteed aan de presentatie van beide ensembles op de Gaudeamus Muziekweek 2013. Stichting Nieuw Ensemble heeft subsidie aangevraagd voor de uitvoering in 2013 en 2014 van gemiddeld 55 concerten/voorstellingen per jaar, plus vijftien educatieve activiteiten. Hiervoor is een bedrag aangevraagd van 594.000 euro per jaar, inclusief toeslag.

Stichting Nieuw Ensemble werd in de periode 2009-2012 meerjarige gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van 887.801 euro per jaar. Vóór die tijd ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

Van het Nieuw Ensemble zijn in de periode 2009-2012 acht concerten bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Nieuw Ensemble als goed.

De uitvoeringen van het ensemble worden gekenmerkt door een hoge mate van vakmanschap. De uitmuntende technische beheersing die het ensemble in de interpretaties tentoonspreekt, gaat volgens de commissie niet altijd gepaard met een grote expressiviteit, met als gevolg dat de concerten vaak wat droog van karakter zijn en levendigheid missen. Hierdoor blijft de zeggingskracht in de ogen van de commissie achter bij het vakmanschap. De sterke focus op interculturele uitwisseling verleent de plannen oorspronkelijkheid, maar de commissie is van mening dat in het geval van het Atlas Ensemble de toekomstvisie en beschrijving van de eigen positie los staan van de resultaten in de afgelopen jaren. De commissie constateert op grond van de activiteiten in de subsidieperiode 2009-2012 dat de activiteiten van het Atlas Ensemble nauwelijks nog hun weg vinden naar publiek buiten de eigen kring van geïnteresseerde studenten en professionals.

De commissie is enthousiast over de projecten die het Nieuw Ensemble in het plan beschrijft, maar vindt dat het ensemble in de overvloed aan ideeën scherpe keuzes uit de weg gaat en zich niet committeert aan de realisatie van concrete ambities. Zij constateert dat een aantal producties voor de jaren 2013 en 2014 reeds was opgenomen in de aanvraag 2009-2012: de uitvoering van een nieuwe opera van Micha Hamel door het Atlas Ensemble en een aantal 'grote thematische projecten in samenwerking met andere instellingen', waaronder het Anti-Lawaai project. Het feit dat het ensemble niet heeft toegelicht waarom deze plannen nog geen doorgang hebben gevonden, ondermijnt de overtuigingskracht van de toekomstvisie. Tegen die achtergrond maakt de instelling met de voorliggende aanvraag niet duidelijk welke prioriteiten zij stelt in het artistieke beleid. In dit verband is ook relevant dat het Nieuw Ensemble ervoor kiest initiatieven op het gebied van ontwikkeling van jonge componisten en musici voor een belangrijk deel onder te brengen in speciale projecten, in plaats van deze te integreren in de reguliere concertpraktijk. De commissie ziet hierin een uitwaaiend geheel van taken en activiteiten dat weinig bijdraagt aan de ontwikkeling en versterking van het artistieke profiel van het Nieuw Ensemble.

De bovengenoemde kanttekeningen laten onverlet dat de commissie de kwaliteit van de aanvraag als goed beoordeelt, met name vanwege het goede vakmanschap van het Nieuw Ensemble en de kwaliteit van de beschreven programma's.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat uit deze aanvraag spreekt als zwak. Het Nieuw Ensemble stelt zich op het standpunt dat de eigen organisatie en infrastructuur zeer efficiënt zijn en er dan ook nauwelijks mogelijkheden zijn om te bezuinigen. De commissie deelt deze mening niet. Uit de begroting blijkt dat de personele overhead aan niet-uitvoerend personeel hoger is dan bij vergelijkbare ensembles. Het Nieuw Ensemble onderscheidt zich daarmee volgens de commissie in negatieve zin van andere aanvragers. Er is volgens de commissie geen goede reden waarom het Nieuw Ensemble niet, net als veel andere aanvragers, zou kunnen streven naar een kostenreductie, naast het vergroten van de eigen inkomsten. De commissie merkt verder op dat in het plan sprake is van intensivering van bestaande samenwerkingen en het aangaan van allianties met nieuwe partners, maar dat die niet worden aangegrepen om te komen tot meer efficiency.

De positionering van de instelling richting podia en publiek is volgens de commissie problematisch: in de aanvraag wordt uitgebreid ingegaan op het onderscheidende karakter van het Nieuw Ensemble en het Atlas Ensemble binnen het muziekaanbod, maar dit leidt niet tot een beschrijving van concrete kansen die voortvloeien uit deze positionering. De verwachte toename van het publieksbereik van gemiddeld 260 in de periode 2009-2011 naar 315 betalende bezoekers per voorstelling in 2013-2014 is niet onderbouwd in relatie tot de resultaten in het verleden. Het ensemble wijst daarentegen terecht op de crisis en de schaarste in de markt, in het licht waarvan de commissie niet is overtuigd van de haalbaarheid van het begrote publieksbereik. Hetzelfde geldt voor de extreme toename die is voorzien aan overige eigen inkomsten. Met ingang van 2013 is plotseling sprake van substantiële bedragen aan sponsorinkomsten, private subsidies en bijdragen van coproductanten. Dit perspectief is voor de commissie niet aannemelijk, nu een overtuigende strategie ontbreekt om andere inkomsten te genereren. Bovendien is de forse toename van deze inkomsten niet realistisch tegen de achtergrond van de resultaten in het verleden. Zo was in de herziene begroting voor de periode 2009-2012 een bedrag van 45.000 euro per jaar opgenomen aan overige subsidies, waarvan nog geen 10% is gerealiseerd.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag van Stichting Nieuw Ensemble aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat in de producties de uitvoering van moderne en hedendaagse muziek centraal staat. Daarmee behoort de instelling tot een relatief kleine groep van professionele ensembles die dit aanbod uitvoeren op de podia. Het aanbod dat Stichting Nieuw Ensemble produceert, is volgens de commissie binnen deze groep echter niet uniek te noemen.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat Stichting Nieuw Ensemble gevestigd is in Amsterdam, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland buiten de grote steden wordt gespeeld, is daarnaast beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

zeer goed

Het Nieuw Ensemble heeft in de afgelopen jaren geen structurele subsidies ontvangen van de provincie of gemeente. Voor de periode 2013-2016 heeft de instelling een bedrag van 340.000 euro aangevraagd bij de gemeente Amsterdam. Mocht deze aanvraag worden gehonoreerd, dan is daarmee sprake van een stevige lokale bijdrage.

TOESLAG

toekennen

De commissie adviseert een toeslag toe te kennen ten behoeve van een bijzondere bijdrage aan de innovatie van het aanbod. Zowel het Nieuw Ensemble als het Atlas Ensemble investeren in de totstandkoming en uitvoering van nieuw repertoire. De nieuwe composities onderscheiden zich van het bestaande aanbod aan nieuwe muziek in de instrumentatie en stilistische kenmerken. Door het onderzoek naar diverse muziekculturen en de daaruit voortvloeiende combinatie en integratie van elementen wordt gezocht naar vernieuwing van de concertpraktijk, waarbij buiten de gebaande paden wordt getreden. Uit het plan blijkt bovendien dat er voldoende kansen worden gecreëerd om ervoor te zorgen dat de activiteiten navolging zullen krijgen. De commissie wijst in dit verband op de wijze waarop met conservatoria en muziekstudenten wordt samengewerkt.

Een ander aspect van het plan dat is gericht op innovatie is het Platform Jonge Makers. De commissie stelt vast dat de instelling hiermee ruimte en ondersteuning biedt aan nieuwe ensembles op het terrein van de hedendaagse muziek. Uit de aanvraag blijkt dat deze ensembles zelf de artistieke verantwoordelijkheid houden over de producties die zij tot stand zullen brengen. De ondersteuning door de stichting is erop gericht dat de ensembles na verloop van tijd zelfstandig hun plaats in het veld innemen en hun concertpraktijk verder uitbouwen. De commissie stelt vast dat het initiatief voldoet aan de voorwaarden die gelden voor de toekenning van de toeslag. Zij oordeelt positief over de bijdrage die het Nieuw Ensemble levert aan de innovatie van het aanbod met zowel de ontwikkeling van nieuw repertoire als het Platform Jonge Makers.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert om de aanvraag van het Nieuw Ensemble te honoreren voor zover het budget dat toelaat. De commissie adviseert een toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 1.188.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden	20	90.000
Circuit groot	90	900.000
Basissubsidie voor 2 jaar		990.000
Toeslag		198.000
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Nieuwe Philharmonie Utrecht

Stichting de Nieuwe Philharmonie Utrecht

INLEIDING

De Nieuwe Philharmonie Utrecht staat onder de artistieke leiding van Johannes Leertouwer en de zakelijke leiding van Bart van Meijl. De missie van het orkest is het persoonlijke verhaal van de uitvoerende musici te vertellen en een nieuwe orkestcultuur te realiseren, waarin zowel vraag- als aanbodgestuurd gewerkt wordt. De hoofddoelstelling van de Nieuwe Philharmonie Utrecht is het brengen van een breed repertoire klassieke en oude muziek op (on)gebruikelijke podia. De kernactiviteiten omvatten kalenderproducties (concerten gekoppeld aan feestdagen, bijvoorbeeld de Matthäus Passion), maatwerkconcerten (uitgevoerd en gefinancierd op verzoek van een marktpartij), themaproducties (gekoppeld aan evenementen, zoals De Vrede van Utrecht of de Culturele Zondagen), vrije producties (eigen initiatief van het orkest) en educatieve activiteiten.

De Nieuwe Philharmonie Utrecht wil de verworvenheden van de authentieke uitvoeringspraktijk en van de 'traditioneel opgeleide' musicus bij elkaar brengen. Er zullen gastdirigenten worden aangetrokken om hun expertise te delen met musici en publiek. Het orkest onderscheidt zich volgens de aanvraag van andere orkesten door de afwijkende organisatievorm en het perspectief van waaruit de muziek wordt benaderd. Zo worden weinig gespeelde werken uitgevoerd, speelt het orkest soms op bijzondere locaties (Händels 'Water Music' op de grachten) en licht Leertouwer tijdens de concerten de werken toe.

De concertprogramma's zijn gegroepeerd in enkele programmalijnen:

- Programmalijn orkestbezetting groot: drie concertprogramma's met alle orkestwerken van Brahms, aangevuld met werk van Nederlandse componisten als Von Brucke, Fock, Wagenaar, Hol en De Lange jr. Daarnaast vier concertprogramma's met symfonieën van Tsjajkovski, aangevuld met werk van zijn leermeesters.
- Programmalijn orkestbezetting middelgroot: vier concertprogramma's waarin Franse werken (van onder meer Honegger, Fauré en Berlioz) worden gecombineerd met werken van Hendrik Andriessen en Diepenbrock. Binnen deze programmalijn zal ieder jaar ook een Beethovenproject plaatsvinden. Hierin wordt bekend symfonisch werk geplaatst naast minder bekend werk van Beethoven en werk van inspiratiebronnen als Méhul en Cherubini.
- Programmalijn Nieuwe Oogst: drie concertprogramma's samengesteld met Nederlandse musici die hun geliefde werken met orkest uitvoeren. Zo klinkt in het programma met harpiste Gwyneth Wentink muziek van Ginastera en Michans. In het programma van saxofonist Arno Bornkamp zal werk uit de tijd van Adolphe Sax klinken op authentiek instrumentarium. Fagottist Bram van Sambeek speelt het fagotconcert van Du Puy.
- Passie- en kerstconcerten: samen met Studium Chorale wil de Nieuwe Philharmonie Utrecht met deze concerten een nieuw publiek trekken.

De Nieuwe Philharmonie Utrecht wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar 43 concerten geven. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 430.000 euro per jaar.

De Nieuwe Philharmonie Utrecht ontvangt in de periode 2009-2012 geen structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit als voldoende. Zij waardeert de ambities en inspanningen van de Nieuwe Philharmonie Utrecht. Zij is echter van mening dat de spelkwaliteit van het orkest niet overtuigend is, ondanks het vakmanschap van de individuele musici. De opnames laten enigszins matte en stijve uitvoeringen horen. Daarbij constateert de commissie intonatieproblemen in een van de opnames. Het geheel geeft geen blijk van een eigen geluid en een artistiek volgroeide benadering. Hoewel het orkest zich in de aanvraag presenteert als een vernieuwende organisatie, vindt de commissie de zeggingskracht van de concerten beperkt. De presentatie van het orkest en de concerten is verre van vernieuwend, eerder zeer behoudend. Daarnaast maken de gesproken toelichtingen tussen de werken de concertervaring amper levendiger.

In de aanvraag beschrijft het orkest de artistieke lijn voor de komende jaren: de concerten zullen werken uit diverse tijdperken omvatten. Deze keuze maakt dat de positionering als authentiek orkest meer toelichting behoeft. Helder is dat het orkest Brahms en zijn tijdgenoten op authentieke wijze ten gehore wil brengen, maar hoe het gezelschap om zal gaan met componisten uit andere tijdperken wordt de commissie niet duidelijk.

De onduidelijkheid over deze werkwijze doet sterk af aan de oorspronkelijkheid van de plannen. Positief op dit vlak vindt de commissie de inzet voor Nederlandse componisten en hun werk. Vervolgens vindt de commissie dat uit de plannen niet blijkt dat de zeggingskracht van de concerten de komende jaren zal groeien ten opzichte van het verleden. De voorgestelde programma's zijn gedegen samengesteld en musicologisch verantwoord, maar zullen het publiek slechts in beperkte mate verrassen. Ook mist de commissie informatie over de solisten met wie het orkest wil samenwerken. Vooral in de programmalijnen groot en middelgroot maakt dit dat de commissie zich geen beeld kan vormen van het klinkende resultaat in de komende jaren.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap als zwak. De Nieuwe Philharmonie Utrecht voldeed niet aan de drempelnorm van gemiddeld veertig concerten tussen 2009 en 2011. Het gemiddelde aantal lag op minder dan zes concerten per jaar. Daarom heeft zij getoetst of de aanvraag aannemelijk maakt dat het orkest in 2013 wel veertig concerten zal spelen. De commissie vindt van niet. Zij vindt dat de aanvraag niet aannemelijk maakt dat de vraag vanuit het publiek of de podia naar het orkest in het komende jaar bijna zal verzevenvoudigen, waardoor het aantal concerten van veertig gerechtvaardigd zou zijn.

Ook vindt zij de begrote publieksinkomsten per concert zeer onrealistisch. Per concert verwacht de Nieuwe Philharmonie Utrecht een vervijfvoudiging van de inkomsten in het recente verleden, wat in totaal een toename van meer dan 2500% ten opzichte van 2011 zou betekenen. De marketingstrategie die in de aanvraag wordt beschreven geeft de commissie evenmin vertrouwen dat deze reuzenstap gezet kan worden. Zo is de doelgroepbeschrijving amper richtinggevend. De segmentatie biedt dan ook onvoldoende houvast voor een concrete marketingstrategie. Daarbij is de aansluiting die gemaakt wordt tussen doelgroep en type productie niet geloofwaardig. De commissie vindt bijvoorbeeld de keuze van producties voor

nieuw publiek niet logisch. Uit de aanvraag blijkt niet waarom juist deze producties op deze onervaren concertbezoekers zijn toegesneden.

Verder merkt de commissie op dat in de aanvraag wordt uitgelegd hoe het orkest op een inventieve manier samenwerkt met private partijen en deze risicodragers maakt voor de kaartverkoop van de concerten. In het verleden heeft dit goed gewerkt. De commissie heeft waardering voor deze werkwijze, maar ziet in de aanvraag geen aanwijzing dat dit voor ieder voorgenomen concert kan worden gerealiseerd. Een ander aspect aan het plan en de begroting dat twijfels oproept bij de commissie is de werving van de overige eigen inkomsten. De aanvrager voorziet bijna een verdubbeling van deze inkomsten ten opzichte van 2011, maar maakt niet duidelijk waar deze grote toename vandaan zal komen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

Het repertoire dat de Nieuwe Philharmonie Utrecht brengt overlapt zeer sterk met het repertoire dat wordt gebracht door de orkesten in de basisinfrastructuur en diverse ensembles uit het gesubsidieerde circuit. De bijdrage aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod in Nederland beoordeelt de commissie daarom als neutraal.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding als neutraal. De Nieuwe Philharmonie Utrecht is gevestigd in Utrecht en zal daar ook regelmatig optreden. Aangezien Utrecht een van de vier grote steden is, waar ook een groot cultureel aanbod te zien is, levert dit gegeven dus geen bijdrage aan de spreiding van de podiumkunsten op. Ondanks een behoorlijk aantal concerten in de regio's Midden en Oost, is de spreiding van concerten over de rest van Nederland beperkt. De Nieuwe Philharmonie Utrecht levert ook in dat licht geen bijzondere bijdrage aan de spreiding van de podiumkunsten in Nederland.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

De Nieuwe Philharmonie Utrecht heeft in de afgelopen jaren geen structurele subsidies ontvangen van de provincie of gemeente. Het orkest heeft een bedrag van 125.000 euro aangevraagd bij de gemeente Utrecht. Mocht die aanvraag worden gehonoreerd, dan is er daarmee sprake van een beperkte lokale bijdrage.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van de Nieuwe Philharmonie Utrecht niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

860.000

Oorkaan

Stichting Oorkaan

INLEIDING

Het Productiehuis Jeugdconcerten ontstond twaalf jaar geleden als antwoord op de concrete vraag naar kinderconcerten vanuit de concertpodia. In 2009 fuseerde het Productiehuis Jeugdconcerten met Werkplaats Oorproeven tot Oorkaan. Sinds 2009 maakt Oorkaan deel uit van de basisinfrastructuur. De instelling is gevestigd in Amsterdam en staat onder leiding van artistiek directeur Jessica de Heer en zakelijk leider Agnes Bolwiender. Oorkaan maakt voorstellingen voor kinderen waarin muziek - in al zijn verscheidenheid - het uitgangspunt is en centraal staat. Omdat de organisatie meent dat beluisteren en beoefenen elkaar versterken, wordt een uitgebreid educatieprogramma aangeboden. Vanwege het feit dat jeugdmuziek een pril genre is wordt aan (jonge) musici en makers de gelegenheid geboden te experimenteren met jeugdmuziek in de Werkplaats Oorproeven, die daarmee als kweekvijver fungeert. Oorkaan zegt zijn positie in Nederland stevig verankerd te hebben en gaat zich de komende jaren intensiever op het buitenland richten. Daarnaast wil Oorkaan hechtere samenwerkingsverbanden aangaan met orkesten, ensembles en podia (ontwikkeling aanbod), kunsteducatiekoepels (afstemming vraag vanuit het onderwijs) en conservatoria (talent- en genreontwikkeling).

Oorkaan legt zich exclusief toe op het maken van muziekvoorstellingen voor kinderen en koestert de ambitie hét centrum voor jeugdmuziek in Nederland te worden. Oorkaan wil kinderen op een even indringende als plezierige manier in contact brengen met live uitgevoerde kwaliteitsmuziek. Alle activiteiten van Oorkaan zijn daarop gericht en ondeelbaar: artistieke kwaliteit van de muziekvoorstellingen, verantwoorde educatie en professionele talentontwikkeling staan allemaal ten dienste van dat doel, aldus de aanvraag.

Voor 2013 staan vijf kleinschalige muziekproducties op stapel (waarvan twee coproducties), twee reprises en vier prolongaties. De producties worden gepresenteerd als vrije voorstellingen en schoolvoorstellingen met educatieprogramma. Daarnaast wordt de derde editie van het tweejaarlijks festival Oorkaan op komst! gepresenteerd. Voor 2014 staan vijf nieuwe producties (waarvan drie coproducties), twee reprises en vijf prolongaties op het programma. Vanaf 2014 maakt Oorkaan de eerst muziekvoorstelling voor de grote zaal en zet daarmee een stap in de richting van een nieuwe ambitie: het maken van grootschalige muziekproducties in samenwerking met grotere ensembles en orkesten. Daarnaast zijn er plannen voor een project waarin professionele (podium)kunstenaars samen met kinderen een muziekvoorstelling maken. Tot slot streeft Oorkaan ernaar jaarlijks zes werkplaatstrajecten aan te bieden in Werkplaats Oorproeven.

Oorkaan wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks tachtig voorstellingen realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 471.600 euro per jaar, inclusief toeslag.

Oorkaan wordt in de periode 2009-2012 gesubsidieerd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor een bedrag van 400.361 euro per jaar. De instelling is in de periode 2009-2012 gevolgd door de Raad voor Cultuur.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Oorkaan als goed. De afgelopen jaren is Oorkaan erin geslaagd de fusie tussen het Productiehuis Jeugdconcerten met Werkplaats Oorproeven op overtuigende wijze gestalte te geven. De ambitie om hét centrum voor jeugdmuziek in Nederland te worden komt duidelijk tot uiting in de aanvraag, die met enthousiasme geschreven is. De artistieke visie van Oorkaan wordt in de aanvraag overtuigend verwoord. Door de muziek altijd als uitgangspunt te nemen kenmerken de producties van Oorkaan zich door een grote mate van oorspronkelijkheid.

De kwaliteit van de Oorkaanproducties is over het algemeen goed, maar de zeggingskracht van de voorstellingen is volgens de commissie afhankelijk van het uitvoerend ensemble.

De commissie noemt in dit verband de productie 'BV de pianomannen', een voorstelling die dramaturgisch niet sterk in elkaar zat en daardoor een spanningsboog miste.

'De Muziekfabriek' en 'Trommelvuur' zijn voorbeelden van geslaagde producties, die worden gekenmerkt door een levendig toneelbeeld, een sterk verhaal en een overtuigende muzikale benadering, die goed aansluit bij de leeftijd van de doelgroep. Daarnaast merkt de commissie op dat de samenwerking met Oorkaan voor musici van waarde is, doordat zij actiever gaan nadenken over podiumpresentatie.

De artistieke plannen voor de komende jaren zijn geënt op die van de huidige periode, maar bieden groei naast consolidatie. Oorkaan heeft zijn plannen over het algemeen goed onderbouwd, maar de commissie constateert dat de ambitie van Oorkaan om ook voorstellingen voor andere leeftijdsgroepen te gaan maken een nadere uitwerking behoeft. De commissie verwacht dat met de grote zaalproducties, onder meer met het Brabants Orkest en Holland Baroque Society, een nieuwe muzikale benadering van de voorstelling tot stand zal komen. Ook de samenwerkingen met onder andere Orkater, Matangi en Calefax in de kleine zaalproducties zullen naar verwachting leiden tot artistiek hoogwaardige voorstellingen. De commissie is ook positief over het feit dat Oorkaan nieuwe muziek als integraal onderdeel van de werkpraktijk beschouwt. Zo zal er de komende twee jaar onder meer werk worden gespeeld van Mayke Nas, Peter-Jan Wagemans en Toek Numan.

ONDERNEMERSCHAP

goed

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van Oorkaan als goed. De organisatie is financieel gezond en expertise op de verschillende terreinen van ondernemerschap is in voldoende mate aanwezig. Oorkaan opereert in een breed samenwerkingsverband van ensembles, concertzalen, kunsteducatieorganisaties, conservatoria en (muziek)scholen en er wordt in de aanvraag in voldoende mate aannemelijk gemaakt dat de samenwerking een positief effect heeft op het verdienmodel. De beheerslasten van de organisatie zijn hoger dan het sectorgemiddelde, wat volgens de commissie te verklaren valt door de aard en de mate van voorbereiding van de producties en door de educatie- en werkplaatsprojecten. Deze vragen meer voorbereidingstijd en menskracht. Oorkaan voldoet ruimschoots aan de drempel- en streefnormen. Ook is er in voldoende mate sprake van diversificatie en risicospreiding van inkomstenbronnen. Het aantal activiteiten en de gemiddelde bezoekersaantallen laten een gestage stijging zien over de afgelopen jaren.

Oorkaan heeft zijn doelgroepen in beeld, maar geeft geen toegespitste analyse. Er worden heldere doelen gesteld op het gebied van aantal voorstellingen, publieksbereik en naamsbekendheid. In de komende jaren wil Oorkaan het rendement op de investeringen vergroten door het aantal speelbeurten per voorstelling te laten toenemen. Om deze doelen te bereiken wordt er gebruik gemaakt van een volgens de commissie effectieve en samenhangende marketingstrategie. Het tweejaarlijkse evenement 'Oorkaan op komst!' is volgens de commissie een goede manier om zowel publiek als programmeurs te informeren en warm te laten lopen voor de voorstellingen die al in productie zijn, of in de loop van het seizoen worden gebracht.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

Oorkaan richt zich op het genre jeugdmuziek. Er zijn weinig instellingen die zich specifiek met dit soort aanbod bezighouden. Wel zijn er diverse ensembles en orkesten die muziekaanbod brengen voor jeugd en jongeren. Daarnaast zijn er (muziek)theater- en dansinstellingen die voor de jeugd voorstellingen produceren waarin muziek een rol speelt. Op grond van deze overwegingen beoordeelt de commissie de bijdrage van Oorkaan aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap als ruim voldoende.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage van Oorkaan aan de geografische spreiding van het aanbod als neutraal. Zij overweegt dat Oorkaan gevestigd is in Amsterdam, een van de vier grote steden, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. De spreiding van de activiteiten, vooral naar plaatsen buiten de grote steden, is daarnaast beperkt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Oorkaan heeft in de afgelopen jaren geen structurele subsidies ontvangen van de provincie of gemeente. Voor de periode 2013-2016 heeft Oorkaan een bedrag van 100.000 euro aangevraagd bij de gemeente Amsterdam. Mocht deze aanvraag worden gehonoreerd, dan is er daarmee sprake van een stevige lokale bijdrage.

TOESLAG

toekennen

De commissie is van mening dat de activiteiten van Oorkaan bijdragen aan de innovatie van het aanbod. Die innovatie vindt plaats op het gebied van nieuw repertoire en nieuwe makers, met name binnen de Werkplaats Oorproeven. Met Oorproeven wordt een traject aangeboden aan (jonge) musici en makers uit andere kunstdisciplines. De deelnemers kunnen hun talenten op het gebied van jeugdmuziek aanboren en ontwikkelen. Omdat sommige werkplaatstrajecten zich verder ontwikkelen als Oorkaanproductie, meent de commissie dat de werkplaats dient als fundament voor volwaardige muziekvoorstellingen en dat een bakermat wordt gelegd voor de professionalisering van het genre jeugdmuziek. Bovendien vinden de producties van Oorkaan navolging en komt er nieuw repertoire tot stand binnen het genre jeugdmuziek. Tegenover de investeringen die Oorkaan pleegt in Werkplaats

Oorproeven staan geen inkomsten, waardoor de financiële noodzaak voor de toeslag voldoende is onderbouwd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Oorkaan te honoreren.

De commissie adviseert een toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 943.200

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein		
Circuit midden	148	666.000
Circuit groot	12	120.000
Basissubsidie voor 2 jaar		786.000
Toeslag		157.200
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		943.200
Gemiddeld per jaar		471.600

Opera per Tutti!

Stichting VoorUit

INLEIDING

De stichting VoorUit, werkend onder de naam Opera per Tutti!, is gevestigd in Amsterdam. Zakelijk leider is Hedwig van Paesbrugge, artistiek leider is mezzosopraan Mylou Mazali, geassisteerd door bariton Sinan Vural. Sinds 2007 is Opera per Tutti! van start gegaan met een jaarlijkse voor- en najaarsserie vanuit de Amsterdamse Vondelkerk. Vanaf 2009 is de stichting landelijk gaan werken.

Volgens de aanvraag is de missie van de stichting het op een unieke en toegankelijke manier aanbieden van opera aan een breed publiek en hen laten genieten. Tevens wil de stichting een podium (en vrije repertoirekeuze) bieden aan talentvolle, gemotiveerde zangers en bijzonder jong talent. Verder wil de stichting naar eigen zeggen minder draagkrachtige muzikliefhebbers in staat stellen een betaalbaar operaconcert bij te wonen, het imago van opera versterken en het opera-erfgoed verspreiden. De stichting doet dit door lage entreprijzen te vragen, een participatieprogramma met koren op te zetten en de samenwerking met de conservatoria van Amsterdam en Den Haag te intensiveren. De kernactiviteit van Opera per Tutti! is het verzorgen van operaconcerten op geschikte locaties, waarbij een aantal zangers, begeleid door een pianist, grote aria's en ensembles uit de operaliteratuur ten gehore te brengen. Opera per Tutti! probeert zoveel mogelijk mensen te interesseren voor het genre opera. Laagdrempeligheid en toegankelijkheid vormen daarbij de sleutelwoorden. Een typische Opera per Tutti!-avond bestaat uit een levendige afwisseling van aria's en ensembles, gekozen uit verschillende populaire opera's van componisten als Verdi, Bizet, Rossini en Puccini. De circa 150 zangers die verbonden zijn aan Opera per Tutti! dragen zelf stukken aan en er wordt geput uit eerdere operaconcerten. De artistieke leiding selecteert de stukken en brengt er samenhang in aan.

Voor de komende jaren staan de volgende activiteiten op stapel: Opera per Tutti!-concerten, een reprise van de kindopera 'The Noise of Opera' en een opleidingsproject in samenwerking met de conservatoria van Amsterdam en Den Haag. Daarnaast wil de stichting een participatieproject met koren realiseren. In heel Nederland worden twaalf amateur-operakoren benaderd, waarmee in 2013 acht concerten worden geproduceerd en in 2016 nog eens vier. Voorafgaand aan de concerten worden workshops gegeven aan alle deelnemers. Met het koor wordt een op maat gemaakt programma tot stand gebracht. Opera per Tutti! wil in de jaren 2013 en 2014 in totaal negentig concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 102.000 euro per jaar.

Opera per Tutti! wordt in de periode 2009-2012 niet structureel gesubsidieerd.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de kwaliteit van Opera per Tutti! als voldoende.

Het vakmanschap van de deelnemende zangers is volgens de commissie adequaat, maar zeker niet van uitzonderlijk niveau. Op basis van de meegezonden registraties constateert de commissie dat er behoorlijke kwaliteitsverschillen zijn tussen de zangers en dat de ensembles

op sommige momenten precisie missen. De commissie is ook kritisch over de kinderopera, die in de ogen van de commissie slechts een beperkte zeggingskracht heeft. Er zijn in Nederland aanbieders van kindermuziektheater die producties van een veel hoger niveau brengen. De stichting heeft een enthousiaste, bevlogen, maar ook wat rommelige aanvraag geschreven. In de aanvraag wordt gesteld dat er behoefte is aan toegankelijke, laagdrempelige en betaalbare operaconcerten, maar de aanvraag maakt niet duidelijk waarop deze aannamen is gebaseerd. Er is - gezien het feit dat de meeste concerten in eigen beheer worden georganiseerd - geen sprake van een echte vraag vanuit de podia. Niettemin vindt de commissie het streven om opera dichterbij de mensen te brengen sympathiek. Zij is echter kritisch over de artistieke visie van de stichting. De aanvraag maakt niet duidelijk op grond waarvan de medewerkers per productie worden geselecteerd en het zeer grote aantal deelnemers aan Opera per Tutti! doet de commissie twijfelen aan de kwaliteitseisen die de stichting stelt aan de individuele zangers. Aan de voorstellingen ligt volgens de commissie nauwelijks een artistiek concept ten grondslag; eerder is het zo dat de artistieke leiding op basis van de repertoirewensen van de zangers een rode lijn probeert te ontdekken en op basis daarvan een voorstelling in elkaar zet. Dat levert vrolijke, gevarieerde, maar weinig oorspronkelijke opera-avonden op. De stichting ziet voor zichzelf een belangrijke rol weggelegd op het gebied van talentontwikkeling. De commissie is positief over deze ambitie, maar plaatst vraagtekens bij de uitwerking van de plannen. De samenwerking met de conservatoria krijgt gestalte in een opleidingstraject dat gericht is op tweedejaars conservatoriumstudenten. Omdat er bij de aanvraag geen intentieverklaringen van de conservatoria zitten, is het moeilijk te beoordelen of deze plannen doorgang zullen vinden. Ook maakt de aanvraag niet duidelijk hoe de initiatieven van Opera per Tutti! op het gebied van talentontwikkeling zich verhouden tot de eigen talentontwikkelingstrajecten van de conservatoria, zoals de Dutch National Opera Academy.

ONDERNEMERSCHAP

goed

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van Opera per Tutti! als goed. De artistieke en zakelijke leiding werken met veel enthousiasme aan een sterke positionering van de stichting, wat zich uit in gestaag stijgende bezoekersaantallen door de jaren heen. De financiële positie van de stichting is gezond: de stichting heeft tot nu toe laten zien in staat te zijn met bijzonder weinig ondersteuning een respectabel aantal concerten te kunnen organiseren.

De commissie plaatst een kritische kanttekening bij de samenwerking die de stichting met amateurkoren wil aangaan. De samenwerking is primair ingegeven door repertoirewensen en de aanvraag laat niet zien of deze samenwerking een positieve invloed heeft op het verdienmodel van de stichting.

In de aanvraag worden opmerkelijke doelgroepen genoemd (operahaters en twijfelaars, buurtbewoners); de opsomming laat zien dat er over na is gedacht. Voor een instelling die met zo weinig middelen zoveel activiteiten organiseert, vindt de commissie de marketingparagraaf opmerkelijk compleet. Er is over diverse deelaspecten van de concertmarketing nagedacht, er staan verfrissende marketingmiddelen in de aanvraag genoemd en het geheel straalt veel enthousiasme en ambitie uit.

De commissie merkt ten overvloede op dat de zakelijk leider tevens secretaris van het

bestuur is, hetgeen volgens het Fonds Podiumkunsten niet verenigbaar is met Cultural Governance.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

Opera per Tutti! brengt de hoogtepunten uit de bekende operaliteratuur. In zekere zin is er daarmee sprake van een overlap met dat wat er binnen de basisinfrastructuur wordt aangeboden door de operagezelschappen. De manier waarop Opera per Tutti! haar aanbod brengt is echter dusdanig onderscheidend, ook binnen de groep van aanvragers bij het Fonds, dat de commissie de bijdrage aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod als ruim voldoende beoordeelt.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De stichting is gevestigd in Amsterdam, wat geen bijzondere bijdrage aan de spreiding oplevert. De spreiding van het aanbod over de rest van het land is beperkt. De commissie beoordeelt de bijdrage aan de spreiding daarom als neutraal.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Opera per Tutti! heeft een bijdrage van 50.000 euro gevraagd aan de gemeente Amsterdam. Indien deze aanvraag wordt gehonoreerd is er sprake van een beperkte lokale bijdrage.

TOESLAG

niet van toepassing

De stichting Vooruit heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Opera per Tutti! te honoreren voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		204.000	
Aantal uitvoeringen 2013-2014		Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	82	2.000	164.000
Circuit midden			
Circuit groot	8	5.000	40.000
Basissubsidie voor 2 jaar			204.000
Toeslag			niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar			0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

orkest de ereprijs

Vereniging De Ereprijs

INLEIDING

Orkest de ereprijs bestaat 33 jaar en is gevestigd in Apeldoorn. De artistieke leiding is in handen van dirigent Wim Boerman, de zakelijke leiding wordt gevoerd door Michel Bezem. Het orkest heeft een specifieke bezetting van vijf houtblazers, vijf koperblazers, elektrische basgitaar, piano en slagwerk. De activiteiten richten zich voornamelijk op het brengen van nieuwe muziek van levende componisten voor een breed publiek. Er worden regelmatig compositieopdrachten verstrekt: het orkest beschouwt zichzelf als kweekvijver van jong internationaal compositietalent (onder meer uitgewerkt in de 'Young Composers Meeting'), maar werkt ook met scholieren. Het orkest entameert naast reguliere concerten disciplineoverschrijdende producties en concerten op bijzondere locaties.

De ereprijs beschouwt zichzelf als schakel tussen componisten en publiek. De ereprijs wil een medium zijn voor scheppers en ontvangers van actueel geluid en een instrument voor een nieuw gehoor. Het beleid voor de komende jaren is er op gericht om nieuwe muziek nog nadrukkelijker voor een zo groot en divers mogelijk publiek toegankelijk te maken, om zo een bijdrage te leveren aan de relevantie van nieuwe muziek in deze tijd.

De activiteiten van de ereprijs zijn met name gericht op het kleine circuit, met regelmatig uitvoeringen in de middelgrote en grote zalen. De uitvoeringen variëren van nieuw werk, concerten op scholen, interdisciplinaire uitvoeringen en muziektheatervoorstellingen tot experiment en onderzoek. Vaste onderdelen zijn onder andere 'Natte Noten', met nieuw werk uit opdrachten; 'Young Composers Meeting' met werk van junior componisten begeleid door senior componisten, het European Contemporary Orchestra (ECO), een samenwerking met orkesten uit Marseille en Mons; 'Mixed Emotions', nieuwe composities en choreografieën van jonge makers en de serie 'Aardlek': concerten in de 'keuken' van het orkest.

Voor de komende periode wil de ereprijs het aantal activiteiten verhogen door het geven van première en interdisciplinaire concerten en serieconcerten op locatie, het aangaan van samenwerkingen met Het Gelders Orkest en het Nederlands Symfonie Orkest, het verstevigen van de relaties met podia en festivals, het organiseren van concerten volgens het nieuwe concept 'Nieuwe Vereniging voor Privé Muziekuitvoeringen' en het organiseren en voortzetten van zowel de Aardlek- als de ECO Concerten.

De ereprijs wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks 63 uitvoeringen realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 228.600 euro per jaar, inclusief toeslag.

De ereprijs ontvangt in de periode 2009-2012 een structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 165.997 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de periode 2009-2011 zijn zeven concerten van de ereprijs bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van orkest de ereprijs als voldoende. In het

advies voor de periode 2009-2012 werd gesproken over voldoende vakmanschap, maar werd de mogelijkheid aanwezig geacht de spelkwaliteit te verbeteren. De commissie is van mening dat de ereprijs die mogelijkheid niet heeft aangegrepen: de spelkwaliteit van het orkest verschilt per project. Afhankelijk van het te spelen programma worden goede uitvoeringen afgewisseld met die waarin het ontbreekt aan sterk samenspel en virtuositeit. Zo was er bijvoorbeeld in drie achtereenvolgende edities van het project 'Mixed Emotions' sprake van grote verschillen in de spelkwaliteit, variërend van mooie coherente samenklank tot onverfijnd, hard en soms ongelijk spel. In de aanvraag is naar de mening van de commissie onvoldoende gereflecteerd op verbetering of ontwikkeling van de spelkwaliteit van het orkest. De ereprijs heeft de laatste jaren voortgeborduurd op de artistieke koers uit het verleden. Bij activiteiten als 'Radio Kootwijk', met een gevarieerd en vermakelijk programma, is de artistieke signatuur en zeggingskracht van het orkest niet in het geding. Echter bij een kernactiviteit als de 'Young Composers Meeting' is de oorspronkelijkheid tanende vanwege het feit dat het uitvoeren van werk van jonge componisten ook bij andere instellingen vaker de aandacht heeft en de landelijke attentiewaarde van het project afneemt. Uit de aanvraag blijkt dat de ereprijs zichzelf ziet als medium tussen componist en publiek. Het is een hoofdzakelijk instrumentele rol waar het orkest zich op toelegt, die volgens de commissie van waarde is voor de sector, omdat het een podium biedt aan nieuw werk van levende componisten. Programma's als 'Natte Noten' en de 'Young Composers Meeting' zijn daar een goed voorbeeld van. Een wezenlijk artistieke visie, zoals bijvoorbeeld op de keuze van het repertoire of de artistieke inhoud van de projecten, ontbreekt echter. Dat laat zich zien in de plannen voor de komende jaren, die nauwelijks artistiek zijn ingevuld. De commissie beseft dat dit deels inherent is aan de werkwijze van het orkest, maar met bijvoorbeeld de interdisciplinaire projecten heeft de ereprijs een kans voorbij laten gaan zich (ook) artistiek te profileren. Oorspronkelijkheid en zeggingskracht van de komende projecten komen dan ook niet tot uiting in de aanvraag. Ten overvloede constateert de commissie dat de aanvraag veel aannames, uitspraken en voornemens bevat die niet of nauwelijks zijn onderbouwd en geconcretiseerd. Wanneer het in de aanvraag bijvoorbeeld gaat over de nationale en internationale uitstraling van de activiteiten wordt dit niet met voorbeelden ondersteund. Ook een voornemen als het binden van publiek door het entameren van betrokkenheid wordt niet uitgelegd, noch omgezet in een concrete werkwijze.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de ereprijs als zwak. De in de aanvraag beschreven doelstelling om tot een cultureel ondernemerschap te komen waarin de verhouding kosten en baten opnieuw gedefinieerd en ingevuld zal worden, lijkt in het voorliggend plan niet tot een goed resultaat te leiden. De financiële gezondheid van de instelling liet de afgelopen jaren sterke fluctuaties zien. De commissie constateert dat kennis over ondernemerschap, en specifiek die over marketing en fondswerving, in beperkte mate vertegenwoordigd is binnen de organisatie en het bestuur. Het percentage eigen inkomsten voor de komende jaren blijft achter bij de streefnorm van 25%.

De commissie is kritisch over de beoogde stijging naar 63 concerten per jaar. De ereprijs wil dit realiseren door een toename van het aantal concerten in eigen beheer, het langer doorspelen van producties, het samenwerken met het Gelders Orkest en het Nederlands

Symfonie Orkest en het opzoeken van 'publieksknooppunten' in Amsterdam, Utrecht en Arnhem. De aanvraag gaat niet in op de vraag of er een afzetmarkt is voor de extra concerten, dan wel hoe de ereprijs die markt denkt te gaan aanboren. De samenwerking met het Gelders Orkest en het Nederlands Symfonie Orkest, zoals die onderbouwd is in de aanvraag, heeft volgens de commissie nog een tamelijk vrijblijvend karakter. Deze moet onder andere leiden tot verlagings van overheadkosten, programmatische synergie, nieuw publiek en uitbreiding van speelplekken. De commissie constateert dat er (nog) nauwelijks sprake is van concrete en bindende afspraken - in het convenant worden voorzichtigte voornemens geuit - en dat de aanvraag onvoldoende duidelijkheid verschaft over de aard van de samenwerking en de manier waarop de beoogde resultaten tot stand gaan komen. In de aanvraag wordt uitgegaan van het feit dat uitvoeringen inkomsten genereren, maar dat geldt alleen als er voldoende publieksinkomsten zijn. Bovendien zullen bij concerten in eigen beheer de beheerslasten stijgen. De ereprijs heeft zich ten doel gesteld het publieksbereik in de periode 2013-2014 aanzienlijk te vergroten, om in de periode daarna de inkomsten te verhogen door een hogere toegangsprijs te vragen. De commissie is hier kritisch over. Ten eerste is er geen plan voor de manier waarop meer publiek bereikt gaat worden en ten tweede ontbreekt een analyse van de beoogde doelgroepen. De commissie constateert dat de ereprijs nauwelijks heeft voorzien in spreiding van financiële risico's. De bedrijfsvoering is sterk afhankelijk van overheidssubsidies en niet realistisch geachte hogere publieksinkomsten. Er is geen sprake van een visie op of beleid ten aanzien van het verwerven van andersoortig inkomsten. Tot slot blijkt uit de aanvraag dat, ondanks de toename van het aantal concerten, de gemiddelde jaarlijkse bezoekercijfers nagenoeg gelijk blijven ten opzichte van de gemiddelden over periode 2009-2011. Opvallend daarbij is dat het aantal bezoekers in eigen land zelfs afneemt. Eén van de belangrijkste doelstellingen voor de komende periode wordt hiermee niet gehaald.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De ereprijs legt zich toe op het spelen van hedendaags repertoire. Binnen het genre hedendaagse muziek zijn meer ensembles actief, maar het totale aanbod is niet ruim vertegenwoordigd in vergelijking met andere muziekgenres. De commissie beoordeelt de bijdrage van de ereprijs aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap daarom als ruim voldoende.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als ruim voldoende. De ereprijs is gevestigd in Apeldoorn en voert daar met grote regelmaat activiteiten uit. Er kan gesproken worden over een stevige regionale worteling. De spreiding van activiteiten over de andere regio's in Nederland is niet bijzonder hoog.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

zeer goed

De ereprijs heeft voor de periode 2013-2016 een bedrag van 201.000 euro per jaar aangevraagd bij de provincie Gelderland en een bedrag van in totaal 85.000 euro bij de

gemeenten Apeldoorn, Arnhem en Enschede. Als het gevraagde subsidie wordt toegekend, levert dat een substantiële lokale bijdrage op.

TOESLAG

niet toekennen

De ereprijs meent dat er met voorliggend plan sprake is van innovatie van het aanbod vanwege de rol van het orkest bij de totstandkoming en presentatie van nieuw repertoire en de functie van kweekvijver van jong talent, de zoektocht naar nieuwe 'formats' en samenwerkingsverbanden, en de werkwijze ten aanzien van publieksparticipatie.

De commissie is van mening dat het produceren van nieuw repertoire kenmerkend is voor de aanvrager. Dat blijkt bijvoorbeeld uit activiteiten als de 'Young Composers Meeting' en 'Natte Noten', die specifiek gericht zijn op het bieden van een podium aan jonge componisten.

De activiteiten vinden plaats onder regie van de ereprijs en de uitvoeringen zijn in de meeste gevallen eenmalig. Volgens de ereprijs heeft het orkest de weg bereid voor vele - nu genomen - componisten. De commissie is echter van mening dat het orkest zich die rol niet zo exclusief kan toe-eigenen en ziet daarin dan ook geen reden om de toeslag toe te kennen.

De aanvraag spreekt van een zoektocht naar nieuwe 'formats' en samenwerkingsverbanden.

De commissie meent dat deze onvoldoende zijn geïllustreerd met sprekende voorbeelden.

Ook de zelf benoemde 'innovatieve werkwijze en opvattingen ten aanzien van publieksparticipatie' wordt in de aanvraag niet aangetoond noch door concrete voorbeelden ondersteund. De ereprijs claimt dat de activiteiten op het gebied van publieksparticipatie voorbeeldstellend en vernieuwend zijn, maar legt niet uit wat die activiteiten precies inhouden, noch in welke mate ze onderscheidend zijn ten opzichte van andere instellingen. De ereprijs ontplooit al geruime tijd activiteiten die zij zelf als innovatief aanmerkt, maar de commissie constateert dat deze activiteiten niet zorgen voor navolging of doorstroming binnen de sector. Op grond van bovenstaande overwegingen acht de commissie een toeslag niet op zijn plaats.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van de ereprijs te honoreren voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 457.200

Aantal uitvoeringen 2013-2014		Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	78	1.500	117.000
Circuit midden	24	3.500	84.000
Circuit groot	24	7.500	180.000
Basissubsidie voor 2 jaar			381.000
Toeslag			niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar			0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Orkest v/d Achttiende Eeuw

Ver. van maatschapsleden van Het Orkest v/d Achttiende Eeuw

INLEIDING

Het Orkest van de Achttiende Eeuw is gevestigd in Amsterdam. Het orkest wordt geleid door dirigent Frans Brüggem en directeur Sieuwert Verster. De missie van het orkest is het zo waarheidsgetrouw mogelijk uitvoeren van de muziek uit de achttiende en de vroege negentiende eeuw. Sinds de oprichting in 1981 geeft het orkest veertig concerten per jaar in binnen- en buitenland. Het orkest bestaat eigenlijk uit vier orkesten, toegesneden op vier stijlperiodes: een Bach-orkest, een Rameau-orkest, een Klassiek-orkest en een Brahms/Schumann-orkest. Dezelfde musici spelen hiertoe op vier verschillende instrumentaria, in vier verschillende stemmingen en in vier verschillende stijlen. Het Orkest van de Achttiende Eeuw richt zich op de muziek die geschreven is tussen 1700 en 1850. Bach, Rameau, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Mendelssohn en Chopin zijn de 'huiscomponisten'. Het orkest streeft ernaar om een balans te handhaven tussen het uitvoeren van onbekende composities en het herhalen van werken die het orkest door de jaren heen dierbaar zijn geworden.

Net als de meeste andere ensembles in Nederland werkt het Orkest van de Achttiende Eeuw projectmatig. Ook deelt het volgens de aanvraag de intellectuele en serieuze denkwijze over de muziekpraktijk met andere ensembles. Het orkest werkt vanuit de historisch geïnformeerde uitvoeringspraktijk. De sterke positie in het buitenland is een specifiek kenmerk van het Orkest van de Achttiende Eeuw. Goede afspraken met ensembles in Nederland die vergelijkbaar repertoire spelen leiden ertoe dat er weinig overlap is in het aanbod. Zo brengt het Orkest van de Achttiende Eeuw de komende jaren onder meer Bachs 'Oster-Oratorium'. Ook voert het orkest op eigen wijze semiscenische opera's uit. De komende jaren zal worden samengewerkt met partners als Asko|Schönberg, het Rubens Quartet, Cappella Amsterdam en het Nederlands Kamerkoor. Het orkest heeft contacten met radio- en televisiemakers in binnen- en buitenland, filmers, acteurs en regisseurs. Het orkest blijft ook de komende periode vasthouden aan de vier of vijf projecten per jaar. Deze projecten zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Het Oratorium/de Passie: samen met Cappella Amsterdam brengt het orkest in het ene jaar een passie van Bach en in het andere jaar Bachs 'Oster-Oratorium' of 'Himmelfahrts-Oratorium'.

- Het symfonisch programma, al dan niet met solist (driemaal per jaar). In 2013 brengt het orkest in dit kader een bezoek aan Japan, waar het de derde symfonie van Mendelssohn en de achtste symfonie van Schubert zal brengen. Ook zullen aldaar concerten plaatsvinden met de meest recente winnares van het Chopin Concours (Warschau), Yulianna Avdeeva. Op het programma staan beide pianoconcerten van Chopin.

Voor 2013 staan ook de uitvoering en opname van alle pianoconcerten van Beethoven op het programma, met Maria João Pires en Martha Argerich.

- De opera (of een andersoortige grootschalige productie - een keer per jaar): een semiscenische productie met orkest, koor en solisten. Voor de komende producties zal geput worden uit de opera's van Mozart.

Het Orkest van de Achttiende Eeuw wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar veertig concerten geven. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 300.000 euro.

Het Orkest van de Achttiende Eeuw ontvangt in de periode 2009-2012 een subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 254.151 euro per jaar.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de jaren 2009-2012 is negenmaal een concert van het Orkest van de Achttiende Eeuw bezocht door een adviseur van het Fonds Podiumkunsten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

zeer goed

De commissie beoordeelt de kwaliteit van het Orkest van de Achttiende Eeuw als zeer goed. In het advies van vier jaar geleden was de commissie uitermate enthousiast over het Orkest van de Achttiende Eeuw en dirigent Frans Brüggen. Dit oordeel wordt door de huidige commissie gedeeld. De concerten van het orkest zijn altijd levendig en geven blij van afgewogen en oorspronkelijke interpretaties. De doordachte authentieke uitvoeringspraktijk van het orkest is een voorbeeld voor andere gezelschappen. Daarnaast zijn de klank en het samenspel van het orkest van uitzonderlijke klasse. De bijzondere kwaliteit van het orkest wordt bevestigd door het blijvende succes in het buitenland, maar ook door het niveau van de solisten die met het orkest willen werken. Een treffende illustratie hiervan is het concert waarbij de pianisten Maria João Pires en Martha Argerich gezamenlijk een uitgevallen solist vervingen in het tweede pianoconcert van Beethoven. Ook is de commissie enthousiast over de wijze waarop het orkest Mozarts opera 'Die Entführung aus dem Serail' heeft gebracht. Zowel de keuze voor de solisten als de regie sprak haar sterk aan.

De plannen voor de komende jaren laten een voortzetting van deze succespraktijk zien. De wijze waarop het orkest zichzelf heeft georganiseerd draagt er aan bij dat de musici en de dirigent steeds weer op een frisse wijze hun programma's aanpakken. Het zichtbare en hoorbare spelplezier versterken de zeggingskracht van de concerten. De jarenlange ervaring samen maakt dat musici en dirigent elkaar zo goed aanvoelen dat de muziek op bijna organische wijze tot klinken wordt gebracht. De commissie heeft er alle vertrouwen in dat dit ook in de komende periode tot waardevolle concerten zal leiden. Zij is benieuwd naar de interpretatie van Brüggen van de opera's van Mozart. Ook de integrale opname van de pianoconcerten van Beethoven met Maria João Pires en Martha Argerich belooft een muzikale gebeurtenis van formaat te worden.

ONDERNEMERSCHAP

zeer goed

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van het Orkest van de Achttiende Eeuw als zeer goed. Dit komt in hoge mate tot uiting in de bedrijfsvoering en de verwerving van eigen inkomsten. De wijze waarop het Orkest van de Achttiende Eeuw, met een verhoudingsgewijs laag subsidiebedrag, steeds tot uitstekende zakelijke resultaten komt, oogst bewondering. De verhouding tussen de subsidie en het totaal aan publieksinkomsten dat het orkest weet te verwerven, is bij geen enkele andere muziekinstelling in de groep aanvragers zo gunstig. Dit is onder meer te danken aan een uitermate slanke organisatie onder leiding van een bevlogen directeur, een strikt vasthouden aan efficiënte tourneeplanningen en een zeer groot netwerk in de media.

De marketing kenmerkt zich door zijn doeltreffendheid: het Orkest van de Achttiende Eeuw

weet een groot en breed publiek aan zich te binden. De uitstekende resultaten zijn mede te danken aan de zeer heldere positionering van het orkest en aan de aantrekkingskracht van Frans Brüggen. Deze sterke punten worden op een effectieve wijze in de publiciteit gebruikt.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

Het repertoire dat het Orkest van de Achttiende Eeuw brengt overlapt zeer sterk met het repertoire dat wordt gebracht door de orkesten in de basisinfrastructuur en diverse ensembles uit het gesubsidieerde circuit. De bijdrage aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod in Nederland beoordeelt de commissie daarom als neutraal.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding als ruim voldoende. Hoewel de standplaats Amsterdam is, en het orkest op grond van deze vestigingsplaats geen bijzondere bijdrage levert aan de spreiding, presenteert het zich met grote regelmaat op podia door het gehele land. Daarmee draagt het orkest stevig bij aan de spreiding van de podiumkunsten door Nederland.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Het Orkest van de Achttiende Eeuw heeft geen meerjarige financiële bijdrage van een provincie of gemeente aangevraagd.

TOESLAG

niet van toepassing

Het Orkest van de Achttiende Eeuw heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Orkest van de Achttiende Eeuw te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

600.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014

Basisbedrag (in euro's)

Totaal (in euro's)

Circuit klein			
Circuit midden			
Circuit groot	80	7.500	600.000
Basissubsidie voor 2 jaar			600.000
Toeslag			niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar			600.000
Gemiddeld per jaar			300.000

Paul van Kemenade Quintet

Stichting Paul van Kemenade Quintet

INLEIDING

De Stichting Paul van Kemenade Quintet is gevestigd in Tilburg. Altsaxofonist en componist Paul van Kemenade is artistiek en zakelijk leider van de stichting. De Stichting Paul van Kemenade Quintet beoogt het leggen van verbindingen en het slechten van barrières tussen het eigen muzikale idioom met uiteenlopende muziekstijlen, -culturen en -generaties.

De kernactiviteiten van de stichting zijn componeren, arrangeren en het uitvoeren van concerten. Paul van Kemenade gaat daarvoor samenwerkingen aan met diverse genres en disciplines. Deze aanvraag gaat niet alleen over projecten van het kwintet, maar over alle projecten van Paul van Kemenade. Hij maakt zijn muziek niet alleen op basis van eigen composities, maar hij gebruikt ook composities en arrangementen van anderen. Volgens de aanvraag onderscheidt Paul van Kemenade zich door een geheel eigen geluid en idioom, zijn podiumpresentatie en zijn veelzijdigheid.

De plannen voor 2013 en 2014 liggen in het verlengde van zijn huidige werkzaamheden:

Van Kemenade wil de wereldpodia bespelen met zijn International Van Kemenade Quintet/ Quartet, bestaande uit Ray Anderson, Han Bennink, Frank Möbus, Ernst Glerum en Van Kemenade zelf. Hij treedt met deze musici zowel in kwintet- als in kwartetbezetting op.

Ook gaat Van Kemenade door met diverse samenwerkingen die hun basis vonden op de cd *Close Enough*: duo's met Ernst Reijseger, een project met Cappella Pratensis, El Periquin en Serigne Gueye en concerten met het kwartet *Three horns and a bass*. Ook gaat hij in twee projecten een samenwerking aan met pianist Stevko Busch. In het ene project combineren zij eigen gecomponeerd werk met veel improvisatie, Russisch orthodoxe gezangen, Armeense en Georgische liederen en nieuw geschreven werk van Russische componisten. In het andere project baseren zij zich, samen met Markus Stockhausen en Marrku Ounaskari, ook op orthodoxe gezangen, maar nu aangevuld met koormuziek uit Armenië en Georgië, eigen composities en werk van Abdullah Ibrahim. Onder de titel 'Kaisei Nari' speelt Van Kemenade duo's en trio's met Han Bennink en Aki Takase. Volgens de aanvraag wordt dit een oerkrachtmeting. Van Kemenade zet in *Paradox*, Tilburg zijn serie 'Van Kemenade invites...' voort, waarvoor hij steeds andere musici uitnodigt om samen te spelen. Uitbreiding naar andere podia ligt in de planning. Van Kemenade noemt in zijn plan ook een productie voor 2015: samen met dansgezelschap De Stille maakt hij de productie 'Ladders' (choreografie Jack Timmermans).

De Stichting Paul van Kemenade Quintet wil in de jaren 2013 en 2014 veertig concerten per jaar realiseren in het kleine en het middencircuit. Hiervoor wordt een subsidie aangevraagd van 51.000 euro per jaar, inclusief toeslag.

De Stichting Paul van Kemenade Quintet ontvangt in de periode 2009-2012 een jaarlijkse subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 72.670 euro.

Daarvoor ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de periode 2009-2011 zijn acht concerten van Stichting Paul van Kemenade Quintet bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van de Stichting Paul van Kemenade Quintet als ruim voldoende.

Terugkijkend op de afgelopen jaren betreurt de commissie het dat het grootste deel van de plannen uit het vorige beleidsplan niet is uitgevoerd en is vervangen door kleiner opgezette en minder ambitieuze projecten. Tegelijkertijd is zij van mening dat het vakmanschap van Paul van Kemenade en de door hem gekozen partners steeds van hoog niveau is.

De oorspronkelijkheid van het werk in de afgelopen jaren is hierbij enigszins achtergebleven. De originele plannen die in het vorige beleidsplan waren beschreven, scoorden wel goed op dit punt. De beoogde samenwerkingen met artiesten uit onder meer Burkina Faso, Turkije en Zuid-Afrika waren belangwekkend. Maar ook de geplande samenwerking met het POW Ensemble en een symfonieorkest getuigden van een oorspronkelijke invalshoek.

De vervangende concerten getuigden in mindere mate van een eigen signatuur, aangezien deze letterlijk en figuurlijk minder grensoverschrijdend waren.

Vooruitkijkend ziet de commissie een voortzetting van de huidige praktijk van Van Kemenade: wat kleiner opgezette projecten dan voorheen, maar samenwerkingen met goede muzikanten. Het geheel ademt echter weinig ambitie. Hoewel de commissie geen reden heeft om te twijfelen aan het vakmanschap van de genoemde musici én aan de kwaliteiten van Van Kemenade om deze projecten artistiek-inhoudelijk te leiden, vindt zij de zeggingskracht van het gehele plan mager. Het valt de commissie op dat zij in de aanvraag geen projecten aantreft waarin Van Kemenade samenwerkingen tot stand brengt tussen Afrikaanse en Nederlandse muzikanten. Hierin lag een belangrijke kracht van zijn werk.

ONDERNEMERSCHAP

onvoldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de Stichting Paul van Kemenade Quintet als onvoldoende. Omdat de stichting bij het indienen van de aanvraag niet heeft voldaan aan de drempelnorm van gemiddeld veertig concerten per jaar in de periode 2009-2011, heeft de commissie allereerst getoetst of zij het geloofwaardig vindt dat dit aantal in 2013 wel gehaald gaat worden. Dit vertrouwen heeft de commissie: hoewel 2009 en 2010 jaren waren met lage aantallen concerten, is in 2011 het aantal concerten behoorlijk gestegen, waardoor de commissie er vertrouwen in kan hebben dat het aantal van veertig in 2013 haalbaar is.

Terugkijkend op de afgelopen periode constateert de commissie dat de twijfel die zij in het vorige meerjarige advies uitsprak, waarheid is geworden: zij zag toen onrealistische verwachtingen voor publieksbereik en eigen inkomsten waarvan zij vreesde dat de Stichting Paul van Kemenade Quintet deze niet kon waarmaken. Uit de cijfers van de afgelopen jaren blijkt inderdaad dat de verwachtingen te hoog waren ingeschat.

De bedrijfsmatige organisatie en het financiële beheer van de stichting is niet solide: de balans laat in 2009 en 2010 een zorgelijk beeld zien, waarna in 2011 niet meer dan een lichte verbetering optreedt. Uit de aanvraag blijkt dat Van Kemenade een aantal artistieke samenwerkingen aangaat. De commissie vindt het een gemiste kans dat niet is uitgewerkt of en hoe deze samenwerkingen ook tot een efficiëntere bedrijfsvoering kunnen leiden.

De aanvraag maakt niet duidelijk of een dergelijk resultaat überhaupt wordt nagestreefd, terwijl dat gelet op de zorgelijke financiële situatie wel wenselijk zou zijn. Ook wat betreft de eigen inkomsten laat de aanvraag een zorgelijk beeld zien. De eigeninkomstenquote voor 2013-2014 ligt maar enkele procenten boven de ondergrens van 20%. Mede in dat licht bevreemdt het de commissie dat de publieksinkomsten dalen in 2013-2014, net nu de stijging in 2011 was ingezet, na de zeer magere jaren 2009-2010. Dit is niet te rijmen met de passages in de aanvraag over het stijgende publieksbereik. De verdubbeling van de overige eigen inkomsten is volgens de commissie niet geloofwaardig: zo staat er voor het eerst een stevig sponsorbedrag begroot, maar beschrijft de aanvraag geen strategie om deze sponsoring ook te verwerven. Ook beschrijft de aanvraag dat er meer inkomsten vanuit het buitenland moeten gaan komen. Het prestatieoverzicht laat echter geen aanmerkelijke toename van buitenlandse concerten zien. Deze hogere inkomsten zijn dan ook niet waarschijnlijk.

Op het gebied van positionering en marketing weet de aanvraag de commissie evenmin te overtuigen: Zij vindt de positionering en de beschrijving van de doelgroepen onduidelijk. Het is volgens haar niet mogelijk om op basis hiervan een effectief marketingbeleid te voeren. Hoe Van Kemenade jongeren en mensen van buitenlandse afkomst aan zich wil binden wordt niet uitgelegd, hoewel deze ambitie wel in het plan staat.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De bijdrage van de Stichting Paul van Kemenade Quintet aan de pluriformiteit van het Nederlands podiumkunstenaanbod beoordeelt de commissie als ruim voldoende. Jazzmuziek is niet vertegenwoordigd in de basisinfrastructuur en is te zien in een beperkt, gespecialiseerd circuit. Binnen de jazzmuziek onderscheidt het Paul van Kemenade Quintet zich echter niet in hoge mate door bijvoorbeeld het soort repertoire, de vorm of de presentatie van de concerten.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

zeer goed

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de spreiding als zeer goed. Stichting Paul van Kemenade Quintet is gevestigd in Tilburg. Paul van Kemenade treedt met behoorlijke regelmaat op in Tilburg en de regio Zuid. Daarnaast speelt Paul van Kemenade zijn concerten verhoudingsgewijs vaak buiten de vier grote steden, bovendien gespreid door heel Nederland. Hiermee draagt de stichting in hoge mate bij aan de spreiding van de podiumkunsten.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

zeer goed

Stichting Paul van Kemenade Quintet heeft in de afgelopen periode een jaarlijkse bijdrage van 66.889 euro ontvangen van de provincie Noord-Brabant en vraagt voor de periode 2013-2016 100.000 euro aan. De gemeente Tilburg droeg jaarlijks 10.600 euro bij. Voor de periode 2013-2016 heeft de stichting bij de gemeente 15.000 euro per jaar aangevraagd. Als de beide overheden het gevraagde subsidie toekennen, levert dat een stevige lokale en regionale bijdrage op.

TOESLAG

niet toekennen

De Stichting Paul van Kemenade Quintet onderbouwt haar beroep op een toeslag door te wijzen op de innovatieve muziek van Van Kemenade en de verbindingen die hij aangaat met diverse genres en disciplines en de kansen die dit biedt aan andere musici. Daarnaast wordt het Brabants Leerorkest in dit kader genoemd.

De commissie vindt dat de voorliggende plannen geen blijk geven van innovatie zoals bedoeld in de regeling. Het repertoire en de werkwijze van Van Kemenade vinden volgens de commissie geen navolging buiten de eigen activiteiten. Het project met het Brabants Leerorkest is zeer basaal uitgewerkt. De commissie adviseert geen toeslag toe te kennen.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Stichting Paul van Kemenade Quintet te honoreren voor zover het budget dat toelaat. Zij adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) **102.000**

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	70	70.000
Circuit midden	10	15.000
Circuit groot		
Basissubsidie voor 2 jaar		85.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

RBO Sinfonia

Stichting Koorbegeleidingen

INLEIDING

De Stichting Koorbegeleidingen is de stichting achter RBO Sinfonia (voorheen Randstedelijk Begeleidingsorkest), opgericht in 1984 en gevestigd te Voorschoten. RBO Sinfonia is een professioneel orkest dat zich volledig heeft gespecialiseerd in koorrepertoire. Het orkest treedt voornamelijk op als begeleidingsorkest bij concerten van amateurkoren in Nederland. Daarnaast legt het orkest zich toe op het brengen van educatieve muziekproducties. Het orkest wordt aangestuurd vanuit twee stichtingen: de Stichting Koorbegeleidingen (SK, artistiek en zakelijk verantwoordelijke Ad Murck) en de Stichting Educatieve Orkest Projecten (SEOP, artistiek en zakelijk verantwoordelijke Maria Lewanski). RBO Sinfonia bestrijkt de volle breedte van het gangbare koorrepertoire van amateurkoren, maar is naar eigen zeggen ook bij uitstek geschikt voor de begeleidingstaak van opera's en operettes. RBO Sinfonia ziet zichzelf als een 'orkest nieuwe stijl': slank, ondernemend, flexibel en innovatief. Missie en hoofddoelstellingen van de stichting koorbegeleidingen zijn: promotie van het koorrepertoire en brede ondersteuning van de koortraditie, muziekeducatie op grote schaal en muzikale inzetbaarheid voor bijzondere gelegenheden. De kernactiviteiten van de stichting zijn het begeleiden van concerten door amateurkoren en het verzorgen van educatieve concerten (basisonderwijs, voortgezet onderwijs en meezingprojecten in diverse vormen). In de aanvraag benadrukt de Stichting Koorbegeleidingen dat een hoog artistiek niveau voorop staat. Ook het feit dat het orkest bestaat uit een vaste groep professionele freelance musici, waardoor de kwaliteit van de koorbegeleidingen gewaarborgd wordt, ziet de aanvrager als een artistiek onderscheidend element. Sinds 2008 is Hans Leenders artistiek adviseur; daarnaast is er een artistiek platform dat bestaat uit de aanvoerders van de verschillende orkestsecties. De aanvrager legt uit dat 'de stichting Koorbegeleidingen koren adviseert op het gebied van repertoire en aldus een belangrijke rol speelt in het introduceren van vernieuwend repertoire op de Nederlandse podia'. Volgens de aanvraag is RBO Sinfonia het enige beroepsorkest dat zich heeft gespecialiseerd in koorrepertoire. Bij het onderwerp positionering plaatst RBO Sinfonia zichzelf ten opzichte van de orkesten uit de basisinfrastructuur (BIS). Omdat de BIS-orkesten de koorbegeleidingstaak niet of nauwelijks vervullen, ziet RBO Sinfonia haar activiteiten als aanvullend op de BIS. Sinds 2003 vormen de besturen van de Stichting Koorbegeleidingen en de Stichting Educatieve Orkest Projecten een personele unie. Hiermee beoogt men een efficiënte bedrijfsvoering, terwijl de twee stichtingen wel hun eigen doelstellingen kunnen realiseren en hun identiteit kunnen bewaren. Voor de periode 2013-2016 is een herstructurering voorzien: onder de werktitel "Stichting RBO Sinfonia" willen de stichtingen samen verder hun activiteiten consolideren en uitbreiden. De stichting wil de commerciële activiteiten van RBO Sinfonia uitbouwen, onder meer door het geven van meer concerten bij bijzondere gelegenheden en het aanbieden van cd's, digitale downloads en lespakketten voor scholen. De doelstellingen van de Stichting Koorbegeleidingen en de Stichting Educatieve Orkest Projecten zullen worden aangepast om de nieuwe accenten, waaronder een grotere artistieke autonomie, naar voren te brengen. De Stichting Koorbegeleidingen vraagt zowel aan voor de eigen activiteiten, die zijn gericht op koorbegeleiding, als voor de educatieve activiteiten van de Stichting Educatieve Orkest

Projecten. In de jaren 2013 en 2014 gaat het om 77 activiteiten per jaar, waarvoor een subsidie wordt aangevraagd van 444.000 euro.

De Stichting Koorbegeleidingen en de Stichting Educatieve Orkest Projecten (SEOP) deden in 2008 allebei een aanvraag als ontwikkelinstelling binnen de BIS. De aanvraag van de Stichting Koorbegeleidingen werd gehonoreerd; de aanvraag van de SEOP kreeg een negatief advies. De Stichting Koorbegeleidingen ontving in de periode 2009-2012 een subsidie van 301.242 euro per jaar.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van de koorbegeleidingen die RBO Sinfonia verzorgt als voldoende. Het vakmanschap van de musici zorgt ervoor dat de uitvoeringen van amateurkoren naar een hoger plan worden getild, waarmee het orkest een bijdrage levert aan de kwaliteit van de amateurkoorzang in Nederland. Daarnaast beheerst het orkest een aanzienlijk deel van het gangbare en minder gangbare koorrepertoire en is daarmee een waardevolle samenwerkingspartner voor de amateurkoren in Nederland.

De commissie is echter van mening dat er bij de Stichting Koorbegeleidingen slechts in geringe mate sprake is van een artistieke signatuur. Ondanks een uitgebreide repertoirelijst brengt de instelling voor een substantieel gedeelte de bij een groot publiek bekende koorwerken. De stelling dat de Stichting Koorbegeleidingen een belangrijke rol vervult in het introduceren van nieuw repertoire op de Nederlandse podia wordt door de commissie dan ook niet onderschreven. De aanvraag maakt niet duidelijk in hoeverre het orkest de koren beïnvloedt in hun repertoirekeuze, waarmee er in de ogen van de commissie nauwelijks sprake is van oorspronkelijkheid. Ook de wens van het orkest om in de toekomst opera- en operettebegeleidingen te gaan verzorgen lijkt volgens de commissie meer ingegeven door praktische dan artistieke motieven. Hetzelfde geldt voor het produceren van concerten voor bijzondere gelegenheden: de commissie erkent dat het orkest vanwege zijn flexibele organisatiestructuur eenvoudig kan inspringen op de vraag uit de markt naar dit soort concerten, maar ziet hierin geen vooralsnog geen herkenbare signatuur.

De commissie is verder zeer kritisch over de activiteiten van de Stichting Educatieve Orkest Projecten, waarvoor eveneens subsidie wordt gevraagd. De producties worden in de aanvraag slechts summier beschreven. De werkwijze, de motivatie voor de keuze van regisseurs, acteurs en andere medewerkers van huidige en toekomstige producties ontbreken in de aanvraag. Dat maakt het voor de commissie niet mogelijk om een oordeel uit te spreken over de oorspronkelijkheid of zeggingskracht van deze voorstellingen. De commissie vindt de internetsites, zoals de KIDS-site en de CKV-Jukebox, ouderwets en in onvoldoende mate aansluiten bij de beschreven doelgroepen. De site is bovendien zo lang niet bijgehouden, dat een project uit mei 2007 nog als 'nieuw' wordt aangekondigd. Hoewel in de aanvraag wordt vermeld dat de KIDS-site wordt vernieuwd, kan de commissie zich geen beeld vormen van de manier waarop deze vernieuwing zijn beslag zal krijgen, daar hiervan geen beschrijving wordt gegeven in de aanvraag.

De commissie plaatst een aantal kritische kanttekeningen bij de plannen voor de toekomst van de Stichting Koorbegeleidingen. De stichting is voornemens een herstructurering door te

voeren met de Stichting Educatieve Orkest Projecten en zo te komen tot een nieuwe 'Stichting RBO Sinfonia' (werktitel). De ambitie is hoog: na de herstructurering wil de nieuwe organisatie een sleutelrol spelen in het bepalen van de artistieke kwaliteit en de diversiteit van de koorconcerten op de Nederlandse podia. De aanvraag maakt niet duidelijk op basis waarvan de nieuwe stichting zichzelf deze sleutelrol toe-eigent.

De artistieke meerwaarde van de genoemde herstructurering wordt met betrekking tot de activiteit 'bijzondere concerten' in de aanvraag niet uitgewerkt. Concreet zou de samenwerking moeten leiden tot het ontwikkelen van een zogenaamde 'derde poot', waaronder alle bijzondere concerten vallen die niet horen bij de hoofddoelstellingen van de twee bestaande stichtingen (te weten koorconcerten en educatie). Het gaat vooralsnog slechts om vijf concerten per jaar, hetgeen de commissie vindt getuigen van een beperkte ambitie op dit vlak. De aanvraag bevat bovendien geen artistieke invulling van de bijzondere concerten, waardoor de commissie zich geen oordeel kan vormen over de zeggingskracht van deze activiteit.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

Het ondernemerschap van de Stichting Koorbegeleidingen wordt door de commissie beoordeeld als ruim voldoende. De organisatie is klein en de beheerslasten zullen – zeker na een bezuiniging op kantoor- en personeelskosten – aansluiten bij wat gebruikelijk is bij vergelijkbare instellingen. De instelling voldoet met haar speelbeurten en eigen inkomstenpercentage ruimschoots aan de drempelnormen voor de meerjarige activiteitensubsidie. Een gemis is in de ogen van de commissie dat de aanvraag niet duidelijk maakt hoe de bedrijfsvoering vorm zal krijgen na de herstructurering van de twee stichtingen tot één nieuwe Stichting RBO Sinfonia.

Een kritische kanttekening wordt door de commissie geplaatst bij de hoge verwachtingen van de instelling ten aanzien van de overige eigen inkomsten in 2013-2014: deze zullen van 1.500 euro in 2010 moeten toenemen naar 44.000 euro in 2013-2014. Voor de onderbouwing hiervan wordt onder meer verwezen naar nieuwe financiële constructies, zoals de nieuwe geefwet. Ook zal er een beroep worden gedaan op private fondsen. De commissie vindt deze aannames niet voldoende overtuigend onderbouwd.

Uit het plan blijkt niet hoe de educatieve activiteiten zich onderscheiden van het overige educatieve muziekaanbod in Nederland en hoe de stichting haar aanbod in deze markt aan de man wil brengen. Er zijn meer aanbieders actief in de hoek van de muziekeducatie en de commissie is van mening dat een reflectie op de plaats in het veld een eerste vereiste is om de ambities te kunnen concretiseren.

De commissie plaatst ook een kritische kanttekening bij de activiteit 'concerten voor bijzondere gelegenheden'. Het voornemen om deze extra activiteit te gaan realiseren stoelt op een veronderstelde vraag uit de markt. De aanvraag maakt niet duidelijk waarop deze aannames is gebaseerd, noch hoe deze concerten op een succesvolle manier in de markt gezet kunnen worden. Ook hier schiet de aanvraag op het gebied van positionering tekort: de Stichting Koorbegeleidingen spiegelt zich bij deze activiteit vooral aan de orkesten uit de BIS, maar gaat daarmee voorbij aan een aanzienlijk aantal ensembles - veelal met een herkenbaarder artistiek profiel - dat al geruime tijd succesvol is in dit segment van de markt.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage van de Stichting Koorbegeleidingen aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod in Nederland als neutraal.

De Stichting Koorbegeleidingen speelt vooral het bekende repertoire van de Nederlandse amateurkoren, waarbij de bezetting van het orkest varieert van (klein) barok tot (groot) symfonisch. Er is sprake van een significante repertoire-overlap met BIS-instellingen (namelijk de symfonieorkesten, die incidenteel ook met amateurkoren werken) en instellingen die door het Fonds Podiumkunsten worden gesubsidieerd. De aanvraag maakt niet duidelijk waarin de educatieve activiteiten zich onderscheiden van het overige educatieve muzikaanbod in Nederland.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De stichting is gevestigd in Voorschoten. Omdat er geen activiteiten in de standplaats plaatsvinden en de spreiding van de activiteiten voornamelijk plaatsvindt in één regio, levert de stichting geen bijzondere bijdrage aan de spreiding van het podiumkunstenaanbod in Nederland.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

De Stichting Koorbegeleidingen werd in de periode 2009-2012 door de provincie Zuid-Holland ondersteund met een bedrag van 201.526 euro per jaar.

In de huidige aanvraag is onder de post 'structurele subsidie gemeente' een bedrag van 18.000 euro opgenomen. Het gaat hier echter om incidentele bijdragen van verschillende gemeenten die op projectbasis worden verstrekt. Aan de provincie Zuid-Holland is een bijdrage gevraagd van 77.786 euro. Indien deze aanvraag wordt gehonoreerd is er sprake van een beperkte lokale bijdrage.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van de Stichting Koorbegeleidingen niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

888.000

Rubens Quartet

Stichting Rubens Kwartet

INLEIDING

Het Rubens Quartet is een in Den Haag gevestigd strijkkwartet. De artistieke en zakelijke leiding is in handen van de kwartetleden zelf: Sarah Kapustin (viool), Tali Goldberg (viool), Roeland Jagers (altviool) en Joachim Eijlander (cello).

Naar eigen zeggen verbindt het kwartet de rijkdom van het bekende met de vernieuwende kracht van het onbekende, steeds met artistieke diepgang als uitgangsbasis. Het kwartet geeft twee soorten concerten: strijkkwartetconcerten en concerten in een grotere bezetting ('Rubens Quartet and Friends'). Recent werkte het kwartet samen met musici als klarinettist Karl Leister, altist Vladimir Mendelssohn, pianisten Paolo Giacometti en Inon Barnatan en didgeridoospeler William Barton. Ook werkt het kwartet samen met andere kunst disciplines in cross-overs en besteedt het regelmatig aandacht aan educatie.

"De kwartetleden opereren als vier schilders, die gezamenlijk aan één doek werken, zoals ook Peter-Paul Rubens zelf zijn krachten bundelde met andere kunstenaars", aldus de aanvraag. Vanuit dit uitgangspunt wil het kwartet bruggen bouwen tussen de kunsten, musici, kunstenaars en publiek. Het kwartet wil met de programmering uitdagen, verleiden overtuigen. Middels onverwachte artistieke verbanden en het brengen van vergeten repertoire wil ze zowel de kenner als de nieuwkomer verrassen. Een 'compromisloze' uitvoeringskwaliteit staat daarbij voorop. Voorbeelden van deze uitgangspunten zijn de samenwerking met composer-in-residence Joey Roukens, de uitvoeringen van het strijkkwartet van Ulvi Cemal Erkin en het kwintet voor strijkers en didgeridoo van Peter Sculthorpe. Doordat de kwartetleden zich voltijds op het Rubens Quartet richten, onderscheidt het kwartet zich kwalitatief van andere strijkkwartetten in Nederland, aldus de aanvraag. Ook kiest het kwartet 'nadrukkelijk voor producties met een serieuze toon en artistieke diepgang'. Om deze positie uit te bouwen heeft het gezelschap plannen voor samenwerkingen met ASKO|Schönberg en het Orkest van de Achttiende Eeuw.

In het kleine circuit wil het Rubens Quartet onder meer een programma brengen rondom Weberns 'Bagatellen' uit 1913. Daarnaast zet het de samenwerking met Joey Roukens voort. Ook brengt het kwartet, in samenwerking met de NS, een concertprogramma gebaseerd op de treinreis Parijs - Istanbul. In het middencircuit brengt het kwartet drie programma's: een klassiek programma ('Aan het hof van Pruisen'), een programma over leven en dood en een eerbetoon aan drie mecenasen en de componisten die zij ondersteunden. In het grote circuit wil het Rubens Quartet met diverse gasten het integrale kamermuziekoeuvre van Brahms uitvoeren. Daarnaast wordt een programma voorbereid waarbij twee kunstenaars zich live laten inspireren door muziek van componisten als Schönberg, Skalkottas en Roukens. Ook staat een programma met het Egidius Kwartet gepland.

Het Rubens Quartet wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar 65 concerten geven. Voor veertig concerten hiervan vraagt het kwartet een subsidie aan van 96.000 euro per jaar, inclusief toeslag.

Het Rubens Quartet ontvangt in de periode 2009-2012 een meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten van 51.464 euro per jaar.

In de jaren 2009-2012 is er negen maal een concert van het Rubens Quartet bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Rubens Quartet als ruim voldoende. Zij kent het Rubens Quartet als een vooraanstaand strijkkwartet, dat zich kenmerkt door gedegen interpretaties, klankrijkdom en homogeniteit en zorgvuldig samengestelde programma's. De commissie waardeert het dat het kwartet zich een waar pleitbezorger toont van de muziek van Joey Roukens. De commissie is overtuigd van het potentieel van het Rubens Quartet, maar vindt dat dit niet ten volle wordt benut. Incidenteel constateert zij bijvoorbeeld slordigheden in de intonatie. Dit doet af aan het vakmanschap. Ook merkt zij op dat niet ieder concert met eenzelfde intensiteit wordt aangepakt, waardoor de zeggingskracht van sommige concerten achterblijft. Daaraan draagt ook niet bij dat de podiumpresentatie van de kwartetleden soms sprankeling mist. In dit licht vindt de commissie het positief dat het Rubens Quartet actief nadenkt over de concertvorm en het publiek nadrukkelijk betreft bij de concerten.

De plannen voor de komende jaren vindt de commissie interessant. Zij ziet een logische lijn tussen de huidige activiteiten en deze plannen. De gedegenheid waarmee het Rubens Quartet steeds te werk gaat, ziet ze hierin terug. De programmeringskeuzes en de ideeën voor samenwerkingen vindt de commissie inspirerend. Ook in deze plannen ziet zij goede ideeën om te komen tot een ander soort podiumpresentatie, zoals de samenwerking met video artist Martin de Korte en de concerten in treinstations.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van het Rubens Quartet als ruim voldoende. Zij vindt dat het kwartet op de drie deelaspecten van ondernemerschap (marketing, eigen inkomsten en bedrijfsvoering) behoorlijk presteert, maar dat er op alle gebieden nog verbetering mogelijk is.

De marketing is volgens de commissie het belangrijkste punt van zorg: in de aanvraag weet het Rubens Quartet zich niet helder te positioneren, zeker niet ten opzichte van andere ensembles die op dezelfde markt opereren. De positionering zou de basis moeten zijn waarop de marketing gebouwd is. In deze aanvraag is deze basis wankel. Dit ziet de commissie vertaald in algemene en weinigzeggende doelgroepbeschrijvingen. De uitwerking van de marketingstrategie in concrete acties is daardoor nogal ongericht en dus niet effectief. Het kwartet laat een degelijke bedrijfsvoering zien. Een breed samengesteld bestuur ondersteunt het ensemble; voor de commissie wordt uit de cv's van de bestuursleden echter niet duidelijk of er in het bestuur voldoende actuele kennis van marketing, sponsoring/ fondsenwerving en financieel beheer aanwezig is. Gezien het bovenstaande is hier nog winst te behalen.

Op het gebied van de publieksinkomsten laat het Rubens Quartet realistische verwachtingen zien. De overige eigen inkomsten hebben de afgelopen jaren echter nogal gefluctueerd. De commissie vindt dat uit de aanvraag geen gestructureerd plan blijkt om deze inkomsten op langdurige basis te verhogen. De aanvraag noemt een flink aantal wegen, maar een concreet plan van aanpak ontbreekt. De commissie vindt dit een gemiste kans.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de pluriformiteit van de Nederlandse podiumkunsten als neutraal. Klassieke muziek is in ruime mate vertegenwoordigd in de basisinfrastructuur, bij de gesubsidieerde ensembles én in het ongesubsidieerde circuit. Binnen het ongesubsidieerde circuit is een flink aantal strijkkwartetten actief, dat zich grotendeels toelegt op dezelfde stijlperiodes als het Rubens Quartet.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding als ruim voldoende. Hoewel de standplaats Den Haag is, en het kwartet op deze wijze geen bijzondere bijdrage levert aan de spreiding, presenteert het zich wel met regelmaat op podia door het gehele land. Daarmee wordt dus een bijdrage aan de spreiding van het aanbod geleverd.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Het Rubens Quartet heeft geen financiële bijdrage van een provincie of gemeente aangevraagd.

TOESLAG

niet toekennen

De commissie ziet geen reden om een toeslag te verlenen aan het Rubens Quartet. De plannen die het kwartet presenteert zijn volgens de commissie interessant, maar niet innovatief. De manier waarop het kwartet samenwerkt met andere musici en kunstenaars vindt zij niet vernieuwend. Het repertoire is deels nieuw en origineel: het brengen van een dergelijke programmering is echter noodzakelijk voor ieder ensemble dat op een hoog niveau wil functioneren. De 'vernieuwing en verjonging van het genre strijkkwartet' die het kwartet beoogt, ziet de commissie niet terug in de plannen. Om die reden adviseert de commissie negatief over de aangevraagde toeslag.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Rubens Quartet te honoreren, voor zover het budget dit toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) **192.000**

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	40	40.000
Circuit midden	32	80.000
Circuit groot	8	40.000
Basissubsidie voor 2 jaar		160.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Sinfonia Rotterdam

Stichting Rotterdams Kamerorkest

INLEIDING

Sinfonia Rotterdam (voorheen Rotterdams kamerorkest) werd opgericht in 2000 met als missie 'mensen raken met klassieke muziek'. De basisbezetting van het orkest bestaat uit twintig strijkers en zeven blazers, vaste dirigent is Conrad van Alphen, zakelijk leider is Carola Heeremans. Het orkest richt zich met name op het klassieke repertoire, maar speelt ook werk uit latere stijperiodes. Met enige regelmaat verstrekt het orkest compositieopdrachten aan jonge componisten en studenten compositie. Als hoofddoelstellingen formuleert de instelling in de aanvraag een grote landelijke en internationale spreiding op topniveau, het toegankelijk maken van klassieke muziek voor alle lagen van de bevolking en een orkest zijn dat kansen biedt aan jonge toptalenten. Daarnaast wil het orkest perspectief bieden aan jonge professionals en streeft het een gezonde en ondernemende bedrijfsvoering na.

Sinfonia Rotterdam zet bij haar uitvoeringsstijl het muzikale verhaal centraal, er wordt er meer gedacht in muzikale lijnen dan in uitvoeringsregels, aldus de aanvraag. De klassieke periode met haar rijkdom aan repertoire voor kamerorkest vormt het startpunt in de programmering van Sinfonia Rotterdam, maar moderner werk komt ook aan bod. Daarnaast functioneert het orkest als een van de huisorkesten van De Doelen, onder meer in de Korenserie, de serie Music for the Millions en de Red Sofa serie. De musici spelen op moderne instrumenten. De kleine basisbezetting van twintig strijkers en zeven blazers vereist volgens de aanvraag een zeer actieve spelhouding.

De plannen voor 2013-2014 omvatten onder meer de eigen series in Rotterdam: 'Klassiek&Wijn' en 'High Tea Klassiek' aan de kade (in samenwerking met het Wereldmuseum). In het Concertgebouw in Amsterdam wordt de serie 'Klassieke Schatkamer' voortgezet. Daarnaast zijn er plannen voor het verzorgen van concerten in openbare ruimtes en op bijzondere locaties. Op het gebied van internationalisering is er een vaste samenwerking met Brazilië.

Sinfonia Rotterdam wil in de jaren 2013 en 2014 in totaal 86 concerten realiseren, waarvoor het een subsidie per jaar aanvraagt van 142.500 euro.

Sinfonia Rotterdam ontvangt geen structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Sinfonia Rotterdam als voldoende. De commissie beoordeelt het vakmanschap van het orkest op basis van de meegezonden registraties als goed. Een belangrijk bestanddeel van het repertoire van Sinfonia Rotterdam wordt gevormd door het werk van de grote componisten uit de klassieke periode. De door het orkest verwoorde visie op dit repertoire vindt de commissie echter getuigen van weinig oorspronkelijkheid: het centraal zetten van het muzikale verhaal en de stelling dat er meer wordt gedacht in muzikale lijnen dan in uitvoeringsregels zijn algemeenheden die het orkest geen eigen artistieke signatuur verschaffen.

De commissie constateert dat een artistieke invulling aan het plan van Sinfonia Rotterdam ontbreekt. Zo uitgebreid als de aanvraag ingaat op het ondernemerschap van de instelling, zo mager is het plan op het gebied van muzikale inhoud.

In de aanvraag wordt weliswaar aandacht besteed aan de artistieke visie en signatuur van de instelling, maar deze beschrijft vooral de huidige praktijk en geeft de commissie weinig inzicht in de artistieke keuzes en doelstellingen voor de langere termijn. Namen van componisten en solisten worden nauwelijks genoemd. Als er al een solist bij naam wordt genoemd, wordt de keuze eerder onderbouwd met zakelijke dan met artistieke argumenten. In de aanvraag worden de eigen series beschreven en wordt een repertoireperiode genoemd (klassiek en verder), maar naar de invulling van de programma's voor de komende twee jaren kan de commissie slechts raden. Bij de beschrijving van de series worden enkele kernwoorden genoemd, zoals toegankelijke klassiekers, mooie wijn en sfeervolle ambiance bij 'Klassiek&Wijn' en erkenning, profilering en samenwerking bij de 'Klassieke Schatkamer', waardoor het orkest op basis van deze aanvraag voor de commissie geen artistieke identiteit krijgt en de commissie zich ook niet kan uitspreken over de zeggingskracht van de concertprogramma's.

De commissie is positief over het feit dat Sinfonia Rotterdam kiest voor een programma op het gebied van jong talent, maar kan op basis van de aanvraag niet beoordelen hoe de samenwerking met bijvoorbeeld het Prinses Christina Concours en het Internationaal Vocalisten Concours - die immers zelf ook begeleidingsprogramma's voor jong talent hebben - concreet wordt ingevuld. Ook kan de commissie in de aanvraag geen uitgewerkte visie vinden voor de keuzes die worden gemaakt op het gebied van (jong) compositietalent.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

Het ondernemerschap van Sinfonia Rotterdam in deze aanvraag wordt door de commissie beoordeeld als ruim voldoende. Het orkest heeft de afgelopen jaren stevig aan de weg getimmerd en met inzet gewerkt aan een eigen positie binnen de stad Rotterdam. Het orkest maakt werk van een gezonde bedrijfsvoering en slaagt erin samenwerkingspartners aan zich te binden die voor langere tijd van belang zijn voor de instelling. Het gaat hierbij om artistieke samenwerkingen (Rotterdamse koren), samenwerkingen op het gebied van talentontwikkeling en coalities met onder andere De Doelen en het Wereldmuseum.

Het bestuur is zorgvuldig samengesteld en de leden beschikken over relevante netwerken.

Op het gebied van het vergroten van de publieksinkomsten zijn er forse ambities: het orkest gaat meer spelen en streeft daarbij in de meeste gevallen naar uitverkochte zalen.

Het streven om de publieksinkomsten in de periode 2013-2014 met 60% te laten stijgen ten opzichte van 2011 vindt de commissie echter niet realistisch. De gemiddelde bezoekersaantallen over de periode 2009-2011 laten een daling zien en er is in de ogen van de commissie geen goed onderbouwde strategie om deze daling een halt toe te roepen, laat staan om de publieksinkomsten in deze mate te laten stijgen. De commissie is wel positief over de resultaten die worden bereikt op het gebied van overige eigen inkomsten: het orkest heeft twee vaste sponsors en beschikt over een groeiende business club, bestaande uit particulieren en bedrijven.

Over het onderdeel marketing en publieksbereik is de commissie kritisch. De doelgroepen worden in de aanvraag wel genoemd, maar er wordt niet duidelijk gemaakt waarom bij een

serie als 'Klassiek&Wijn' wordt gemikt op inburgeraars, studenten en jongeren. De marketingacties zijn weinig specifiek en in veel gevallen is er geen duidelijke koppeling te maken tussen de in te zetten middelen en de beoogde doelgroepen.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

Sinfonia Rotterdam is een kamerorkest dat zich toelegt op klassieke muziek. Het ensemble positioneert zichzelf vooral ten opzichte van Amsterdam Sinfonietta en Combattimento Consort Amsterdam. De commissie is van mening dat het ensemble daarbij voorbijgaat aan orkesten waarmee het in haar repertoirekeuzes ook sterke overeenkomsten vertoont, zoals de Radio Kamer Filharmonie, het Nederlands Kamerorkest en het Orkest van de Achttiende Eeuw. Ook symfonieorkesten spelen met regelmaat het klassieke repertoire waar Sinfonia Rotterdam zich mee afficheert. Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt de commissie de bijdrage van Sinfonia Rotterdam aan de pluriformiteit van het Nederlandse podiumkunstenaanbod als neutraal.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

Sinfonia Rotterdam heeft als standplaats Rotterdam, waar er sprake is van een stevige lokale inbedding van de activiteiten. Naast de eigen serie in Amsterdam vinden de concerten enigszins gespreid over het land plaats. Daarmee levert Sinfonia Rotterdam geen bijzondere bijdrage aan de spreiding van het podiumkunstenaanbod in Nederland.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Sinfonia Rotterdam ontvangt vanaf 2004 structurele subsidie van de gemeente Rotterdam. Er is voor de periode 2013-2016 een bedrag van 145.000 euro per jaar gevraagd aan de gemeente Rotterdam. Als deze aanvraag wordt gehonoreerd, is er sprake van een beperkte lokale bijdrage.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Sinfonia Rotterdam niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

285.000

Slagwerk Den Haag

Stichting Slagwerkgroep Den Haag

INLEIDING

Slagwerk Den Haag is een gespecialiseerd slagwerkensemble dat zich sinds kort weer in Den Haag heeft gevestigd. Fedor Teunisse is artistiek leider. Per 1 september 2012 is Liesbeth Kok zakelijk leider. Slagwerk Den Haag wil met een grote openheid en inventiviteit een actieve invulling geven aan muziek van nu. Het gezelschap doet dit middels zeer uiteenlopende projecten: jeugdprogramma's, multidisciplinaire voorstellingen, concertprogramma's waarin wordt geput uit de complete westerse slagwerkliteratuur en programma's waarin nieuw geschreven werk centraal staat.

Volgens de aanvraag neemt Slagwerk Den Haag tussen de muziekensembles een volstrekt eigen positie in als de enige slagwerkspecialist met een continue focus op actuele gecomponeerde muziek. Het ensemble ziet zichzelf als een jong gezelschap met een dynamische uitstraling. Het ensemble vindt dat de traditionele manier van luisteren naar concerten aan slijtage onderhevig is en niet meer aansluit bij jongere generaties. Daarom besteedt Slagwerk Den Haag altijd aandacht aan de context en vorm van een concert. Zo wil het een 'aansprekende lading' aan de beleving van de muziek toevoegen.

In de aanvraag beschrijft het ensemble voor de komende twee jaar tien projecten in detail. Daarnaast speelt Slagwerk Den Haag vaak in op de actualiteit en vragen uit de markt. Op het programma staan onder meer een project rondom John Cage, een feestelijk jeugdprogramma rond het 35-jarig bestaan en een vervolg op het muziektheaterstuk 'Words and Beyond' van Seung-Ah Oh. Ook staat er een coproductie met muziektheatergezelschap Via Berlin gepland, een communityproject 'City of Sounds' en een coproductie met VocaalLAB en Club Guy & Roni met als titel 'The Naked Lunch'. Daarnaast zal er een serie concerten plaatsvinden met werken van onder meer Grisey, Xenakis en Reich. Samen met Ralph van Raat onderzoekt het ensemble 'oorsprong, overeenkomsten, verschillen en de ware identiteit van piano en slagwerk'.

Slagwerk Den Haag wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar 75 voorstellingen realiseren in alle circuits. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 317.400 euro per jaar, inclusief toeslag.

Slagwerk Den Haag ontvangt in de periode 2009-2012 een jaarlijkse subsidie van 161.440 euro van het Fonds Podiumkunsten.

Daarvóór ontving de instelling subsidie van het Rijk in het kader van de cultuurnota.

In de periode 2009-2012 zijn negen concerten bezocht door adviseurs van het Fonds.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie vindt de artistieke kwaliteit van Slagwerk Den Haag goed. Het ensemble bestaat uit uitstekende musici. Slagwerk Den Haag streeft ernaar om werkelijk contact te maken met het publiek. De commissie vindt dat zij hierin goed slaagt, onder meer door de doordachte manier waarop het ensemble zijn concerten vormgeeft en zich presenteert op het podium. De concerten zijn hierdoor altijd een belevenis. De programmering is zeer divers,

waardoor Slagwerk Den Haag zich in verschillende circuits kan begeven. Hiertoe gaat het ensemble verbintenissen aan met dansgroepen en andere ensembles. De commissie juicht dit toe, maar merkt daarbij op dat zij niet alle samenwerkingen in de afgelopen jaren even geslaagd vond.

De voorliggende plannen geven het vertrouwen dat het gezelschap de samenwerkingspartners voor de komende jaren zorgvuldig heeft gekozen. De plannen liggen in lijn met de huidige activiteiten. De commissie is te spreken over de uiteenlopende programma's die Slagwerk Den Haag presenteert. Ondanks de verscheidenheid blijkt hieruit een helder artistiek profiel. Het ensemble brengt een hoogwaardige inhoud in een aantrekkelijke vorm. Slagwerk Den Haag laat zien dat hedendaagse muziek er niet alleen is voor een kleine groep liefhebbers, maar dat er vele mogelijkheden zijn om ook andere groepen te bereiken. De commissie waardeert hoe zij experimentele concerten voor een klein publiek afwisselt met programma's waarbij grotere publieksgroepen bereikt kunnen worden. De beoogde samenwerkingen met Via Berlin en Boukje Schweigman zijn mooie voorbeelden van het tweede soort programma's. Ook is de commissie benieuwd naar de uitkomsten van het community-artproject. Zij vindt de opzet en de uitwerking hiervan goed passen bij de praktijk van het ensemble. Daarnaast is de commissie enthousiast over de wijze waarop de groep omgaat met opdrachtcomposities: Slagwerk Den Haag weet componisten van (internationaal) formaat aan zich te binden, met wie intensief wordt samengewerkt.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van Slagwerk Den Haag als zwak. De commissie constateert dat Slagwerk Den Haag zich in het nabije verleden steeds als een creatieve ondernemer heeft opgesteld. Met een kleine staf heeft het gezelschap veel producties op poten gezet en zeer veel speelbeurten gerealiseerd. Het kritische oordeel dat de commissie desondanks velt, vindt zijn oorsprong vooral in de begroting. Slagwerk Den Haag vraagt een flinke subsidieverhoging aan, maar de begroting die daaraan ten grondslag ligt overtuigt de commissie allerminst. Het belangrijkste kritiekpunt richt zich op de hoogte van de publieksinkomsten. Deze waren de afgelopen jaren zeer stabiel, gemiddeld ruim 1.500 euro per concert. Slagwerk Den Haag verhoogt dit bedrag in 2013-2014 naar 2.500 euro zonder deze sterke toename ook maar enigszins aannemelijk te maken. Ook plaatst de commissie kanttekeningen bij diverse kostenstijgingen. Hoewel zij er begrip voor heeft dat het gezelschap de zakelijke staf enigszins wil uitbreiden, verbaast het de commissie bijvoorbeeld dat een verdrievoudiging van de aanstelling van de pr-medewerker niet leidt tot enige verbetering van de bezoekcijfers per concert. Ook stijgen de materiële kosten flink harder dan het aantal activiteiten. De bedrijfsvoering wordt hiermee minder efficiënt dan deze nu is.

Ook op andere vlakken is er ruimte voor verbetering: De aanvraag is ambitieus in de verhoging van het aandeel overige eigen inkomsten op de begroting, maar een helder en gestructureerd plan om dit te realiseren, ontbreekt. Ook zijn de marketingplannen onder de maat. Weliswaar is de positionering van het ensemble helder, maar de doelgroepen en de benadering hiervan zijn dat niet. Slagwerk Den Haag beschrijft hoe de groep in diverse circuits wil spelen en zo verschillende publieksgroepen wil bereiken. Dit wordt echter nergens in de aanvraag gespecificeerd of aannemelijk gemaakt. De commissie ziet dit als een gemiste

kans: Slagwerk Den Haag heeft met de beschreven plannen een flink potentieel dat met deze marketingstrategie te weinig wordt benut. Ruimte voor verbetering ziet de commissie ook in de samenstelling van het bestuur. Expertise op het gebied van marketing, werving van (private) fondsen en sponsoring is niet aanwezig, afgaande op de meegestuurde cv's van de bestuursleden.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

zeer goed

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de pluriformiteit van de podiumkunsten in Nederland als zeer goed. Het ensemble brengt hedendaagse muziek: een genre dat weliswaar af en toe door de instellingen in de basisinfrastructuur wordt gebracht, maar toch vooral te horen is op slechts een beperkt aantal gespecialiseerde podia in Nederland. Deze podia worden voor een flink deel bespeeld door andere gesubsidieerde gezelschappen. Slagwerk Den Haag onderscheidt zich in hoge mate van deze gezelschappen door de zeer consequente manier waarop zij samenwerkingen aangaat met (podium)kunstenaars buiten de hedendaagse muziek en de jeugdconcerten (met meestal speciaal hiervoor gecomponeerd werk). De instelling levert daarmee een zeer belangrijke bijdrage aan de pluriformiteit van het landschap.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding als ruim voldoende. Hoewel de standplaats Den Haag is, en het ensemble op deze wijze geen bijzondere bijdrage levert aan de spreiding, presenteert het zich met regelmaat op podia door het gehele land. Deze optredens vinden vaak plaats buiten de vier grote steden.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

Slagwerk Den Haag heeft in de afgelopen periode geen structurele subsidie ontvangen van een provincie of gemeente. Voor de periode 2013-2016 heeft het ensemble bij de gemeente Den Haag 100.000 euro per jaar aangevraagd. Als Den Haag dit bedrag toekent, levert dat een beperkte lokale bijdrage op.

TOESLAG

niet toekennen

Slagwerk Den Haag meent in aanmerking te komen voor een toeslag vanwege het structureel ontwikkelen van nieuw repertoire, de focus op nieuw werk voor jeugd, het werken met een nieuwe lichte componisten en slagwerkers en de innovatie in presentatievormen. De commissie stelt zich op het standpunt dat er op zich sprake is van vormen van innovatie, echter zij meent dat de aanvrager onvoldoende heeft weten te onderbouwen dat er met deze activiteiten ook extra kosten gemoeid zijn. Veel van de genoemde activiteiten, zoals ontwikkelen van repertoire en experimenteren met nieuwe vormen van podiumpresentatie, worden al langer ontplooid en zijn al deel van de bedrijfsvoering. Bovendien kan Slagwerk Den Haag een subsidieverhoging ten opzichte van de huidige periode tegemoet zien en neemt het aantal activiteiten slechts beperkt toe. Om die reden meent de commissie dat het ensemble de innovatieve activiteiten uit de verhoging van het subsidie moet kunnen dekken.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Slagwerk Den Haag te honoreren. Zij adviseert geen toeslag toe te kennen. Het geadviseerde subsidiebedrag is 219.500 per jaar. Dit is een lager bedrag dan Slagwerk Den Haag heeft aangevraagd. De verlaging komt door een te hoog gekozen basisbedrag voor de concerten in het grote circuit. Gezien het formaat voorstellingen (muziektheaterproducties die zijn gemaakt voor het middencircuit en concertante uitvoeringen met bijvoorbeeld ASKO|Schönberg) is het laagste basisbedrag passender voor het grote circuit.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		634.800
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	70	105.000
Circuit midden	44	154.000
Circuit groot	36	180.000
Basissubsidie voor 2 jaar		439.000
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		439.000
Gemiddeld per jaar		219.500

Stroom Management/Izaline Calister

Stichting Stroom Management

INLEIDING

Stroom Management is gevestigd in Amsterdam en voert onder directie van Linda Waal het management over de activiteiten van zangeres, componiste en bandleider Izaline Calister.

Stroom zet zich in voor de artistieke ontwikkeling en de carrière van Calister en vervult de rol van producent. Stroom stelt zich volgens de aanvraag ten doel het creatieproces van nieuw repertoire te bevorderen en het repertoire actief te verspreiden. De stichting streeft er naar een opvallende marketing en promotie te voeren, waardoor artiesten ook buiten hun (niche) markt treden en zo een groter (inter)nationaal publiek bereiken.

Stroom Management staat in dienst van het artistieke proces van Izaline Calister.

De artistieke visie en positionering betreffen dan ook die van Calister. Voor haar staat het gebruik van haar roots - Antilliaanse muziek - centraal in haar composities en vertolkingen. Nadat ze de afgelopen jaren invloeden van Amerikaanse jazz en de ritmes van Afrika op de muziek van de Antillen heeft onderzocht, wil ze zich de komende tijd gaan verdiepen in de Latijns- Amerikaanse invloeden. Daarnaast wil ze haar muziek combineren met verschillende disciplines (gezongen tekst en vertelkunst) en muziekstijlen. Hiermee wil ze zich verder vormen en profileren als zangeres en componiste. Het nieuwe repertoire zal op cd worden vastgelegd. Met de verspreiding van het door haar vertegenwoordigde cultureel erfgoed hoopt Calister een breder publiek te bereiken in Nederland en daarbuiten.

De hoofdactiviteit van Izaline Calister voor de jaren 2013-2014 is de voorstelling 'Buchi Fil en Mosa Nena'. Het verhaal is de treurige liefdesgeschiedenis van de slaven Buchi Fil en Mosa Nena, gebaseerd op een gedicht van Pierre Lauffer Sr. (1920-1981), een voornaam schrijver van Curaçao. Lauffer was een van de grondleggers van de 'Cancionero Papiamentu', de eerste zangbundel in zijn moedertaal. 'Buchi Fil' is eerder door Calister op het podium gebracht, maar zal wegens groot succes verder worden ontwikkeld tot een volwaardige theaterproductie. Afhankelijk van de zaalgrootte zal de productie in verschillende versies worden uitgevoerd: in de grote zalen in een uitgebreide bezetting met medewerking van een strijkkwartet en een verteller/acteur; in kleine en middelgrote zalen zal de productie worden gebracht met de vaste zes koppige band van Calister met een MC (rapper). Izaline Calister wil met deze voorstelling jongeren op haar manier laten kennismaken met de Antilliaanse roots en het slavernijverleden. Naast deze voorstelling zal Calister met haar band reguliere concerten geven met bestaand en nieuw repertoire.

Stichting Stroom wil met de activiteiten van Izaline Calister in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks veertig activiteiten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 135.000 euro per jaar.

De voorganger van rechtspersoon Stichting Stroom Management, met de naam Stichting Stroom, ontving een tweejarige activiteitensubsidie 2009-2010 voor het programma 'Speranza' van Izaline Calister.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Izaline Calister als voldoende. Zij is van mening dat Izaline Calister een uitstekende zangeres en performer is met een aanstekelijke muzikaliteit en podiumpresentatie. Haar repertoire is afwisselend, de arrangementen zijn strak en de leden van de band zijn goed op elkaar ingespeeld. De zoektocht naar muzikale invloeden van andere continenten op de muziek van de Antillen heeft haar werk inhoudelijk verdiept en geeft het een grote mate van oorspronkelijkheid. Calister levert daarmee een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van Antilliaanse muziek en met name aan de ontwikkeling en ontsluiting van repertoire in het Papiaments.

De commissie plaatst stevige kanttekeningen bij het plan van de stichting Stroom voor de komende jaren. Allereerst merkt zij op dat een heldere structuur in het plan ontbreekt en dat het op meerdere onderdelen onvoldoende is onderbouwd. Het plan beschrijft in zeer algemene bewoordingen dat Izaline Calister de komende jaren activiteiten met haar band wil blijven ontplooiën, maar is niet concreet over de aard van de activiteiten, noch over de beoogde artistieke koers. Het enige wat de aanvraag hierover zegt is dat het streven bestaat te blijven groeien door voldoende te blijven optreden en uitdagende producties te ontwikkelen. Dit is volgens de commissie onvoldoende om de plannen op artistieke inhoud te kunnen beoordelen. Bovendien geeft het plan geen inzicht in de contouren van de activiteiten voor de periode na 2014.

De aanvraag gaat slechts in op één specifiek project, namelijk de voorstelling 'Buchi Fil en Mosa Nena'. De commissie vindt dat dit programma inhoudelijk goed past in het oeuvre van Izaline Calister. Bovendien is het thema (weer) actueel vanwege de herdenking in 2013 van de afschaffing van slavernij 150 jaar geleden. Het plan biedt echter geen verdere inzichten dan louter een zeer globale opzet. Alle informatie die nodig is om de artistieke kwaliteit van de productie te beoordelen ontbreekt. Een libretto is niet aanwezig, de samenwerking met het Dudokkwartet is niet bevestigd, noch heeft de aanvrager een cv van het ensemble meegestuurd. Andere belangrijke artistieke partners, zoals de verteller/acteur, de regisseur en de MC, zijn nog niet bekend. De commissie is van mening dat de invulling van het plan derhalve te prematuur is om het te kunnen beoordelen.

ONDERNEMERSCHAP

onvoldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van Stroom, inzake Izaline Calister als onvoldoende. De kort geleden opgerichte stichting Stroom Management, opvolger van Stroom Management v.o.f., verzorgt sinds 2009 het management van Izaline Calister. De commissie is kritisch over de bedrijfsvoering van de stichting, omdat Stroom niet in staat is gebleken inzicht te verschaffen in de voor deze aanvraag benodigde financiële gegevens van de periode 2009-2011. Dientengevolge is er veel onduidelijkheid met betrekking tot de beoordeling van de financiële gezondheid van de organisatie, de kostenstructuur en de eigen inkomstennorm. Er wordt in algemene termen gesproken over samenwerking met andere partijen, maar er is niet aannemelijk gemaakt dat deze van invloed is op het verdienmodel. De aanvraag biedt geen reflectie op het feit dat bij een nagenoeg gelijkblijvend aantal activiteiten de publieksinkomsten sterk fluctueren. Evenmin is onderbouwd hoe deze inkomsten met ingang

van volgend jaar een ruime verdubbeling te zien geven ten opzichte van 2011, terwijl er minder activiteiten zullen plaatsvinden. Ook de overige eigen inkomsten laten een grote fluctuatie zien. Van diversificatie en risicospreiding van inkomstenbronnen is nauwelijks sprake. De aanvrager steunt op uitkoopsommen en (fonds)subsidie. Hier en daar worden kleine fondsbijdragen binnengehaald, maar uit de aanvraag blijkt niet dat er sprake is van beleid of visie op het gebied van het verwerven van bijdragen uit private fondsen of sponsorwerving.

De doelgroepen zijn in zeer algemene bewoordingen omschreven en uit de aanvraag blijkt niet dat er sprake is van een toegespitste marketingstrategie. Er wordt voornamelijk gefocust op de (mediagenieke) persoonlijkheid van Calister, die publiek moet trekken. De ambitie om de productie 'Buchi Fil en Mosa Nena' in het popcircuit te spelen is niet uitgewerkt. Met uitzondering van de vermelding dat gewerkt wordt met een MC, gaat de aanvraag niet in op de wijze waarop de productie voor poppubliek geschikt gemaakt wordt. Tot slot wordt in de aanvraag volstaan met een lange opsomming van podia waarop de activiteiten van Calister plaats zouden kunnen vinden, zonder dat er zicht is op een daadwerkelijke boeking.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie oordeelt dat de bijdrage van Izaline Calister aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap ruim voldoende is. Binnen het genre wereldmuziek zijn veel ensembles actief, maar het merendeel beweegt zich in het ongesubsidieerde circuit. De activiteiten van Izaline Calister, en dan specifiek die met haar eigen band, zijn onderscheidend, maar niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding van het aanbod als ruim voldoende. Zij overweegt daarbij dat Stroom is gevestigd in Amsterdam, een van de vier grote steden, wat geen meerwaarde oplevert voor de spreiding. De spreiding van de activiteiten in het Noorden, Westen en Zuiden van Nederland is daarentegen goed.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Stroom heeft voor de activiteiten van Izaline Calister geen subsidie aangevraagd bij de provincie of gemeente.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van stichting Stroom niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

270.000

Tam Tam Productions

Stichting Tam Tam

INLEIDING

Tam Tam Productions, gevestigd in Baarn, is een productiebureau op het gebied van wereldmuziek en jazz. De stichting heeft vijf percussie-ensembles onder zijn hoede, waarvan er vier zijn geformeerd rondom percussionist Lucas van Merwijk. Het betreft Cubop City Big Band, Drums United, Van Merwijks Music Machine, Drumix! en Gianna Tam & Band. De artistieke leiding van Tam Tam Productions is in handen van Van Merwijk, de zakelijke leiding wordt gevoerd door Roosje den Hertog.

Doelstelling van Tam Tam Productions is 'kwalitatief hoogwaardige wereldmuziekproducties te ontwikkelen, waarbij de samensmelting van verschillende (wereld)muziek genres met jazz en popstromingen centraal staat'. Er worden door alle ensembles ieder jaar nieuwe producties opgestart.

De projecten van Tam Tam Productions komen tot stand vanuit de gedachte dat ritme de verbindende factor is van alle culturen. De instelling werkt dan ook samen met percussionisten en andere instrumentalisten van verschillende muzikale en etnische achtergronden. Cubop City Big Band is naar eigen zeggen de enige bigband in Europa die zich richt op Zuid-Amerikaanse muziek in bigband uitvoering; Drums United is de enige Nederlandse slagwerkgroep waarin diverse drumtradities zijn vertegenwoordigd; Van Merwijks Music Machine wisselt vrijwel jaarlijks van bezetting, afhankelijk van het muzikale thema; bij slagwerkduo Drumix! staat de interactie tussen twee slagwerkers centraal; Gianna Tam Band is het jong talent project van de stichting onder leiding van percussioniste en zangeres Gianna Tam.

Voor het circuit van kleine zalen wordt subsidie aangevraagd voor de groepen Van Merwijks Music Machine, Drumix! en Gianna Tam & Band.

Van Merwijks Music Machine (VMMM) is een jaarlijks van bezetting wisselende groep, afhankelijk van het thema en de buitenlandse gast. Doelstelling is het realiseren van bijzondere muzikale combinaties. Voor de komende jaren worden de volgende projecten gestart: 'Cuban Golden Classic' (2013); 'Casablanca-Istanbul' (2014); 'Bollywood the Hard Way' (2015) en 'Bang Bang!' (2016).

Drumix! bestaat reeds twaalf jaar en is een slagwerkduo waarbij de interactie tussen twee slagwerkers centraal staat. In de eerste samenstelling werkte Van Merwijk samen met de Senegalese percussionist Aly N'Diaye Rose. Voor de komende periode is Van Merwijks partner de jonge percussioniste, drumster en zangeres Gianna Tam. In het project getiteld 'The Next Generation' wordt aan een nieuw slagwerkconcept gewerkt.

Voor Gianna Tam & Band vormt (elektronische) muziek uit de jaren tachtig de inspiratiebron voor eigen repertoire dat samen met synthesizerspeler Maarten Helsloot wordt gerealiseerd. De Cubop City Big Band wil het fenomeen Cubop – het samengaan van Cubaanse muziek en Bebop – volgens de aanvrager behouden en van nieuwe impulsen voorzien. Het project 'Otro Mundo' is enkele jaren geleden gestart met de thema's Venezuela, Colombia en Uruguay. In de komende seizoenen krijgt het project een vervolg met de thema's Brazilië, Puerto Rico, Santo Domingo en Peru.

Voor het circuit van grote zalen komt er een vervolg op 'European Heartbeat' van de formatie Drums United. Van Merwijk wil de diversiteit van de binnen Europa aanwezige slagwerktradities onder aandacht brengen waarbij afwisselend per seizoen wordt

samengewerkt met slagwerkers uit Schotland, Bulgarije, Ierland, Zwitserland, Turkije en Spanje. 'European Heartbeat' is gestart in seizoen 2011-2012 en zal vervolgd worden tot en met seizoen 2015-2016 met concerten in binnen- en buitenland. Tam Tam Productions wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks 72 concerten realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 238.500 euro per jaar.

Tam Tam Productions ontving voor de periode 2009-2010 een tweejarige projectsubsidie van het Fonds Podiumkunsten van 26.350 euro per jaar. Voor de periode 2011-2012 ontvangt Tam Tam Productions een tweejarige projectsubsidie van 36.557 euro per jaar.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het aanbod van Tam Tam Productions als ruim voldoende. Artistiek leider Lucas van Merwijk is in haar ogen een sterke muzikale persoonlijkheid die als drijvende kracht achter de diverse projecten voortvarend en doelgericht te werk gaat. Hij beschikt als musicus over een grote mate van vakmanschap, wat ook geldt voor de musici met wie hij zich omringt. De verschillende groepen die onder de vlag van de stichting opereren, vindt de commissie niet over de hele linie even interessant. Ook acht zij de inhoudelijke samenhang tussen de activiteiten gering. Zo vindt de commissie de muziek van Van Merwijks Music Machine weinig oorspronkelijk, omdat het gebruik maakt van een fusion-idiom dat in de jaren zeventig van de vorige eeuw is ontstaan, zonder daar herkenbare eigen elementen aan toe te voegen. De uitvoeringen moeten het daardoor vooral hebben van de virtuositeit van de musici en een voortdurende uitwisseling van solo's, wat de zeggingskracht beperkt. De commissie is wel enthousiast over de kwaliteit van Drums United. Op grond van het videomateriaal bij de aanvraag komt zij tot de conclusie dat van Merwijk er goed in slaagt met dit ensemble de muzikale en theatrale mogelijkheden van een slagwerkconcert optimaal te benutten. Met deze groep wordt ook instrumentale virtuositeit als vertrekpunt genomen en daarmee wordt vervolgens een boeiende interculturele uitwisseling bereikt. Percussie staat bij deze groep volledig centraal, waarbij fysieke energie en spektakel bijdragen aan een sterke zeggingskracht.

Voor de Cubop City Big Band geldt net als voor de andere groepen dat hierin uitstekende musici zijn samengebracht. De commissie vindt de arrangementen echter niet bijzonder interessant; zij is van mening dat het traditionele cubop-genre een interessantere uitwerking zou kunnen krijgen. Het initiatief is weliswaar oorspronkelijk vanwege het feit dat er nauwelijks vergelijkbare big bands actief zijn op dit terrein, maar de commissie vindt het jammer dat de interpretatie die de Cubop City Big Band aan het historisch materiaal geeft niet veel verder gaat dan een uitvoering met een moderne, gepolijste ensembleklank. Zij vindt dit geen vooruitgang ten opzichte van het karakteristieke, rauwe geluid dat de traditionele cubop karakteriseert.

Bij de beoordeling van de plannen voor de komende periode stelt de commissie vast dat de kracht van Tam Tam Productions vooral tot uitdrukking komt in hetgeen in de praktijk wordt gerealiseerd met een succesformule als Drums United, en minder in de beschrijving van een artistieke visie. Het plan is concreet en praktisch, maar bevat geen overkoepelende visie die

duidelijk maakt wat de verschillende projecten met elkaar verbindt, anders dan de persoon Lucas van Merwijk. De kerngedachte in de aanvraag dat ritme de verbindende factor van alle culturen is, vindt de commissie te globaal als uitgangspunt voor een artistieke signatuur. Zij kan op grond van het plan dan ook niet vaststellen dat met de diverse groepen en producties gezamenlijk een synergie wordt bereikt. De muziek van de Gianna Tam Band vindt de commissie stilistisch dusdanig afwijkend van het overige aanbod van Tam Tam Productions, dat dit de onduidelijkheid over de artistieke signatuur vergroot. Voor wat betreft de afzonderlijke producties voor de komende jaren is zij positief over de programma's van de Cubop City Big Band, die helder zijn beschreven en een boeiend en gevarieerd spectrum beslaan van muziektradities. Verder vindt zij het interessant dat Drums United met het 'European Heartbeat' project aandacht wil besteden aan de diverse slagwerktradities die in Europa aanwezig zijn.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

De commissie is positief over de effectiviteit van de bedrijfsvoering van Tam Tam Productions; de organisatie is efficiënt en er wordt een indrukwekkende output gerealiseerd aan concerten in binnen- en buitenland. Zij maakt daarbij de kanttekening dat het zakelijk beleid in hoge mate afhankelijk is van de expertise en ervaring van de zakelijk leider. De slagkracht van de organisatie zou wellicht kunnen worden vergroot door aanvullende expertise op het terrein van ondernemerschap te waarborgen bij de samenstelling van het bestuur. Uit de aanvraag blijkt dat betrokkenheid van het bestuur vooral is gericht op artistieke en financiële zaken, terwijl extra inbreng op het terrein van marketing en fondsenwerving nuttig zou zijn. In het plan is geen toelichting gegeven op de wijze waarop samenwerking met uiteenlopende partners kan bijdragen aan het verdienmodel. De samenwerkingsverbanden die worden genoemd zijn artistiek gemotiveerd, ofwel hebben de vorm van een opdrachtrelatie, zoals in de samenwerking met impresario's en internationale boekingskantoren.

Tam Tam Productions gaat in de begroting uit van een grote afhankelijkheid van inkomsten uit optredens en meerjarige subsidie van het Fonds. Er is ondersteuning van een slagwerkfabrikant, maar er zijn geen inkomsten begroot uit bijdragen van private fondsen of particulieren.

De commissie acht een betere spreiding van risico's tussen de inkomstenbronnen wenselijk. Ondanks het feit dat in de periode 2009-2011 de publieksinkomsten zijn gedaald, wordt gerekend op een stijging in 2013 van meer dan 30%. De commissie constateert dat de stijging in het plan voldoende is onderbouwd: de intensivering van de samenwerking met enkele buitenlandse impresariaten zal het aantal boekingen doen toenemen en parallel daaraan zullen de publieksinkomsten toenemen.

Wat voor het artistieke beleid geldt, gaat ook op voor de marketing: er is geen sprake van een overtuigende visie, maar in de praktijk blijkt desalniettemin dat de stichting goede resultaten weet te behalen. Tam Tam Productions bereikt een groot en trouw publiek, maar slaagt er in de aanvraag niet in de eigen positionering goed over het voetlicht te brengen. Met uitzondering van de Cubop City Big Band wordt niet overtuigend beschreven hoe de verschillende groepen zich verhouden tot andere aanbieders op het terrein van wereldmuziek en slagwerkprogramma's. De doelgroepen zijn in zeer algemene termen benoemd en daarmee te weinig specifiek om als uitgangspunt te kunnen dienen voor een doelgericht marketingbeleid. De commissie constateert dat de instelling geen gelijke tred houdt met ontwikkelingen op het terrein van

marketing; dit blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat in het plan alleen sprake is van het onderhouden van een website en niet wordt ingegaan op de mogelijkheden die sociale netwerksites bieden.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van Tam Tam Productions aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap als ruim voldoende. Binnen het genre wereldmuziek zijn veel ensembles actief, waarvan het merendeel zich beweegt buiten de gesubsidieerde sector en de basisinfrastructuur. Toch is het aantal podia waarop deze muziek te beluisteren is, beperkt. De aanvrager levert daarom een bijdrage aan de pluriformiteit, maar is niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding als ruim voldoende. Hoewel Tam Tam Productions gevestigd is in Baarn voeren de onder de organisatie opererende ensembles daar geen activiteiten uit op structurele basis. Er kan derhalve niet gesproken worden van een regionale worteling. Wel vindt een relatief groot deel van de activiteiten plaats in de diverse regio's buiten de grote steden.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Tam Tam Productions heeft geen bijdrage gevraagd aan de provincie of gemeente.

TOESLAG

niet van toepassing

Tam Tam Productions heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Tam Tam Productions te honoreren voor zover het budget dat toelaat.

De commissie adviseert de aanvraag te honoreren voor een bedrag van 242.500 euro. Dit bedrag wijkt af van het bedrag in de aanvraag, omdat de aanvrager bij de berekening van het gevraagde bedrag een fout heeft gemaakt.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 477.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	50	50.000
Circuit midden	14	35.000
Circuit groot	80	400.000
Basissubsidie voor 2 jaar		485.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Tango Extremo

Stichting Música Extrema

INLEIDING

Stichting Música Extrema is de rechtspersoon waaronder het ensemble Tango Extremo zijn activiteiten uitvoert. Tanya Schaap is artistiek leider; Ben van der Dungen is zakelijk leider. De missie van de organisatie is om Tango Extremo een hoogwaardige plek in het Nederlandse muziekbestel en de internationale markt te doen verwerven. Hiertoe werkt de stichting aan promotie, verkoop, (inter)nationale samenwerkingen, marketing en de realisatie van de artistieke ideeën van Tango Extremo. Als artistiek uitgangspunt combineert Tango Extremo de 'tango nuevo'-muziek met allerlei andere muziekstijlen en genres. Het ensemble heeft een 'unieke plek in het gebied van de fusie binnen de jazz- en wereldmuziek'. Tango Extremo onderzoekt de mogelijkheden om Europese muziektradities te combineren met tango en verschillende andere Zuid-Amerikaanse muziektradities. Daaraan voegt het ensemble een improviserend element toe, wat de muziek flexibel en persoonlijk maakt. In 2013 brengt Tango Extremo de productie 'De Stad': een combinatie van tango nuevo, bebop, hiphop en techno. In dit programma 'zapt' het publiek muzikaal door de stad heen. Tango Extremo wil typische stadsmuziek als bebop, hiphop, r&b en dance met elkaar vermengen vanuit het perspectief van de tango nuevo. In 2014 vervolgt het gezelschap zijn producties met 'Russia: de grootse melodische dramatiek van de Russische muziek', geïmplantend in de tango nuevo. Hiervoor maakt Tango Extremo gebruik van balletten van bijvoorbeeld Tsjaikovsky, Prokofjev en Stravinsky. Het ensemble wil in dit programma de Russische melancholie belichten.

In beide projecten worden diverse muzikale werelden met elkaar gecombineerd en vormgegeven met de tango nuevo als uitgangspunt. Tango Extremo wil gaan samen werken met componisten/arrangeurs als Gustavo Beytelmann, Jan Laurens Hartong en Wim Warman. Bij beide producties toont Tango Extremo videomateriaal dat op zes doeken achter het ensemble wordt geprojecteerd.

Stichting Música Extrema wil in de jaren 2013 en 2014 per jaar twintig voorstellingen in het kleine en twintig in het middencircuit realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 90.000 euro per jaar.

De Stichting Música Extrema ontvangt in de periode 2011-2012 een tweejarige projectsubsidie van het Fonds Podiumkunsten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Tango Extremo als voldoende. Zij is slechts gematigd positief over het meegestuurde geluidsmateriaal. Hoewel zij het individuele vakmanschap van de musici erkent, vindt ze het resultaat van het ensemble als geheel niet overtuigend. De muziek vindt ze eenvormig en niet erg spannend. De bewerkingen van klassieke muziek leveren geen interessante vermenging van stijlen op. De zeggingskracht van de muziek vindt ze hierdoor erg beperkt. De groeipotentie die in het vorige commissieadvies over Tango Extremo werd signaleerd, is niet voldoende benut.

De plannen voor de komende jaren overtuigen slechts gedeeltelijk. De combinatie van de tango met Rusland vindt de commissie interessant en origineel. Ook de combinatie van de tango nuevo met stadsmuziek als bebop, hip hop, r&b en dance vindt ze in beginsel oorspronkelijk en boeiend. De uitwerking is echter onder de maat. Uit de aanvraag blijkt amper hoe deze vermenging van stijlen in de praktijk uitgewerkt wordt, zonder de kracht van de oorspronkelijke stijlen te verliezen. De commissie heeft niet het vertrouwen dat de rauwheid die stedelijke muziek kan kenmerken, voldoende tot uiting zal komen in de muziek. Deze verwachting baseert zij mede op het soort arrangementen, de klankkleuren en de interpretaties zoals die te beluisteren zijn op de opnames van eerdere projecten. Verder vindt de commissie het gebruik van beeld tijdens de concerten teleurstellend. De aanvraag meldt dat deze beelden louter 'een cosmetische functie' hebben. De commissie vindt dit getuigen van te weinig ambitie op dit vlak. Beeld kan een interessant onderdeel van de concerten vormen, mits het creatief en doordacht wordt ingezet. Tango Extremo laat hier een kans liggen om de concerten artistiek-inhoudelijk te versterken. Dit gaat ten koste van de zeggingskracht van de concerten.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van Tango Extremo als ruim voldoende. Het gezelschap heeft zich de afgelopen jaren een stevige plaats verworven op binnen- en buitenlandse podia. De lange speellijsten en de efficiënte werkwijze dwingen respect af. Ook waardeert de commissie het dat Tango Extremo op een structurele wijze kansen geeft aan studenten van hogescholen om stages te lopen bij het ensemble.

Toch roepen de plannen zoals die nu voorliggen een aantal fundamentele kritiekpunten op, allereerst op het gebied van bedrijfsvoering. Zo worden de extra inkomsten uit subsidie volledig ingezet om de kantoororganisatie te versterken, in plaats van te investeren in de kwaliteit van de producties. De commissie begrijpt dat de organisatie een beter toegeruste zakelijke ondersteuning wenselijk vindt, maar deze keuze doet sterk af aan de effectieve werkwijze van het ensemble van voorheen.

Op het gebied van de inkomstenwerving ziet de commissie een trendbreuk in de publieksinkomsten in Nederland. De publieksaantallen per concert zijn tussen 2009 en 2011 sterk afgenomen. Toch verwacht Tango Extremo dat de uitkooptom per concert en het publieksaantal in 2013-2014 weer sterk zullen stijgen. De aanvraag geeft voor deze wending geen aannemelijke verklaring. Daarbij vindt zij de visie op de werving van overige eigen inkomsten onder de maat. De ambitie is laag: gezien de toegankelijkheid van de concerten, denkt de commissie dat er betere resultaten te behalen zouden moeten zijn op het gebied van bedrijfssponsoring en private fondsenwerving.

De commissie is daarentegen enthousiast over het marketingplan, ondanks een enigszins onheldere positionering waarbij het gezelschap geen oog heeft voor andere aanbieders binnen het genre. Tango Extremo laat in het plan duidelijk zien hoe een gedifferentieerde marketingbenadering wordt nagestreefd, waarbij het ensemble een goed oog heeft voor de behoeften van de diverse podia. De aanvraag maakt aannemelijk dat Tango Extremo zich zowel met haar producties als met de bijbehorende publiciteitsmiddelen kan voegen naar deze behoeften. Dat de website ook in het Koreaans beschikbaar is, is hiervan een treffende illustratie.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie oordeelt dat de bijdrage van Tango Extremo aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap ruim voldoende is. Binnen het genre wereldmuziek zijn veel ensembles actief, waarvan het merendeel zich beweegt buiten de gesubsidieerde sector en de basisinfrastructuur. Het aantal podia waarop deze muziek te beluisteren is echter beperkt. De aanvrager levert daarom een bijdrage aan de pluriformiteit, maar is niet uniek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de geografische spreiding als ruim voldoende. Hoewel de standplaats Den Haag is, en het ensemble daarmee geen bijzondere bijdrage levert aan de spreiding, presenteert het zich op podia door het gehele land. Daarmee wordt een bijdrage aan de spreiding van het aanbod geleverd.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Stichting Música Extrema heeft geen financiële bijdrage van een provincie of gemeente aangevraagd.

TOESLAG

niet van toepassing

Stichting Música Extrema heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Tango Extremo te honoreren, voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)		180.000
Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	40	60.000
Circuit midden	40	120.000
Circuit groot		
Basissubsidie voor 2 jaar		180.000
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

The Ex

Stichting Ex

INLEIDING

The Ex is een underground band gevestigd in Wormer. De vier leden van The Ex (Andy Moore, Katherina Bornefeld, Terrie Hessels en Arnold De Boer) zijn allen verantwoordelijk voor het zakelijke en artistieke beleid, voeren het management van de band en brengen via het eigen label Ex Records cd's op de markt. In de afgelopen 32 jaar speelde The Ex zo'n 1.600 keer in Europa, Noord-Amerika, Canada, Rusland en Afrika en maakte de band meer dan 25 cd's.

The Ex begon in 1979 als punkband, maar in de loop der jaren ontwikkelde de muziek zich tot een mix van muzikale invloeden als rock, jazz-improvisatie en wereldmuziek. Volgens The Ex is de muziek steeds herkenbaar als vernieuwende 'Ex-muziek' met typische ritmische gitaren, het herkenbare, bijna Afrikaanse drumwerk en de cryptische, ironische zang. The Ex wil muziek maken met hart en ziel, zonder oog op commercie, trends of verwachtingen, maar voortdurend nieuwsgierig en op zoek naar artistieke grenzen en uitdagingen. The Ex richt zich de laatste jaren op drie pijlers: 'The Ex & Brass Unbound', 'The Ex + Ethiopië' en 'The Ex 4-piece'.

Voor de komende jaren wil de band een nieuw programma ontwikkelen dat een combinatie is van deze reeds lopende, maar nog in ontwikkeling zijnde projecten. Het doel van het project is om het aantal concerten in Nederland te vergroten en nieuw publiek te bereiken. 'The Ex & Brass Unbound' is een samenwerking van The Ex met wisselende Nederlandse en internationale topmuzikanten uit de jazz en geïmproviseerde muziek. 'The Ex + Ethiopië' is een samenwerking van The Ex met musici uit Ethiopië: concerten worden aldaar maar ook in Europa gespeeld. Een hechte artistieke band – en internationale faam - is gegroeid met de 76-jarige saxofoonlegende Getatchew Mekuria. 'The Ex 4-piece' betreft de activiteiten van de band zelf. De samenstelling van de band in het nieuwe project is flexibel en hangt af van de locatie. In de grote setting wordt gedacht aan extra dansers en een grote blazerssectie. The Ex wil in de jaren 2013 en 2014 jaarlijks vijftig concerten realiseren. Hiervoor wordt een bedrag gevraagd van 142.500 euro.

The Ex ontvangt geen structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten, provincie of gemeente.

The Ex heeft enkele malen internationaliseringssubsidies van het Fonds ontvangen.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van The Ex als voldoende. Zij kent The Ex als een eigenzinnige, onafhankelijke band die een herkenbare muzikale koers vaart. In zijn lange bestaansgeschiedenis heeft The Ex een oorspronkelijk muzikaal idioom ontwikkeld, dat wars is van trends binnen de (pop)muziek. De uitvoeringskwaliteit van de band getuigt volgens de commissie van vakmanschap en wordt gekenmerkt door een strakke, overrompelende speelstijl. Met zijn sterke live-reputatie is The Ex behalve in Nederland een graag geziene gast op verschillende podia en festivals over de hele wereld. Ondanks het feit dat The Ex

geworteld is gebleven in de pop, speelt de band regelmatig met grootheden uit andere muziekgenres, zoals jazz, geïmproviseerde- en wereldmuziek en weet daarmee internationale kruisbestuivingen te bewerkstelligen. De commissie heeft waardering voor de maatschappelijke betrokkenheid die The Ex weet te integreren in zijn projecten. Zo werd met het project 'The Ex en de Shellelle Saxofoon in Ethiopië' naast concerten en workshops ter plekke een saxofoon-reparatieproject opgezet.

Ondanks het enthousiasme over de kwaliteiten van de band is de commissie zeer kritisch over de aanvraag voor de periode 2013-2014. Afgezien van het feit dat deze niet is ingericht volgens de richtlijnen van het Fonds, constateert zij dat er in de aanvraag geen sprake is van een artistieke visie, noch van een onderbouwing daarvan. De kern van het plan is tweeledig. Ten eerste heeft The Ex zich ten doel gesteld (weer) meer concerten in Nederland te spelen. Ten tweede wil The Ex een programma ontwikkelen dat een combinatie is van twee verschillende projecten die de groep in de afgelopen jaren heeft uitgevoerd: 'The Ex & Brass Unbound' en 'The Ex + Ethiopië'. Met dit programma wil de band de toename van concerten in Nederland bewerkstelligen.

De commissie constateert dat de artistieke motivatie van het project onvoldoende is onderbouwd. Dat er volgens de aanvrager sprake zou zijn van een uniek project en van een verrassende kruisbestuiving is als inhoudelijke motivatie te mager. De commissie zou bijvoorbeeld meer informatie verwachten over welke kruisbestuiving de band voor ogen staat, en wat dit betekent voor de artistieke- en repertoireontwikkeling van The Ex.

Dit wordt versterkt door het feit dat in de aanvraag ook feitelijke informatie ontbreekt over de beide projecten die worden gecombineerd. Daardoor wordt de commissie niet in staat gesteld zich een beeld te vormen van de zeggingskracht en oorspronkelijkheid van het gebodene. Essentiële informatie, zoals bijvoorbeeld wie de gastmusici zijn en waarom voor hen gekozen is, ontbreekt. Noch geeft The Ex uitleg over de toevoeging van dansers aan de concerten, zoals bijvoorbeeld over de aard van de dans en welke rol deze speelt binnen dit project.

ONDERNEMERSCHAP

voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van The Ex als voldoende. Naar haar mening wordt de bedrijfsvoering van The Ex gekenmerkt door efficiëntie en een projectgerichte werkwijze. Hoewel de financiële gezondheid gemeten aan de liquiditeit en solvabiliteit van de stichting instabiel is, blijkt uit de kostenstructuur dat de organisatie zeer efficiënt te werk gaat. De beheerslasten zijn laag en de eigen inkomsten zijn uitzonderlijk hoog in verhouding tot het gemiddelde in de sector. Vanwege het feit dat The Ex een goed lopende internationale concertpraktijk en een uitstekende reputatie heeft opgebouwd, en bovendien de organisatie in eigen hand houdt, opereert de groep in financieel opzicht nagenoeg zelfstandig. Desondanks plaatst de commissie enkele kanttekeningen bij de uitwerking van het ondernemerschap in de aanvraag. Zo is geen visie geformuleerd op het gebied van risicospreiding van inkomstenbronnen, noch lijkt er sprake te zijn van werving van private middelen. Evenmin is uitgelegd waarom de overige eigen inkomsten vanaf 2013 drastisch dalen. De keuze voor het kleine en middelgrote podiumcircuit voor een programma met een relatief grote bezetting van een band met uitstekende internationale reputatie, is in de ogen van de commissie wellicht te bescheiden. De verhouding kosten en publieksinkomsten dreigt uit balans te raken.

Tot slot is de commissie kritisch over de marketing en het publieksbereik. The Ex wil met het nieuwe programma vaker in Nederland spelen en nieuw publiek bereiken. De beoogde speelcircuits - jongerencentra, jazz- en rockclubs, en kleinere zalen van schouwburgen – vereisen volgens de commissie een geheel eigen benadering. Daarom vindt zij het opmerkelijk dat een concreet verkoop- en speelplan in de aanvraag ontbreekt. De aanvraag van The Ex wekt de indruk dat de Nederlandse speelmarkt opnieuw veroverd moet worden. De ambitie om nieuw Nederlands publiek te bereiken wordt echter niet ondersteund door een plan. Op het gebied van marketing ontbreekt volgens de commissie een visie en strategie. Er wordt niet ingegaan op concrete marketingacties en een analyse van de relevante doelgroepen ontbreekt.

Ten overvloede merkt de commissie op dat de aanwezigheid van drie bandleiden in het bestuur van Stichting Ex op gespannen voet staat met de normen van good governance op het terrein van goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie plaatst het werk van The Ex binnen het genre popmuziek. Binnen dit genre vinden in Nederland erg veel activiteiten plaats, voor het merendeel buiten de systematiek van het Fonds Podiumkunsten en de basisinfrastructuur. De activiteiten van The Ex zijn binnen de popmuziek onderscheidend te noemen, vanwege de grensverleggende muzikale en interculturele dwarsverbanden die de groep weet te realiseren. De commissie oordeelt op grond hiervan dat de bijdrage van The Ex aan de pluriformiteit van het Nederlandse muzieklandschap ruim voldoende is.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

zeer goed

De commissie beoordeelt de bijdrage aan de spreiding van podiumkunsten in Nederland als zeer goed. The Ex is gevestigd in Wormer en voert in de regio regelmatig activiteiten uit. Om die reden kan gesproken worden van een goede inbedding in de regionale culturele infrastructuur. De spreiding van de voorgenomen activiteiten buiten de grote steden in Nederland is substantieel.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

niet van toepassing

The Ex heeft geen bijdrage gevraagd aan de provincie of gemeente.

TOESLAG

niet van toepassing

The Ex heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van The Ex te honoreren voor zover het budget dat toelaat.

De commissie adviseert de aanvraag te honoreren voor een bedrag van 122.500 euro. Dit bedrag wijkt af van het bedrag in de aanvraag, omdat de aanvrager bij de berekening van het gevraagde bedrag een fout heeft gemaakt.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 285.000

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	20	20.000
Circuit midden	70	175.000
Circuit groot	10	50.000
Basissubsidie voor 2 jaar	245.000	
Toeslag	niet aangevraagd	
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar	0*	

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Tomoko Mukaiyama Foundation

Stichting Tomoko Mukaiyama

INLEIDING

De Tomoko Mukaiyama Foundation is de stichting achter het werk van pianiste/performer Tomoko Mukaiyama. Artistiek leider is Tomoko Mukaiyama, de zakelijke leiding is in handen van Marieke Peters. De stichting is gevestigd in Amsterdam. Volgens de aanvraag heeft de stichting ten doel 'het organiseren, presenteren en ondersteunen van nieuwe vormen van muziekpresentatie en het verbinden hiervan aan andere hedendaagse kunstdisciplines zoals fotografie, film, mode, beeldende kunst en dans, alles in de ruimste zin van het woord.

De stichting heeft voorts ten doel om deze presentaties toegankelijk te maken voor een breder publiek door onder meer samenwerkingen aan te gaan met academische instellingen, makers uit diverse kunstdisciplines en gemeenschappen'. Tomoko Mukaiyama beschrijft haar artistieke visie als volgt: "Ik creëer met mijn werk een spiegel, een spiegel om je eigen reflectie in te zien en jouw plek in de samenleving te ervaren. Al mijn werk draagt een schaduw van verlies en de dood met soms een vijandig randje. Maar daar laat ik het niet bij: er is aan het einde altijd een energie die je in staat stelt om te veranderen, om opnieuw geboren te worden".

In 2013 wil de stichting onder meer de volgende programma's brengen: 'Project 88' (2013), een puur muzikaal inhoudelijk programma, waarin het getal 88 verwijst naar het aantal toetsen van de piano. Op het programma staan werken van J.S. Bach, Louis Andriessen, Yannis Kyriakides, Nancarrow en Mukaiyama; 'For you' (2013, reprise), een concert voor één persoon in de concertzaal waarbij de bezoeker kan kiezen uit door Mukaiyama voorbereid repertoire. 'M/E' (2013-2014) is een co-productie van Mukaiyama, lichtontwerper Jean Kalman, de Aichi Triennale Nagoya (Japan), Happy Days, The Enniskillen International Beckett Festival (Ierland) en De Doelen Rotterdam. Het gaat in dit programma om een installatie performance rond het werk van Samuel Beckett, waarbij twee acteurs en een danser zich mengen tussen het publiek. Met 'SUPER T-market' (2013-2014), een innovatieve formule voor een avondvullend evenement, wil Mukaiyama jonge mensen laten kennismaken met hedendaagse muziek en andere kunstvormen. Tevens wil zij nieuwe (podium)kunstenaars de gelegenheid bieden op te treden in een voorprogramma bij haar eigen performance. Deze avonden worden geproduceerd in samenwerking met de Amsterdamse AAA-serie en de serie 'Listen to This' van Muziekgebouw aan 't IJ. Voor 2014 staat 'Canto ostinato' gepland: een Simeon ten Holt/Messiaen programma. Bij 'Canto ostinato' wordt een installatie van ijs getoond, die tijdens het concert smelt en in elkaar stort. Het Messiaen-programma wordt uitgevoerd met zangeres Christina Zavalloni. 'Piano Ascending/Odyssey' is een co-productie met Club Guy & Rony, filmregisseur Hal Hartley, componist David Dramm en violiste Monica Germino. Voor de voorstelling wordt een nieuw instrument ontwikkeld. De voorstelling wordt ook 'los' (zonder dans) gebracht door Mukaiyama en Germino.

Voor het seizoen 2014-2015 is Tomoko Mukaiyama voornemens om in samenwerking met Oorkaan en (ex)NDT-danseres Sabine Kupferberg een muziekvoorstelling voor kinderen te produceren onder de naam 'Pandora'. Het gaat hierbij om een installatieperformance rond de piano, met muziek van Chopin, Nancarrow, Haydn en Mukaiyama.

De Tomoko Mukaiyama Foundation wil in de jaren 2013 en 2014 totaal 81 concerten realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag gevraagd van 170.100 euro, inclusief toeslag.

De Tomoko Mukaiyama Foundation ontving in de periode 2009-2012 geen structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten. De stichting ontving in de afgelopen twee jaar subsidie van het Fonds voor twee projecten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

goed

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Tomoko Mukaiyama als goed. Hoewel de commissie Tomoko Mukaiyama meer beoordeelt als multidisciplinair performer dan als musicus, is zij positief over het vakmanschap van de pianiste. De projecten die de Tomoko Mukaiyama Foundation tot nu toe heeft gerealiseerd zijn in de ogen van de commissie origineel en aansprekend en kennen een grote mate van oorspronkelijkheid. Het visuele is prominent aanwezig in het werk van Tomoko Mukaiyama: zo vormt in 'Sonic Tapestry IV' couture in de vorm van een live modeshow een visueel contrapunt bij de muziek, terwijl 'SHOES' een geslaagd samengaan is van muziek en installatiekunst. Een belangrijk element van het werk van Tomoko Mukaiyama is de wijze waarop de kunstenares nadenkt over manieren waarop zij mensen bij haar projecten kan betrekken. Van een vervreemdende één op één situatie in 'For you' tot een grootschalig participatieproject als 'Wasted': mensen worden onderdeel van het idee, waardoor een waardevolle betrokkenheid tussen publiek en performer ontstaat. Dat komt de zeggingskracht van haar projecten ten goede.

Over de plannen van de stichting voor de komende jaren is de commissie overwegend positief. De samenwerkingen die de kunstenares voor haar multidisciplinaire projecten aangaat zijn volgens de commissie goed overdacht en geven de commissie vertrouwen in een boeiend artistiek eindresultaat. Zo zal er een samenwerking tot stand komen in het kader van de AAA-serie, en zal er een jeugdmuziekproductie worden ontwikkeld in samenwerking met Oorkaan. Positief is de commissie ook over de kunstenaars met wie Tomoko Mukaiyama wil gaan werken in de komende jaren, zoals choreografe Nicole Beutler, componist David Dramm, lichtontwerper Jean Kalman en violiste Monica Germino. Een kritische kanttekening plaatst de commissie bij het project 'SUPER T-market', omdat het artistieke concept te weinig is uitgewerkt.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de Tomoko Mukaiyama Foundation als ruim voldoende. Er is binnen het bestuur van de stichting sprake van een relevant netwerk in de wereld van muziek en beeldende kunst, zowel in Nederland als in Japan. Dat heeft in het verleden tot interessante internationale coproducties geleid.

In de periode 2013-2014 wil de stichting de publieksinkomsten fors laten toenemen. De commissie plaatst hier een kritische kanttekening bij: de toename van deze inkomsten wordt onderbouwd met een grote stijging van het aantal activiteiten, maar de in het verleden gerealiseerde projecten van de stichting vertonen bescheiden bezoekersaantallen en de strategie om tot hogere bezoekecijfers te komen, zoals het uitbuiten van de merknaam Tomoko Mukaiyama, vindt de commissie onvoldoende overtuigend.

Ook de overige eigen inkomsten laten een flinke stijging zien, die niet expliciet wordt toegelicht. Echter de bedragen die worden genoemd bij vrienden, bedrijven en private

fondsen zijn realistisch en getuigen van een gezonde ambitie. De stichting heeft bovendien aangetoond in het verleden vaak succesvol te zijn geweest in het verwerven van inkomsten uit de private sector.

De aanvraag bevat een beschrijving van de verschillende doelgroepen die de stichting met de zeer uiteenlopende projecten wil bereiken. De marketingaanpak die in de aanvraag wordt verwoord is in de ogen van de commissie nog te weinig effectief: deze heeft vaak meer een beschrijvend dan een strategisch karakter. De commissie is ervan overtuigd dat meer focus en aanscherping van de marketingactiviteiten zouden moeten leiden tot grotere bezoekersaantallen en daarmee tot hogere publieksinkomsten.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

zeer goed

De commissie plaatst Tomoko Mukaiyama binnen het genre van de hedendaagse muziek. Haar performances zijn meestal multidisciplinair en de samenwerkingen die zij aangaat hebben vaak een verbinding met hedendaagse kunst. Er is geen overlap met wat er in de basisinfrastructuur gebeurt. Binnen het gesubsidieerde circuit is Tomoko Mukaiyama een unieke kunstenaar, die door haar onderscheidende activiteiten een zeer belangrijke bijdrage levert aan de pluriformiteit van het landschap. De commissie beoordeelt de bijdrage van Tomoko Mukaiyama aan de pluriformiteit daarom als zeer goed.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

neutraal

De standplaats van de Tomoko Mukaiyama Foundation is Amsterdam, waar ook een aanzienlijk deel van de activiteiten plaatsvindt. De activiteiten vinden matig gespreid over het land plaats, waardoor de commissie de bijdrage aan de spreiding van het podiumkunstenaanbod in Nederland als neutraal beoordeelt.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

De Tomoko Mukaiyama Foundation heeft geen bijdrage gevraagd aan gemeente of provincie.

TOESLAG

niet toekennen

De commissie is van mening dat de Tomoko Mukaiyama Foundation niet in aanmerking komt voor een toeslag voor innovatie van het aanbod.

In de motivatie voor de toeslag ligt de nadruk op het onderscheidende karakter van de activiteiten en de uniciteit van de persoon Tomoko Mukaiyama. Het onderscheidend karakter van de activiteiten van de stichting wordt door de commissie erkend en gehonoreerd met de hoogste waardering binnen het criterium pluriformiteit. De activiteiten van Tomoko Mukaiyama leveren weliswaar een bijzondere bijdrage aan de pluriformiteit van het aanbod, maar deze overstijgen het eigen werk van de aanvrager niet, zij veroorzaken geen navolging bij andere kunstenaars. Ook wordt er door de stichting geen financiële onderbouwing voor de toeslag gegeven. De commissie is van mening dat het basissubsidie voldoende is om de in de aanvraag beschreven activiteiten te realiseren.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van de Tomoko Mukaiyama Foundation te honoreren.

De commissie adviseert geen toeslag toe te kennen.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 340.200

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein	12	18.000
Circuit midden	63	220.500
Circuit groot	6	45.000
Basissubsidie voor 2 jaar		283.500
Toeslag		niet toekennen
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		283.500
Gemiddeld per jaar		141.750

Utrecht String Quartet

Stichting Utrecht String Quartet

INLEIDING

Het Utrecht String Quartet is een in Utrecht gevestigd strijkkwartet dat volgens de aanvraag probeert met minder bekende muziek de juiste snaar te raken bij een divers publiek.

Het artistieke beleid dat het strijkkwartet in de loop der jaren heeft ontwikkeld, steunt op drie pijlers: het uitvoeren van 'vergeten' repertoire uit de periode 1880-1940, het uitvoeren van hedendaagse muziek en het laten doorklinken van ontwikkelingen in de muziekgeschiedenis in de eigen concertprogramma's. Het Utrecht String Quartet wil de blik op het verleden verruimen en de grote meesterwerken meer in historisch perspectief plaatsen door composities uit de bekende canon te combineren met werk van tijdgenoten in aantrekkelijke programma's en op cd-opnamen. Daarnaast verstrekt het kwartet regelmatig compositieopdrachten, ook voor het schrijven van werk voor de bezetting van strijkkwartet met gastmusicus. Hiermee beoogt het kwartet de muziek van vergeten, maar ook van hedendaagse componisten door een breder publiek te laten (her)ontdekken.

Voor de periode 2013-2016 noemt de aanvrager, naast het uitbrengen van cd's bij het Duitse label MDG en concerttournees naar Noord-Amerika, een aantal activiteiten die volgens de aanvraag de culturele infrastructuur verrijken. Hieronder vallen het vierdaagse festival Music and Art Days, het geven van kleine concerten in de wijken, workshops voor startende ensembles en componisten, educatieprojecten op basisscholen in samenwerking met de PABO, de internationale promotie van de stad Utrecht en het bijdragen aan de programmering van de viering van driehonderd jaar Vrede van Utrecht en van Utrecht Culturele Hoofdstad.

In samenwerking met Muziekcentrum Vredenburg zal jaarlijks een weekend rondom een bekend componist worden georganiseerd. In 2013 zal Benjamin Britten centraal staan ter gelegenheid van zijn honderdste geboortedag. In 2013 zullen de Music and Art Days evenement in het teken staan van de Vrede van Utrecht, met muziek van Tsjajkovski, Sjostakovitsj en Bartók en met als gast pianist Severin von Eckardstein. In 2014 zijn de thema's voor de programmering: 'volkskunst als ziel voor de klassieke muziek' en 'het Oosten als inspiratiebron van het Westen'.

Onder de noemer 'herontdekking' geeft het ensemble uitleg over de manier waarop het werk van vergeten componisten bestudeert en opneemt in de concertprogramma's. Dit onderdeel richt zich met name op de plannen voor cd-opnamen, waarbij werken zullen worden uitgevoerd van Verhulst, Tanejev (kwintetten met pianist Von Eckardstein), Wagenaar, Andriessen, De Leeuw en Keuris. Naast de cd-registraties zal een dvd worden opgenomen waarop het kwartet een bewerking voor strijkkwartet zal spelen van Tsjajkovski's Kinderalbum. In het plan worden verder de reguliere concerten genoemd, zoals de zondagochtendconcerten in Vredenburg, en er is een repertoirelijst toegevoegd met programma's die worden aangeboden aan de podia.

Het Utrecht String Quartet wil in de jaren 2013 en 2014 veertig concerten per jaar realiseren en heeft hiervoor een subsidiebedrag aangevraagd van 78.000 euro per jaar.

In de periode 2009-2010 ontving het Utrecht String Quartet een tweejarige projectsubsidie van het Fonds Podiumkunsten. In de afgelopen jaren zijn daarnaast projectsubsidies

toegekend ten behoeve van de reiskosten van internationale tournees en is een projectaanvraag gehonoreerd voor een programma op basis van een Verdi-opera in samenwerking met Porgy Franssen.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van het Utrecht String Quartet als ruim voldoende. De uitvoeringskwaliteit kenmerkt zich door een goed ontwikkeld en consistent vakmanschap en een bij vlagen briljant samenspel. De vasthoudendheid waarmee het kwartet werkt aan het eigen artistieke profiel en zijn positionering dwingt respect af. De activiteiten die het ensemble ontplooit op het terrein van educatie en de jaarlijkse Music and Art Days in Muziekcentrum Vredenburg zijn in de ogen van de commissie belangwekkend binnen de context van het Utrechtse muziekleven. Door de sterke focus op werk van componisten als Glazoenov en Dvořák neigt de programmering naar eenzijdigheid qua idioom. Tegelijkertijd is duidelijk dat de kracht van het kwartet is gelegen in de uitvoering van dit soort repertoire; de commissie vindt dat met het spelen van het werk van de Weense klassieken niet een vergelijkbaar hoge uitvoeringskwaliteit wordt gehaald.

De commissie is minder enthousiast over de beschrijving van de plannen voor 2013-2014 dan over het functioneren van het Utrecht String Quartet in de afgelopen jaren. Het kwartet heeft een zelfbewuste en uitgesproken keuze gemaakt in het accent op repertoire uit de periode 1880-1940, maar de commissie constateert dat composities van bijvoorbeeld Glazoenov, Arensky en geestverwanten inmiddels geen zeldzaamheid meer zijn binnen het muziekaanbod. De commissie beschouwt dit aspect van de programmering dan ook niet als bijzonder oorspronkelijk. Daar waar uit dit deel van de programmering in ieder geval nog een duidelijke artistieke visie spreekt, vindt de commissie een deel van de andere programma's weinig samenhangend. Hoewel het kwartet bijzonder repertoire weet te kiezen, geeft het totale aanbod aan programma's voor de komende jaren een chaotische indruk. Dit gaat ten koste van de overtuigingskracht van de plannen en daarmee van de zeggingskracht.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat uit deze aanvraag spreekt als zwak. De beschrijving van doelgroepen is niet functioneel, want deze is zowel zeer algemeen als uiterst specifiek. Zo noemt men in het plan als doelgroep 'liefhebbers van klassieke tot hedendaagse muziek', gevolgd door de constatering dat hiertoe ook musicologen gerekend kunnen worden. Vervolgens blijft in het midden welke consequenties daaruit volgen. Het marketingbeleid is tamelijk vrijblijvend en getuigt van weinig ambitie, gezien het feit dat het gemiddelde publieksbereik per concert niet zal stijgen in vergelijking met de periode 2009-2011. Er wordt aangekondigd dat tweejaarlijks een publieksonderzoek zal worden uitgevoerd, te beginnen in 2012. Het was sterker geweest indien dit onderzoek eerder was uitgevoerd, zodat de resultaten hadden kunnen worden meegenomen in het plan. De aanvrager dient op grond van de regeling een onderbouwing te geven voor het behalen van de drempelnorm van minimaal veertig concerten per jaar. De commissie is er op grond van het plan niet van overtuigd dat het Utrecht String Quartet erin zal slagen met de

gepresenteerde programma's een optimale afzet te realiseren en aan deze norm te voldoen. De marktpositie binnen Nederland leunt zwaar op de samenwerking met partners in de stad Utrecht, wat een te smalle basis is voor continuïteit in de verkoop van producties binnen Nederland. Het Utrecht String Quartet merkt in dit verband op dat het noemen van concrete speelplekken niet mogelijk is, omdat dit als consequentie zou hebben dat concerten op andere plekken dan vermeld in de planning, geweigerd moeten worden. De commissie vindt dit een moeilijk te begrijpen redenering en geen reden om uitsluitend in te gaan op de samenwerking met Utrechtse podia en buitenlandse impresario's.

Het Utrecht String Quartet gaat uit van een extreme stijging van de publieksinkomsten, die niet in verhouding staat tot de toename van het aantal concerten. Deze prognose is niet onderbouwd, terwijl de instelling bovendien stelt dat de groei naar meer publieksinkomsten moeilijk is vanwege de bezuinigingen van gemeenten op podiumkunstinstanties. Ook de toelichting op de diversificatie van inkomstenbronnen is voor de commissie weinig verhelderend: deze gaat niet veel verder dan de stelling dat het kwartet 'net als het merendeel van de ensembles' subsidie nodig heeft om het activiteitenplan uit te kunnen voeren, maar ook streeft naar de verwerving van een redelijk deel eigen inkomsten. Desalniettemin vindt de commissie het positief dat de instelling erin slaagt de sponsorinkomsten te laten groeien. Ten aanzien van de bedrijfsvoering merkt de commissie op dat uit de aanvraag blijkt dat de financiële positie van de stichting al enkele jaren wankel is, waarbij met name de solvabiliteit onder druk staat. Dat maakt de instelling kwetsbaar in het geval dat er tegenvallende resultaten moeten worden geïncasseerd.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

De commissie beoordeelt de bijdrage van deze aanvraag van het Utrecht String Quartet aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod als neutraal. Zij overweegt daarbij dat het kwartet dient te worden aangemerkt als instelling op het terrein van de klassieke muziek. Daarmee behoort de instelling tot een relatief omvangrijke groep van muziekensembles met een min of meer vergelijkbaar aanbod aan muzikale stijlen en combinaties van repertoire. De commissie vindt daarnaast dat het kwartet zich met zijn concerten niet wezenlijk onderscheidt van andere ensembles.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van deze aanvraag aan de geografische spreiding van het aanbod als ruim voldoende. Zij overweegt dat de instelling is gevestigd in Utrecht, wat geen bijzondere meerwaarde oplevert voor de spreiding. Het aandeel aan uitvoeringen dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is echter relatief omvangrijk. Dit gegeven leidt tot een positief oordeel ten aanzien van de spreiding.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

ruim voldoende

De begroting bevat een subsidie van de gemeente Utrecht voor een bedrag van 21.000 euro per jaar. Als die subsidie wordt toegekend, is er sprake van een beperkte lokale bijdrage.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van het Utrecht String Quartet niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

156.000

MIJZIEK

Van Swieten Society

Stichting Musica Classica

INLEIDING

De Van Swieten Society, gevestigd te Breukelen, is een ensemble dat zich toelegt op de historische uitvoeringspraktijk van het klassieke en vroegromantische repertoire. Artistiek leider is fortepianist Bart van Oort, zakelijk leider is Frits van Oostenbruggen.

De Van Swieten Society laat de grote componisten van het klassieke en vroegromantische repertoire op historisch geïnformeerde wijze horen en brengt hun werken zo bij een breed publiek onder de aandacht. Ook maakt de Van Swieten Society zich sterk voor de herwaardering van de zogenoemde 'Kleinmeister', vanuit de opvatting dat het repertoire van deze componisten vergeten of verwaarloosd is, omdat het op moderne instrumenten minder goed tot zijn recht komt.

Het ensemble heeft naar eigen zeggen een uitgesproken signatuur met een zeer avontuurlijke programmering. De musici spelen op historisch instrumentarium, dat aangepast wordt aan het te spelen repertoire. Een belangrijk speerpunt bij de programmering vormt het creëren van context: het confronteren van grote meesters met hun tijdgenoten, het combineren van vroege en late stijl binnen het oeuvre van een componist, kamermuziekbewerkingen van bekende orkestwerken en uitgebreide mondelinge en schriftelijke toelichtingen. De musici zien zichzelf als de grootste specialisten in het kamermuziekrepertoire uit het tijdvak 1750-1840.

In de aanvraag wordt een achttal uitgewerkte programma's weergegeven, waarbij het meestal gaat om repertoire van klassieke componisten als Mozart, Haydn, Beethoven en Schubert, aangevuld met werken van minder bekende componisten uit het betreffende tijdvak. Daarnaast worden er vijf "VSS Light" programma's (met maximaal drie musici) beschreven. De Van Swieten Society wil in de jaren 2013 en 2014 totaal 81 concerten geven. Hiervoor wordt een bedrag aangevraagd van 95.750 euro per jaar.

De Van Swieten Society ontvangt een tweejarige projectsubsidie 2011-2012 van het Fonds Podiumkunsten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van de Van Swieten Society als ruim voldoende. De commissie is met name te spreken over fortepianist Bart van Oort, een bevlogen musicus met communicatieve gaven. Op basis van het meegezonden materiaal beoordeelt de commissie het vakmanschap van het ensemble als goed, maar de stelling van het gezelschap dat de Van Swieten Society tot de Europese top behoort deelt de commissie niet: zo is het ensemble bij voorbeeld niet te vinden in prestigieuze kamermuziekseries van belangrijke Nederlandse concertzalen en speelt het niet in het buitenland.

De commissie is positief over de keuze van het ensemble voor het regelmatig spelen van kamermuziekbewerkingen als vast onderdeel van het repertoire en de programma's waarin wordt gepoogd de salonmuziekpraktijk uit de 18e en 19e eeuw te reconstrueren. De oorspronkelijkheid van het gezelschap is dan ook met name te vinden in de repertoirekeuze.

De commissie vindt het positief dat het ensemble vasthoudt aan een eigen artistieke signatuur, maar constateert dat dit niet in alle programma's tot evenveel zeggingskracht leidt: een veelheid aan tamelijk onbekende werken kan uiteindelijk ook leiden tot eenvormigheid. Enthousiast is de commissie over de kindervertelconcerten en over het feit dat de Van Swieten Society ruimte biedt aan jong talent in de vorm van optredens in voorprogramma's. In de keuze van de gastmusici ten behoeve van de eigen programma's constateert de commissie echter behoudzucht.

De Van Swieten Society heeft in de aanvraag een achttal programma's voor de komende twee jaar opgenomen, waarvan de bezetting varieert van trio tot sextet. Het ensemble blijft al jaren trouw aan haar programmatische uitgangspunten, waarbij het combineren van bekende en onbekende klassieke werken en het creëren van context binnen de programma's belangrijke elementen zijn. De plannen van de Van Swieten Society voor de komende jaren zijn weliswaar realistisch, maar getuigen van weinig bevologenheid en ambitie; deze programmering zal de zeggingskracht van de concerten niet vergroten. Wat het ensemble ziet als avontuurlijk programmeren, kwalificeert de commissie inmiddels als veilig en vertrouwd. De ontwikkeling van het ensemble lijkt stil te staan, hetgeen zich ook uit in het plan, dat als plichtmatig en weinig aantrekkelijk overkomt. Echte hoogtepunten, die de oorspronkelijkheid van de programmering zouden kunnen benadrukken, ontbreken.

ONDERNEMERSCHAP

ruim voldoende

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van de Van Swieten Society als ruim voldoende. Het ensemble werkt al jaren aan eigen series op een substantieel aantal podia in het land, voor een groot deel in eigen beheer. De commissie plaatst echter ook een aantal kritische kanttekeningen bij het ondernemerschap van de Van Swieten Society.

Voor de verkoop van de concerten werkt het ensemble sinds 2009 samen met Da Ponte management. Hoewel de commissie van mening is dat dit een verstandige keuze kan zijn, vertaalde deze samenwerking zich in de loop der jaren niet naar stijgende bezoekersaantallen. Ook de in de aanvraag beschreven ambitie om op grotere podia te gaan spelen leidt niet naar een toename van het aantal bezoekers. Daarbij doet de instelling geen poging om de financiële risico's te spreiden, waarmee de subsidieafhankelijkheid van het Fonds Podiumkunsten dus niet afneemt. Het verbaast de commissie daarbij dat de overige eigen inkomsten voor 2013-2014 uiterst conservatief zijn ingeschat, terwijl deze inkomsten over de jaren 2009-2011 een stijgende lijn lieten zien. De verklaring die hiervoor wordt gegeven – de middelen van de grote particuliere fondsen nemen af en de kleine fondsen trekken zich terug – vindt de commissie getuigen van weinig ambitie.

Op het gebied van marketing en publieksbereik constateert de commissie een zekere gemakzucht: de doelgroepenbeschrijving heeft betrekking op de huidige concertpraktijk en in de aanvraag vindt de commissie geen uitgewerkte aanpak om andere doelgroepen te bereiken. Ook de actievare inzet op sociale media heeft nog niet geleid tot hogere bezoekersaantallen. De Van Swieten Society heeft volgens de aanvraag de ambitie om haar marktpositie te verstevigen en te vergroten. De commissie gelooft echter niet dat de weg die het ensemble hiertoe wil bewandelen zal helpen deze ambitie te verwezenlijken. Het gebrek aan artistieke ontwikkeling heeft volgens de commissie consequenties voor het ondernemerschap: het ensemble zal meer oog moeten hebben voor ontwikkelingen buiten de

eigen niche, teneinde de aansluiting met de podia niet te verliezen. De commissie heeft er dan ook geen vertrouwen in dat op basis van het voorliggende plan, waarin geen artistieke ontwikkeling waar te nemen is, een stap naar grotere podia gemaakt kan worden.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

neutraal

De Van Swieten Society is een ensemble dat zich toelegt op de klassieke muziek. Het ensemble richt zich daarbij met name op repertoire uit de klassieke en vroeg-romantische tijd. Er zijn binnen de Nederlandse muziekwereld diverse vergelijkbare ensembles actief, ook werkend vanuit de historische uitvoeringspraktijk, die zich op dit onderdeel van het repertoire toeleggen. De commissie beoordeelt de bijdrage aan de pluriformiteit van het Nederlandse podiumkunstenaanbod op grond van deze overwegingen als neutraal.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van de Van Swieten Society aan de spreiding van het podiumkunstenaanbod in Nederland als ruim voldoende. De concerten van de Van Swieten Society worden ook gegeven op plaatsen in het land waar minder vergelijkbaar aanbod is.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

De Van Swieten Society heeft geen structurele bijdrage aangevraagd bij gemeente of provincie.

TOESLAG

niet van toepassing

De Van Swieten Society heeft geen toeslag aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van de Van Swieten Society te honoreren voor zover het budget dat toelaat.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's) 191.500

Aantal uitvoeringen 2013-2014	Basisbedrag (in euro's)	Totaal (in euro's)
Circuit klein 46	1.500	69.000
Circuit midden 35	3.500	122.500
Circuit groot		
Basissubsidie voor 2 jaar		191.500
Toeslag		niet aangevraagd
Totaal toe te kennen subsidie voor 2 jaar		0*

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

Visisonor

Stichting Visisonor Media Productions

INLEIDING

Stichting Visisonor Media Productions is gevestigd in Almere. Blokfluitist en multimediakunstenaar Jorge Isaac is artistiek leider. Het zakelijk leiderschap deelt hij met Esra Pehlivani. Visisonor verzorgt voorstellingen, onderzoeksprojecten en installaties met een interdisciplinair karakter waarbij de muziek steeds de motor vormt. Uitgangspunten zijn volgens de aanvraag 'innovatie, durf, kwaliteit, nieuwe concepten voor kamermuziek en technisch voorhoedewerk voor de toepassing van elektronica in de hedendaagse muziekwereld'.

Visisonor ziet interdisciplinariteit en kunstvormoverstijgende samenwerkingen als inspiratiebron. Visisonor wil bijdragen aan de ontwikkeling van nieuwe vormen van expressie in de hedendaagse muziek, door technologie als een organische component van de uitvoering te gebruiken. De ensembles Black Pencil (Jorge Isaac, blokfluit; Matthijs Koene, panfluit; Esra Pehlivani, altviool; Marko Kassl, accordeon; Enric Monfort, slagwerk) en Duo MARES (Esra Pehlivani, altviool; Marko Kassl, accordeon) spelen een sleutelrol in de projecten van Visisonor. Door in alle producties gebruik te maken van verschillende disciplines en uiteenlopende media, beoogt Visisonor producties te maken die 'eigenzinnig en onderscheidend zijn, avontuurlijk én toegankelijk'.

In de aanvraag beschrijft Visisonor vier projecten: als eerste 'Commedia', een concert/voorstelling door Black Pencil, geïnspireerd door de commedia dell'arte, waarin nieuwe composities van onder meer Guus Janssen, Florian Maier en Vanessa Lann samengaan met improvisaties en een (lichte) enscenering. Het tweede project, 'L'état c'est moi', is een concert/voorstelling geïnspireerd door Franse dansvormen. Duo MARES speelt hierin nieuwe werken van onder meer Arnoud Noordegraaf en Joey Roukens. Ten derde 'Apicius', een interdisciplinaire voorstelling voor een blokfluitist, twee dansers, video en elektronica, gebaseerd op het delirium van de Romeinse kok Apicius (circa 25 voor Christus). De video weerspiegelt zijn hallucinerende dromen. Roderik de Man schrijft de muziek. Als vierde project heeft Visisonor de installatie 'Virtual G' beschreven: een doorlopende voorstelling van zeven minuten over illusie en werkelijkheid gebaseerd op het totaaltheaterconcept van Walter Gropius en virtual reality.

Visisonor vraagt subsidie aan om in de jaren 2013 en 2014 totaal 68 voorstellingen te realiseren. Hiervoor wordt een subsidiebedrag aangevraagd van 61.000 euro per jaar.

Visisonor ontving zowel voor de periode 2009-2010 (58.000 euro per jaar) als voor de periode 2011-2012 (52.000 euro per jaar) een tweejarige projectsubsidie van het Fonds Podiumkunsten.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De commissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Visisonor als voldoende. In de afgelopen jaren heeft Visisonor (en de daarin opererende ensembles Black Pencil en Duo MARES) zich in diverse projecten getoond aan het publiek. De commissie beoordeelt het vakmanschap dat

tot uiting komt in deze concerten/performances als wisselend: zo heeft zij waardering voor het spel van een aantal van de individuele musici, maar kennen de opnames van Duo MARES volgens de commissie enkele onzuivere en ongelijke passages. Daarnaast vindt zij de kwaliteit van de theatrale effecten en de multimediaonderdelen van de concerten tegenvallend. Op basis van vorige aanvragen was de verwachting dat Visisonor zou komen tot een werkelijke integratie van muziek en multimedia. Een dergelijk samensmelten ziet de commissie niet terug op het podium. Dit doet af aan de zeggingskracht van de performances. De plannen die Visisonor voor de komende jaren voorlegt vindt de commissie veel te mager uitgewerkt. Zodoende heeft zij weinig vertrouwen in zeggingskracht en de oorspronkelijkheid van de projecten. Zo suggereert het project 'Commedia' een thematisch/theatrale uitwerking van de commedia dell'arte, maar mist de commissie informatie over de encenering. Een regisseur wordt niet genoemd. Gezien de eerdere performances van Black Pencil is de commissie er niet van overtuigd dat Visisonor dit op eigen kracht zal uittillen boven een 'regulier' nieuwe-muziekconcert. Hetzelfde soort kanttekeningen zet de commissie bij de productie 'Apicius', waarin dans een belangrijke rol speelt: een naam van een choreograaf is niet gegeven. De beschrijving van de installatie 'Virtual G' is hier nog zodanig basaal dat de commissie zich geen onderbouwd oordeel kan vormen.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap van Visisonor als zwak. Hoewel de commissie waardering heeft voor de zelfredzaamheid van de organisatie, constateert ze dat dit aspect van het werk van het ensemble niet professioneel genoeg is georganiseerd. Vooral de bedrijfsvoering kan flinke verbetering gebruiken. De commissie constateert bijvoorbeeld dat de jaarverslaglegging die de aanvrager aan haar heeft voorgelegd niet kloppend is. Zo sluit de balans uit de jaarrekening 2011 niet aan op de winst- en verliesrekening. Daarbij mist zij in het bestuur van het ensemble diverse expertises. Het bestuur bestaat nu volledig uit vooraanstaande musici, maar bestuursleden met een andere achtergrond ontbreken. Zakelijke kennis in het bestuur is essentieel om een volgende stap in de professionalisering van de organisatie te kunnen zetten. Uit de aanvraag en uit de praktijk van de afgelopen jaren blijkt dat Visisonor moeite heeft om logische tournees te boeken. Er wordt vaak voor een zeer klein aantal concerten naar het buitenland gereisd en het aantal speelbeurten per project in Nederland is zeer beperkt. Een betere planning en verkoop van de concerten kan volgens de commissie leiden tot een efficiëntere inzet van middelen. De commissie heeft waardering voor de plannen die Visisonor heeft om overige eigen inkomsten te werven. Uit de aanvraag spreekt een initiatiefrijke houding en veel motivatie om deze inkomsten te verhogen. Het begrote bedrag aan overige eigen inkomsten is realistisch in het licht van de resultaten uit de afgelopen jaren. De gemiddelde uitkoopsom per concert heeft in de afgelopen drie jaar flink geschommeld. Het bedrag per concert dat nu wordt begroot is zo gezien aan de hoge kant, vooral omdat de commissie het marketinggedeelte van de plannen niet overtuigend vindt. Zo maakt de aanvraag niet goed duidelijk hoe Visisonor zich onderscheidt van andere, vergelijkbare gezelschappen. De eigen praktijk wordt beschreven, maar een blik naar buiten ontbreekt. Een goede positionering is noodzakelijk als startpunt voor een effectieve marketingstrategie. De doelgroepsegmentatie kan de commissie slechts deels overtuigen. De nieuwe focus op

amateurmusici vindt zij verstandig. Het streven om een jongere doelgroep te bereiken ziet de commissie als minder realistisch: de aanvraag stelt 'jongeren' voor als één groep. Deze groep is echter zo breed dat dit de marketing niet verder helpt.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

Visisonor draagt in ruim voldoende mate bij aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod in Nederland. Hoewel hedendaagse muziek ook door BIS-instellingen met enige regelmaat wordt gebracht, is er toch sprake van een beperkt aanbod op dit terrein. Het werk van Visisonor is echter niet uniek: Het soort concerten/performances dat Visisonor brengt, onderscheidt zich niet wezenlijk van andere aanbieders in de hedendaagse muziek.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

Ondanks het kleine aantal concerten dat Visisonor wil geven in 2013 en 2014, beoordeelt de commissie de bijdrage van de stichting Visisonor aan de spreiding van de podiumkunsten als ruim voldoende. Visisonor is gevestigd in Almere, dus buiten de vier grote steden. De aanvraag en het verleden van Visisonor laten echter zien dat het aantal activiteiten dat daar plaats heeft gevonden en zal plaatsvinden zeer beperkt is. Dit levert dus geen bijzondere bijdrage aan de spreiding op. De concerten van Visisonor vinden voor het grootste deel plaats buiten de vier grote steden. Daarmee wordt wel een bijdrage geleverd aan de spreiding van het aanbod over het land.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Visisonor heeft geen financiële bijdrage bij provincie of gemeente aangevraagd.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Visisonor niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

122.000

Zijlstra

Blauwe Zomers B.V.

INLEIDING

Blauwe Zomers BV is de organisatie van zanger/trompettist Jeroen Zijlstra en heeft als hoofddoelstelling het produceren en verkopen van cd's en het produceren van de muzikale projecten rondom de band Zijlstra. Na vijftien jaar als visser op de Noordzee te hebben gevaren, trok Jeroen Zijlstra naar Amsterdam om zich full time aan zijn muziek te wijden. In 1998 formeerde hij samen met saxofonist Rutger Molenkamp de band Zijlstra, bestaande uit louter jazzmuzikanten. Zijlstra weet zich volgens de aanvraag als een van de weinige bands succesvol in het theater te presenteren met een combinatie van jazz, pop, blues en poëzie. In de aanvraag wordt voor de beschrijving van het artistieke profiel en de positionering gewezen op enkele citaten uit dagbladen. Zo schreef De Volkskrant: "De band rond zanger/trompettist Jeroen Zijlstra heeft van Nederlandse kleinkunst-jazz een interessant genre gemaakt, met eigenlijk maar een deelnemer: Zijlstra". De Telegraaf typeerde de muziek als 'maritieme kleinkunstjazz'. De programma's van Zijlstra zijn opgebouwd met eigen muziek en teksten, waarbij de teksten worden gekenmerkt door de wijze waarop met behulp van metaforen gevoelens worden overgebracht. Deze dubbele lagen zorgen er volgens de aanvraag voor dat veel mensen zich kunnen identificeren met Zijlstra's persoonlijke verhaal. Zijlstra beschrijft de positie van de band binnen het podiumkunstenaanbod door te wijzen op de verwantschap met enkele andere singer-songwriters in Nederland, onder wie Maarten van Roosendaal, Stef Bos, Ramses Shaffy en Gerard van Maasakkers.

Zijlstra zal in seizoen 2012-2013 op tournee gaan met de reprise van 'Samen in Zee', een ode aan Nederlands grootste singer-songwriter Ramses Shaffy met eigen teksten en muziek van Jeroen Zijlstra. 'Samen in Zee' duidt niet alleen op de titel van een van Shaffy's liedjes, maar tevens op de toevoeging van zangeres Lydia van Dam aan de band, waarmee in de geest van Ramses Shaffy & Liesbeth List duetten van Zijlstra worden vertolkt. Daarnaast zal in de periode 2013 tot 2015 een productie worden gespeeld onder de titel 'Nieuws van Twee Kanten', waarbij de samenwerking wordt gezocht met verschillende artiesten uit het vakgebied. Zijlstra nodigt collega-artiesten uit om een aantal keer met hem het podium te delen. Per seizoen wordt er op basis van beschikbaarheid een indeling gemaakt van de gasten. Elke gast vult samen met de band een voorstelling met werk dat op elkaar en door elkaar geïnspireerd is, waardoor elke avond een unieke mix ontstaat. Er wordt gedacht aan vier of vijf gasten die ieder vijf tot tien voorstellingen met Zijlstra meedoen. In de aanvraag worden onder meer Maarten van Roosendaal, Stef Bos, Tjitske Jansen en Piter Wilkens genoemd.

Zijlstra wil in 2013 45 en in 2014 vijftig concerten realiseren en vraagt hiervoor een subsidiebedrag aan van 103.750 euro per jaar.

Zijlstra heeft in de periode 2009-2012 geen meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten ontvangen. Er is in deze periode wel tweemaal een productiesubsidie toegekend: voor het programma 'Liefde en Dorpsgevoel' en voor 'Samen in Zee'.

BEOORDELING

ARTISTIEKE KWALITEIT

voldoende

De adviescommissie beoordeelt de artistieke kwaliteit van Zijlstra als voldoende. Zij vindt het vakmanschap van de musici van een goed niveau en Jeroen Zijlstra beschouwt zij als een goede songwriter. De programma's die in de afgelopen jaren zijn uitgevoerd worden gekenmerkt door een sterke zeggingskracht, maar de commissie is van mening dat de muziek in zijn idioom niet getuigt van een hoge mate van oorspronkelijkheid.

Bij de beoordeling van de plannen voor de periode 2013-2014 valt op dat de tot nu toe gevolgde werkwijze in grote lijnen wordt voortgezet, met ieder seizoen een nieuwe productie of een reisetournee in het schouwburgcircuit. Het project 'Nieuws van Twee Kanten' is in de aanvraag niet uitgewerkt in een heldere muzikale of thematische vorm en is in de ogen van de commissie slechts een format voor samenwerking met andere artiesten. Er zijn nog geen concrete afspraken vastgelegd met de gastartiesten, noch zijn er gezamenlijke artistieke ideeën beschreven in het plan anders dan het uitgangspunt van wederzijdse inspiratie. De commissie kan zich hierdoor geen beeld vormen van de voorstellingen die deze werkwijze zal opleveren, ook omdat de keuze voor de gasten niet is toegelicht.

Een nieuw fenomeen in de artistieke ontwikkeling van Zijlstra is de ontwikkeling van de opera 'Springtij', op een libretto van Frans van Deursen. Overigens merkt de commissie op dat, hoewel deze voorstelling pas vanaf 2015 zal worden uitgevoerd, zij het in dit geval problematisch vindt dat de aanvraag nog geen concrete informatie bevat over de vorm en de inhoud van deze productie, afgezien van de namen van de componisten en de librettist. Dat is met name van belang omdat uit het plan blijkt dat Zijlstra met de aankondiging van het programma anticipeert op een totaal nieuwe fase in zijn artistieke ontwikkeling: de productie zal specifiek voor de grote zalen worden ontwikkeld, terwijl Zijlstra tot op heden met name in de kleine en middelgrote zalen heeft gespeeld. Doordat dit in de aanvraag niet vergezeld gaat van een artistieke visie is de commissie er niet van overtuigd dat sprake is van een realistisch toekomstperspectief.

ONDERNEMERSCHAP

zwak

De commissie beoordeelt het ondernemerschap dat in deze aanvraag naar voren komt als zwak. Volgens het plan is sprake van een gestaag groeiend publiek, maar uit de verantwoorde cijfers over de afgelopen jaren blijkt juist het tegenovergestelde. Waar in 2009 nog in totaal 9.357 bezoekers werden geteld, was dat in 2011 teruggelopen tot 5.860. Hoewel deze terugloop een direct gevolg is van de krimp in het aantal concerten is in absolute zin sprake van een forse afname van het publieksbereik. Zijlstra werkt meestal met podia samen op basis van een garantiesom in combinatie met een partagedaal. In de aanvraag wordt opgemerkt dat het niet lukt om met de netto recette structureel boven de garantiesom uit te komen. Zijlstra verwacht dat de garantiebestedingen de komende vier jaar verder onder druk komen te staan, waardoor de risico's toenemen en subsidie nodig is om teruglopende inkomsten te kunnen opvangen. De commissie vindt het vanuit het oogpunt van ondernemerschap niet sterk dat de subsidiebehoefte wordt onderbouwd vanuit de noodzaak om een afbrokkelende marktpositie te compenseren. Bovendien kan zij de reflectie over de marktontwikkelingen niet volgen: als daadwerkelijk sprake is van een gestaag groeiend

publiek, dan zou Zijlstra meer risico kunnen nemen in plaats van minder, aangezien in dat geval per saldo de publieksinkomsten toenemen. Het is in dit verband moeilijk te verklaren dat de instelling in de tekst van de aanvraag rekent op minder inkomsten, terwijl de begroting uitgaat van een toename van de gemiddelde publieksinkomsten per voorstelling. Dat wekt twijfel over het realiteitsgehalte van de begrote inkomsten. De commissie is kritisch over het feit dat er geen overige private bijdragen zijn begroot, afgezien van de eigen bijdrage in de kosten van cd-producties die bij deze post is vermeld.

Verder is er volgens de commissie geen sprake van een strategisch marketingbeleid. Zo zijn de doelgroepen niet beschreven en blijft het plan steken in enkele algemene observaties over potentieel publiek en de vaststelling dat er in Noord-Holland meer publiek wordt bereikt dan elders. Hieruit volgt echter geen beleid waarin een relatie wordt gelegd tussen doelstellingen en een gericht gebruik van marketinginstrumenten. De aanvraag bevat geen informatie over de wijze waarop expertise op het gebied van ondernemerschap binnen Blauwe Zomers BV is gewaarborgd.

Het aandeel materiële lasten op de begroting neemt fors toe in vergelijking met voorgaande jaren. In de toelichting op de begroting is wel onderbouwd welke kosten hieronder vallen, maar er is niet uitgelegd wat de reden is voor de stijging.

BIJDRAGE AAN DE PLURIFORMITEIT

ruim voldoende

De commissie is van oordeel dat de bijdrage van deze aanvraag aan de pluriformiteit van het podiumkunstenaanbod ruim voldoende is. Zij overweegt daarbij dat in de producties de uitvoering van jazz en cross-overs tussen jazz en andere genres centraal staat. Daarmee behoort de stichting tot een relatief beperkte groep van instellingen die verantwoordelijk zijn voor dit type aanbod op de diverse podiumcircuits. De producties van Zijlstra zijn volgens de commissie binnen deze groep echter niet uniek te noemen.

BIJDRAGE AAN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING

ruim voldoende

De commissie beoordeelt de bijdrage van deze aanvraag aan de geografische spreiding van het aanbod als ruim voldoende. Zij overweegt daarbij dat Blauwe Zomers BV is gevestigd in Amsterdam, wat geen meerwaarde met zich meebrengt voor de spreiding. Het aandeel aan concerten dat binnen Nederland in de diverse regio's buiten de grote steden wordt gespeeld, is echter relatief groot. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de spreiding van het aanbod.

FINANCIËLE BIJDRAGE PROVINCIE OF GEMEENTE

neutraal

Er is geen sprake van een subsidieaanvraag bij provincie of gemeente door Blauwe Zomers BV voor de periode 2013-2016.

CONCLUSIE EN HOOGTE SUBSIDIE

De commissie adviseert de aanvraag van Blauwe Zomers BV niet te honoreren.

Aangevraagd bedrag 2013-2014 (in euro's)

207.500

BIJLAGE

MUZIEK (B-CATEGORIE)

Overzicht honoreren voor zover het budget het toelaat

Totaal budget Muziek (in euro's, per jaar)	5.800.000
Totaal gehonoreerde aanvragen (in euro's, per jaar)	5.275.400
Resterend budget (in euro's)	524.600

	Geadviseerd (in euro's, per jaar)	Toekennen (in euro's, per jaar)
Nederlands Blazers Ensemble	808.200	524.600
Egidius Kwartet	108.750	0
Five Great Guitars	195.000	0
Intro in situ	137.000	0
Cello Octet Amsterdam	126.000	0
Bik Bent Braam	49.000	0
Opera per Tuttil	102.000	0
Matangi Quartet	112.000	0
Nieuw Ensemble	594.000	0
Paul van Kemenade Quintet	42.500	0
Tam Tam Productions	242.500	0
The Ex	122.500	0
BOT	97.500	0
Don KosakenChor Rusland	487.500	0
Tango Extremo	90.000	0
Jazz Orchestra of the Concertgebouw	424.500	0
Jazz in Motion	212.500	0
orkest de ereprijs	190.500	0
Amstel Saxofoonkwartet	45.000	0
Rubens Quartet	80.000	0
Van Swieten Society	95.750	0

Uitgave Fonds Podiumkunsten: meerjarige activiteitsubsidies 2013-2016
Redactie: Fonds Podiumkunsten
Ontwerp en opmaak: Taluut (Utrecht)
Huisstijl: LAVA (Amsterdam)
Drukwerk: Veenman+

Alle adviezen en toekenningen meerjarige activiteitsubsidies 2013-2016 kunt u ook vinden op www.fondspodiumkunsten.nl/meerjarigeadvies

Fonds Podiumkunsten
Postadres
Postbus 85974
2508 CR Den Haag

Bezoekadres
Koningin Julianaplein 2
2595 AA Den Haag

T +31 (0)70 707 27 00
F +31 (0)70 358 47 15
info@fondspodiumkunsten.nl
www.fondspodiumkunsten.nl

© Fonds Podiumkunsten 2012
aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

